

Sprawozdanie Zarządu z działalności Enea SA oraz Grupy Kapitałowej Enea w 2016 r.

Poznań, data zatwierdzenia: 29 marca 2017 r.

Data publikacji: 30 marca 2017 r.

ZASOBY

5,2 GW
zainstalowanej
mocy elektrycznej ¹⁾

3
pola
wydobywcze

121,3 tys. km
linii dystrybucyjnych
wraz z przyłączami

15,7 tys.
Pracowników ¹⁾

2,5 mln
Klientów

FINANSE

2016

11.256 mln zł
przychodów
ze sprzedaży netto

2.328 mln zł
EBITDA

849 mln zł
zysku netto

1,9
wartość wskaźnika
dług netto/EBITDA

CELE
DO 2025

10,9 mln ton
zapotrzebowania
własnego na węgiel
kamienny

5,8 GW
zainstalowanej
konwencjonalnej
mocy elektrycznej

20,1 TWh
sprzedaży
energii
elektrycznej

144 min/1,69
SAIDI/SAIFI

26,4 mld zł
podstawowego
budżetu
inwestycyjnego

1) Dane po przejęciu Elektrowni Potaniec

WZMACNIAMY BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE KRAJU I PEWNOŚĆ DOSTAW ENERGII DLA NASZYCH KLIENTÓW

Szanowni Państwo,

polska energetyka podlega transformacji i spółki energetyczne muszą dostosować swoje modele biznesowe do zmieniającej się rzeczywistości. Aby zabezpieczyć dalszy rozwój Grupy Enea i przygotować ją do nowych wyzwań rynkowych we wrześniu 2016 r. przyjęta została korporacyjna strategia rozwoju w perspektywie do 2030 r. Nowa Enea to działająca elastycznie organizacja procesowa aktywnie wpisująca się w pozytywne przemiany w polskiej gospodarce. To nie tylko wiarygodny sprzedawca energii elektrycznej, ale wiodący dostawca zintegrowanych produktów i usług surowcowo-energetycznych

oraz innych innowacyjnych usług dla szerokiego grona Klientów ceniony za jakość, kompleksowość i niezawodność.

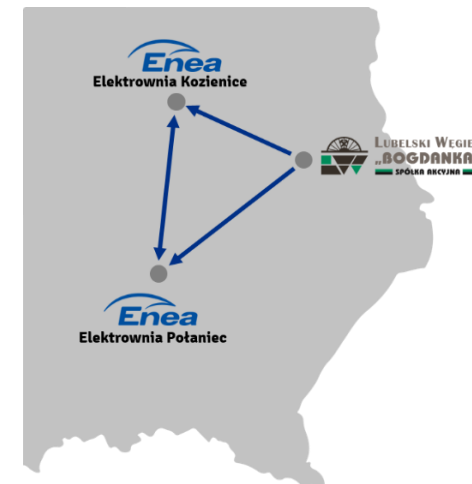
Inwestujemy w nowoczesne źródła wytwarzania oraz modernizujemy istniejące

Oddanie do eksploatacji nowoczesnego bloku na parametry nadkrytyczne o mocy 1.075 MW_e w Elektrowni Kozienice jest naszym priorytetem. Cała inwestycja, na którą składa się około 30 tys. szczegółowych zadań jest gotowa w ponad 94%. Ważne znaczenie dla realizacji celów zapisanych w strategii Grupy Enea mają inwestycje, które zapoczątkowaliśmy pod koniec 2016 r., czyli sfinalizowane w marcu bieżącego roku przejęcie Elektrowni Połaniec oraz ogłoszenie przetargu na realizowany wspólnie z Energa projekt budowy Elektrowni Ostrołęka C. Nowy blok o mocy ok. 1.000 MW_e i sprawności co najmniej 45% w Elektrowni Ostrołęka będzie kolejnym, stabilnym, wysokosprawnym i niskoemisyjnym źródłem energii opartym o własny surowiec w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym. Z kolei zastosowane w niej nowoczesne technologie pozwolą na wypełnienie obowiązujących unijnych wymogów związanych z ochroną środowiska. Realizując projekt Elektrowni Ostrołęka C, wykorzystamy naszą wiedzę i doświadczenie zdobyte podczas budowy nowego bloku w Elektrowni Kozienice. Równolegle realizujemy program modernizacji istniejących aktywów wytwórczych w Elektrowni Kozienice i Elektrociepłowni Białystok, zwiększając ich sprawność działania oraz ograniczając znacząco ich wpływ na środowisko.

Rozwijamy i umacniamy naszą pozycję rynkową w obszarze wydobywco-wytwórczym

Do Grupy Enea w połowie marca 2017 r. dołączyła Elektrownia Połaniec, która należy do grona młodszych i nowocześniejszych elektrowni systemowych w Polsce posiadająca jeden z największych i najnowocześniejszych bloków na biomasę na świecie. Przez ostatnie lata była gruntownie i konsekwentnie modernizowana. Zrealizowała wart łącznie ok. 1,5 mld zł intensywny program modernizacyjny, przedłużający jej funkcjonowanie o 20 lat, zwiększający sprawność produkcji energii oraz dostosowujący urządzenia wytwórcze do obowiązujących standardów środowiskowych, w tym do wymagań dyrektywy IED. Dlatego jest dla Enei cennym aktywem pozyskanym w optymalnej cenie. Elektrownia w Połaniecu to bardzo efektywna jednostka, generująca dobre wyniki finansowe. Ma wiele cech wspólnych z należącą do Enei Elektrownią Kozienice. Obie elektrownie mają istotne znaczenie dla bezpieczeństwa systemu elektroenergetycznego kraju i wytwarzają energię z wykorzystaniem bloków klasy 200 MW. Z potencjałem wynoszącym blisko 24 TWh staniemy się drugim producentem energii elektrycznej w Polsce.

Budujemy optymalne synergie i zwiększamy efektywność Grupy

Efektywny model integracji obszarów wydobywania i wytwarzania to jedno z kluczowych zadań grup surowcowo-energetycznych zintegrowanych pionowo, do których należy Enea. Wartością dodaną akwizycji Elektrowni Połaniec są synergie operacyjno-kosztowe, jakie będziemy mogli zrealizować dzięki współpracy pomiędzy obszarem wytwarzania, czyli elektrowniami Kozienice i Połaniec, a obszarem wydobywania, czyli LW Bogdanka. Dzięki sfinalizowaniu tej akwizycji, dwóch głównych odbiorców lubelskiej kopalni znalazło się w strukturach Grupy Enea, co stanowi niezwykle istotny element dla realizacji zaprezentowanej w lutym br. przez Bogdankę strategii rozwoju Obszaru Wydobywania Grupy Enea do roku 2025 (z perspektywą do roku 2030). Strategia LW Bogdanka będzie realizowana w scenariuszu elastycznego rozwoju. Zakłada się w nim średnią roczną wielkość produkcji w latach 2017-2025 na poziomie ok. 9,2 mln ton. Zlokalizowany w południowo-wschodniej Polsce obszar wydobywco-wytwórczy Kozienice-Bogdanka-Połaniec zapewni również dalszą poprawę efektywności wytwarzania energii w Grupie Enea oraz wzmocni pozycję na rynku.

WZMACNIAMY BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE KRAJU I PEWNOŚĆ DOSTAW ENERGII DLA NASZYCH KLIENTÓW

Zwiększamy potencjał i niezawodność dostaw energii elektrycznej

Strategia rozwoju Grupy Enea zakłada zwiększenie sprzedaży energii elektrycznej do Klientów końcowych do poziomu 20,1 TWh w 2025 r. (wzrost o 24,4% w stosunku do 2015 r.). Zbudowanie odpowiedniej synergii aktywów wydobywco-wytwórczych na bazie LW Bogdanka oraz nowoczesnych mocy wytwórczych Grupy Enea, pozwoli nam na odpowiednie zbilansowanie i zabezpieczenie dostaw energii dla naszych Klientów oraz dalszy rozwój. W roku 2016 również intensywnie realizowaliśmy program modernizacji, unowocześniania i rozwoju sieci dystrybucyjnej. Na ten cel przeznaczaliśmy ponad 900 mln zł. Działania te w znaczący sposób wpłynęły na poprawę bezpieczeństwa energetycznego w całym regionie obsługiwanym przez Grupę Enea. Osiągnęliśmy poprawę wskaźników, które jakościowo definiują czas i liczbę przerw w dostawach energii: SAIDI - o 44% r/r i SAIFI - o 30% r/r. Warto również podkreślić, że w minionym roku zrealizowaliśmy aż o 15% więcej umów dotyczących przyłączenia nowych odbiorców do sieci niż w roku 2015. Enea Operator aplikuje o wsparcie dla realizacji swoich inwestycji z funduszy unijnych. W minionym roku przyznane Spółce dofinansowanie wyniosło ponad 250 mln zł.

Multiusługowa Enea przyszłości – Klient w centrum uwagi

Rośnie znaczenie energetyki obywatelskiej i pozycji Klienta, dlatego poza konkurencyjną ceną energii, ciągłą poprawą jakości świadczonych usług, rozszerzamy nasze portfolio o dodatkowe pakiety. Już teraz posiadamy wiele usług dodatkowych, takich jak pomoc elektryka czy opieka medyczna, które są oferowane wraz ze sprzedażą energii elektrycznej. W listopadzie ub. r. wprowadziliśmy nową ofertę Energia+ Fotowoltaika. Obejmuje ona kompleksową obsługę Klienta wraz z audytem i doбором optymalnej instalacji fotowoltaicznej. W tym kierunku chcemy się rozwijać. Chcemy, żeby Enea była multiusługową firmą ze zdywersyfikowanym portfelem świadczeń dostosowanym do potrzeb swoich Klientów. Zamierzamy aktywnie uczestniczyć w tworzeniu i funkcjonowaniu klastrów energii, w pierwszej kolejności na obszarze funkcjonowania spółki Enea Operator. Klastry stanowią szansę na rozwój nowych usług świadczonych przez Grupę Enea oraz możliwość przygotowania jej na przyszłe potrzeby rynkowe.

Stawiamy na potencjał ludzki, innowacje i budujemy elastyczną organizację procesową

Zwiększamy naszą aktywność w obszarze innowacji, a siłę i przyszłość widzimy w dalszym rozwoju potencjału ludzkiego. Uruchomiony został Program Zmiany Pokoleniowej, którego celem jest zbudowanie systemowego procesu, zabezpieczającego odpowiedni poziom napływu i utrzymania kompetencji w przyszłych latach. Poprzez zmiany funkcjonalne dążymy do stworzenia kultury organizacyjnej, która będzie nie tylko wspierała rozwój firmy, ale wychodziła naprzeciw oczekiwaniom Pracowników zarówno w zakresie podnoszenia kompetencji, jak i satysfakcji pracy w Grupie Enea.

Chcemy stworzyć stabilne i atrakcyjne miejsca pracy dla obecnych i przyszłych Pracowników w ramach skonsolidowanej Grupy. Tworzymy ekosystem innowacyjny wpisujący się w program rozwoju krajowej gospodarki. Ponad 50% z 60 zdefiniowanych w strategii korporacyjnej inicjatyw koncentruje się na innowacjach. To pokazuje jak dużą wagę Enea przykłada do rozwoju innowacyjnego podejścia we wszystkich aspektach swojej działalności. Grupa chce współtworzyć w Polsce ekosystem innowacji. Przykładem takiego podejścia może być potencjalna inwestycja w nowoczesny blok w technologii czystego węgla tzw. IGCC (ang. Integrated Gasification Combined Cycle) o mocy 300 - 500 MW, który mógłby zostać zlokalizowany w pobliżu Bogdanki. Polska posiada bogate zasoby węgla kamiennego, jego zgazowanie jest jedną z bardziej perspektywicznych technologii energetycznych na tym paliwie. Spółka bierze również aktywny udział na rzecz rozwoju i budowy infrastruktury e-mobility w Polsce. Elektromobilność to jeden z obszarów, który będzie miał wpływ na przyszły kształt rynku energii elektrycznej, stąd decyzja o powołaniu, wspólnie z PGE, Energa i Tauronem, dedykowanej spółki ElectroMobility Poland. Włączamy się również w prace związane z dążeniem do zwiększenia liczby autobusów elektrycznych w polskich miastach i gminach w ramach istniejących systemów komunikacji zbiorowej.

Bezpieczeństwo finansowe Grupy – kluczowe zadanie

Stawiamy na optymalizację wszystkich procesów biznesowych zachodzących w organizacji, tak aby jak najefektywniej wykorzystać jej potencjał. Realizacja zaplanowanych inwestycji zapewnia jej natomiast nieustanny rozwój. Każdy projekt analizujemy i oceniamy indywidualnie. Musi mieć ekonomiczne uzasadnienie i zwiększać wartość Grupy dla jej interesariuszy. Konsekwentnie dbamy o poziom kosztów, realizując programy oszczędności. Najważniejsze jest dla nas bezpieczeństwo finansowe Grupy. Dzięki stabilnej sytuacji finansowej i generowanym dobrym wynikom, mamy zagwarantowane finansowanie naszego dalszego rozwoju na korzystnych warunkach.

Dbamy o zrównoważony rozwój i dialog ze Stroną Społeczną

Zakładamy silne wsparcie rozwoju lokalnego oraz budowanie trwałych lokalnych relacji społecznych, które są dla nas istotnym elementem polityki odpowiedzialnego biznesu. Będziemy dbać o rozwój poszczególnych regionów kraju, jako atrakcyjny pracodawca, ale również jako podmiot wzmacniający rozwój społeczny, wspierający lokalne szkolnictwo zawodowe. Jednym z naszych priorytetów jest również kontynuacja otwartego i konstruktywnego dialogu ze Stroną Społeczną, który umożliwi budowanie szerokiego konsensusu społecznego wokół wartości i kwestii fundamentalnych dla rozwoju naszej Grupy.

Z poważaniem,

Mirosław Kowalik
Prezes Zarządu Enea SA

1. Podsumowanie operacyjne

1. Podsumowanie operacyjne	5-14
Wybrane dane finansowe	7-8
Kluczowe dane operacyjne i wskaźniki	9
Najważniejsze wydarzenia w 2016 r.	10-14
2. Organizacja i działalność Grupy Enea	15-69
Struktura Grupy	16-18
Obszary działalności	19-26
Strategia korporacyjna	27-30
Perspektywy rozwoju w 2017 r.	31
Nakłady inwestycyjne	31
Działania i inwestycje	32-36
Zawarte umowy	37-43
Otoczenie biznesowe i regulacyjne	44-48
Opis branży	49
Sytuacja na rynku	50-56
Zarządzanie ryzykiem	57-58
Środowisko naturalne	61-65
Zatrudnienie	66-67
Kluczowe zdarzenia mogące mieć wpływ na przyszłe wyniki	68-69
3. Sytuacja finansowa	70-90
4. Akcje i akcjonariat	91-93
5. Władze	94-99
6. Corporate governance	100-106
7. Społeczna odpowiedzialność biznesu	107-111
Załączniki	112-118
Słowniczek pojęć	120-121
Szczegółowy indeks zagadnień zawartych w niniejszym Sprawozdaniu znajduje się na str. 122	

W 2016 r. Grupa Kapitałowa Enea wypracowała:

- **11.256 mln zł** przychodów ze sprzedaży netto - wzrost o 14,3% r/r (bez KDT wzrost o 17,8%)
- **2.328 mln zł** EBITDA - wzrost o 9,3% r/r (bez rezerwy związanej z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco-Power sp. z o.o. i KDT wzrost o 33,8%)
- **849 mln zł** zysku netto

W analizowanym okresie najwyższa EBITDA, 1.111 mln zł (spadek o 2,4% r/r), zrealizowana została w obszarze Dystrybucji. W związku z akwizycją LW Bogdanka działalność GK Enea została w IV kwartale 2015 r. rozszerzona o obszar Wydobycia (listopad-grudzień), który w 2016 r. wypracował 612 mln zł EBITDA. Na porównywalność r/r wyników obszaru Wytwarzania wpływ miały zdarzenia jednorazowe w postaci rozliczenia w III kwartale 2015 r. przychodów z tyt. KDT w wysokości 293 mln zł oraz utworzenie w IVQ 2016 rezerwy związanej z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco-Power Sp. z o.o. w kwocie 129 mln zł. Po wyłączeniu tych zdarzeń obszar ten zanotował przyrost EBITDA wynoszący 44 mln zł (wzrost o 7,3%). EBITDA obszaru Obrotu, po wzroście o 22,1%, ukształtowała się na poziomie 154 mln zł.

Dodatkowo na wynik EBIT GK Enea wpływ miało utworzenie rezerw na Program Dobrowolnych Odejść w wysokości 54 mln zł oraz odpis aktualizacyjny bilansową wartość aktywów obszaru Wiatr w kwocie 49 mln zł.

<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost wolumenu sprzedaży energii elektrycznej • Dynamiczny wzrost sprzedaży paliwa gazowego • Wzrost sprzedaży usług dystrybucyjnych • Wzrost sprzedaży energii cieplnej • Stabilna i rentowna sprzedaż węgla (pełen rok działalności LW Bogdanka w GK Enea) • Realizacja Programu Optymalizacji Kosztów Stałych 	<ul style="list-style-type: none"> • Spadek średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej • Spadek średniej ceny praw majątkowych zielonych • Spadek średniej ceny sprzedaży gazu ziemnego • Utworzenie rezerw na Program Dobrowolnych Odejść • Utworzenie rezerwy związanej z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco-Power sp. z o.o.
--	---

W samym IV kwartale 2016 r. Grupa wygenerowała:

- **2.952 mln zł** przychodów ze sprzedaży netto - wzrost o 9,4% r/r
- **499 mln zł** EBITDA - spadek o 4,8% r/r - bez rezerwy związanej z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco-Power sp. z o.o. wzrost o 19,8%
- **128 mln zł** zysku netto

W ubiegłym roku GK Enea wydała na inwestycje 2.742 mln zł, czyli o 10,1% mniej niż w analogicznym okresie rok wcześniej.

Wskaźnik dług netto / EBITDA na koniec 2016 r. znajdował się na bezpiecznym poziomie 1,9.

W okresie styczeń-grudzień 2016 r. Grupa wytworzyła 13,6 TWh (wzrost o 3,2% r/r) energii elektrycznej, z czego 13,0 TWh (wzrost o 6,0% r/r) pochodziło ze źródeł konwencjonalnych.

Sprzedaż usług dystrybucyjnych odbiorcom końcowym wyniosła 18,7 TWh, czyli zwiększyła się o 4,5% w stosunku do analogicznego okresu ub. r.

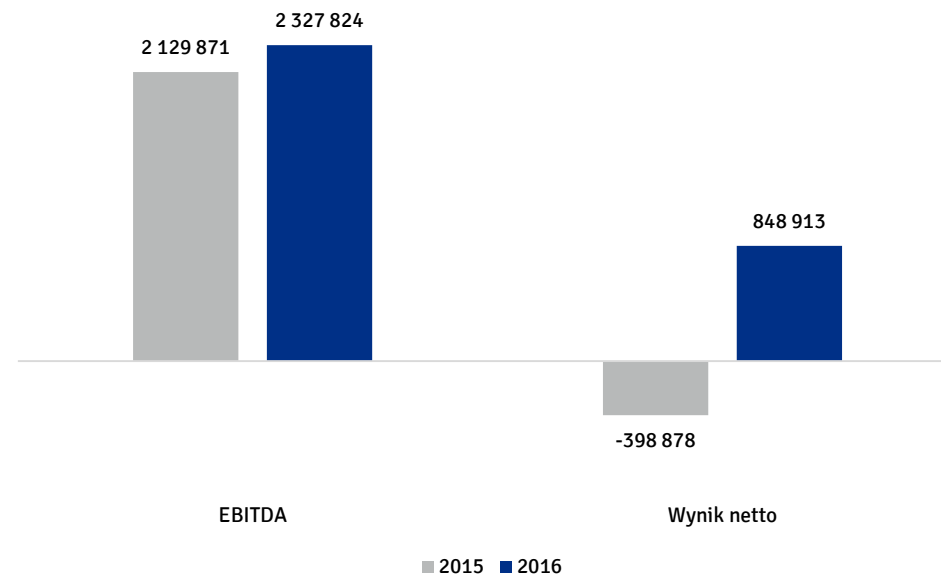
W 2016 r. Enea SA zwiększyła wolumen sprzedaży energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym o 951 GWh, czyli 5,6% r/r. Znacząco wzrosła sprzedaż paliwa gazowego odbiorcom biznesowym - wzrost o 465 GWh (55,0% r/r) z 846 GWh w 2015 r.

[tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	9 848 392	11 255 678	1 407 286	14,3%
Zysk / (strata) z działalności operacyjnej	-162 125	1 119 314	1 281 439	-
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	-408 978	1 068 802	1 477 780	-
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego	-398 878	848 913	1 247 791	-
EBITDA	2 129 871	2 327 824	197 953	9,3%
Przepływy pieniężne netto z:				
działalności operacyjnej	2 206 416	2 424 445	218 029	9,9%
działalności inwestycyjnej	-3 724 664	-2 490 580	1 234 084	33,1%
działalności finansowej	2 653 026	584 258	-2 068 768	-78,0%
Stan środków pieniężnych	1 822 094	2 340 217	518 123	28,4%
Średnioważona liczba akcji [szt.]	441 442 578	441 442 578	-	-
Zysk / (strata) netto na akcję [zł]	-0,99	1,78	2,77	-
Rozwodniony zysk / (strata) na akcję [zł]	-0,99	1,78	2,77	-

[tys. zł]	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	2 698 079	2 951 734	253 655	9,4%
Zysk / (strata) z działalności operacyjnej	-1 209 096	170 172	1 379 268	-
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	-1 455 209	171 217	1 626 426	-
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego	-1 236 716	128 258	1 364 974	-
EBITDA	524 629	499 245	-25 384	-4,8%
Średnioważona liczba akcji [szt.]	441 442 578	441 442 578	-	-
Zysk / (strata) netto na akcję [zł]	-2,88	0,25	3,13	-
Rozwodniony zysk / (strata) na akcję [zł]	-2,88	0,25	3,13	-

[tys. zł]	31 grudnia 2015	31 grudnia 2016	Zmiana	Zmiana %
Aktywa razem	22 988 996	24 536 519	1 547 523	6,7%
Zobowiązania razem	10 866 393	11 524 790	658 397	6,1%
Zobowiązania długoterminowe	8 457 838	8 606 757	148 919	1,8%
Zobowiązania krótkoterminowe	2 408 555	2 918 033	509 478	21,2%
Kapitał własny	12 122 603	13 011 729	889 126	7,3%
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	-	-
Wartość księgową na akcję [zł]	27,46	29,48	2,02	7,4%
Rozwodniona wartość księgową na akcję [zł]	27,46	29,48	2,02	7,4%

tys. zł

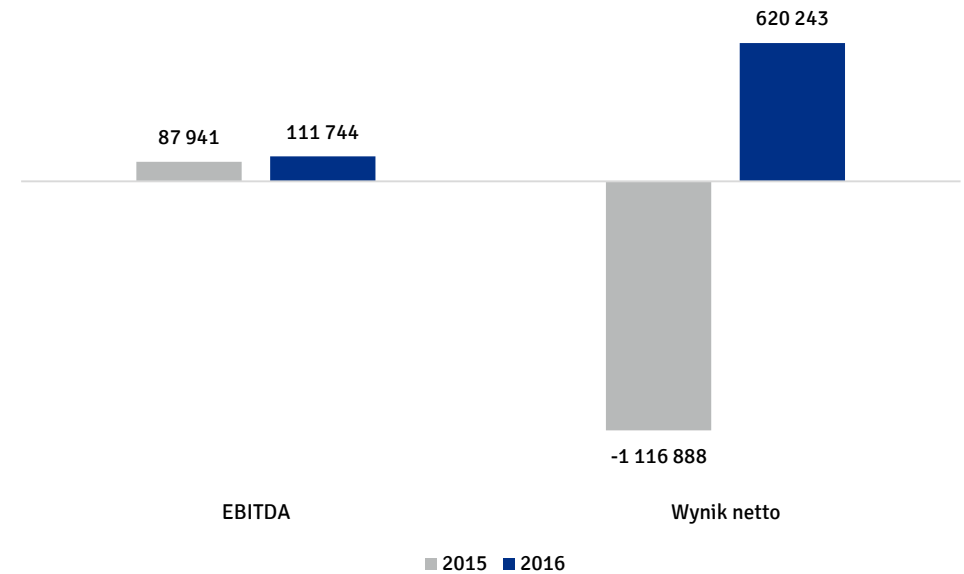

[tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	5 430 224	5 421 352	-8 872	-0,2%
Zysk / (strata) z działalności operacyjnej	82 284	108 285	26 001	31,6%
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	-1 085 905	647 087	1 732 992	-
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego	-1 116 888	620 243	1 737 131	-
EBITDA	87 941	111 744	23 803	27,1%
Przepływy pieniężne netto z:				
działalności operacyjnej	175 874	83 403	-92 471	-52,6%
działalności inwestycyjnej	-1 977 197	-561 847	1 415 350	71,6%
działalności finansowej	2 758 140	695 634	-2 062 506	-74,8%
Stan środków pieniężnych	1 397 632	1 614 822	217 190	15,5%
Średnioważona liczba akcji [szt.]	441 442 578	441 442 578	-	-
Zysk netto na akcję [zł]	-2,53	1,41	3,94	-
Rozwodniony zysk na akcję [zł]	-2,53	1,41	3,94	-

[tys. zł]	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	1 422 157	1 396 023	-26 134	-1,8%
Zysk / (strata) z działalności operacyjnej	27 779	35 315	7 536	19,9%
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	-2 047 829	41 088	2 088 916	-
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego	-2 054 846	34 708	2 089 554	-
EBITDA	29 038	34 114	5 076	17,5%
Średnioważona liczba akcji [szt.]	441 442 578	441 442 578	-	-
Zysk netto na akcję [zł]	-4,65	0,08	4,73	-
Rozwodniony zysk na akcję [zł]	-4,65	0,08	4,73	-

[tys. zł]	31 grudnia 2015	31 grudnia 2016	Zmiana	Zmiana %
Aktywa razem	16 847 310	18 217 925	1 370 615	8,1%
Zobowiązania razem	6 559 305	7 277 446	718 141	10,9%
Zobowiązania długoterminowe	5 253 551	5 972 038	718 487	13,7%
Zobowiązania krótkoterminowe	1 305 754	1 305 408	-346	0,0%
Kapitał własny	10 288 005	10 940 479	652 474	6,3%
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	-	-
Wartość księgową na akcję [zł]	23,31	24,78	1,47	6,4%
Rozwodniona wartość księgową na akcję [zł]	23,31	24,78	1,47	6,4%

tys. zł

	J.m.	2015	2016	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	tys. zł	9 848 392	11 255 678	1 407 286	14,3%	2 698 079	2 951 734	253 655	9,4%
EBITDA	tys. zł	2 129 871	2 327 824	197 953	9,3%	524 629	499 245	-25 384	-4,8%
EBIT	tys. zł	-162 125	1 119 314	1 281 439	-	-1 209 096	170 172	1 379 268	-
Zysk /(strata) netto	tys. zł	-398 878	848 913	1 247 791	-	-1 236 716	128 258	1 364 974	-
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	tys. zł	2 206 416	2 424 445	218 029	9,9%	860 817	602 050	-258 767	-30,1%
CAPEX	tys. zł	3 051 456	2 742 013	-309 443	-10,1%	1 097 754	887 934	-209 820	-19,1%
Dług netto / EBITDA ¹⁾	-	1,8	1,9	0,1	5,6%	1,8	1,9	0,1	5,6%
Rentowność aktywów (ROA) ¹⁾	%	-1,7%	3,5%	5,2 p.p.	-	-21,5%	2,1%	23,6 p.p.	-
Rentowność kapitału własnego (ROE) ¹⁾	%	-3,3%	6,5%	9,8 p.p.	-	-40,8%	3,9%	44,7 p.p.	-
Obrót									
Sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym	GWh	17 038	17 989	951	5,6%	4 542	4 693	151	3,3%
Liczba odbiorców (Punkty Poboru Energii)	tys.	2 382	2 405	23	1,0%	2 382	2 405	23	1,0%
Dystrybucja									
Sprzedaż usług dystrybucji odbiorcom końcowym	GWh	17 936	18 741	806	4,5%	4 545	4 817	272	6,0%
Liczba klientów (stan na koniec okresu sprawozdawczego)	tys.	2 487	2 520	33	1,3%	2 487	2 520	33	1,3%
Wytwarzanie									
Całkowite wytwarzanie energii elektrycznej, w tym:	GWh	13 142	13 567	425	3,2%	3 444	3 401	-43	-1,2%
ze źródeł konwencjonalnych	GWh	12 293	13 028	735	6,0%	3 228	3 255	27	0,8%
z odnawialnych źródeł energii	GWh	849	539	-310	-36,5%	216	146	-70	-32,4%
Wytwarzanie ciepła brutto	TJ	5 217	5 299	82	1,6%	1 616	1 804	188	11,6%
Sprzedaż energii elektrycznej, w tym:	GWh	16 359	16 802	443	2,7%	4 331	4 207	-124	-2,9%
ze źródeł konwencjonalnych	GWh	15 510	16 263	753	4,9%	4 115	4 061	-54	-1,3%
z odnawialnych źródeł energii	GWh	849	539	-310	-36,5%	216	146	-70	-32,4%
Sprzedaż ciepła	TJ	4 237	4 527	290	6,8%	1 436	1 614	178	12,4%
Wydobycie ²⁾									
Wydobycie brutto	tys. t	2 641	14 389	11 748	444,8%	2 641	3 638	997	37,8%
Produkcja netto	tys. t	1 701	9 038	7 337	431,3%	1 701	2 356	655	38,5%
Roboty chodnikowe	m	3 164	25 535	22 371	707,0%	3 164	7 145	3 981	125,8%

2016 / 2015:

EBITDA wyższa o 198 mln zł

Wzrost wytworzonej energii elektrycznej o 425 GWh

Wzrost liczby nowych odbiorców energii elektrycznej o 23 tys.

IVQ 2016 / IVQ 2015:

Wytwarzanie ciepła brutto wyższe o 188 TJ

2016:

- Konsekwentny rozwój GK Enea: nakłady CAPEX na poziomie 2.742 mln zł przy bezpiecznym poziomie wskaźnika dług netto/EBITDA
- Wzrost wytworzonej energii elektrycznej o 425 GWh
- Wzrost wytworzonej energii cieplnej o 82 TJ
- Wzrost odbiorców energii elektrycznej o 23 tys.
- Wzrost wolumenu sprzedaży ciepła o 290 TJ

IVQ 2016:

- Konsekwentny rozwój GK Enea: nakłady CAPEX na poziomie 888 mln zł przy bezpiecznym poziomie wskaźnika dług netto/EBITDA
- Wzrost sprzedaży energii oraz paliwa gazowego odbiorcom detalicznym o 151 GWh

¹⁾ Definicje wskaźników znajdują się na str. 119

²⁾ Prezentowane dane w obszarze Wydobywania za okres listopad-grudzień 2015 r.

I kwartał

Zmiany we władzach Enei

7 stycznia Prezesem Zarządu Enei został Mirosław Kowalik, a Wiceprezesem Zarządu ds. Korporacyjnych Wiesław Piosik, który w związku z powołaniem w skład Zarządu zrezygnował z członkostwa w Radzie Nadzorczej. Tego samego dnia swoje funkcje przestali pełnić: Dalida Gepfert, Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych oraz Grzegorz Kinelski, Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych. Obowiązki Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych czasowo objął Członek Rady Nadzorczej, Sławomir Brzeziński. 15 stycznia ze składu Rady Nadzorczej odwołani zostali: Sandra Malinowska, Tomasz Gołębiowski i Radosław Winiarski, a w jej skład weszli: Piotr Kossak, Rafał Bargiel, Roman Stryjski i Piotr Mirkowski. 21 stycznia Rada Nadzorcza powołała z dniem 15 lutego Mikołaja Franzkowiaka na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych oraz Piotra Adamczaka na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych. Tego samego dnia obowiązki Wiceprezesa ds. Handlowych przestał pełnić Sławomir Brzeziński.

Enea Wytwarzanie inwestuje w nowoczesne technologie

W I kwartale 2016 r. zakończono z sukcesem jeden z najważniejszych etapów budowy nowego bloku energetycznego o mocy 1.075 MW_e. Przeprowadzono udaną próbę wodną kotła. W kwietniu natomiast kocioł przeszedł udaną próbę ciśnieniową. Blok nr 11 Enei Wytwarzanie będzie najnowocześniejszą jednostką wytwórczą opalaną węglem kamiennym w Polsce oraz Europie.

W Elektrowni Koźlenice uruchomiona została nowoczesna nastawnia Dyżurnych Inżynierów Ruchu. Pomieszczenie to jest „sercem elektrowni”, z którego można zarządzać produkcją energii elektrycznej. Nowe stanowiska wyposażone są w najnowocześniejszy sprzęt, co podnosi bezpieczeństwo i ułatwia pracę.

W trosce o środowisko naturalne laboratoria chemiczne należące do Enei Wytwarzanie wyposażone zostały w najnowocześniejszą aparaturę kontrolno-pomiarową renomowanych firm. Wdrożony zostanie tam również system STARLIMS, służący do bezpiecznego gromadzenia, archiwizowania i przeszukiwania danych. Będzie to pierwsze wdrożenie tego typu w polskiej branży energetycznej.

eBOK dostępny dla wszystkich Klientów Enei

W I kwartale 2016 r. zakończono proces wdrożenia nowoczesnego systemu elektronicznego Biura Obsługi Klienta. Rozwiązanie przeznaczone jest zarówno dla gospodarstw domowych, jak i firm. Dzięki eBOK wszyscy Klienci Enei mogą m.in. sprawdzić stan faktury, opłacić rachunki oraz skontaktować się ze spółką w każdej sprawie.

II kwartał

Enea Wytwarzanie wzmacnia moce ze źródeł odnawialnych

W kwietniu oddano do użytku nową farmę wiatrową Baczyna o mocy 14,1 MW. Projekt zlokalizowany jest w miejscowości Lubno w gminie Lubiszyn w województwie lubuskim. W budowę zaangażowana była Enea Serwis, a energia elektryczna wyprodukowana przez farmę trafia do sieci dystrybucyjnej Enei Operator. Zakładana, roczna produkcja energii elektrycznej kształtować się będzie na poziomie ponad 30 tys. MWh.

Enea Operator z przedłużoną koncesją

31 maja Prezes URE przedłużył Enei Operator termin ważności koncesji na dystrybucję energii elektrycznej. Dotychczasowa obowiązywała do 1 lipca 2017 r. Prace nad przygotowaniem wniosku i wszystkich wymaganych dokumentów trwały od marca 2015 r. Obecnie koncesja ważna jest do 1 lipca 2030 r.

Inwestycje w innowacyjne projekty

7 czerwca Narodowe Centrum Badań Jądrowych, Politechnika Warszawska, Enea, Energa, PGE oraz Tauron Polska Energia podpisały list intencyjny dotyczący wspólnych działań na rzecz rozwoju, promowania i upowszechniania elektromobilności w Polsce oraz rozwoju przemysłu związanego z tym obszarem. Połączenie sił sektora elektroenergetycznego oraz środowiska naukowego jest szansą na nowe innowacyjne usługi i produkty spełniające rosnące oczekiwania klientów, z założeniem budowania trwałego bezpieczeństwa energetycznego.

Enea Operator wdraża nowoczesne rozwiązania

Enea Operator konsekwentnie wzmacnia bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej w północno-zachodniej Polsce.

W II kwartale 2016 r. wprowadzona została innowacyjna technologia pozwalająca na automatyczne wykrywanie uszkodzeń (zwarć) i ograniczanie ich zasięgu do miejsca wystąpienia. Zastosowanie innowacyjnego rozwiązania było możliwe dzięki uruchomieniu przez spółkę kolejnej funkcjonalności dyspozytorskiego systemu SCADA, a dokładnie tzw. modułu FDIR (ang. Fault Detection, Isolation and Restoration), który potrafi „ominąć” uszkodzony fragment sieci.

Enea Operator uruchomiła również dla swoich Klientów Portal Przyłączeniowy. Nowa platforma jest elektronicznym, przyłączeniowym biurem obsługi Klienta.

Ponadto, dystrybucyjna spółka z Grupy Enea udostępniła na swojej stronie internetowej nowe funkcjonalności pozwalające Klientom na uzyskanie informacji o awariach na interesującym ich obszarze, czy też o odwoływaniu planowych wyłączeń prądu.

III kwartał

LW Bogdanka ściślej integruje się z Grupą Enea

Enea kontynuuje rozpoczęty w ub. r. proces integracji LW Bogdanka z Grupą. Przebiega on w sposób ewolucyjny od chwili, gdy Enea stała się strategicznym inwestorem lubelskiej kopalni. W połowie kwietnia zakończona została pierwsza faza tego procesu, której częścią była zmiana Statutu LW Bogdanka w zakresie obowiązku działania tej Spółki w interesie Grupy Enea. Druga faza, sfinalizowana podczas Nadzwyczajnego Zgromadzenia Akcjonariuszy LW Bogdanka 17 sierpnia, polegała na dostosowaniu Statutu LW Bogdanka w maksymalnym możliwym stopniu do standardu Grupy Enea, przyjęciu Kodeksu Grupy Enea oraz przystąpieniu LW Bogdanka do Grupy Enea. Dzięki integracji optymalnie wykorzystany zostanie pełen łańcuch wartości, możliwa będzie wzajemna wymiana doświadczeń i kompetencji oraz rozwój całej Grupy.

Enea przystąpiła do TUV PZUW

7 września Enea przystąpiła do Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych PZUW. Członkostwo Enei w TUV PZUW wpisuje się we współpracę strategicznych spółek Skarbu Państwa. W ramach TUV PZU został stworzony związek wzajemności członkowskiej dedykowany dla Enei. Firma skorzysta z możliwości zawarcia umowy z towarzystwem ubezpieczeń wzajemnych, którego stała się członkiem, co pozwoli uzyskać nie tylko korzystne warunki, ale również skrócić proces zawierania ubezpieczenia. TUV PZUW ubezpiecza wyłącznie swoich członków na zasadzie wzajemności. Członkowie TUV są jednocześnie jego właścicielami. Zakład ubezpieczeń podlega nadzorowi KNF, a gwarantem kapitału jest PZU SA.

GK Enea z nową strategią rozwoju do 2030 r.

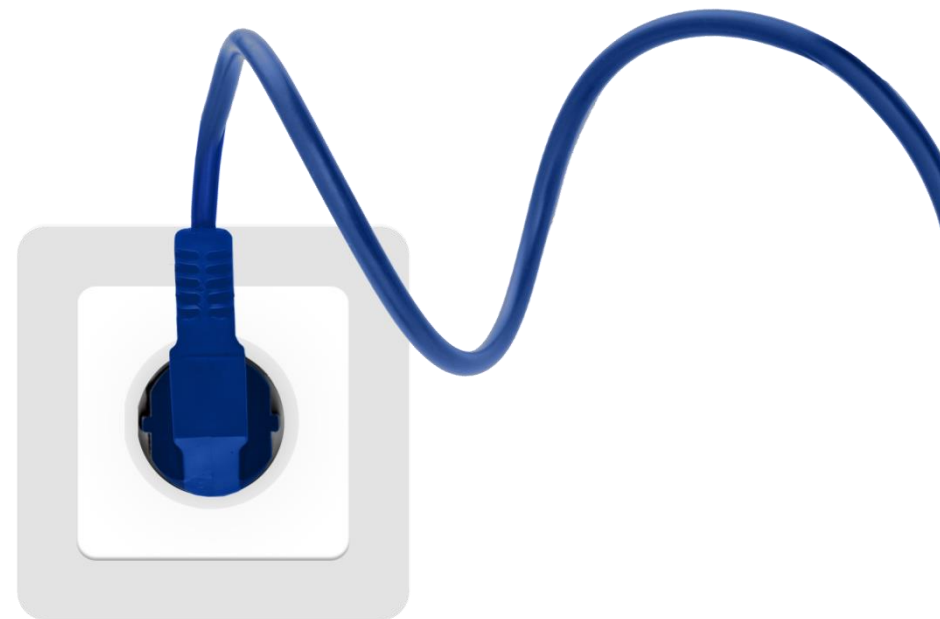
29 września Spółka przyjęła do realizacji Strategię Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea w perspektywie do 2030 r. Celem nadrzędnym w ogłoszonej strategii jest wzrost wartości GK Enea dla Akcjonariuszy. Enea optymalizuje i dostosowuje model funkcjonowania koncernu surowcowo – energetycznego do otoczenia rynkowego. Grupa będzie aktywnym uczestnikiem pozytywnych zmian w polskiej gospodarce i będzie wzmacniać bezpieczeństwo energetyczne kraju, wpisując się w założenia Planu na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju Polski i polityki energetycznej państwa. Enea będzie istotnie zwiększać swoje udziały w poszczególnych segmentach rynku oraz stawiać na rozwój nowych, innowacyjnych linii biznesowych i technologii.

Spółka szacuje, że podstawowe nakłady inwestycyjne na utrzymanie ciągłości funkcjonowania Grupy w latach 2016-2030 będą kształtowały się łącznie na poziomie ok. 26,4 mld zł. Enea planuje również wdrożenie programu wzrostu efektywności nakładów inwestycyjnych. W wyniku przeprowadzonych analiz Grupa zoptymalizowała planowane w poprzedniej strategii wydatki inwestycyjne w zakresie OZE oraz źródeł kogeneracyjnych i sieci ciepłowniczych do 2020 r. Wygenerowany w ten sposób potencjał CAPEX oraz sytuacja finansowa Grupy umożliwi Enei przeznaczenie dodatkowych 6,2 mld zł w perspektywie 2025 r. oraz 5,3 mld zł w latach 2026-2030 na inwestycje rozwojowe. Nakłady te stanowią maksymalny budżet inwestycyjny jaki Grupa może przeznaczyć na atrakcyjne ekonomicznie inwestycje, w tym akwizycje.

Spółka będzie realizowała program poprawy efektywności, który zakłada zarządzanie efektywnością operacyjną w ramach, której szacuje optymalizację kosztów stałych o 700 mln zł do 2025 r. w odniesieniu do roku bazowego 2016.

Kontrakt na instalację odazotowania spalin w Elektrowni Koźienice podpisany

30 września Enea Wytwarzanie podpisała z firmą RAFAKO kontrakt na wykonanie nowoczesnej instalacji odazotowania spalin wraz z modernizacją elektrofiltrów w Elektrowni Koźienice. Wartość kontraktu to 289,2 mln zł netto. Zakończenie inwestycji zaplanowano na koniec 2018 r. Przedmiotem kontraktu jest dostawa i montaż nowoczesnych instalacji katalitycznego odazotowania spalin (SCR) wraz z wymianą wentylatorów spalin dla kotłów AP-1650 na blokach energetycznych nr 9 i 10 o mocy 500 MW każdy. RAFAKO wykona również projekt i wymianę elektrofiltru wraz z układem odpopielania i przynależnymi kanałami spalin, a także zmodernizuje instalację odsiarczania spalin (IOS) dla bloku nr 9. Celem inwestycji jest zapewnienie ponad pięciokrotnego ograniczenia emisji tlenków azotu z aktualnego poziomu 500 - 550 mg/Nm³ do poziomu poniżej 100 mg/Nm³ NO_x.

III-IV kwartał

Grupa chce w sposób zrównoważony zwiększać swoje moce wytwórcze i wydobywcze - zaangażowanie w projekty kluczowe dla bezpieczeństwa energetycznego kraju w okresie III-IV kwartału 2016 r.

• Wstępna oferta złożona wraz z partnerami na zakup aktywów EDF w Polsce

16 września Enea wraz z PGE, Energa oraz PGNiG Termiką wspólnie złożyły wstępna, niewiążącą ofertę na zakup akcji i udziałów w spółkach należących do EDF w Polsce. Są to konwencjonalne aktywa wytwórcze oraz prowadzące działalność usługową, obejmujące w szczególności: Elektrownię Rybnik, Elektrociepłownię w Krakowie, Elektrociepłownię w Gdańsku, Elektrociepłownię w Gdyni, Elektrociepłownię i sieć ciepłowniczą w Toruniu, Elektrociepłownię i sieć ciepłowniczą w aglomeracji wrocławskiej, Elektrociepłownię i sieć ciepłowniczą w Zielonej Górze oraz blok gazowy w Toruniu.

W związku z upływającym terminem zakończenia obowiązywania oferty złożonej 16 września partnerzy biznesowi 30 listopada złożyli nową ofertę. 27 stycznia 2017 r. podpisane zostało z EDF porozumienie (ang. Memorandum of Understanding) dotyczące prowadzenia negocjacji w sprawie zakupu aktywów EDF w Polsce oraz badania due diligence w tym zakresie. 15 marca 2017 r. partnerzy biznesowi dokonali zmian w strukturze transakcji polegających na:

- odstąpieniu PGNiG Termika od transakcji
- przejściu dotychczas deklarowanego udziału PGNiG Termika w transakcji przez PGE, co skutkuje zwiększeniem udziału PGE do 60%
- pozostawieniu udziałów Enei oraz Energi w transakcji na niezmienionym poziomie 20% dla każdej ze spółek

Zgodnie z ustaleniami ww. zmiany wymagają potwierdzenia braku sprzeciwu ze strony EDF.

• List intencyjny ws. wstępnego zainteresowania zaangażowaniem finansowym w Katowicki Holding Węglowy

W związku z procesem pozyskiwania inwestorów kapitałowych przez Katowicki Holding Węglowy, w lipcu Spółka rozpoczęła rozmowy z potencjalnymi inwestorami dotyczące możliwości realizacji potencjalnej Inwestycji oraz jej potencjalnych parametrów. 28 października Enea podpisała z Węglokoksem i Towarzystwem Finansowym Silesia list intencyjny wyrażający wstępne zainteresowanie zaangażowaniem finansowym w Katowicki Holding Węglowy lub aktywa KHW. Ostateczne decyzje Inwestorów co do zaangażowania w KHW zostaną podjęte m.in. po analizie przeprowadzonego badania due diligence oraz po ustaleniu ostatecznego kształtu wszystkich pozostałych uzgodnień.

• Wspólna inwestycja z Energa przy realizacji bloku energetycznego w Elektrowni Ostrołęka SA

19 września Enea podpisała z Energa list intencyjny dotyczący podjęcia współpracy przy przygotowaniu, realizacji i eksploatacji nowoczesnego bloku węglowego klasy 1.000 MW_e w Elektrowni Ostrołęka (Ostrołęka C). 8 grudnia Energa SA, Enea SA oraz Elektrownia Ostrołęka SA, tj. spółka celowa powołana przez Energa do realizacji projektu podpisały umowę inwestycyjną. Spółki podzieliły planowaną współpracę na trzy etapy. Będą to kolejno: Etap Rozwoju, który będzie trwał do czasu wydania polecenia rozpoczęcia prac dla generalnego wykonawcy; Etap Budowy, który obejmie czas do oddania Elektrowni Ostrołęka C do komercyjnej eksploatacji oraz Etap Eksploatacji, w czasie którego Elektrownia Ostrołęka C będzie komercyjnie użytkowana. 19 grudnia Enea i Energa ogłosiły postępowanie przetargowe na wyłonienie generalnego wykonawcy Ostrołęki C – termin składania wniosków upłynął 10 marca br. Spółki szacują, że wstępny termin ich rozpatrzenia wyniesie 3 miesiące.

Energa i Enea są zgodne, że realizacja projektu Ostrołęka C wpłynie korzystnie na bezpieczeństwo energetyczne Polski, będzie spełniała najwyższe standardy środowiskowe oraz zapewni kolejne stabilne, wysokosprawne i niskoemisyjne źródło energii w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym. Spółki przewidują, że budowa nowego bloku zostanie ukończona w II połowie 2023 r., a nakłady na realizację tej inwestycji wyniosą ok. 5,5-6 mln zł/MW.

• Nabycie od ENGIE Elektrowni Połaniec

30 września Enea złożyła ofertę na zakup 100% akcji spółki ENGIE Energia Polska SA (EEP), właściciela Elektrowni Połaniec. 2 grudnia otrzymała wyłączność na prowadzenie negocjacji. 23 grudnia Enea podpisała z ENGIE International Holdings B.V. warunkową umowę zakupu 100% akcji EEP. 28 lutego 2017 r. Enea otrzymała informację o spełnieniu ostatniego z czterech warunków zawieszających umowy warunkowej zakupu. 2 marca 2017 r. Spółka otrzymała od ENGIE International Holdings B.V. wyliczenie wstępnej ceny sprzedaży 100% akcji EEP na poziomie 1.264 mln zł. Została ona ustalona zgodnie z postanowieniami umowy, przy czym będzie podlegać weryfikacji przez Spółkę i ewentualnym korektom w okresie bezpośrednio po przejściu kontroli nad EEP, na zasadach opisanych w umowie, zgodnie ze standardami rynkowymi w tego typu transakcjach. 14 marca 2017 r. Enea nabyła 100% akcji EEP za wstępną cenę 1.264 mln zł.

Inwestycja wpisuje się w realizację nowej Strategii Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea. Przejęcie Elektrowni Połaniec umocni pozycję Enei jako jednego z wiodących wytwórców energii elektrycznej w kraju i wzmocni pozycję Grupy na rynku. EEP to w tej chwili piąty największy producent energii w Polsce. Elektrownia w Połańcu o mocy ok. 1,9 GW, odpowiada za ok. 6% produkcji energii w kraju.

IV kwartał

Elektromobilność szansą na wzrost innowacyjności energetyki

19 października PGE Polska Grupa Energetyczna, Energa, Enea oraz Tauron Polska Energia powołały spółkę ElectroMobility Poland. Nowa spółka dysponuje kapitałem zakładowym w wysokości 10 mln zł. Każda ze spółek powołujących ElectroMobility Poland objęła po 25% kapitału akcyjnego, uzyskując w ten sposób po 25% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy. Działalność nowej spółki ma przyczynić się do powstania systemu elektromobilności w Polsce.

Podpisano akt założycielski i statut Polskiej Fundacji Narodowej

17 listopada Enea, jako jedno z 17 kluczowych polskich przedsiębiorstw, podpisała akt notarialny o ustanowieniu Polskiej Fundacji Narodowej oraz jej statut. Zadaniem tej organizacji będzie promocja polskiej gospodarki i kształtowanie wizerunku spółek z udziałem Skarbu Państwa oraz prowadzonych przez nie inwestycji w Polsce i zagranicą.

Agencja Fitch Ratings podtrzymała ocenę ratingową Enei

30 listopada agencja Fitch Ratings podtrzymała dla Spółki długoterminowe ratingi w walucie krajowej i zagranicznej na poziomie „BBB” oraz długoterminowy rating krajowy na poziomie „A+(pol)”. Perspektywa ratingów jest stabilna. Agencja utrzymuje rating dla Spółki na ww. poziomie począwszy od 2011 r.

Enea, Energa, PGE i PGNiG objęły akcje Polimexu-Mostostal

6 grudnia rozpoczęły się kierunkowe rozmowy prowadzone pomiędzy Eneą i spółkami: Energą, PGE Polską Grupą Energetyczną, PGNiG SA a Polimexem Mostostal, których celem było wypracowanie struktury potencjalnego zaangażowania kapitałowego inwestorów w Polimex oraz wypracowanie potencjalnego modelu współpracy pomiędzy inwestorami przy realizacji inwestycji. 27 grudnia został zawarty list intencyjny, a 18 stycznia 2017 r. umowa inwestycyjna oraz inne umowy w ramach transakcji. 20 stycznia 2017 r., po spełnieniu się warunków zawieszających, sformułowanych w umowie inwestycyjnej z 18 stycznia 2017 r., Enea, Energa, PGE i PGNiG Technologie objęły akcje Polimeksu-Mostostal. Inwestorzy objęli łącznie 150 mln, czyli po 37,5 mln, akcji Polimeksu-Mostostal w ramach planowanego podwyższenia kapitału. Cena emisyjna akcji została ustalona na 2 zł. W wyniku dokapitalizowania i odkupu pakietu akcji SPV Operator inwestorzy objęli łącznie 65,93% akcji (według nowej struktury akcjonariatu). 21 marca 2017 r. inwestorzy ogłosili wezwanie do zapisywania się na akcje Polimex w związku z przekroczeniem (jako strony porozumienia) progu 33% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polimex. Wezwanie ma charakter następczy, a inwestorzy zamierzają nabyć w jego wyniku akcje zapewniające osiągnięcie nie więcej niż 66% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polimex.

Polimex-Mostostal posiada największy, ponad 23% udział w realizacji kluczowych projektów w segmencie energetyki konwencjonalnej. Dzięki temu spółka obecna jest w konsorcjach wykonawczych największych inwestycji energetycznych w Polsce, których łączny budżet to ok. 30 mld zł.

Nowe taryfy dla klientów indywidualnych

15 grudnia Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zatwierdził taryfę Enea Operator na rok 2017. Taryfa dystrybucyjna wzrosła o 5,2% r/r. Stawki opłat za usługi dystrybucji zatwierdzone na rok 2017 spowodowały następujące zmiany średnich płatności dla klientów w poszczególnych grupach taryfowych w odniesieniu do roku 2016 (z uwzględnieniem opłat przenoszonych i dodatkowych): grupa taryfowa A – wzrost o 0,96%, grupa taryfowa B – wzrost o 5,73%, grupa taryfowa C – wzrost o 4,91%, grupa taryfowa G – wzrost o 5,61%. Przekłada się to na średni wzrost dla wszystkich zespołów grup w wysokości 5,2%. Wzrost opłat w dystrybucji w 2017 r., w stosunku do roku 2016 wynika przede wszystkim ze znacznego wzrostu stawek opłat przenoszonych: opłaty przejściowej oraz opłaty OZE.

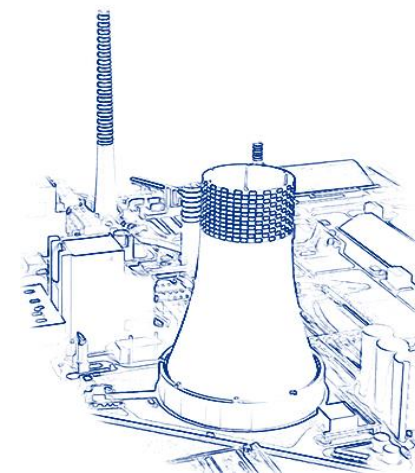
Jednocześnie Prezes URE zatwierdził taryfę Enei, jako tzw. sprzedawcy z urzędu, dla odbiorców w grupach G, która spadła vs. 2016 r. o 4,8% r/r. Taryfa na 2017 r. uwzględnia obniżkę cen sprzedaży energii dla gospodarstw domowych wynikającą głównie z niższych kosztów zakupu energii oraz niższych kosztów tzw. zielonych certyfikatów.

Aneks terminowy do umowy budowy bloku energetycznego w Elektrowni Kozienice

23 grudnia Enea Wytwarzanie zawarła z Konsorcjum firm Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe i Polimex-Mostostal aneks terminowy do umowy budowy bloku energetycznego w Elektrowni Kozienice. Aneks przedłuża termin realizacji inwestycji do dnia 19 grudnia 2017 r.

Przesunięcie terminu realizacji inwestycji o około pięć miesięcy wynika z przyczyn obiektywnych, niezależnych od stron Umowy. Zawarcie aneksu nie zmienia wartości umowy podpisanej z Konsorcjum Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe i Polimex-Mostostal na budowę bloku.

Cała inwestycja, na którą składa się około 30 tys. szczegółowych zadań, jest już bardzo zaawansowana.

IV kwartał

Ponad 250 mln zł dofinansowania inwestycji w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko do 2020 roku dla Enei Operator

28 grudnia Enea Operator podpisała z Ministerstwem Energii pierwsze 3 umowy na dofinansowanie inwestycji z funduszy unijnych. Wartość projektów to ponad 67 mln zł. Pozyskane środki w wysokości prawie 37 mln zł przeznaczone zostaną na rozwój sieci dystrybucyjnej, zwiększenie dostępnych mocy przyłączeniowych, między innymi dla wytwórców OZE oraz prosumentów a także wzrost bezpieczeństwa energetycznego. Do końca grudnia Enea Operator podpisała jeszcze kolejne 3 umowy o dofinansowanie w ramach działania: Rozwój inteligentnych systemów magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i gazu. Wartość projektów zgłoszonych w ramach tego obszaru to niemal 50 mln zł, z czego ponad 33 mln zł stanowią będą fundusze unijne.

W I półroczu 2017 r. planowane jest podpisanie następujących 18 umów na dofinansowanie inwestycji z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Pozyskane środki zostaną przeznaczone na budowę oraz przebudowę sieci umożliwiających przyłączanie wytwórców energii z OZE a także rozwój i wdrażanie automatyzacji systemów dystrybucji na średnim i niskim napięciu. Łączna wartość 18 projektów to niespełna 300 mln zł. Dofinansowanie będzie oscylowało na poziomie 60%.

Niezależnie od udziału w programach wsparcia realizowanych na poziomie krajowym, Enea Operator zabiega również o dofinansowanie swoich projektów w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych województw na terenie swojego działania.

Modernizacja aktywów wytwórczych w Elektrowni Kozienice

7 grudnia Enea Wytwarzanie podpisała z firmą GE Power kontrakt na wykonanie modernizacji turbozespołów 9 i 10 o mocy 560 MW w Elektrowni Kozienice. Wartość kontraktu to 65,5 mln zł netto. Zakończenie inwestycji zaplanowano na maj 2018 r.

Celem inwestycji jest wydłużenie okresu eksploatacji turbozespołów oraz zwiększenie sprawności poprzez modernizację części średnioprężnej i niskoprężnej oraz przeprowadzenie generalnego remontu pozostałych elementów. W wyniku wykonanych prac wzrosną sprawności turbozespołów oraz zmniejszone zostanie jednostkowe zużycie ciepła. Moc elektryczna każdego bloku wzrośnie natomiast o co najmniej 4 MW. Poprawiony zostanie także stan dynamiczny turbozespołów.

Program Dobrowolnych Odejść

Program Dobrowolnych Odejść, będący częścią Programu Zmiany Pokoleniowej, realizowany jest w spółce Enea SA. Obowiązuje od 28 grudnia 2016 r. i potrwa do 30 września 2017 r. Jego głównym celem jest rozłożenie w czasie ryzyka niekontrolowanego odpływu kompetencji, w szczególności w związku z nabyciem przez Pracowników uprawnień emerytalnych. W IV kwartale 2016 r. została utworzona rezerwa na ten cel w kwocie 54 mln zł, o czym Enea SA informowała w raporcie bieżącym nr 9/2017.

Zmiany we władzach kluczowych spółek zależnych Enei w całym 2016 r.

• LW Bogdanka

Krzysztof Szlaga został nowym Prezesem LW Bogdanka. Pozostali nowo powołani Członkowie Zarządu Spółki to: Stanisław Misterek - Zastępca Prezesa Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych oraz Adam Partyka - Zastępca Prezesa Zarządu ds. Pracowniczych i Społecznych. Nowy Zarząd rozpoczął pracę 1 kwietnia. Jednocześnie ze skutkiem na dzień 31 marca odwołani zostali dotychczasowi Członkowie Zarządu: Zbigniew Stopa, Waldemar Bernaciak, Piotr Janicki oraz Jakub Stęchły. 13 maja Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwały w sprawie powołania z dniem 23 maja Sławomira Karlikowskiego na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Produkcji - Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego oraz Marcina Kapkowskiego na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Zakupów i Inwestycji.

• Enea Operator

Od 1 kwietnia do Zarządu Enei Operator zostali powołani dwaj nowi Członkowie. Wojciech Drożdż został Wiceprezesem ds. Ekonomiczno-Finansowych, a Dariusz Szymczak Wiceprezesem ds. Serwisu Dystrybucji. Z Zarządu odszedł Marek Lelątko. Prezesem Enei Operator pozostał Michał Jarczyński, a Wiceprezesem: Marek Szymankiewicz. Funkcję Wiceprezesa z ramienia Pracowników powierzono Jakubowi Kamykowi, który ponownie został wybrany na to stanowisko. W lipcu Zgromadzenie Wspólników Enei Operator powołało Zarząd nowej kadencji. Na jego czele od 11 lipca stanął Andrzej Kojro. W składzie Zarządu pozostali: Marek Szymankiewicz, Wojciech Drożdż oraz Jakub Kamyk. Z firmy odeszli dotychczasowy Prezes Michał Jarczyński oraz Wiceprezes Dariusz Szymczak. 30 września na stanowisko Wiceprezesa ds. Innowacji i Logistyki Enei Operator został powołany Wojciech Drożdż, dotychczasowy Wiceprezes tej Spółki ds. Ekonomiczno-Finansowych.

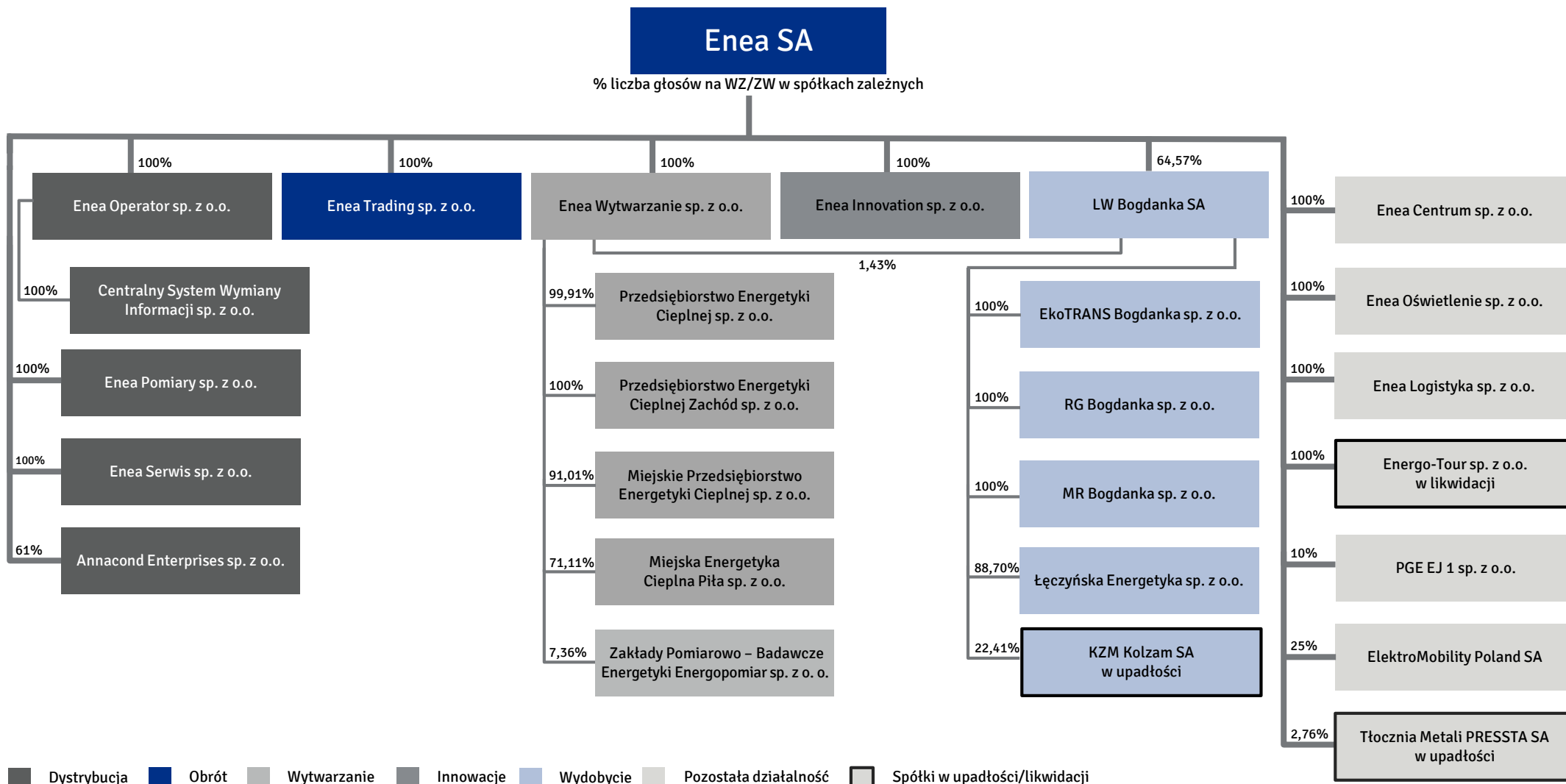
Z kolei na stanowisko Wiceprezesa ds. Ekonomiczno-Finansowych Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników powołało Sławomira Mirkowskiego. Zmiany weszły w życie 10 października. 2 listopada Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników odwołało Jakuba Kamyka - Wiceprezesa ds. Pracowniczych. 25 stycznia 2017 r. na stanowisko Wiceprezesa ds. Bezpieczeństwa Pracy został powołany Tadeusz Dachowski.

• Enea Wytwarzanie

Wacław Bilnicki został nowym Prezesem Spółki odpowiedzialnej w Grupie Enea za produkcję energii i ciepła. Pozostali nowi Członkowie Zarządu Enei Wytwarzanie to: Grzegorz Kotte - Wiceprezes ds. Technicznych, Elżbieta Piwoński - Wiceprezes ds. Korporacyjnych, Stefan Pacyński - Wiceprezes ds. Strategii Rozwoju oraz Dariusz Skiba - Wiceprezes ds. Ekonomiczno-Finansowych. Szóstym Członkiem Zarządu pozostaje wybrany przez załogę Wiceprezes ds. Pracowniczych, Grzegorz Mierzejewski. Nowy Zarząd rozpoczął pracę 14 marca. Ze skutkiem na dzień 13 marca odwołani zostali dotychczasowi Członkowie Zarządu Enei Wytwarzanie: Krzysztof Sadowski, Piotr Andrusiewicz, Grzegorz Staniewski i Michał Prażyński. 29 września Elżbieta Piwoński zrezygnowała ze stanowiska. 30 września Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Enei Wytwarzanie odwołało Wacława Bilnickiego ze stanowiska Prezesa Zarządu i powołało na to stanowisko Prezesa Spółki Krzysztofa Figatę. Do Zarządu, na stanowisko Wiceprezesa ds. Korporacyjnych, został również powołany Jan Mazurkiewicz. Krzysztof Figat i Jan Mazurkiewicz objęli funkcje 17 października.

2. Organizacja i działalność Grupy Enea

Na 31 grudnia 2016 r. Grupa Kapitałowa składała się z jednostki dominującej Enea SA oraz 12 spółek bezpośrednio zależnych. Wszystkie spółki bezpośrednio zależne podlegają konsolidacji.

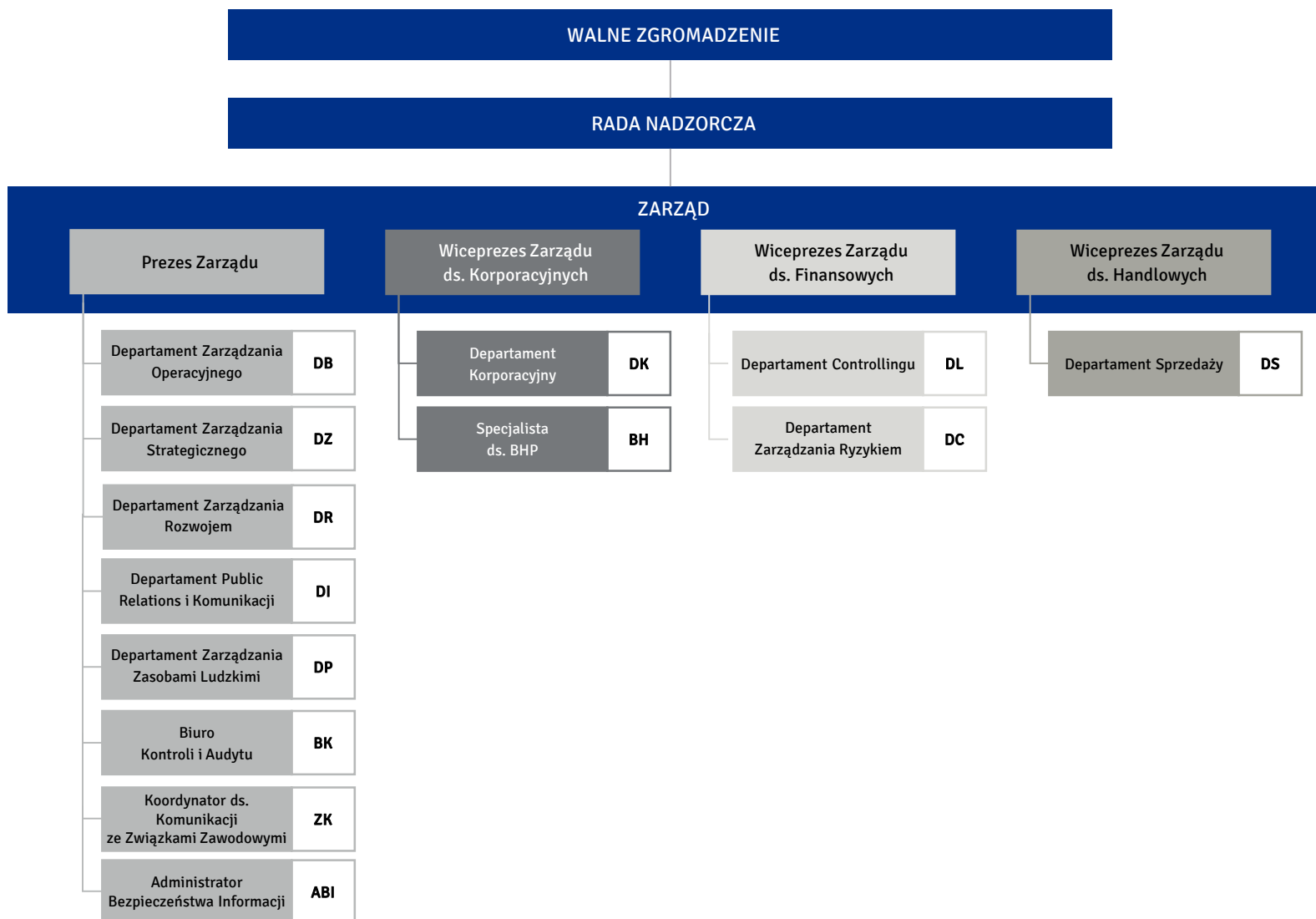
W obrębie Grupy Kapitałowej Enea funkcjonuje 5 wiodących podmiotów, tj. Enea SA (obróć energią elektryczną i paliwem gazowym), Enea Operator sp. z o.o. (dystrybucja energii elektrycznej), Enea Wytwarzanie sp. z o.o. (produkcja i sprzedaż energii elektrycznej i ciepłej), Enea Trading sp. z o.o. (handel hurtowy energią elektryczną) oraz LW Bogdanka SA (wydobywanie węgla). Pozostałe podmioty świadczą działalność pomocniczą w odniesieniu do wymienionych spółek. W ramach Grupy Enea nie funkcjonują oddziały. W strukturze Grupy uwzględniono również udziały mniejszościowe w podmiotach posiadane przez spółki zależne od Enea SA, tj. w szczególności Enea Wytwarzanie sp. z o.o. oraz LW Bogdanka SA.

W 2016 r. kontynuowano prace związane z dostosowaniem struktury organizacyjnej do kierunków wyznaczonych w „Strategii Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea w perspektywie do 2030 roku”. Zaktualizowana została struktura organizacyjna Przedsiębiorstwa Spółki, aktualizacji podlegały również zadania, kompetencje i uprawnienia poszczególnych komórek / jednostek organizacyjnych Przedsiębiorcy. Dodatkowo uszczegółowiono zadania poszczególnych jednostek organizacyjnych – tak by skorelować je do aktualnie obowiązujących regulacji wewnętrznych (m.in. polityk, procedur, regulaminów) regulujących dane obszary działalności Spółki. W 2016 r. nie miały miejsca istotne zmiany w zasadach zarządzania Emitentem oraz Grupą Kapitałową Enea.

Formalne odzwierciedlenie zależności ustanowionych w Spółce (w tym schemat struktury organizacyjnej Spółki) oraz podziału zadań, odpowiedzialności i uprawnień stanowią regulaminy organizacyjne: Regulamin Organizacyjny Przedsiębiorstwa Spółki oraz Regulamin Jednostek Organizacyjnych Enea SA.

Poniżej przedstawiono strukturę organizacyjną Spółki na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania:

Restrukturyzacja majątkowa

Po dokonaniu w poprzednich latach kluczowych zmian organizacyjnych w 2016 r. Grupa Kapitałowa Enea, poza działaniami związanymi z planowanymi zmianami, nie prowadziła istotnych działań w zakresie restrukturyzacji majątkowej.

Zmiany w organizacji Grupy

W 2016 r. Grupa Enea kontynuowała działania ukierunkowane na realizację Strategii Korporacyjnej Grupy Enea a następnie realizację zaktualizowanej Strategii Rozwoju Grupy Kapitałowej w perspektywie do 2030 roku. W szczególności podjęte zostały następujące działania:

- 19 października 2016 r. została zawiązana Spółka ElectroMobility Poland SA, w której Enea SA posiada 25% akcji. 7 grudnia 2016 r. dokonano rejestracji Spółki w KRS.
- W 2016 r. LW Bogdanka objęta została jednolitymi dla wszystkich Spółek Grupy Enea regulacjami nowego ładu korporacyjnego Enea w zakresie wybranych Komitetów Grupy Enea.

Inwestycje kapitałowe

Obszar	Data	Spółka	Zdarzenie
Pozostała działalność	11 marca 2016 r.	Enea Centrum	Podwyższenie kapitału zakładowego o kwotę 502.500 zł i objęcie wszystkich nowych udziałów w liczbie 5.025 przez Enea SA, która pokryła je w całości aportem w postaci oprogramowania SAP Business Objects Planning and Consolidation (SAP BPC) stanowiącego aktywo trwałe Enea SA. 11 marca 2016 r. KRS dokonał wpisu podwyższonego kapitału zakładowego do rejestru.
Wytwarzanie	13 lipca 2016 r.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Zachód	Enea Wytwarzanie w celu uporządkowania struktury kapitałowej zakupiła od Enea Logistyka 1 udział w Spółce PEC Zachód i tym samym stała się jej 100% udziałowcem.
Wytwarzanie	16 grudnia 2016 r.	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	Enea Wytwarzanie w celu uporządkowania struktury kapitałowej na podstawie zawartych umów sprzedaży udziałów MPEC sp. z o.o. (z pracownikami) zwiększyła swój udział w kapitale zakładowym Spółki o 97.024 udziałów, tj. z 86,363% do 91,019%.
Wytwarzanie	21 grudnia 2016 r.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	Podwyższenie kapitału zakładowego o kwotę 1.400.000 zł. Obecnie kapitał zakładowy Spółki wynosi 6.582.500 zł. Enea Wytwarzanie była zobowiązana do dokonania ww. podwyższenia ze względu na zapisy Umowy Sprzedaży Udziałów PEC sp. z o.o. z 11 grudnia 2008 r.
Pozostała działalność	21 grudnia 2016 r.	PGE EJ 1	Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników PGE EJ 1 sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki o kwotę 34.999.020 zł. 23 grudnia 2016 r. Enea SA złożyła oświadczenie o objęciu 24.822 udziałów o łącznej wartości nominalnej 3.499.902 zł i pokryciu ich wkładem pieniężnym. 27 grudnia 2016 r. wniesiono wkład pieniężny na konto Spółki. 15 lutego 2017 r. KRS dokonał wpisu podwyższonego kapitału zakładowego do rejestru.
Wytwarzanie	23 grudnia 2016 r.	Enea SA	Podpisanie z ENGIE International Holdings BV warunkowej umowy sprzedaży 100% akcji ENGIE Energia Polska SA (właściciel Elektrowni Połaniec), zgodnie z którą Enea SA nabędzie 100% akcji w kapitale zakładowym ENGIE Energia Polska SA, a pośrednio również 100% udziałów w ENGIE Bioenergia sp. z o.o.

Inwestycje kapitałowe po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Wytwarzanie	18 stycznia 2017 r.	Enea SA	Enea SA zawarła umowę inwestycyjną z Energa SA, PGE Polska Grupa Energetyczna SA, PGNiG Technologie SA (Inwestorzy) oraz z Polimex-Mostostal SA w skutek której Inwestorzy objęli łącznie 150 mln, czyli po 37,5 mln, akcji Polimex-Mostostal SA w ramach podwyższenia kapitału, co stanowi łącznie 65,9% akcji (według nowej struktury akcjonariatu).
Wytwarzanie	20 stycznia 2017 r.	Polimex-Mostostal	W wyniku ziszczenia się warunków zawieszających zastrzeżonych w umowie inwestycyjnej, Enea SA odkupiła 1,5 mln akcji o wartości 5.640.000 zł od SPV Operator w Spółce Polimex-Mostostal SA, stając się jej akcjonariuszem posiadającym 1,73% udziału w kapitale zakładowym.
Wytwarzanie	1 lutego 2017 r.	Elektrownia Ostrołęka	Enea SA zawarła z Energa SA umowę nabycia 24.980.926 akcji spółki Elektrownia Ostrołęka SA, obejmując tym samym 11,89% akcji w kapitale zakładowym Spółki.
Wytwarzanie	21 lutego 2017 r.	Polimex-Mostostal	Krajowy Rejestr Sądowy dokonał wpisu podwyższenia kapitału zakładowego Spółki, w wyniku którego Enea SA, na podstawie ziszczenia się warunków zawieszających zastrzeżonych w umowie inwestycyjnej, objęła 37,5 mln akcji Polimex-Mostostal SA i posiada łącznie 16,47% udziału w kapitale zakładowym Spółki.

Opis metod finansowania inwestycji kapitałowych został zamieszczony w ramach pkt pn. Źródła finansowania programu inwestycyjnego na str. 40-41.

Dezinwestycje kapitałowe

W 2016 r. dokonano jednej dezinwestycji kapitałowej.

Obszar	Data	Spółka	Zdarzenie
Pozostała działalność	2 grudnia 2016 r.	Szpital Uzdrawiskowy ENERGETYK	Sprzedaż

WYTWARZANIE

- Wytwarzanie energii elektrycznej w oparciu o węgiel kamienny, biomasę, gaz, wiatr, wodę i biogaz
- Wytwarzanie ciepła
- Przesyłanie i dystrybucja ciepła
- Obrót energią elektryczną

WYDOBYCIE

- Produkcja węgla kamiennego
- Sprzedaż węgla kamiennego
- Zabezpieczenie bazy surowcowej dla Grupy

DYSTRYBUCJA

- Dostarczanie energii elektrycznej
- Planowanie i zapewnianie rozbudowy sieci dystrybucyjnej
- Eksploatacja, konserwacja i remonty sieci dystrybucyjnej
- Zarządzanie danymi pomiarowymi

OBRÓT

Obrót detaliczny:

- Obrót energią elektryczną i paliwem gazowym na rynku detalicznym
- Oferta produktowa i usługowa dostosowana do potrzeb Klientów
- Całościowa Obsługa Klienta

Obrót hurtowy:

- Optymalizacja portfela kontraktów hurtowych energii elektrycznej i paliwa gazowego
- Działania na rynkach produktowych
- Zapewnienie dostępu do rynków hurtowych

Wydobycie

- Obszar występowania utworów karbonu bez zasobów perspektywicznych węgla kamiennego
- Złoże nieprzebadane (prognozowana kat. D2)
- Złoże nieprzebadane (prognozowana kat. D1)
- Kat. złoże C2
- Złoże perspektywiczne dla LW Bogdanka (kat. złoże C1)
- Złoże aktualnie eksploatowane przez LW Bogdanka

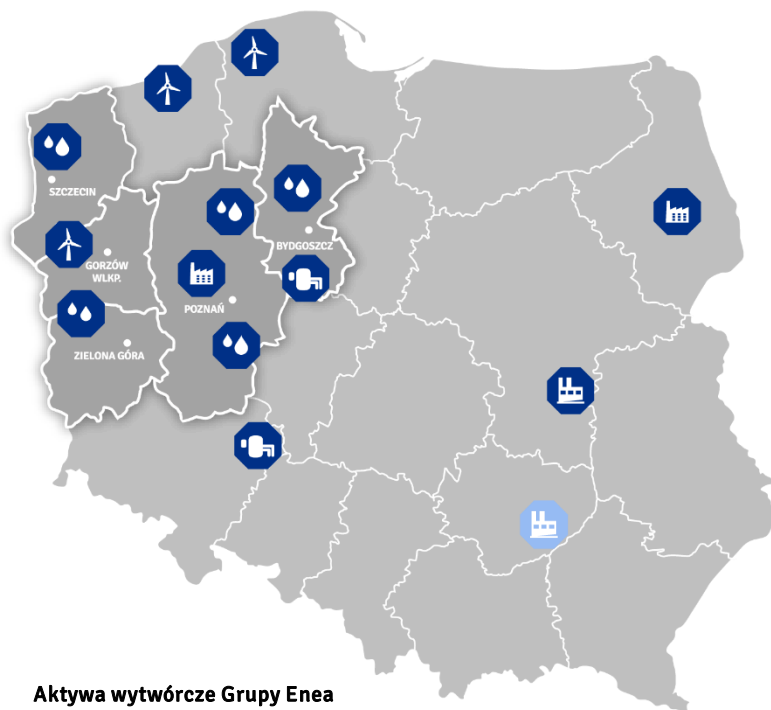
- Obszar dystrybucyjny Enea Operator
- Lubelskie Zagłębie Węglowe

LW Bogdanka jest jednym z liderów rynku producentów węgla kamiennego w Polsce, wyróżniających się na tle branży pod względem osiąganych wyników finansowych, wydajności wydobycia węgla kamiennego oraz planów inwestycyjnych zakładających udostępnienie nowych złóż. Sprzedawany przez Spółkę węgiel kamienny energetyczny stosowany jest przede wszystkim do produkcji energii elektrycznej, ciepłej i produkcji cementu. Odbiorcami Spółki są w głównej mierze firmy przemysłowe, przede wszystkim podmioty prowadzące działalność w branży elektroenergetycznej zlokalizowane we wschodniej i północno-wschodniej Polsce.

Enea przejęła LW Bogdanka w IV kwartale 2015 r. i konsoliduje jej wyniki od 1 listopada 2015 r. Poniższa tabela ma charakter informacyjny i przedstawia kluczowe dane dot. segmentu Wydobywania w ujęciu rocznym i w IV kwartale 2015 r. i 2016 r.

Wyszczególnienie	2015	2016	Zmiana	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana
Wydobycie brutto [tys. ton]	12 940	14 389	11,2%	3 994	3 638	-8,9%
Produkcja netto [tys. ton]	8 457	9 038	6,9%	2 527	2 356	-6,8%
Sprzedaż węgla [tys. ton]	8 562	9 141	6,8%	2 554	2 402	-6,0%
Zapasy (na koniec okresu) [tys. ton]	228	125	-45,2%	228	125	-45,2%
Długość wykonanych wyrobisk [km]	20,0	23,8	19,0%	4,4	6,6	50,0%
Uzysk [%]	65,4%	62,8%	-2,6 p.p.	63,3%	64,8%	1,5 p.p.

Wytwarzanie

- Elektrownia Kozienice
- Elektrownia Połaniec ¹⁾
- Elektrociepłownia Białystok, MEC Piła, PEC Oborniki, PEC Zachód, MPEC Białystok
- Farmy wiatrowe: Bardy, Darżyno, Baczyna
- 21 elektrowni wodnych
- Biogazownie: Gorzestaw, Liszkowo
- Obszar dystrybucyjny Enea Operator

Aktywa wytwórcze Grupy Enea

Wyszczególnienie	Moc zainstalowana elektryczna [MW _e]	Moc osiągnięta elektryczna [MW _e]	Moc zainstalowana cieplna [MW _t]
Elektrownia Kozienice	2 960,0	2 925,0	105,0
Elektrownia Połaniec ¹⁾	1 837,0	1 882,0	130,0
Elektrociepłownia Białystok	203,5	156,6	383,7
Farmy Wiatrowe Bardy, Darżyno i Baczyna	70,1	70,1	-
Biogazownie Liszkowo i Gorzestaw	3,8	3,8	3,1
Elektrownie Wodne	60,4	57,6	-
MEC Piła	10,0	10,0	151,3
PEC Oborniki ²⁾	-	-	30,4
MPEC Białystok	-	-	185,0

Uprawnienia do emisji CO₂ w jednostkach wytwórczych [tony CO₂]

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2015 r. ³⁾	Stan na 31 grudnia 2016 r. ⁴⁾
Ilość darmowych uprawnień do emisji CO ₂ (KPRU)	3 446	3 236
Ilość uprawnień do emisji CO ₂ nabyta na rynku wtórnym	8 273	9 137
Suma uprawnień do emisji CO₂	11 720	12 373
Pokrycie emisji przydziałem darmowych uprawnień	29,40%	26,15%

Koszt emisji CO₂ [tys. zł]

Wyszczególnienie	2015 ³⁾	2016 ⁴⁾
Obszar Wytwarzania, w tym:	192 782	283 721
Enea Wytwarzanie sp. z o.o. Segment Elektrownie Systemowe (Elektrownia Kozienice)	190 407	279 861
Enea Wytwarzanie sp. z o.o. Segment Ciepło (Elektrociepłownia Białystok)	268	2 311
MEC Piła	1 457	1 443
PEC Oborniki ⁵⁾	-	-
MPEC Białystok	650	106

1) Przejęcie Elektrowni Połaniec nastąpiło w marcu 2017 r.

2) Sprzedaż źródeł wytwórczych

3) Jest to rzeczywiste umorzenie roku 2015 w kwietniu roku 2016 r.

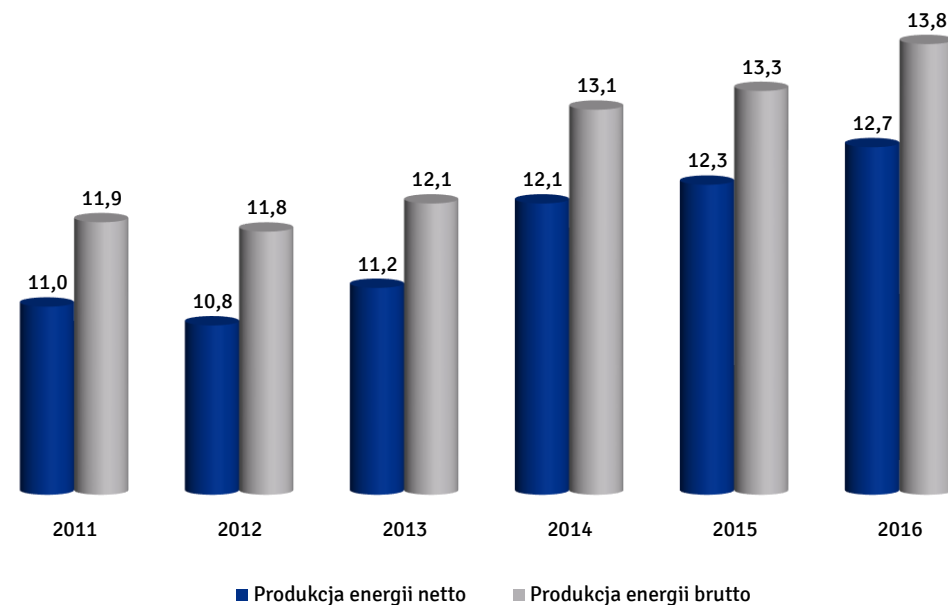
4) Zaprezentowane zostało ujęcie księgowo

5) PEC Oborniki nie podlega ustawie o handlu emisjami ze względu na to, że nie posiada źródeł wytwarzania energii cieplnej o mocy zamontowanej w jednym źródle powyżej 20 MW, w związku z tym nie posiada przyznaných limitów i nie bilansuje emisji CO₂

Wytwarzanie

Wyszczególnienie	2015	2016	Zmiana	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana
Całkowite wytwarzanie energii elektrycznej (netto) [GWh], w tym:	13 142	13 567	3,2%	3 444	3 401	-1,2%
Produkcja netto ze źródeł konwencjonalnych [GWh], w tym:	12 293	13 028	6,0%	3 228	3 255	0,8%
Enea Wytwarzanie – segment Elektrowni Systemowych (z wyłączeniem współspalania biomasy)	12 032	12 727	5,8%	3 127	3 149	0,7%
Enea Wytwarzanie - segment Ciepła (Elektrociepłownia Białystok - z wyłączeniem spalania biomasy)	211	238	12,8%	86	88	2,3%
MEC Piła	50	63	26,0%	15	18	20,0%
Produkcja z odnawialnych źródeł energii [GWh], w tym:	849	539	-36,5%	216	146	-32,4%
Współspalanie biomasy	255	-	-100,0%	57	-	-100,0%
Spalanie biomasy	309	256	-17,2%	78	55	-29,5%
Enea Wytwarzanie - segment OZE (elektrownie wodne)	109	113	3,7%	26	34	30,8%
Enea Wytwarzanie - segment OZE (farmy wiatrowe)	162	160	-1,2%	52	53	1,9%
Enea Wytwarzanie - segment OZE (biogazownie)	14	10	-28,6%	3	4	33,3%
Produkcja ciepła [TJ]	5 217	5 299	1,6%	1 616	1 804	11,6%

Elektrownia Kozienice [TWh]

Zakup energii elektrycznej na rynku hurtowym przez Enea Wytwarzanie

W 2016 r. wolumenowa wysokość zakupów energii elektrycznej w segmencie Elektrowni Systemowych wyniosła 2.087 GWh. Zakupów dokonano na potrzeby działalności w zakresie obrotu energią. Dodatkowo w ramach działania Rynku Bilansującego dokonano zakupu 1.124 GWh energii.

W segmencie Ciepło wolumen zakupów w 2016 r. wyniósł 13,2 GWh - zakup na Rynku Bilansującym to 11,1 GWh, zakup w obrocie to 2,1 GWh.

Co do zasady obrót energią (sprzedaż = zakup) jest realizowany w ramach możliwości rynkowych gwarantujących osiągnięcie zakładanego efektu finansowego oraz w celu ograniczenia skutków awarii.

Zakup energii elektrycznej w ramach obrotu w 2016 r. dotyczył głównie segmentu Elektrowni Systemowych i stanowił 65% całego zakupu energii. Zakup energii elektrycznej w ramach Rynku Bilansującego stanowił 35%. Zakup w ramach obrotu w segmencie Ciepło wynikał z działań ograniczających koszty awarii jednostek wytwórczych i braku mocy dyspozycyjnej vs. zawarte kontrakty.

Wytwarzanie

Sprzedaż energii elektrycznej przez Enea Wytwarzanie

Wolumen sprzedaży energii elektrycznej w Enea Wytwarzanie w 2016 r. wynosił 15.988 GWh. Sprzedaż była realizowana przez poszczególne segmenty w zależności od obowiązków ustawowych i zawartych umów.

Sprzedaż energii elektrycznej w ramach segmentu Elektrowni Systemowych

Sprzedaż energii elektrycznej w ramach segmentu Elektrowni Systemowych w 2016 r. wyniosła 13.838 GWh. W tym okresie Enea Wytwarzanie sprzedała 17% wytworzonej energii elektrycznej na giełdzie towarowej. W analizowanym okresie Enea Wytwarzanie miała obowiązek ustawowej sprzedaży 15% wytworzonej energii elektrycznej na giełdzie towarowej. Pozostała sprzedaż to sprzedaż w ramach GK Enea 81% oraz na rynek bilansujący (PSE SA) 2%.

Sprzedaż energii elektrycznej w ramach segmentu Ciepła

W segmencie Ciepło sprzedaż energii elektrycznej w okresie 2016 r. wyniosła 495 GWh - sprzedaż w ramach GK Enea stanowiła 93%, sprzedaż w ramach rynku bilansującego (PSE SA) 5%, a sprzedaż do odbiorców końcowych wyniosła 2%.

Sprzedaż energii elektrycznej w ramach segmentu OZE

W segmencie OZE sprzedaż energii elektrycznej w okresie 2016 r. wyniosła 283 GWh (poza GK Enea - 47%, w ramach GK Enea - 53%).

Sprzedaż energii elektrycznej w ramach Spółek Zależnych

W ramach Spółek Zależnych sprzedaż w okresie 2016 r. wyniosła 63 GWh.

Sprzedaż energii elektrycznej z segmentu OZE – obszar wiatr

Wyszczególnienie [tys. zł]	2015	2016	Zmiana	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana
Cena stała	27 045	26 881	-0,6%	8 484	9 224	8,7%
Cena średnioważona	166,53	167,86	0,8%	162,35	171,21	5,5%

Zaopatrzenie w węgiel

Rodzaj paliwa	2015		2016		Zmiana	
	Ilość [tys. ton]	Koszt ¹⁾ [mln zł]	Ilość [tys. ton]	Koszt ¹⁾ [mln zł]	Ilość	Koszt ¹⁾
Węgiel kamienny	5 870	1 321	5 426	1 137	-7,6%	-13,9%
Biomasa	634	172	427	79	-32,6%	-54,1%
Olej opałowy (ciężki) ²⁾	8	9	8	7	-	-22,2%
Gaz [tys. m ³] ³⁾	13 845	20	16 198	23	17,0%	15,0%
RAZEM		1 522		1 246		

1) Z transportem

2) Paliwo rozpałkowe w Elektrowni Kozienice

3) Używany do produkcji energii elektrycznej i ciepłej w MEC Piła oraz energii ciepłej w PEC Oborniki

Enea Wytwarzanie – segment Elektrowni Systemowych:

Podstawowym paliwem używanym do wytwarzania energii elektrycznej jest węgiel kamienny. Głównym dostawcą węgla dla Enea Wytwarzanie w 2016 r. była spółka LW Bogdanka (ok. 74%). Ponadto, dostawy węgla były realizowane przez Polską Grupę Górniczą (dawniej: Kompania Węglowa; ok. 7%), Katowicki Holding Węglowy (ok. 12%) oraz Jastrzębską Spółkę Węglową (ok. 7%).

W 2016 r. Enea Wytwarzanie - segment Elektrowni Systemowe nie używała biomasy w żadnej postaci.

Enea Wytwarzanie – segment Ciepła :

Paliwem podstawowym używanym w Enea Wytwarzanie - segment Ciepło (Elektrociepłownia Białystok) jest biomasa, głównie w postaci zrębki leśnej, zrębki z wierzby energetycznej oraz pelletu z łuski słonecznika. W 2016 r. ilość dostarczonej biomasy wyniosła 427.845,34 ton, a dostawy realizowane były przez 13 podmiotów. Około 33% biomasy dostarczone zostało na teren Enea Wytwarzanie - segment Ciepło transportem kolejowym.

Dostawy węgla kamiennego do Enea Wytwarzanie - segment Ciepło w 2016 r. pochodziły z: Katowickiego Holdingu Węglowego SA (ok. 71%) oraz Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA (ok. 25%) i Polską Grupę Górniczą (dawniej: Kompania Węglowa SA ok. 4%).

Transport węgla

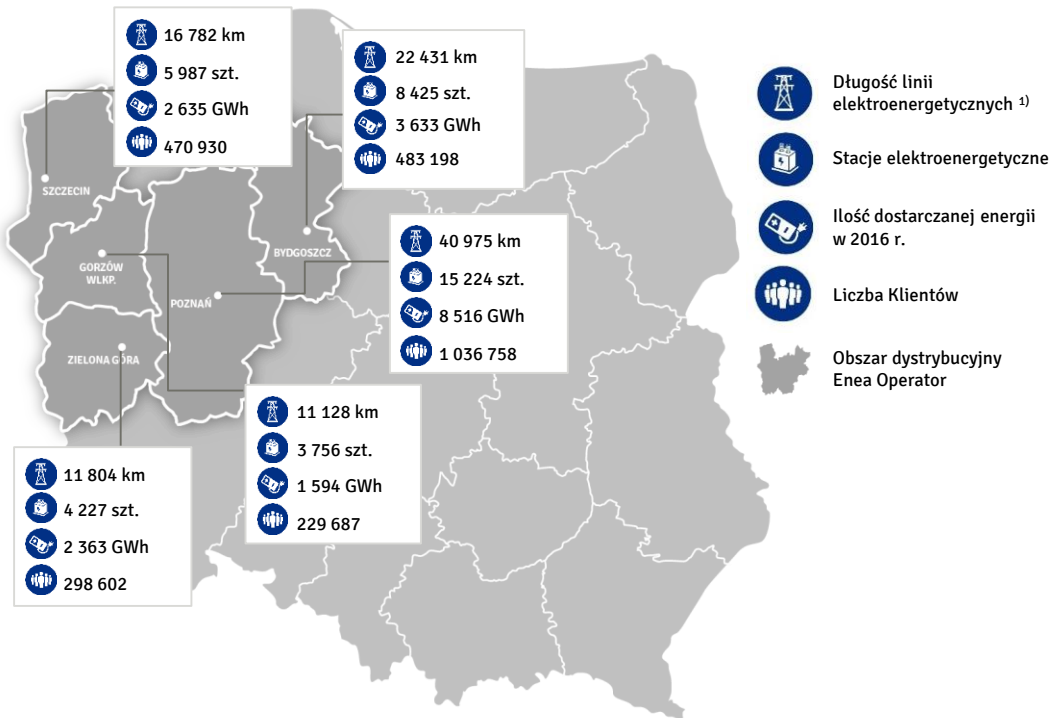
Enea Wytwarzanie – segment Elektrowni Systemowych:

Jedynym środkiem transportu wykorzystywanym dla dostaw węgla kamiennego do segmentu Elektrowni Systemowych w 2016 r. był transport kolejowy. Przewoźnik PKP Cargo zrealizował 100% dostaw.

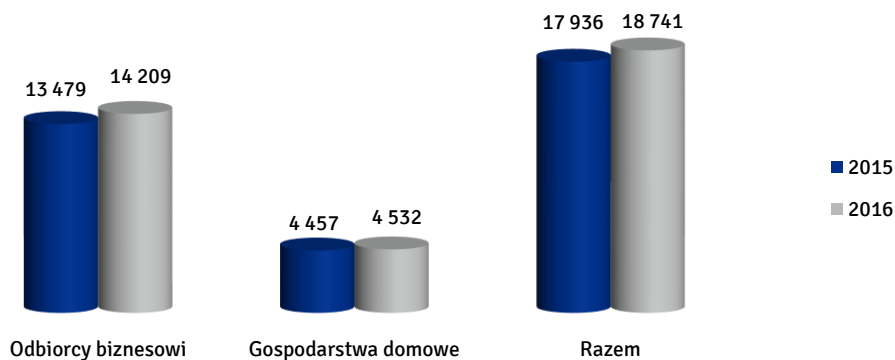
Enea Wytwarzanie – segment Ciepła:

Dostawy węgla do Enea Wytwarzanie - segment Ciepła w 2016 r. realizowane były transportem kolejowym przez przewoźnika PKP Cargo SA (ok. 85%) i Freightliner PL sp. z o.o. (ok. 15%).

Dystrybucja

Sprzedaż usług dystrybucyjnych [GWh]

Wskaźniki techniczne

Wyszczególnienie:	2015	2016	Zmiana	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana
SAIDI przerwy planowane i nieplanowane z katastrofalnymi (WN, SN) [minuty]	434,07	244,44	-43,69%	72,73	46,53	-36,02%
SAIFI przerwy planowane i nieplanowane z katastrofalnymi (WN, SN) [szt.]	5,50	3,85	-30,00%	1,09	0,86	-21,10%
% realizacji umów w terminie ref. 18 m-cy (IV gr.) [%]	82,40%	88,90%	6,50 p.p.	77,78%	94,67%	16,89 p.p.
% realizacji umów w terminie ref. 18 m-cy (V gr.) [%]	89,71%	95,98%	6,27 p.p.	90,44%	97,20%	6,76 p.p.

Pozostałe wskaźniki techniczne

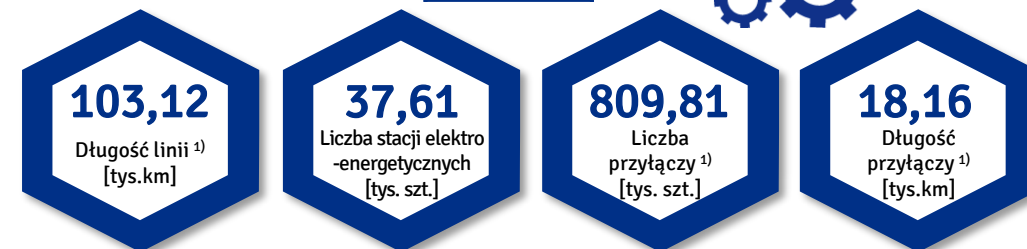
Wyszczególnienie:	2015	2016	Zmiana	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana
Wskaźnik strat sieciowych [%]	6,86	6,28	-0,58 p.p.	9,73	8,81	-0,92 p.p.

Sprzedaż usług dystrybucyjnych

Wyszczególnienie:	2015	2016	Zmiana	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana
Sprzedaż usług dystrybucyjnych [GWh]	17 936	18 741	4,49%	4 545	4 817	5,98%

WRA, liczba odbiorców

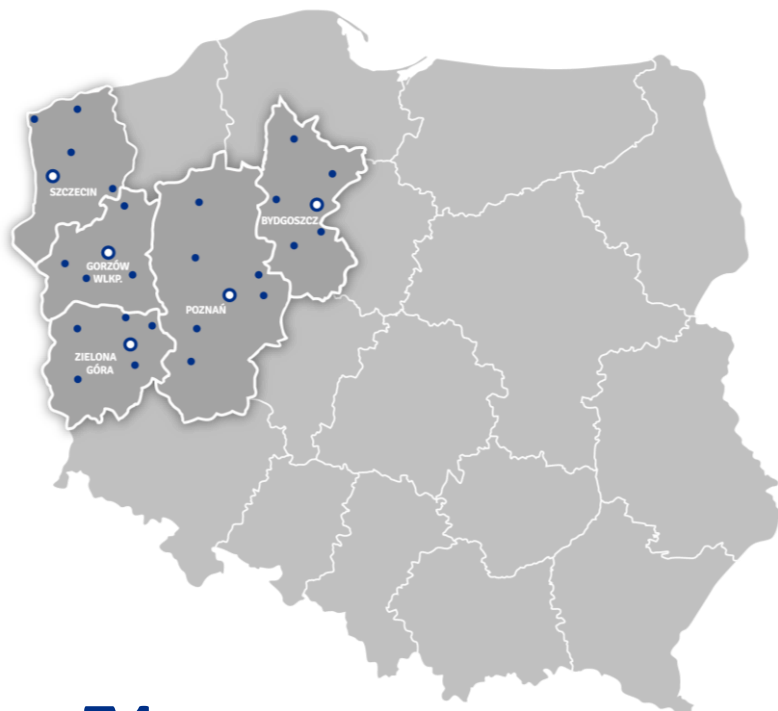
Wyszczególnienie:	2015	2016
WRA [tys.zł]	6 910 924	7 252 486
Liczba odbiorców [szt.]	2 487 023	2 520 175

¹⁾ Rozbieżności pomiędzy wartościami prezentowanymi w 2015 r. i 2016 r. wynikają z faktu, że przedmiotowe dane za rok 2016 zaciągnięte zostały z systemu GIS, zawierającego informacje o wielkości sieci Enei Operator po zakończonej w 2016 r. paszportyzacji. Spadek liczby przyłączy spowodowany jest faktem, że w wyniku przeprowadzonej paszportyzacji część przyłączy została zakwalifikowana jako sieć niskiego napięcia. Z kolei zmniejszenie długości linii oraz przyłączy wynika z tego, że wielkości te prezentowane są obecnie na podstawie ich graficznych długości zawartych w systemie.

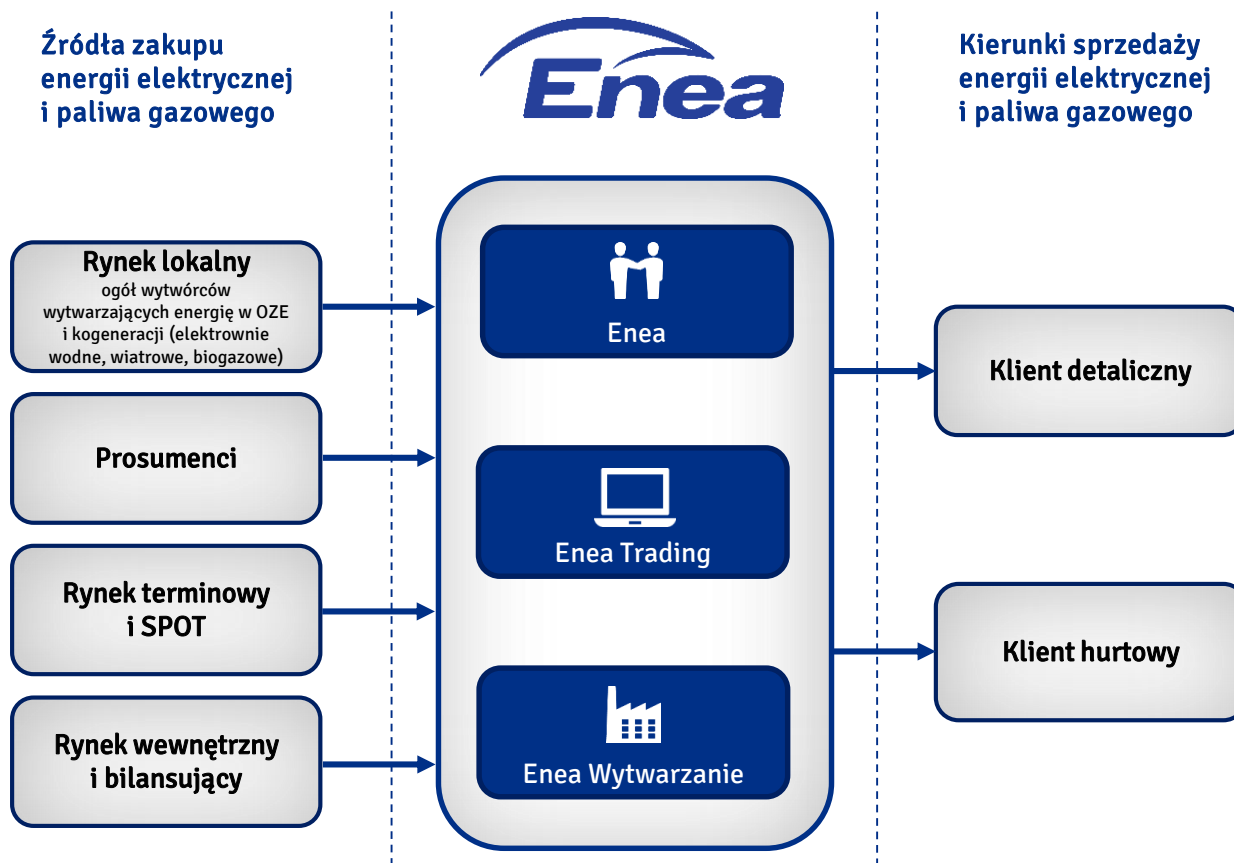
Obrót

31 nowoczesnych Biur Obsługi Klienta

- Biuro Obsługi Klienta
- Obszar dystrybucyjny Enea Operator

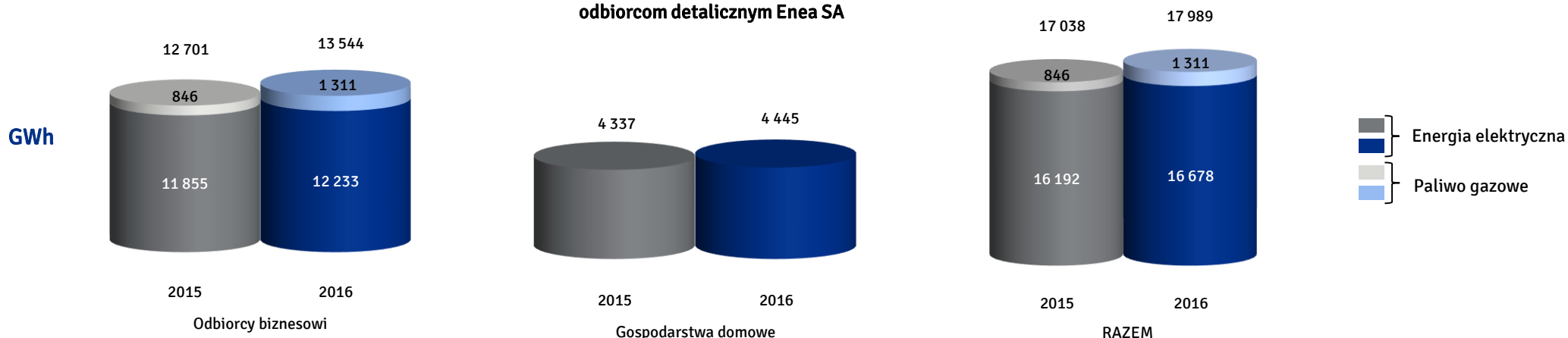
Poniższy schemat prezentuje zależności operacyjne pomiędzy spółkami z Grupy Enea oraz partnerami biznesowymi i Klientami w obszarze Obrótu:

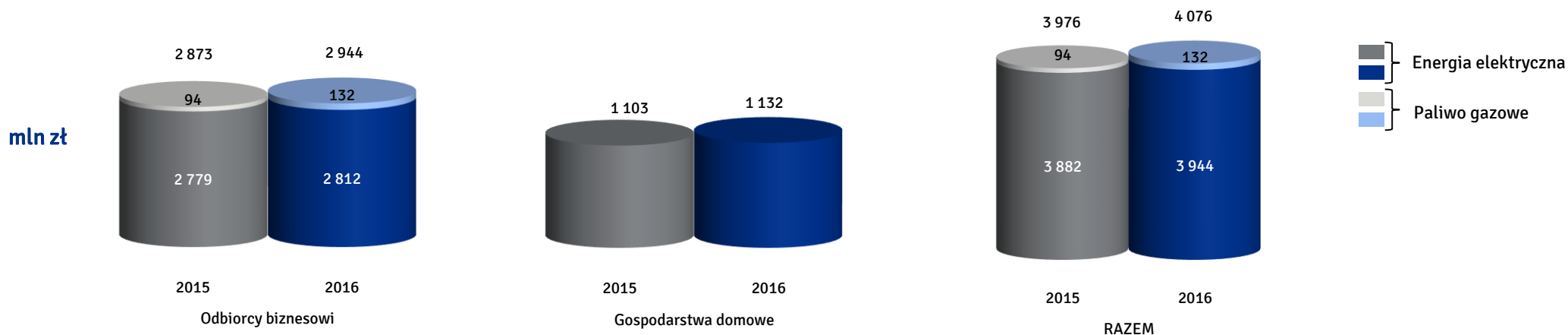
Obrót

Sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym realizowana jest w głównej mierze przez Enea SA. W roku 2016 w stosunku do roku 2015 nastąpił wzrost łącznego wolumenu sprzedaży energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym razem o 951 GWh, tj. o 6%. Wzrost ten nastąpił zarówno w segmencie odbiorców biznesowych (o 843 GWh, tj. o 7%), jak i w segmencie gospodarstw domowych (o 108 GWh, tj. o 2%). Wzrost wolumenu sprzedaży w segmencie odbiorców biznesowych wynikał ze wzrostu wolumenu sprzedaży energii elektrycznej (o 378 GWh, tj. o 3%) oraz z dynamicznego wzrostu sprzedaży paliwa gazowego (o 465 GWh, tj. o 55%). Łączny wzrost wolumenu sprzedaży energii elektrycznej i paliwa gazowego przełożył się na zwiększenie łącznych przychodów ze sprzedaży o 100 mln zł, tj. o 3%, w stosunku do roku 2015.

Sprzedaż energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym Enea SA

Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej i paliwa gazowego odbiorcom detalicznym Enea SA

Strategia Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea w perspektywie do 2030 roku

Misja

Enea dostarcza stale doskonalone produkty i usługi, wyprzedzając oczekiwania Klientów dzięki zmotywowanym zespołom pracującym w przyjaznej, bezpiecznej i innowacyjnej organizacji

Wizja

Enea jest wiodącym dostawcą zintegrowanych produktów i usług surowcowo-energetycznych oraz innych innowacyjnych usług dla szerokiego grona Klientów, cenionym za jakość, kompleksowość i niezawodność

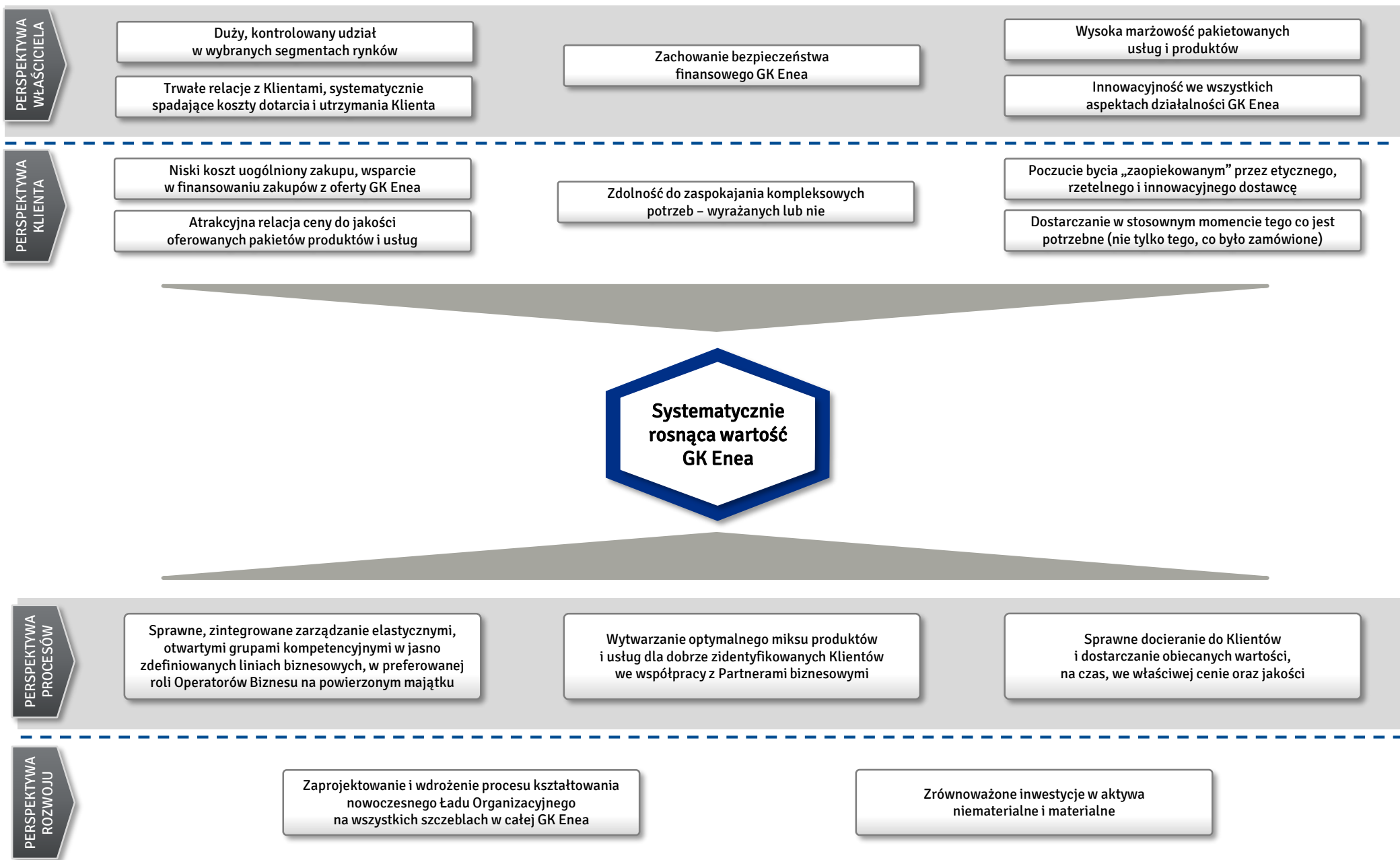

29 września 2016 r. Rada Nadzorcza Enei zatwierdziła dokument pn. „Strategia Rozwoju Grupy Kapitałowej Enea w perspektywie do 2030 roku”. Zdefiniowane w Strategii nowe kierunki rozwoju zakładają, że GK Enea będzie:

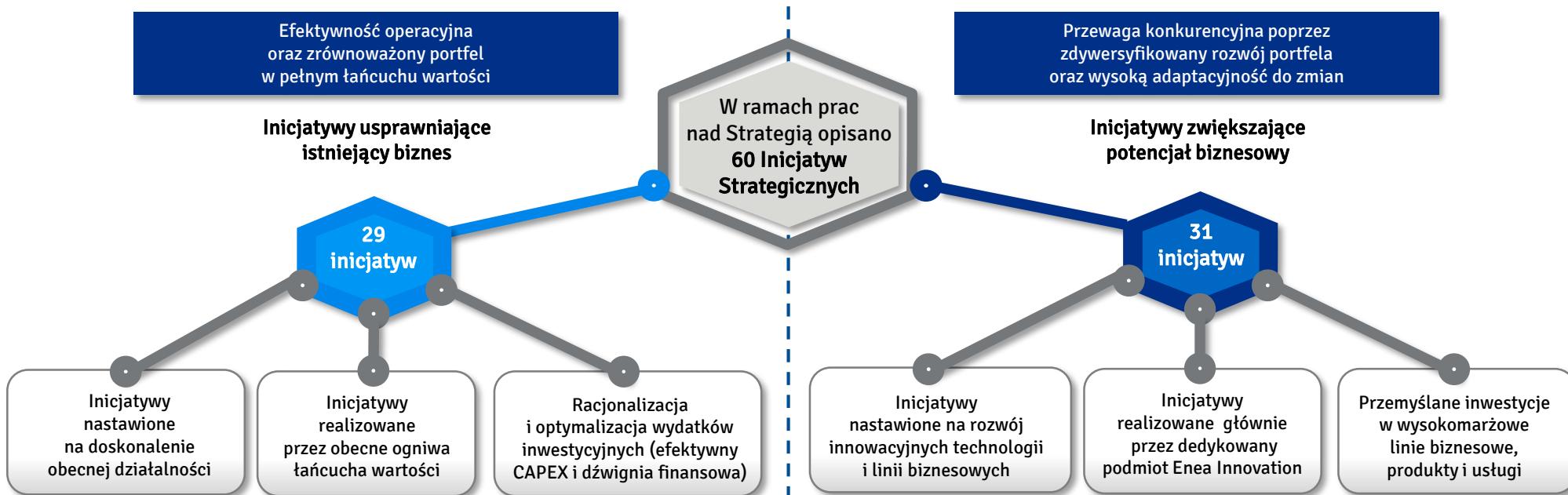

1. **INNOWACYJNA:** lider w identyfikacji, ocenie potencjału oraz wdrażaniu przedsięwzięć innowacyjnych na dużą skalę
2. **MULTIUSŁUGOWA:** zdywersyfikowany portfel świadczonych usług, stabilne źródła przychodów
3. **WYSOKOSPECJALISTYCZNA:** specjalistyczna wiedza, kompetencje oraz dojrzałość w działalności w sektorze surowcowo – energetycznym
4. **ODDZIAŁUJĄCA NA OTOCZENIE:** lider pozytywnych zmian w branży elektroenergetycznej w Polsce
5. **SKUTECZNIE WYKORZYSTUJĄCA SZANSE RYNKOWE:** analiza otoczenia zewnętrznego, elastyczne reagowanie na pojawiające się możliwości, kreator popytu na nowe dobra
6. **NIEZAWODNA:** istotny wkład w bezpieczeństwo energetyczne Polski

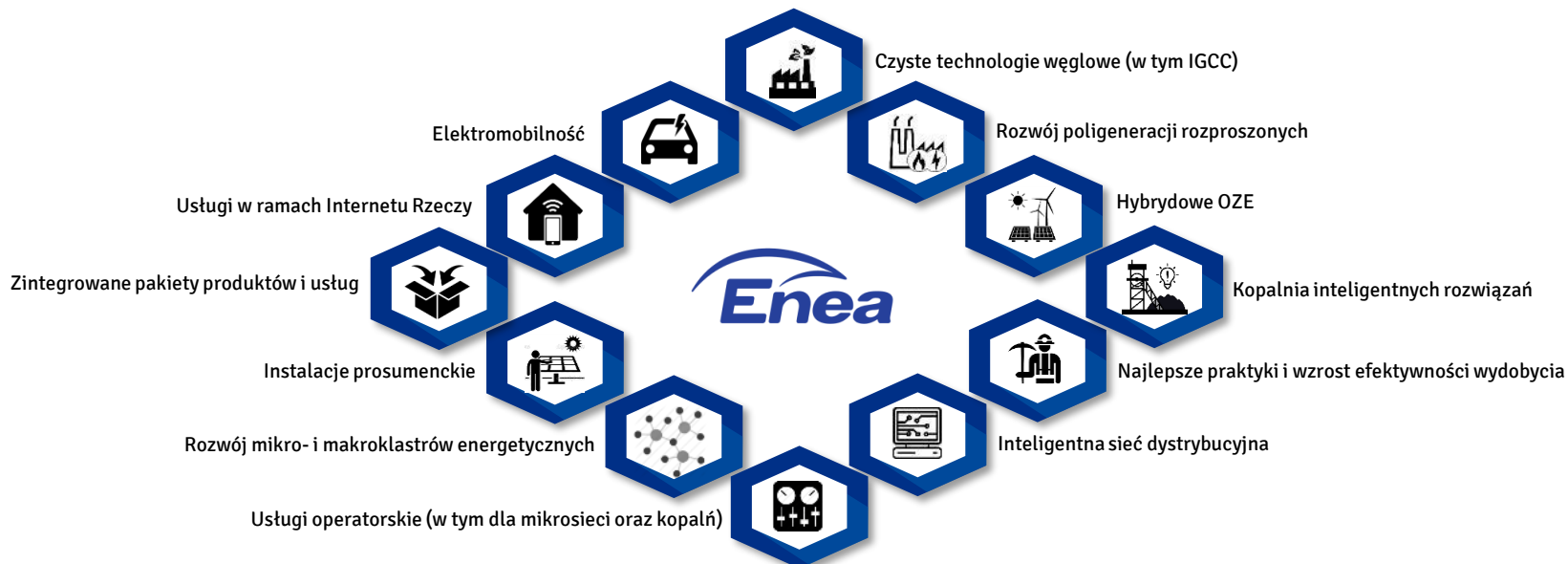
Celem nadrzędnym określonym w strategii jest wzrost wartości GK Enea dla akcjonariuszy. Dla uzyskania trwałej przewagi konkurencyjnej, Enea zdefiniowała 15 celów strategicznych w ramach czterech perspektyw.

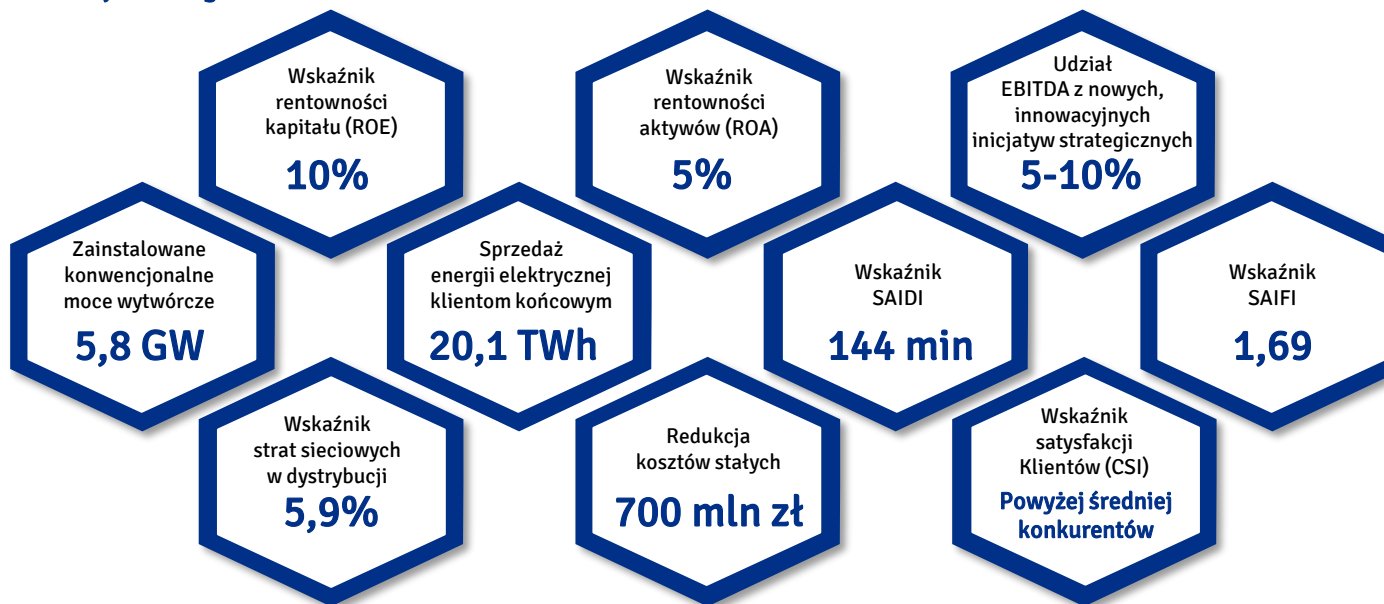
Enea zdefiniowała ponad 50% innowacyjnych inicjatyw zwiększających potencjał biznesowy

... których realizacja będzie wspierać m.in. rozwój innowacyjnych produktów, usług i linii biznesowych GK Enea

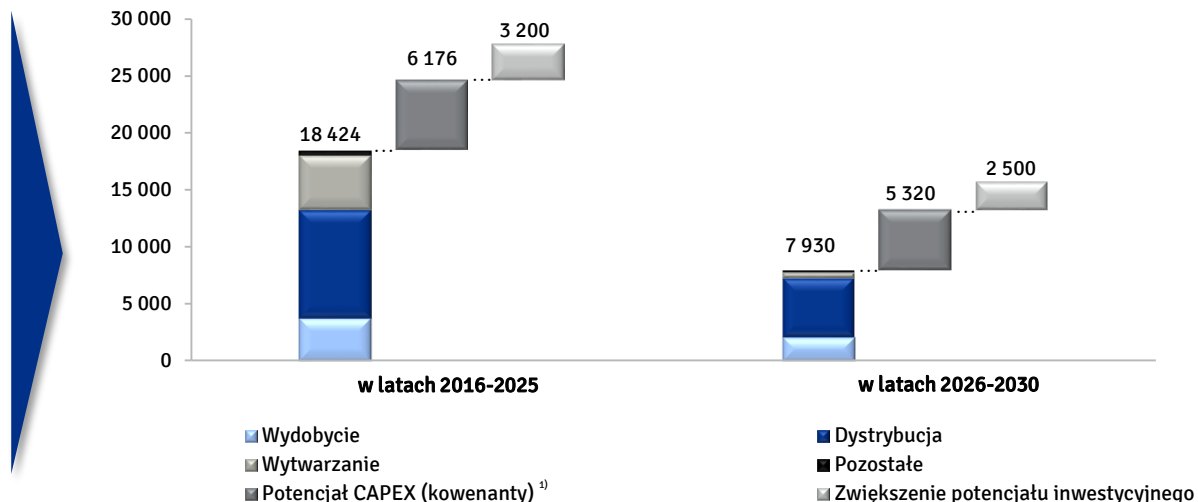
Wskaźniki GK Enea w wyniku realizacji Strategii

Podstawowy budżet inwestycyjny w wysokości 26,4 mld zł

Szacowane nakłady inwestycyjne GK Enea w latach 2016-2030 [mln zł, ceny bieżące]

Obszar	2016-2025	2026-2030
Wydobycie	3 712	2 080
Dystrybucja	9 501	5 193
Wytwarzanie	4 808	504
Pozostałe	403	153
Potencjał CAPEX ¹⁾	6 176	5 320
Zwiększenie potencjału inwestycyjnego ²⁾	3 200	2 500
ŁĄCZNIE GK ENEA	27 800	15 750

1) Potencjał CAPEX zachowując wskaźnik dług netto / EBITDA na bezpiecznym poziomie
 2) Zwiększenie potencjału inwestycyjnego o 5,7 mld zł w wyniku realizacji innowacyjnych inicjatyw strategicznych (wzrost EBITDA)

Perspektywy rozwoju w 2017 r.

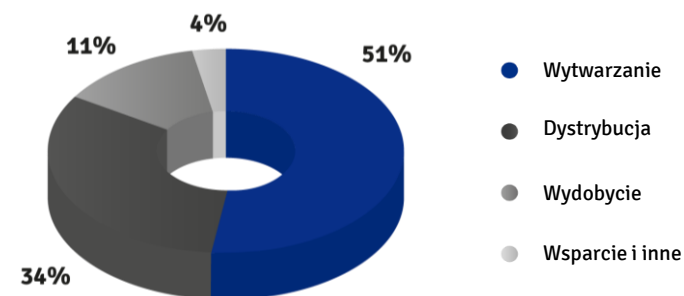
Obszar	Perspektywa 2017 r. vs 2016 r.	Główne czynniki
Wydobycie	Neutralna	(+/-) Stabilizacja ceny węgla (+) Budowa nowych chodników (+) Modernizacja majątku (+) Stała poprawa efektywności
Energetyka konwencjonalna	Spadek	(-) Spadek cen energii (-) Niższy limit darmowych CO ₂ (-) Wzrost cen węgla (-) Spadek produkcji energii elektrycznej (+) Optymalizacja procesów wewnętrznych
Odnawialne Źródła Energii	Spadek	(-) Utrzymujący się niski poziom cen Praw Majątkowych „zielonych” (+) Wzrost ceny i wolumenu Praw Majątkowych OZE „błękitnych” (+) Wzrost produkcji energii elektrycznej (+) Optymalizacja kosztów obszaru OZE
Dystrybucja	Spadek	(-) Spadek WACC o 0,042 p.p. do poziomu 5,633% (-) Koszty operacyjne modelowe zgodnie z opublikowanym przez URE dokumentem „Koszty operacyjne dla Operatorów Systemów Dystrybucyjnych na lata 2016-2020” (+) Optymalizacja zarządzania majątkiem oraz racjonalizacja usług obcych (+) Prace nad poprawą jakości usług (obniżenie wskaźników SAIDI i SAIFI)
Obrót	Neutralna	(-) Wzrost konkurencji w obszarze obrotu (+) Rozwój kanałów sprzedaży i oferty produktowej (-) Postępująca erozja marży w segmencie obrót

Nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne [mln zł]	2015	2016	Zmiana %	Plan 2017
Wytwarzanie	1 954,9	1 390,2	-28,9%	1 168,9
Dystrybucja	925,1	920,4	-0,5%	970,5
Wydobycie	51,1 ¹⁾	307,7	502,2%	385,6
Wsparcie i inne	120,4	123,7	2,7%	172,6
RAZEM	3 051,5	2 742,0	-10,1%	2 697,6

1) Nakład poniesiony w miesiącach listopad-grudzień 2015 r. po włączeniu LW Bogdanka do GK Enea w ramach obszaru Wydobywania

Nakłady inwestycyjne w 2016 r.

Inwestycje zrealizowane w 2016 r.

Wydobycie

- Pozyskanie nowych koncesji:
- wykupienie prawa do korzystania z informacji geologicznej złoża „Ostrów”
- zakończenie prac wiertniczych przy otworach badawczych obszaru „Ostrów”
- Utrzymanie parku maszynowego - zakup i montaż maszyn oraz urządzeń, m.in. modernizacja wag zbiornikowych, spagotodawek, maszyn podwieszanych Bevex oraz remonty okresowe wagonów, zakup tam wentylacyjnych oraz zespołu podajników taśmowych
- Inne inwestycje rozwojowe i odtworzeniowe:
  - wykonanie 23,8 km nowych wyrobisk
  - centralna klimatyzacja pola Bogdanka – zakończenie budowy instalacji oraz wszystkich obiektów centralnej klimatyzacji pola Bogdanka
  - rozbudowa obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w Bogdancie – uzyskanie pozwolenia oraz wykupienie działki
  - zakończenie rozbudowy sieci elektroenergetycznych a także modernizacji obiektów rozdzielni i stacji 110/6 kV - stacja 110/6 kV GSTR w Bogdancie, Stefanowie i Nadrybiu

Wytwarzanie

- Kolejne etapy budowy bloku energetycznego na parametry nadkrytyczne opalanego węglem kamiennym o mocy 1.075 MW_e
- Przekazanie do eksploatacji farmy wiatrowej Baczyna 14,1 MW
- Blok nr 1 - uzyskanie pozwolenia na użytkowanie i przekazanie do eksploatacji instalacji katalitycznego odzotowania spalin (SCR)
- Kontynuacja zabudowy instalacji SCR dla bloków nr 4-8
- Rozpoczęcie modernizacji ujęcia wody chłodzącej – tymczasowy próg stabilizujący na rzece Wiśle
- Rozpoczęcie zabudowy instalacji SCR wraz z modernizacją elektrofiltrów dla bloków nr 9 i 10 w ramach programu modernizacji bloków 2 x 500 MW
- Budowa oczyszczalni ścieków deszczowo-przemysłowych
- Kontynuacja zabudowy instalacji odsiarczenia spalin kottów K7 i K8

Dystrybucja

- Zakończenie realizacji szeregu inwestycji na wysokim i średnim napięciu związanych z rozbudową, automatyzacją i modernizacją stacji oraz sieci elektroenergetycznych:
  - budowa: GPZ Śmiłowo wraz z liniami zasilającymi WN
  - przebudowa: GPZ Załom, GPZ Tanowska, GPZ Niemierzyn, GPZ Pniewy, GPZ Stargard Wschód oraz GPZ Chojnice Kościerska,
  - budowa linii napowietrznej WN Łobez – Resko, budowa linii kablowej WN Świnoujście – Warszów oraz budowa linii kablowej WN Bema – Nadolnik
  - przebudowa linii napowietrznych WN: Miłostaw – Środa, Szamotuły – Wronki, Żnin – Pakość, Stęszew – Kościan, Pniewy – Sieraków, Budziechów – Zakładowa Żary, Kluczewo – Pyrzyce - Barlinek – Mostkowo, Skwierzyna – Międzyrzecz, Jasiniec – Bydgoszcz Wschód
- Usprawnienie procesów przyłączeniowych oraz zmniejszenie negatywnego wpływu wykorzystywanych urządzeń elektroenergetycznych na środowisko
- Rozwój narzędzi informatycznych wspomagających zarządzanie siecią

Inwestycje planowane w 2017 r. w ramach posiadanych aktywów

Wydobycie

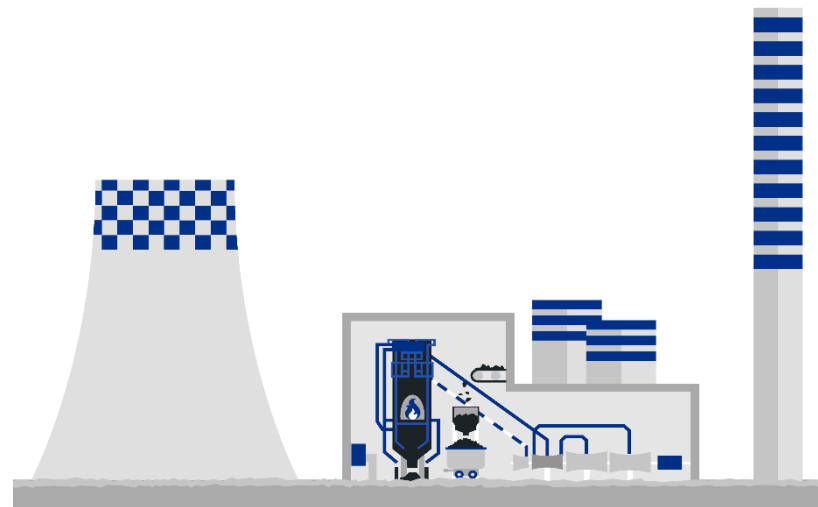
Inwestycje rozwojowe	Pozyskanie nowych koncesji: <ul style="list-style-type: none"> uzyskanie koncesji wydobywczej na złożo Ostrów Utrzymanie parku maszynowego: <ul style="list-style-type: none"> zakup i montaż nowych maszyn i urządzeń modernizacje i remonty maszyn i urządzeń
Inwestycje operacyjne	Nowe wyrobiska i modernizacja istniejących: <ul style="list-style-type: none"> wykonanie wyrobisk, głównie chodników przyścianowych, przecinek ścianowych oraz pozostałych wyrobisk technologicznych i udostępniających, umożliwiających eksploatację ścian w pokładach 385/2, 389, 391 przebudowy wyrobisk górniczych
Inne inwestycje	Inne inwestycje rozwojowe i odtworzeniowe: <ul style="list-style-type: none"> rozbudowa obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w Bogdance modernizacje obiektów Zakładu Przeróbki Mechanicznej Węgla kontynuacja prac związanych ze „Zintegrowanym systemem zarządzania produkcją” oraz projektem „Kopalnia inteligentnych rozwiązań” kontynuacja rozbudowy sieci elektroenergetycznych modernizacja obiektów biurowych, zakup środków transportu

Dystrybucja

Nowe	<ul style="list-style-type: none"> Budowa GPZ Choszczno II i GPZ Recz Budowa GPZ Garbary oraz budowa linii 110 kV Garbary-Cytadela, Garbary-EC Karolin Budowa rozdzielni sieciowej Garaszewo oraz budowa linii 110 kV Kromolice - Nagradowice, Kromolice - Gądky, Kromolice - Swarzędz Budowa linii 110 kV Piła Krzewina - Miasteczko Krajeńskie oraz przebudowa GPZ Miasteczko Krajeńskie Przebudowa GPZ Wronki Przebudowa GPZ Piła Południe Przebudowa GPZ Żary
Kontynuowane	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja programu rozwoju rozwiązań sieci inteligentnych (AMI) Realizacja programu poprawy niezawodności pracy sieci Realizacja projektu System Informacji o Sieci Realizacja projektu wdrożenia systemu cyfrowej łączności dyspozytorskiej w standardzie TETRA Przebudowa GPZ Kostrzyn Przebudowa GPZ Jachcice Przebudowa GPZ Pakość Przebudowa linii 110 kV Morzyczyn - Drawski Młyn Przebudowa linii 110 kV Gryfino - Żydowce Przebudowa linii 110 kV Dąbie - Morzyczyn Przebudowa linii 110 kV Glinki - Żelechowo

Wytwarzanie

Segment Elektrownie Systemowe	Nowe	<ul style="list-style-type: none"> Modernizacja bloków nr 3 i 8 oraz nr 10
	Kontynuowane	<ul style="list-style-type: none"> Budowa bloku energetycznego nr 11 (zakończenie w 2017 r.) Zabudowa instalacji odzotowania spalin SCR dla bloków nr 4-8 (zakończenie w 2017 r.) Zabudowa instalacji odzotowania spalin SCR dla bloków nr 9-10 (zakończenie w 2018 r.) Modernizacja ujęcia wody chłodzącej – tymczasowy próg stabilizujący na rzece Wiśle
Segment Ciepło		<ul style="list-style-type: none"> Zabudowa instalacji odsiarczania spalin kotłów K7 i K8 (zakończenie w 2017 r.)
Segment OZE		<ul style="list-style-type: none"> Poszukiwanie okazji projektów inwestycyjnych i akwizycyjnych

Status prac przy kluczowych projektach inwestycyjnych

Inwestycja	Status projektu	CAPEX 2016 [mln zł]	Całkowity CAPEX [mln zł]	Zaawansowanie prac [%]	Planowany termin zakończenia
Budowa bloku energetycznego nr 11 o mocy 1.075 MW	<p>W IV kwartale 2016 r. zakończono następujące prace na terenie budowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zakończono montaż przenośników placowych w zakresie podania węgla na place składowe Zakończono montaż ładowarko zwałowarek Zakończono montaż pytoprzewodów Zakończono montaż wyposażenia mechanicznego Eurosilu 	1 093	5 744,6	94%	2017
Instalacja Odsiarczania Spalin IOS IV	Jednostka główna IOS IV, kanały spalin, wentylatory wspomagające, komin nr 3, zasilanie IOS IV zostały przekazane do eksploatacji. Wszystkie urządzenia i instalacje pracują zgodnie z założonymi w umowach parametrami technicznymi. Pozostaje jedynie do wykonania zakres związany z redukcją parametru ChZT (chemicznego zapotrzebowania na tlen) w ściekach oczyszczonych z instalacji IOS IV.	9,1	288,3	99%	2017
Modernizacja bloku nr 4	22 grudnia 2016 r. blok nr 4 został przekazany do eksploatacji. Projekt w trakcie zamykania.	30,6	31,8	98%	2017
Modernizacja bloku nr 5	7 czerwca 2016 r. blok nr 5 został przekazany do eksploatacji. Projekt zakończony.	74,8	87,9	100%	2016
Budowa oczyszczalni ścieków deszczowo-przemysłowych	18 lipca 2014 r. podpisano Umowę na realizację projektu. 9 maja 2016 r. podpisany został Aneks nr 3, w którym prace związane z położeniem kabla zasilającego przedłużono do 31 lipca 2016 r., zrezygnowano natomiast z części prac związanych z demontażami i budową drogi wewnętrznej (obniżono kwotę Umowy). 15 września 2016 r. uzyskano nową decyzję Pozwolenia Zintegrowanego. 18 października 2016 r. została zawarta Umowa z Wykonawcą modernizacji oczyszczalni ścieków - firmą Inżynieria Rzeszów SA - na dokończenie zakresu prac, z którego zrezygnowano w pierwotnej Umowie. 15 grudnia 2016 r. odbył się odbiór prac od Wykonawcy.	7,3	29,4	99%	2016
Zabudowa instalacji odazotowania spalin - SCR dla bloków nr 1 i 2	Przekazano do eksploatacji instalację SCR na bloku nr 2. Zakończono z wynikiem pozytywnym ruch regulacyjny i ruch próbny instalacji SCR na bloku nr 1. Uzyskano decyzję pozwolenia na użytkowanie instalacji SCR na bloku nr 1 i przekazano instalację do eksploatacji. 21 grudnia 2016 r. odbył się odbiór końcowy instalacji SCR na blokach nr 1 i nr 2.	12,5	97,9	99%	2016
Modernizacja bloku nr 9 w ramach Programu modernizacji bloków 2 x 500 MW	W 2018 r. planowana jest modernizacja bloku nr 9. Aktualnie przygotowywane są zakresy rzeczowe i dokumenty przetargowe dotyczące prac związanych z tą modernizacją. Podpisana została umowa na część turbinową.	0	90,0	1%	2018
Modernizacja ujęcia wody chłodzącej - próg stabilizujący na rzece Wiśle	Projekt znajduje się w fazie przygotowania do realizacji. Obecnie trwa proces uzyskiwania decyzji środowiskowej.	0,6	33,0	2%	2019
Zabudowa instalacji katalitycznego odazotowania spalin wraz z modernizacją elektrofiltrów dla kotłów AP - 1650 bloków nr 9 i 10 w ramach Programu modernizacji bloków 2 x 500 MW	30 września 2016 r. podpisano umowę z firmą Rafako na wykonanie zabudowy instalacji katalitycznego odazotowania spalin wraz z modernizacją elektrofiltrów dla kotłów AP - 1650 bloków nr 9 i 10. Trwa ocena ofert w przetargu na wybór Inżyniera Umowy.	6,1	314,2	1%	2019
Zabudowa instalacji odazotowania spalin - SCR dla bloków nr 4-8	Zakończono budowę instalacji SCR na bloku nr 6 i 7 oraz części wspólnej instalacji SCR dla bloku nr 4 - 8. Instalacja SCR dla bloku nr 5 25 lipca 2016 r. została przekazana do eksploatacji. 21 grudnia 2016 r. odbył się odbiór końcowy SCR na bloku nr 5. Projekt w toku.	62,1	203,7	86%	2017
Zabudowa instalacji odazotowania spalin - SNCR dla bloku nr 3	Niezależnie od norm środowiskowych IED czy BAT nie planuje się zabudowy instalacji SCR/SNCR na bloku nr 3. W wyniku wymiany palników na niskoemisyjne, blok aktualnie jest w stanie metodami pierwotnymi w sposób trwały dotrzymywać emisję NO _x na poziomie 300 - 350 mg/Nm ³ . Brak instalacji odazotowania spalin na bloku nr 3 narzuca jednak pewne warunki pracy bloku, który będzie musiał pracować w połączeniu z innymi blokami sąsiadującymi wyposażonymi w instalację SCR.	0	42,6	1%	2017
Zabudowa instalacji odsiarczania spalin kotłów K7 i K8	Zawarto Umowę z NFOŚiGW na dofinansowanie inwestycji w formie kredytu. 2 lutego 2016 r. wybrano Inżyniera Umowy. 28 kwietnia 2016 r. uprawomocniło się pozwolenie na budowę IOS K7 i K8. Trwa realizacja projektu.	34	105,5	55%	2017
Modernizacja bloku nr 10 w ramach Programu modernizacji bloków 2 x 500 MW	W 2017 r. planowana jest modernizacja bloku nr 10. Aktualnie przygotowywane są zakresy rzeczowe i dokumenty przetargowe dotyczące prac związanych z modernizacją bloku nr 10. Podpisana została umowa na część turbinową.	0	88,1	1%	2018

W 2017 r. Grupa Kapitałowa Enea odda do użytku najnowocześniejszy w kraju i Europie blok energetyczny

Prace zrealizowane w 2016 r.

- Montaż konstrukcji głównej kotłowni
- Montaż kotłów rozruchowych
- Podanie napięcia 110 kV
- Montaż układu ciśnieniowego – próba wodna kotła
- Montaż konstrukcji wsporczej elektrofiltra
- Wykonanie konstrukcji żelbetowej magazynu gipsu
- Montaż zwałowarko-ładowarek
- Montaż młynów węglowych

Prace zaplanowane w 2017 r.

- Podanie napięcia 400 kV
- Uruchomienie kotłowni rozruchowej
- Płukanie - trawienie kotła
- Pierwsze podanie węgla do kotła
- Pierwsze podanie pary na turbinę
- Przeprowadzenie rozruchu całej elektrowni
- Synchronizacja z siecią
- Oddanie bloku do eksploatacji

Nowy blok o mocy 1.075 MW_e w Elektrowni Kozienice

- Największy w Europie blok energetyczny opalany węglem kamiennym
- Jednostka całkowicie niezależna, posiadająca własną infrastrukturę
- Nowy blok oznacza zwiększenie o 1/3 mocy Elektrowni Kozienice
- Blok nr 11 pozwoli zniwelować niedobory energii na rynku
- Wysoka sprawność wytwarzania energii
- Wysoka dyspozycyjność i niska awaryjność nowej jednostki
- Blok spełnia uwarunkowania przepisów ochrony środowiska

94%

Zaawansowania budowy nowego bloku

Działania zrealizowane w 2016 r.

Obszar Handlu Detalicznego

- Uruchomienie programu lojalnościowego dla Klientów (Strefa Zakupów)
- Wprowadzenie do oferty nowych produktów dla gospodarstw domowych m.in. ENERGIA+ Fotowoltaika oraz ENERGIA+ Fachowiec
- Rozszerzenie portfolio produktowego w zakresie paliwa gazowego oraz wdrożenie nowych produktów dla Klientów biznesowych: ENERGIA+ Index oraz ENERGIA+ Professional
- Przeprowadzenie kampanii reklamowych i okresowych akcji promocyjnych skierowanych do segmentów GD i C komunikujących ofertę
- Badanie satysfakcji i jakości obsługi Klienta

Obszar Obsługi Klienta

- Zakończenie procesu migracji danych Klientów do centralnego systemu bilingowego – SKOK-O, SKOK-D
- Uruchomienie Elektronicznego Biura Obsługi Klienta dla wszystkich Klientów
- Zakończenie postępowania na wybór wykonawcy wydruku masowego (obniżenie kosztów wydruku)
- Otwarcie zmodernizowanego zabytkowego biurowca wraz z Biurem Obsługi Klienta w centrum Szczecina
- Zmodernizowanie biur obsługi klienta zgodnie z Księgą Tożsamości GK Enea w Inowrocławiu, Nowej Soli, Pile, Stargardzie, Szamotułach oraz Zielonej Górze
- Uruchomienie nowych subserwisów wszystkich Spółek GK Enea w serwisie internetowym Grupy Enea
- Realizacja procesu zakupowego multikanalowej platformy contact center, która pozwoli na udostępnienie Klientom nowych kanałów kontaktu

Obszar Handlu Hurtowego

- Opracowanie i wdrożenie metodologii oraz narzędzia do konstruowania krzywych terminowych dla gazu ziemnego na rynku polskim
- Opracowanie metodyki oceny i oszacowania poziomu ryzyka wzrostu i spadku ceny energii elektrycznej w okresie ofertowania i zabezpieczania oferty na rynku hurtowym wraz z przypisaniem szacowanego prawdopodobieństwa zmiany cen
- Opracowanie i wdrożenie modelu cenowych ścieżek długoterminowych dla produktów notowanych na rynkach hurtowych
- Zakończenie procesu hedgingu energii elektrycznej, praw majątkowych oraz uprawnień do emisji CO₂ na potrzeby hurtowych portfeli Spółek Enea przy jednoczesnym osiągnięciu korzystnego (względem benchmarku do rynku) wyniku finansowego
- Dostosowanie umów na dostawy biomasy do znowelizowanej ustawy o OZE
- Kontraktacja dostaw paliw pod planowaną produkcję energii elektrycznej na rok 2017 z uwzględnieniem pozycji otwartej wynikającej z zapotrzebowania dla bloku 11

Działania do zrealizowania w 2017 r.

- Rozwój programu lojalnościowego dla Klientów (Strefa Zakupów)
- Wdrożenie systemu analitycznego, wspomagającego prognozowanie i zarządzanie portfelem zakupowo-sprzedażowym
- Wprowadzenie nowych produktów dla gospodarstw domowych i Klientów biznesowych
- Komunikacja nowych produktów
- Monitoring satysfakcji i jakości obsługi Klienta
- Promowanie nowych narzędzi komunikacji i obsługi
- Realizacja okresowych akcji marketingowych w celu pozyskiwania kontaktów i promocji oferty produktowej

- Optymalizacja sieci BOK, wizualizacja wybranych BOK
- Wzrost jakości i zakresu świadczonej obsługi poprzez zdalne kanały kontaktu osiągnięta poprzez zwiększeniu katalogu spraw Klienta realizowanych przy pierwszym kontakcie
- Wdrożenie nowej multikanalowej platformy contact center, której uruchomienie udostępni Klientom nowe kanały kontaktu
- Opracowanie nowych koncepcji funkcjonowania obszarów wsparcia obsługi Klientów i rozliczeń oraz przygotowanie planu wdrożenia

- Adaptacja do zmian wynikających ze zwiększenia aktywów wytwórczych w Grupie Enea w zakresie doskonalenia narzędzi i metod zarządzania portfelem i zabezpieczenia pozycji w ramach pełnego łańcucha wartości dodanej
- Doskonalenie narzędzi i modeli analitycznych wspierających hedging oraz proprietary trading na rynkach krajowych oraz zagranicznych
- Opracowanie modelu fundamentalnego cenowych ścieżek długoterminowych dla węgla kamiennego
- Rozwój narzędzi wspomagających generację rozproszoną w związku ze zmianami mechanizmu wsparcia źródeł odnawialnych wchodzących w życie po 1 stycznia 2018 r.
- Kontraktacja dostaw paliw produkcyjnych pod planowaną produkcję energii elektrycznej na rok 2018
- Koordynacja zasad planowania i kontraktacji wynikająca z rozszerzenia portfela paliw

Umowy znaczące dla działalności Grupy Kapitałowej Enea

W 2016 r. spółki z Grupy Kapitałowej Enea nie zawierały umów znaczących, tj. umów o wartości przekraczającej 10% kapitałów własnych Enea, przy czym w okresie sprawozdawczym zawarty został aneks do Umowy Wieloletniej nr UW/LW/01/2012 na dostawy węgla energetycznego pomiędzy Enea Wytwarzanie a LW Bogdanka. Na mocy aneksu zwiększony został wolumen dostaw węgla do Elektrowni Kozienice w okresie 2017-2036, w wyniku czego wartość ww. umowy uległa zwiększeniu o ok. 2,7 mld zł. Ponadto, 23 grudnia 2016 r. Enea Wytwarzanie sp. z o.o. zawarła aneks terminowy do umowy z 21 września 2012 r. w sprawie realizacji Inwestycji. Przedmiotem aneksu jest przedłużenie terminu realizacji umowy dotyczącej budowy bloku energetycznego w Elektrowni Kozienice do 19 grudnia 2017 r., a przesunięcie terminu jej zakończenia wynika z przyczyn obiektywnych, niezależnych od stron umowy. Wartość umowy, na skutek podpisania aneksu nie uległa zmianie.

Realizacja umów istotnych

Data zawarcia	Strony umowy	Opis
21 września 2012 r.	Enea Wytwarzanie sp. z o.o. Hitachi Power Europe GmbH i Polimex-Mostostal SA	Umowa na budowę nowego bloku energetycznego w Enea Wytwarzanie sp. z o.o. - planowane zakończenie inwestycji to grudzień 2017 r.
23 lipca 2015 r.	Enea SA PKO BP SA, Bank Pekao SA, Bank Zachodni WBK SA, Bank Handlowy w Warszawie SA	Aneks do Umowy Programowej z 21 czerwca 2012 r. zmieniający warunki finansowania w wysokości do 3 mld zł
3 grudnia 2015 r.	Enea SA Bank Gospodarstwa Krajowego	Umowa Programowa w wysokości do 700 mln zł z przeznaczeniem na finansowanie potrzeb inwestycyjnych
30 września 2016 r.	Enea Wytwarzanie sp. z o.o. Rafako SA	Dostawa i montaż instalacji katalitycznego odazotowania spalin dla kotłów AP-1650 nr 9 i 10 wraz z modernizacją elektrofiltrów
28 czerwca 2011 r.	Enea Wytwarzanie sp. z o.o. Rafako SA	Dostawa i montaż instalacji katalitycznego odazotowania spalin dla kotłów OP-650 nr 4-8
29 maja 2015 r.	Enea SA Europejski Bank Inwestycyjny	Umowa finansowa na kwotę 946 mln zł

Umowy w zakresie dostaw oraz transportu węgla

Umowy zawarte przez Enea Wytwarzanie sp. z o.o.

Data zawarcia	Strona umowy	Opis
4 marca 2010 r.		Umowa Wieloletnia nr UW/LW/01/2010 – określa ogólne warunki dostaw węgla w latach 2010 – 2017
3 marca 2016 r.		Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2016 - zrealizowana
15 grudnia 2016 r.	LW Bogdanka SA	Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2017 – Załącznik nr 8 do Umowy UW/LW/01/2010
23 stycznia 2012 r.		Umowa Wieloletnia nr UW/LW/01/2012 – określa ogólne warunki dostaw węgla w latach 2017 – 2036
15 grudnia 2016 r.		Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2017 – Załącznik nr 2 do Umowy UW/LW/01/2012
3 grudnia 2014 r.		Umowa Wieloletnia – określa ogólne warunki dostaw węgla w latach 2015 – 2017
9 września 2015 r.	Katowicki Holding Węglowy SA	Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2016 – zrealizowana
20 września 2016 r.		Umowa Roczna na dostawę węgla energetycznego w roku 2017
31 marca 2015 r.	Jastrzębska Spółka Węglowa SA	Umowa na dostawę węgla – określa warunki dostaw węgla w latach 2015 – 2017
12 stycznia 2015 r.	Kompania Węglowa SA (po przekształceniu Polska Grupa Górnicza sp. z o.o.)	Umowa na dostawę węgla – określa szczegółowe warunki dostaw węgla w latach 2015 – 2016 – zrealizowana
16 maja 2016 r.	PKP Cargo SA	Wykonanie usługi przewozu węgla energetycznego dla Enea Wytwarzanie z LW Bogdanka SA w okresie od 25 maja 2016 r. do 25 sierpnia 2017 r. (lub do wyczerpania ilości 5.050.000 t)
9 czerwca 2016 r.	PKP Cargo SA	Wykonanie usługi przewozu węgla energetycznego dla Enea Wytwarzanie z Katowickiego Holdingu Węglowego SA, Polskiej Grupy Górniczej sp. z o.o., Jastrzębskiej Spółki Węglowej SA w okresie od 10 czerwca 2016 r. do 10 czerwca 2017 r. (lub do wyczerpania ilości 1.250.000 t)

Podpisanie Umowy Inwestycyjnej z Energa SA i Elektrownia Ostrołęka SA w sprawie budowy i eksploatacji bloku energetycznego w Elektrowni Ostrołęka

19 września 2016 r. Enea SA podpisała z Energa SA List Intencyjny dotyczący podjęcia współpracy przy przygotowaniu, realizacji i eksploatacji nowoczesnego bloku węglowego klasy 1.000 MW w Elektrowni Ostrołęka (Inwestycja, Ostrołęka C).

Intencją Stron jest wspólne wypracowanie efektywnego modelu biznesowego Ostrołęki C, weryfikacja jej dokumentacji projektowej oraz optymalizacja parametrów technicznych i ekonomicznych nowego bloku. Współpraca obejmuje także przeprowadzenie postępowania przetargowego dla wyłonienia generalnego wykonawcy Inwestycji.

W zgodnej opinii Stron realizacja Inwestycji wpłynie korzystnie na bezpieczeństwo energetyczne Polski, będzie spełniała najwyższe standardy środowiskowe oraz zapewni kolejne stabilne, wysokosprawne i niskoemisyjne źródło energii w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym.

8 grudnia 2016 r. Spółka zawarła Umowę Inwestycyjną dotyczącą realizacji projektu Ostrołęka C. Przedmiotem Umowy jest przygotowanie, budowa i eksploatacja bloku energetycznego, o którym mowa powyżej. Zgodnie z podpisaną Umową przebieg współpracy, co do zasady będzie zorganizowany w ramach trzech etapów: Etap Rozwoju - do czasu wydania polecenia rozpoczęcia prac dla generalnego wykonawcy, Etap Budowy - do czasu oddania Ostrołęki C do komercyjnej eksploatacji oraz Etap Eksploatacji - komercyjna eksploatacja Ostrołęki C. Po zakończeniu Etapu Rozwoju, Enea SA jest zobowiązana do uczestnictwa w Etapie Budowy przy założeniu, że spełniony jest warunek rentowności Projektu, a finansowanie Projektu nie naruszy kowenantów bankowych Spółki. Szacuje się, że łączne nakłady inwestycyjne Enea SA do zakończenia Etapu Rozwoju wyniosą ok. 128 mln zł. Do realizacji Inwestycji Energa SA zbędzie akcje spółki Elektrownia Ostrołęka SA, stanowiące 50% w kapitale zakładowym na rzecz Enea SA, w kwocie ok. 101 mln zł. Warunkiem zawieszającym wejście w życie Umowy Inwestycyjnej było uzyskanie zgody Prezesa UOKiK na dokonanie koncentracji polegającej na nabyciu akcji spółki celowej do realizacji Projektu. Warunek ten został spełniony 11 stycznia 2017 r.

19 grudnia 2016 r. spółka celowa ogłosiła postępowanie przetargowe na wyłonienie generalnego wykonawcy budowy elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1.000 MW i o sprawności netto co najmniej 45% pracującego na parametrach nadkrytycznych pary. Elektrownia Ostrołęka SA przy realizacji określonych założeń (w tym przy odpowiednim udziale Enea SA, Energa SA oraz ewentualnych Inwestorów Finansowych) i zakładając wprowadzenie rynku mocy lub innych mechanizmów wsparcia, będzie w stanie podjąć się kompleksowej realizacji projektu.

Wypowiedzenie/odstąpienie przez Enea SA od umów dotyczących zakupu praw majątkowych

28 października 2016 r. Enea złożyła oświadczenia o wypowiedzeniu lub odstąpieniu od długoterminowych umów na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł (tzw. zielonych certyfikatów). Przyczyną wypowiedzenia/odstąpienia od poszczególnych umów przez Spółkę było wyczerpanie możliwości przywrócenia równowagi kontraktowej i ekwiwalentności świadczeń stron wywołanych zmianami prawa. Skutkiem finansowym wynikającym z rozwiązania umów będzie uniknięcie przez Spółkę straty stanowiącej różnicę między cenami umownymi a ceną rynkową zielonych certyfikatów. Szacowana całkowita wartość zobowiązań umownych Enei wyniosła ok. 1.187 mln zł netto.

Podpisanie listu intencyjnego ws. wstępnego zainteresowania zaangażowaniem finansowym w Katowicki Holding Węglowy SA

W związku z procesem pozyskiwania inwestorów kapitałowych przez Katowicki Holding Węglowy SA, w lipcu 2016 r. Spółka rozpoczęła rozmowy z potencjalnymi inwestorami dotyczące możliwości realizacji potencjalnej Inwestycji oraz jej potencjalnych parametrów.

28 października 2016 r. Enea SA podpisała z Węglokoks SA i Towarzystwem Finansowym Silesia sp. z o.o. (Inwestorzy) list intencyjny wyrażający wstępne zainteresowanie zaangażowaniem finansowym w Katowicki Holding Węglowy SA lub aktywa KHW. Zaangażowanie Inwestorów w KHW jest uzależnione od spełnienia wielu warunków związanych m.in. z przedstawieniem akceptowalnego biznesplanu i modelu finansowego oraz uzyskaniem wymaganych zgód korporacyjnych. Ostateczne decyzje Inwestorów co do zaangażowania w KHW zostaną podjęte m.in. po analizie przeprowadzonego badania due diligence oraz po ustaleniu ostatecznego kształtu wszystkich pozostałych uzgodnień.

Nabycie akcji Polimex – Mostostal SA

6 grudnia 2016 r. rozpoczęły się kierunkowe rozmowy prowadzone pomiędzy Spółką i spółkami: Energa SA, PGE Polska Grupa Energetyczna SA, PGNiG SA (Inwestorzy) oraz pomiędzy Inwestorami, a spółką Polimex-Mostostal SA (Polimex). Celem tych rozmów było wypracowanie struktury potencjalnego zaangażowania kapitałowego Inwestorów w Polimex (Inwestycja) oraz wypracowanie potencjalnego modelu współpracy pomiędzy Inwestorami przy realizacji Inwestycji.

27 grudnia 2016 r. Spółka zawarła wraz z Inwestorami oraz Polimex list intencyjny, w którym Inwestorzy wyrazili zamiar rozwiązania potencjalnej inwestycji w Polimex oraz na podstawie którego przystąpili do rozmów z Polimex mających na celu wypracowanie szczegółowych parametrów transakcji. Jednocześnie w tym samym dniu, Spółka wraz z Inwestorami, skierowała do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) wnioski o wydanie zgody przez Prezesa UOKiK na dokonanie koncentracji polegającej na przejęciu przez Inwestorów wspólnej kontroli nad Polimex. Zgoda na dokonanie koncentracji polegającej na przejęciu przez Inwestorów wspólnej kontroli nad Polimex, o której mowa powyżej została wydana 18 stycznia 2017 r.

Jednocześnie również dnia 18 stycznia 2017 r. Spółka zawarła z Inwestorami oraz z Polimex umowę inwestycyjną na mocy której Inwestorzy zobowiązali się dokonać inwestycji w Polimex. Inwestycja polegała będzie na objęciu przez Inwestorów łącznie 150 mln akcji wyemitowanych przez Polimex. Spółka zobowiązała się do objęcia 37,5 mln akcji nowej emisji za łączną cenę emisyjną 75 mln zł. Umowa została zawarta pod warunkami zawieszającymi szczegółowo opisanymi w raporcie bieżącym 2/2017. Wraz z ww. umową zostały zawarte umowy doprecyzowujące zasady współpracy oraz wzajemne prawa i obowiązki Inwestorów przy realizacji ww. inwestycji, jak również dodatkowe umowy dotyczące realizacji inwestycji, które zostały zawarte z wierzycielami oraz dotychczasowymi akcjonariuszami Polimex.

20 stycznia 2017 r., w związku z ziszczeniem się warunków zawieszających zastrzeżonych w umowie inwestycyjnej, o której mowa powyżej, Spółka przyjęła złożoną przez zarząd Polimex ofertę objęcia w trybie subskrypcji prywatnej 37,5 mln akcji, po cenie emisyjnej wynoszącej 2 zł za jedną akcję, tj. za łączną cenę emisyjną 75 mln zł. Dodatkowo, w wyniku wykonania jednej ze wskazanych powyżej umów dodatkowych, 20 stycznia 2017 r. Spółka nabyła 1,5 mln akcji Polimex od jej dotychczasowego akcjonariusza.

21 marca 2017 r. Inwestorzy ogłosili wezwanie do zapisywania się na akcje Polimex w związku z przekroczeniem (jako strony porozumienia) progu 33% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polimex. Wezwanie ma charakter następczy, a Inwestorzy zamierzają nabyć w wezwaniu akcje w liczbie stanowiącej nadwyżkę ponad liczbę akcji aktualnie posiadanych przez Inwestorów (tj. łącznie 65,93% ogólnej liczby głosów Polimex) i zapewniającej osiągnięcie nie więcej niż 66% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polimex. W związku z wezwaniem każdy z Inwestorów (w tym Enea) zamierza uzyskać nie więcej niż, w przybliżeniu, 0,018% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polimex.

Oferta wstępna na EDF w Polsce

16 września 2016 r. Enea SA wraz z PGE SA, Energa SA oraz PGNiG Termika SA (Partnerzy Biznesowi) wspólnie złożyły EDF International SAS (EDF) wstępna, niewiążąca ofertę na zakup akcji i udziałów w spółkach należących do EDF w Polsce, posiadających konwencjonalne aktywa wytwórcze oraz prowadzących działalność usługową.

30 listopada 2016 r. Spółka wraz z Partnerami Biznesowymi złożyła EDF nową ofertę na zakup akcji i udziałów w spółkach należących do EDF w Polsce, posiadających konwencjonalne aktywa wytwórcze oraz prowadzących działalność usługową. Złożenie nowej oferty przez Partnerów Biznesowych nastąpiło w związku ze zbliżającym się terminem zakończenia obowiązywania oferty złożonej 16 września 2016 r.

27 stycznia 2017 r. Spółka wraz z Partnerami Biznesowymi podpisała porozumienie z EDF Investment SAS dotyczące prowadzenia negocjacji w sprawie zakupu aktywów EDF w Polsce oraz badania due diligence w tym zakresie. Transakcja ta obejmuje nabycie wszystkich akcji EDF w EDF Polska SA, która jest w szczególności właścicielem 4 elektrociepłowni tj. Kraków, Gdańsk, Gdynia i Toruń oraz sieci dystrybucji ciepła w Toruniu, Elektrowni Rybnik, oraz nabycie wszystkich akcji EDF w ZEC "Kogeneracja" SA, która jest właścicielem 4 elektrociepłowni, tj. Wrocław, Zielona Góra, Czechnica i Zawidawie oraz sieci dystrybucji ciepła w Zielonej Górze, Siechnicach i Zawidawiu. 15 marca 2017 r. Partnerzy Biznesowi dokonali zmian w strukturze transakcji polegających na 1) odstąpieniu PGNiG Termika SA od transakcji, 2) przejęciu dotychczas deklarowanego udziału PGNiG Termika SA w transakcji przez PGE SA, co skutkuje zwiększeniem udziału PGE SA w transakcji do 60%, 3) pozostawieniu udziałów Enea SA oraz Energa SA w transakcji na niezmiennym poziomie 20% dla każdej ze spółek. Zgodnie z ustaleniami powyższe zmiany w strukturze transakcji wymagają potwierdzenia braku sprzeciwu ze strony EDF.

Nabycia akcji ENGIE Energia Polska

30 września 2016 r. Spółka złożyła ofertę na zakup 100% akcji ENGIE Energia Polska SA. Oferta została złożona w sposób określony w procesie, zainicjowanym przez ENGIE, właściciela 100% akcji ENGIE Energia Polska, który rozważa ich sprzedaż.

2 grudnia 2016 r. Spółka uzyskała wyłączność na dalsze prowadzenie negocjacji na zakup 100% akcji spółki ENGIE Energia Polska SA, których właścicielem jest ENGIE.

23 grudnia 2016 r. Spółka podpisała z ENGIE International Holdings B.V. umowę warunkową sprzedaży 100% akcji spółki ENGIE Energia Polska SA (Umowa). Na podstawie Umowy Spółka nabeździe 100% akcji w kapitale zakładowym ENGIE Energia Polska SA, a pośrednio również 100% udziałów w ENGIE Bioenergia sp. z o.o. ENGIE Energia Polska SA jest właścicielem Elektrowni Potaniec. Wartość przedsięwzięcia ENGIE Energia Polska SA, tj. wyliczana z pominięciem zadłużenia oraz gotówki w spółce, została uzgodniona na 1.073.140.672 zł. Ostateczna cena za 100% akcji ENGIE Energia Polska SA zostanie wyliczona w oparciu o ustaloną wartość przedsięwzięcia, przy uwzględnieniu poziomu długu netto oraz kapitału obrotowego na dzień 31 grudnia 2016 r.

Zamknięcie transakcji uzależnione jest od spełnienia następujących istotnych warunków zawieszających:

- uzyskanie zgody Ministra Energii, zgodnie z Ustawą o kontroli niektórych inwestycji,
- uzyskanie zgody Prezesa UOKiK na koncentrację,
- zrzeczenie się prawa pierwokupu przez Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych, oraz
- przeprowadzenie konwersji długu ENGIE Energia Polska SA wobec podmiotów z grupy ENGIE na kapitał w ENGIE Energia Polska SA.

Umowa przestanie obowiązywać po upływie 6 miesięcy od jej podpisania jeśli w tym terminie nie dojdzie do nabycia 100% akcji ENGIE Energia Polska SA z powodu nie spełnienia warunków zawieszających.

28 lutego 2017 r. Spółka powzięła informację o spełnieniu się ostatniego z ww. warunków co oznacza, że wszystkie ww. warunki zawieszające zostały spełnione. 2 marca 2017 r. Spółka otrzymała od ENGIE International Holdings B.V. wyliczenie wstępnej ceny sprzedaży 100% akcji ENGIE Energia Polska SA na poziomie 1.264.159.355 zł. Została ona ustalona zgodnie z postanowieniami Umowy, przy czym będzie

podlegać weryfikacji przez Spółkę i ewentualnym korektom w okresie bezpośrednio po przejęciu kontroli nad ENGIE Energia Polska SA, na zasadach opisanych w Umowie, zgodnie ze standardami rynkowymi w tego typu transakcjach.

14 marca 2017 r. Emitent nabył 100% akcji ENGIE Energia Polska SA, tj. 7.135.000 akcji, uprawniających do takiej samej liczby głosów za wstępną cenę 1.264.159.355 zł. Przejęcie kontroli nad EEP wpisuje się w strategię rozwoju Grupy Kapitałowej Enea w perspektywie do 2030 r. Szczegółowe informacje dotyczące ww. transakcji zostały wskazane w raporcie bieżącym nr 10/2017 z 14 marca 2017 r.

Umowy ubezpieczenia

Umowy ubezpieczenia w Grupie Enea kontraktowane są zgodnie z korporacyjną Polityką Ubezpieczeniową. Dzięki wspólnej Polityce ujednoczono standardy ubezpieczeń w Grupie oraz skonsolidowano zakupy ochrony ubezpieczeniowej, uzyskując wymierne korzyści, zarówno w zakresie ubezpieczeń jak i kosztów ubezpieczeń.

Spółki Grupy Enea transferują ryzyko poniesienia strat na skutek wystąpienia szkód w mieniu oraz roszczeń osób trzecich, poprzez zawieranie umów ubezpieczenia z największymi na rynku zakładami ubezpieczeń takimi jak: PZU SA, TUiR WARTA SA, STU Ergo Hestia SA, TU Allianz Polska SA.

Z uwagi na znaczącą ekspozycję Spółek Grupy Enea na szkody i potencjalne roszczenia, nie można wykluczyć, że zawarte ubezpieczenia mogą okazać się niewystarczające. Poziom ochrony ubezpieczeniowej nie odbiega od standardów stosowanych w polskiej branży elektroenergetycznej i jest dostosowany do specyfiki działalności poszczególnych Spółek.

Umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami jednostki dominującej

Spółce nie są znane umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami Enea SA.

Umowy o współpracy lub kooperacji

Powołanie Spółki ElectroMobility Poland SA

PGE Polska Grupa Energetyczna, Energa, Enea oraz Tauron Polska Energia 19 października 2016 r. powołały spółkę ElectroMobility Poland SA. Działalność nowej spółki ma przyczynić się do powstania systemu elektromobilności w Polsce.

Nowa spółka dysponuje kapitałem zakładowym w wysokości 10 mln zł. Każda ze spółek powołujących ElectroMobility Poland objęta po 25% kapitału akcyjnego, uzyskując w ten sposób po 25% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

List intencyjny w sprawie kooperacji w projektach badawczo-rozwojowych

Na podstawie listu intencyjnego z 2014 r. zawartego pomiędzy Enea, PGE Polska Grupa Energetyczna, Energa oraz Tauron Polska Energia, jego sygnatariusze kontynuowali w 2016 r. działania pod przewodnictwem Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej (PKEE), których celem było utworzenie Programu Badawczego Sektora Elektroenergetycznego (PBSE) przy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR). Pierwszy konkurs na finansowanie projektów badawczo-rozwojowych w ramach PBSE został ogłoszony 30 września 2016 r.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi

W 2016 r. Enea oraz jednostki od niej zależne nie zawierały z podmiotami powiązаныmi transakcji na warunkach nierynkowych.

Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi zawartych przez Enea lub jednostkę od niej zależną znajdują się w nocie 42 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Enea za 2016 r.

Uzależnienie od dostawców lub odbiorców

Jedynym środkiem transportu wykorzystywanym dla dostaw węgla kamiennego do Enea Wytwarzanie - segment Elektrowni Systemowych w 2016 r. był transport kolejowy. Przewoźnik PKP Cargo zrealizował 100% dostaw.

Źródła finansowania programu inwestycyjnego

Enea SA finansuje program inwestycyjny wykorzystując nadwyżki finansowe z prowadzonej działalności gospodarczej oraz zadłużenie zewnętrzne. Grupa Kapitałowa Enea realizuje model finansowania inwestycji, w którym Enea SA pozyskuje zewnętrzne źródła finansowania i dystrybuje je do spółek zależnych.

Umowa programowa w sprawie programu emisji obligacji do kwoty 3 mld zł

Enea SA posiada zawartą umowę programową dot. programu emisji obligacji do kwoty 3 mld zł z bankami pełniącymi funkcję Gwarantów emisji, tj.: PKO BP SA, Bankiem Pekao SA, BZ WBK SA oraz Bankiem Handlowym w Warszawie SA. Finansowanie jest niezabezpieczone na aktywach Grupy Kapitałowej Enea.

Środki pozyskane z tego programu są przeznaczone na realizację projektów inwestycyjnych w Grupie Enea, w tym m.in. na budowę opalanego węglem kamiennym bloku energetycznego na parametry nadkrytyczne o mocy elektrycznej 1.075 MW_e brutto, która jest realizowana w ramach działalności Enea Wytwarzanie.

23 lipca 2015 r. Enea SA zawarła aneks do Umowy, który zmienił warunki finansowania dostosowując je do aktualnej sytuacji rynkowej i zmienił podstawę prawną emisji kolejnych serii obligacji na Ustawę o obligacjach z 15 stycznia 2015 r.

W 2016 r. Enea SA wyemitowała trzy transze obligacji sześcioletnich w wartości 750 mln zł o zmiennym oprocentowaniu (WIBOR plus marża).

Na 31 grudnia 2016 r. wartość wyemitowanych obligacji łącznie w ramach ww. Programu wynosiła 1.951 mln zł.

Stopień wykorzystania
źródła finansowania

Umowy programowe w sprawie programu emisji obligacji gwarantowane przez BGK

15 maja 2014 r. Enea SA zawarła umowę programową dotyczącą programu emisji obligacji do kwoty 1 mld zł gwarantowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Finansowanie jest niezabezpieczone na aktywach Grupy Kapitałowej Enea. Środki z tego programu są przeznaczone m.in. na realizację inwestycji przez Enea SA i podmioty zależne.

1 września 2015 r. został zawarty aneks do przedmiotowej Umowy, który zmienił podstawę prawną emisji kolejnych serii obligacji na Ustawę o obligacjach z 15 stycznia 2015 r.

Na 31 grudnia 2016 r. Enea SA wyemitowała w ramach powyższego Programu obligacje w pełnej kwocie Programu, tj. w wysokości 1 mld zł. Okres wykupu obligacji wynosi maksymalnie 12,5 roku od terminu ich emisji. Oprocentowanie oparte jest o zmienną stawkę WIBOR powiększoną o marżę.

3 grudnia 2015 r. Enea SA zawarła kolejną umowę programową dotyczącą programu emisji obligacji do kwoty 700 mln zł gwarantowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Środki z tego programu są przeznaczone m.in. na realizację inwestycji i finansowanie bieżącej działalności przez Enea SA i podmioty zależne. W 2016 r. Enea SA nie dokonywała emisji obligacji w ramach powyższego programu.

Stopień wykorzystania
źródła finansowania

Umowa programowa w sprawie programu emisji obligacji do kwoty 5 mld zł

30 czerwca 2014 r. Enea SA zawarła umowę programową dotyczącą programu emisji obligacji do kwoty 5 mld zł z bankami pełniącymi rolę dealerów: ING Bankiem Śląskim SA, PKO BP SA, Bankiem Pekao SA i mBankiem SA. W ramach Programu Enea może emitować obligacje o okresie zapadalności do 10 lat, a Banki dealerzy zobowiązani są dochować należytej staranności przy oferowaniu nabycia obligacji inwestorom rynkowym. Emisja pierwszej serii obligacji w wysokości 1 mld zł została przeprowadzona w lutym 2015 r. Obligacje są zarejestrowane w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych i dopuszczone do alternatywnego systemu obrotu na Catalist.

7 września 2015 r. został zawarty aneks do przedmiotowej Umowy, który zmienił podstawę prawną emisji kolejnych serii obligacji na Ustawę o obligacjach z 15 stycznia 2015 r.

16 września 2015 r. Enea SA przeprowadziła emisję obligacji 6-letnich w łącznej wysokości 500 mln zł skierowaną do jednego inwestora. Oprocentowanie oparte jest o zmienną stawkę WIBOR powiększoną o marżę.

Stopień wykorzystania
źródła finansowania

Kredyty inwestycyjne udzielone przez Europejski Bank Inwestycyjny

18 października 2012 r. Enea SA zawarła umowę finansową z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), na mocy której Spółce został udzielony kredyt w kwocie 950 mln zł lub jej równowartości w euro (transza „A”). 19 czerwca 2013 r. została zawarta z EBI kolejna umowa kredytu (transza „B”) na kwotę 475 mln zł. Środki w łącznej kwocie 1.425 mln zł pozyskane z kredytu przeznaczone są na finansowanie wieloletniego planu inwestycyjnego dot. modernizacji i rozbudowy sieci energetycznych Enea Operator. Okres spłaty kredytu wynosi do 15 lat od planowanej daty wypłaty środków.

Na 31 grudnia 2016 r. w ramach transzy „A” i „B” Enea SA dokonała wypłaty środków z kredytu w całości tj. w wysokości 1.425 mln zł w 4 odrębnych kwotach uruchamianych od września 2013 r. do lipca 2015 r. Waluta uruchomionego kredytu to złoty polski, oprocentowanie zmienne, oparte na stawce WIBOR dla depozytów 6-miesięcznych powiększone o marżę Banku. W przypadku jednego uruchomienia oprocentowanie zostało oparte na stałej stopie procentowej.

29 maja 2015 r. zawarta została kolejna umowa kredytu, na mocy której EBI udostępnił Spółce nowe finansowanie w wysokości 946 mln zł lub jej równowartości w euro (transza „C”). Środki pozyskane z kredytu będą przeznaczone na finansowanie wieloletniego planu inwestycyjnego w celu modernizacji i rozbudowy infrastruktury elektroenergetycznej Enea Operator. Finansowanie jest niezabezpieczone na aktywach Grupy Kapitałowej Enea. W 2016 r. miało miejsce zaciągnięcie kredytu w wysokości 100 mln zł. Łącznie w ramach tego kredytu Enea SA dokonała wypłaty środków w wysokości 200 mln zł. Oprocentowanie kredytu jest zmienne oparte na stawce WIBOR dla depozytów 6-miesięcznych powiększone o marżę Banku. Transze będą spłacane w ratach, a ostateczna spłata nastąpi we wrześniu 2030 r.

Stopień wykorzystania
źródła finansowania

Źródła finansowania programu inwestycyjnego LW Bogdanka

Umowy programowe w sprawie programu emisji obligacji LW Bogdanka SA

LW Bogdanka SA posiada dwa programy emisji obligacji. W ramach pierwszej Umowy Programowej zawartej 23 września 2013 r. z Bankiem Pekao SA LW Bogdanka SA wyemitowała obligacje o łącznej wartości 300 mln zł. Termin wykupu obligacji przypada w 2018 r. Oprocentowanie obligacji oparte jest o stawkę WIBOR 3M powiększoną o stałą marżę. Druga Umowa Programowa została zawarta 30 czerwca 2014 r. z Bankiem Pekao SA oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego do maksymalnej kwoty 600 mln zł (dwie Transze nr 1 i nr 2, obie po 300 mln zł), a następnie 27 czerwca 2016 r. zmieniona aneksem, w ramach którego dokonano zgodnie z Umową wykupu obligacji Serii LWB02B300616 o łącznej wartości 100 mln zł. Wykup Serii LWB01B300616 o łącznej wartości 300 mln zł został dokonany poprzez rolowanie, tj. emisję nowej Serii LWB01C300617 o łącznej wartości 300 mln zł. Okres Dostępności dla Transzy II zakończył się 30 maja 2016 r. Termin wykupu obligacji Serii LWB01C300617 o łącznej wartości 300 mln zł przypada na 30 czerwca 2017 r. Należy dodać, że zgodnie z Umową, Spółka ma możliwość emitowania kolejnych serii obligacji w ramach danej transzy na refinansowanie poprzedniej emisji. Okres Obowiązania Programu kończy się 31 grudnia 2019 r. Oprocentowanie obligacji oparte jest o stawkę WIBOR 3M powiększoną o stałą marżę. Na 31 grudnia 2016 r. w ramach dwóch powyższych umów wyemitowano obligacje o łącznej wartości 600 mln zł.

67%

Stopień wykorzystania
źródła finansowania

W dalszych działaniach Enea SA będzie koncentrować się na zapewnieniu odpowiedniej dywersyfikacji zewnętrznych źródeł finansowania dla inwestycji zaplanowanych w Strategii Grupy Kapitałowej Enea w celu optymalizowania wysokości kosztów i terminów spłaty zadłużenia.

Emisja papierów wartościowych Enea SA

Enea SA wyemitowała w 2016 r. papiery wartościowe w łącznej kwocie 750 mln zł. Zadłużenie nominalne z tytułu wyemitowanych przez Enea SA obligacji na 31 grudnia 2016 r. wyniosło łącznie 4.451 mln zł.

Transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej

W ramach realizacji Polityki Zarządzania Ryzykiem Stóp Procentowych, w 2016 r. Enea SA zawarła transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej (Interest Rate Swap) dla łącznej równowartości zadłużenia w kwocie 1.440 mln zł. Zawarte transakcje zabezpieczają poziom rozliczeń i płatności wynikających z zadłużenia poprzez zamianę zmiennych strumieni odsetkowych na stałe.

Wykorzystanie środków z emisji papierów wartościowych

Środki pieniężne pozyskane przez Enea SA z emisji obligacji są wykorzystywane przy realizacji inwestycji rzeczowych i kapitałowych prowadzonych przez Spółki zależne. Enea Wytwarzanie prowadzi w Świerżach Górnych budowę najnowocześniejszego w Polsce bloku energetycznego. Wszystkie emisje przeprowadzone przez Enea Wytwarzanie w 2016 r. były przeznaczone na sfinansowanie wydatków związanych z tym projektem.

Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Sytuacja finansowa Spółki tworzy silne podstawy do wykonania planów inwestycyjnych. Bilans, kapitały własne oraz saldo środków pieniężnych Grupy Kapitałowej Enea są solidnym fundamentem finansowania nakładów inwestycyjnych, tak ze środków własnych, jak i źródeł zewnętrznych. W celu efektywnego wykorzystania środków, Spółka w danych działaniach inwestycyjnych, w szczególności w zakresie akwizycji, zamierza wspomagać się finansowaniem dłużnym w celu wykorzystania efektu dźwigni finansowej.

Dystrybucja środków pieniężnych - program emisji obligacji spółek zależnych

3 mld zł - Program Emisji Obligacji z 8 września 2012 r. Enea Wytwarzanie

W 2016 r. w ramach Programu Enea Wytwarzanie wyemitowała w trzech transzach obligacje sześcioletnie o łącznej wartości 750 mln zł o zmiennym oprocentowaniu (WIBOR plus marża). Na 31 grudnia 2016 r. łączna wartość wyemitowanych obligacji w ramach ww. Programu wyniosła 1.951 mln zł.

1.425 mln zł - Obligacje Enea Operator

Program emisji obligacji na kwotę 1.425 mln zł został w całości wykorzystany przez Enea Operator. Oprocentowanie obligacji w zależności od serii jest oparte na stałej lub zmiennej stopie procentowej. Obligacje będą wykupywane w ratach od września 2017 r., a ostateczny termin wykupu przypada na czerwiec 2030 r.

1 mld zł - Umowa Programowa z 17 lutego 2015 r. Enea Wytwarzanie

17 lutego 2015 r. pomiędzy Enea Wytwarzanie, Enea oraz PKO Bankiem Polskim została zawarta Umowa Programu Emisji Obligacji na kwotę 760 mln zł. 3 czerwca 2015 r. został zawarty do niej aneks, na podstawie którego strony zwiększyły kwotę Programu do wysokości 1 mld zł. Na 31 grudnia 2016 r. Enea Wytwarzanie wyemitowała w ramach ww. Programu obligacje w łącznej wysokości 1 mld zł. Program w całości wykorzystany przez Enea Wytwarzanie.

946 mln zł - Umowa Programu Emisji Obligacji z 7 lipca 2015 r. Enea Operator

Wykonawcza Umowa Programu Emisji Obligacji na kwotę 946 mln zł została zawarta pomiędzy Enea jako gwarantem, Enea Operator jako emitentem oraz PKO Bankiem Polskim jako agentem. Termin wykupu obligacji – ratalny, jednak nie później niż 15 lat od daty emisji. Oprocentowanie obligacji może być stałe lub zmienne oparte o stawkę WIBOR powiększoną o marżę, z rewizją oprocentowania po 4 lub 5 latach. Na 31 grudnia 2016 r. Enea Operator wyemitował w ramach ww. Programu obligacje w łącznej wysokości 200 mln zł.

936 mln zł - Umowa Programowa z 16 lipca 2013 r. Enea Wytwarzanie

30 maja 2016 r. pomiędzy Enea, Enea Wytwarzanie oraz mBankiem zostało zawarte porozumienie zmieniające Warunki Emisji Obligacji z 13 lipca 2015 r., w ramach którego został zmieniony termin wykupu obligacji na dzień 31 maja 2016 r. Z tym dniem Enea Wytwarzanie dokonała wykupu wszystkich wyemitowanych w ramach Programu obligacji serii All07/2015 w łącznej kwocie 936 mln zł.

740 mln zł - Umowa Programu Emisji Obligacji Enea Wytwarzanie

W ramach Programu 740 mln zł, na 31 grudnia 2016 r. Enea Wytwarzanie wyemitowała obligacje w łącznej wysokości 350 mln zł.

260 mln zł - Umowa Programowa z 12 sierpnia 2014 r. Enea Wytwarzanie

Program na kwotę 260 mln zł w całości wykorzystany przez Enea Wytwarzanie. Oprocentowanie obligacji oparte jest na stałej stopie procentowej. Obligacje będą wykupywane w ratach od września 2017 r. do grudnia 2026 r.

360 mln zł - Umowa Programu Emisji Obligacji z 18 lipca 2016 r. Enea Operator

Wykonawcza Umowa Programu Emisji Obligacji na kwotę 360 mln zł została zawarta pomiędzy Enea jako gwarantem, Enea Operator jako emitentem oraz PKO Bankiem Polskim jako agentem. W ramach umowy Enea Operator może przeprowadzić jednokrotną emisję obligacji. 28 lipca 2016 r. Enea Operator wyemitowała obligacje w kwocie 360 mln zł na zmiennej stopie procentowej WIBOR 3M plus marża. Termin wykupu przypada w grudniu 2017 r.

Pozostałe umowy

Enea SA w latach ubiegłych zawarła także wewnątrzgrupowe umowy programowe emisji obligacji przez spółki zależne, które służą finansowaniu inwestycji w segmencie OZE i segmencie Ciepło. Programy te są w całości wykorzystane i wykupywane w ratach. Łączna kwota obligacji do wykupu w ramach tych programów na 31 grudnia 2016 r. wyniosła 102.850 tys. zł.

Zaciągnięte i zakończone umowy kredytów i pożyczek

Według nominalnego stanu zadłużenia na 31 grudnia 2016 r. Enea SA posiadała zaciągnięte kredyty w wysokości 1.625.000 tys. zł., w tym kredyty i pożyczki zaciągnięte przez Enea SA w 2016 r.:

Data początkowa	Data zakończenia	Kredytodawca	Wartość umowy	Kwota zaciągniętego kredytu [tys. zł] w 2016 r.	Wysokość stopy procentowej	Zadłużenie z tyt. kredytów na 31 grudnia 2016 r. [tys. zł]	Okres spłaty
29 maja 2015 r.	31 marca 2032 r.	(C) Europejski Bank Inwestycyjny	946 000	100 000	stawka bazowa + marża	200 000	raty kapitału ustalone w momencie uruchomienia transzy kredytu
19 czerwca 2013 r.	31 grudnia 2030 r.	(B) Europejski Bank Inwestycyjny	1 425 000	0	stawka bazowa + marża	1 425 000	raty kapitału ustalone w momencie uruchomienia transzy kredytu
RAZEM						1 625 000	

Kredyty i pożyczki zaciągnięte w 2016 r. przez Spółki Grupy Enea

W grudniu 2015 r. Enea Wytwarzanie sp. z o.o. zawarła umowę o dofinansowanie w formie pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) na kwotę 60.075 tys. zł przedsięwzięcia pn. „Budowa instalacji odsiarczania spalin dla kotłów K7 i K8 w Elektrociepłowni Białystok”. Pożyczka została udzielona na okres od kwietnia 2016 r. do grudnia 2026 r., oprocentowanie WIBOR 3M, spłata w kwartalnych ratach. Pierwsze uruchomienia miały miejsce w czerwcu i grudniu 2016 r. na łączną kwotę 19.161 tys. zł. W listopadzie 2016 r. Miejska Energetyka Ciepła Piła sp. z o.o. uruchomiła w ramach zawartych umów o dofinansowanie w formie pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) całą dostępną kwotę w wysokości 358 tys. zł. 16 grudnia 2016 r. LW Bogdanka SA zawarła z bankiem mBank SA umowę o kredyt w rachunku bieżącym z limitem do kwoty 100.000 tys. zł. Kredyt może być wykorzystany do 29 listopada 2018 r. Ostateczny dzień spłaty kredytu przypada na 30 listopada 2018 r. Oprocentowanie kredytu wynosi WIBOR 1M plus marża banku. Na dzień bilansowy limit nie był wykorzystany.

W 2016 r. Spółki z Grupy Enea nie wypowiedziały umów kredytów oraz pożyczek.

Łączna suma zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Enea SA i spółki z Grupy Kapitałowej Enea na 31 grudnia 2016 r. wyniosła nominalnie 1.691.795 tys. zł.

Udzielone pożyczki

W ramach pożyczek udzielonych przez Enea SA Spółkom w ramach Grupy Kapitałowej Enea, łączny stan zadłużenia nominalnego na 31 grudnia 2016 r. wynosił 151.062 tys. zł. W 2016 r. spółki zależne nie udzielały pożyczek.

Informacje nt. zawartych przez Enea SA w 2016 r. umów pożyczek oraz poziomu ich wykorzystania prezentuje poniższa tabela:

Data udzielenia / przyznania	Data całkowitej spłaty	Spółka	Kwota udzielonej pożyczki [tys. zł]	Oprocentowanie	Zadłużenie z tyt. pożyczki na 31 grudnia 2016 r. [tys. zł]
12 grudnia 2016 r.	30 czerwca 2025 r.	Enea Centrum sp. z o.o.	75 000	Brak	0
RAZEM			75 000		0

Udzielone i otrzymane poręczenia

Zestawienie poręczeń udzielonych przez Enea SA w 2016 r. przedstawia poniższa tabela:

Data udzielenia poręczenia / gwarancji	Data obowiązywania poręczenia / gwarancji	Podmiot, za który udzielono poręczenia / gwarancji	Podmiot, na rzecz którego udzielono poręczenia / gwarancji	Kwota poręczenia / gwarancji [tys. zł]	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem / gwarancją
4 sierpnia 2016 r.	30 czerwca 2019 r.	Enea Trading sp. z o.o.	Polenergia Obrót SA	5 000	celem zabezpieczenia za zobowiązania Enea Trading wobec zabezpieczenia przyszłych zobowiązań spółki względem firmy Polenergia Obrót SA (handel hurtowy energią elektryczną oraz prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii)
19 października 2016 r.	30 listopada 2018 r.	Enea Trading sp. z o.o.	Shell Energy Europe Limited	15 484	celem zabezpieczenia za zobowiązania Enea Trading wobec zabezpieczenia przyszłych zobowiązań spółki względem firmy Shell Energy Europe Limited (gaz ziemny), wartość zabezpieczenia 3,5 mln EUR (średni kurs NBP z 30 grudnia 2016 r.)
8 listopada 2016 r.	1 stycznia 2018 r.	Enea Trading sp. z o.o.	Polski Koncern Naftowy Orlen SA	4 000	celem zabezpieczenia za zobowiązania Enea Trading wobec zabezpieczenia przyszłych zobowiązań spółki względem firmy Polski Koncern Naftowy Orlen SA w Płocku (gaz ziemny)
RAZEM				24 484	

łącznie wartość pozycji pozabilansowych z tytułu udzielonych poręczeń na 31 grudnia 2016 r. wynosiła 208.290 tys. zł.

Udzielone i otrzymane gwarancje

łącznie wartość pozycji pozabilansowych z tytułu udzielonych gwarancji bankowych na 31 grudnia 2016 r. wynosiła 20.720,29 tys. zł.

W 2016 r. na zlecenie Enea SA wystawiono gwarancje, których łączna wartość wynosiła 14.823,38 tys. zł.

Poniżej zamieszczono informacje dot. największych kwot gwarancji udzielonych w 2016 r. (próg istotności > 1 mln zł):

Data udzielenia zabezpieczenia	Data obowiązywania zabezpieczenia	Podmiot, na rzecz którego udzielono zabezpieczenia	Cel zawarcia umowy	Forma zabezpieczenia	Udzielona kwota zabezpieczenia [tys. zł]
1 stycznia 2016 r.	11 sierpnia 2018 r.	Górecka Projekt sp. z o.o.	zapłata za najem	w ramach linii gwarancji w kwocie 350.000.000 zł	1 662,00
21 grudnia 2016 r.	30 stycznia 2018 r.	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie	dobrego wykonania kontraktu	w ramach linii gwarancji w kwocie 350.000.000 zł	1 325,10

Sytuacja makroekonomiczna

Działalność Grupy Kapitałowej Enea skupiona jest zasadniczo na terytorium Polski. Tym samym kluczowym czynnikiem makroekonomicznym wpływającym zarówno na osiągnięte wyniki, jak i sytuację finansową jest tempo rozwoju oraz ogólna kondycja polskiej gospodarki.

Według wstępnych danych Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową (IBnGR) w 2016 r. tempo wzrostu gospodarczego wyniosło 2,8%. Było to najniższe tempo wzrostu gospodarczego od trzech lat.

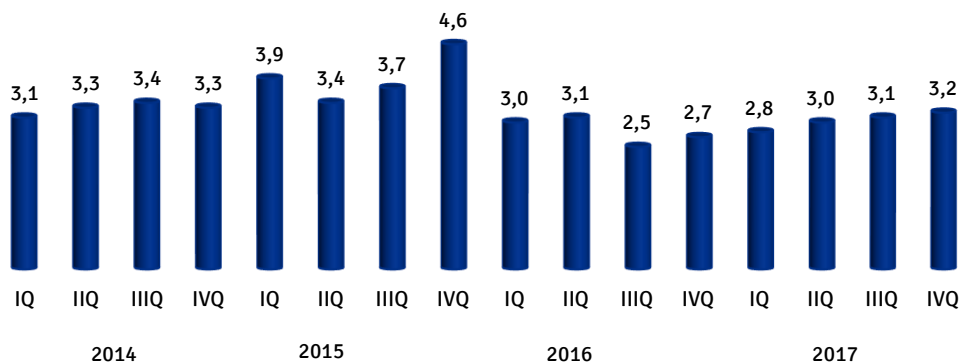
Zgodnie z prognozami IBnGR tempo wzrostu produktu krajowego brutto w 2017 r. wyniesie 3,0%, co oznacza, że będzie ono nieco wyższe niż w roku poprzednim. Według prognozy IBnGR, wzrost gospodarczy będzie przyspieszał w kolejnych kwartałach, ale jego kwartalna struktura nie będzie bardzo zróżnicowana – w I kwartale PKB wzrośnie o 2,8%, a w IV o 3,2%. W 2018 r. spodziewane jest dalsze nieznaczne przyspieszenie wzrostu PKB, który wyniesie 3,2%.

W 2017 r. wartość dodana w przemyśle wzrośnie, według prognozy IBnGR, o 4,3%, a więc wzrost będzie nieco szybszy niż w roku poprzednim. Znacząco natomiast poprawi się sytuacja w sektorze budowlanym. Tempo wzrostu popytu krajowego w 2017 r. wyniesie 3,1%, czyli nieco więcej niż w roku 2016.

W latach 2017-2018 ceny w Polsce rosną będą w sposób umiarkowany – inflacja nie przekroczy poziomu wyznaczonego przez cel inflacyjny NBP. Według prognozy Instytutu, w roku 2017 średni poziom inflacji wyniesie 1,3%. Z kolei w 2018 r. inflacja średnioroczna powinna wynieść 2,2%. Głównym czynnikiem wpływającym na tempo wzrostu cen konsumpcyjnych będzie wzrost cen paliw oraz cen żywności.

Poniżej zamieszczono podsumowanie głównych wskaźników makroekonomicznych charakteryzujących krajową gospodarkę w latach 2016-2018.

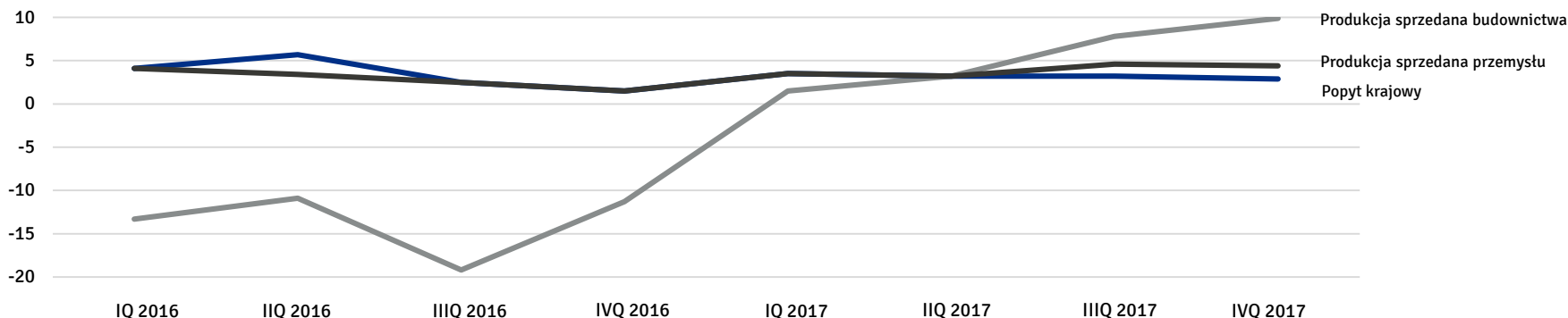
Dynamika PKB 2014-2017 [%]

Głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego w 2016 r. był popyt krajowy. Składnikiem popytu krajowego o najniższej dynamice były w 2016 r. nakłady brutto na środki trwałe, czyli inwestycje. Znacznie szybciej niż wyniosło tempo wzrostu gospodarczego wzrastało spożycie ogółem. W 2016 r. zwiększyło się ono o 3,6%. W tym samym tempie wzrastało spożycie indywidualne, czyli konsumpcja.

W ujęciu sektorowym najszybciej rozwijającą się częścią gospodarki w 2016 r. były usługi rynkowe. Wartość dodana w przemyśle w 2016 r. zwiększyła się o 3,5%, a produkcja sprzedana przemysłu wzrosła o 3,2%. Najgłębszy kryzys od kilkunastu lat odnotowano natomiast w budownictwie. Wartość dodana w budownictwie obniżyła się w całym roku o 11,9%, a produkcja sprzedana budownictwa spadła o 14,1%.

Wyszczególnienie	j.m.	2016	2017	2018
PKB	zmiana w %	2,8	3,0	3,2
Wartość dodana w przemyśle	zmiana w %	3,5	4,3	4,5
Wartość dodana w budownictwie	zmiana w %	-11,9	6,8	7,7
Wartość dodana w usługach rynkowych	zmiana w %	4,7	3,2	3,4
Popyt krajowy	zmiana w %	2,8	3,1	3,3
Nakłady brutto na środki trwałe	zmiana w %	-5,5	3,6	7,1
Produkcja sprzedana przemysłu	zmiana w %	3,2	3,9	4,2
Produkcja sprzedana w budownictwie	zmiana w %	-14,1	5,0	7,0
Inflacja	w %	-0,6	1,3	2,2

Źródło: Opracowanie IBnGR Stan i prognoza koniunktury gospodarczej nr 93 (luty 2017 r.).

Ramy prawne funkcjonowania rynku energetycznego

Otoczenie regulacyjne

Podstawą prawną funkcjonowania rynku energii w Polsce jest ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne oraz powiązane z nią akty wykonawcze (rozporządzenia).

Jednocześnie wraz z wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej, polskie prawodawstwo dotyczące rynku energii zostało dostosowane do prawodawstwa europejskiego, w tym przede wszystkim Dyrektywy UE o zasadach wspólnego rynku energii elektrycznej.

Centralnym organem administracji rządowej powołanym na mocy ustawy Prawo energetyczne do realizacji zadań z zakresu regulacji gospodarki paliwami i energią oraz promowania konkurencji jest Prezes Urzędu Regulacji Energetyki. Celem Prezesa Urzędu Regulacji jest regulacja działalności wytwórców, dystrybutorów i spółek obrotu energią zgodnie z ustawą Prawo energetyczne i założeniami polityki energetycznej państwa przy jednoczesnym dążeniu do równoważenia interesów poszczególnych uczestników rynku energii.

Działalność Enea SA prowadzona jest w otoczeniu podlegającym szczególnej regulacji prawnej, zarówno na poziomie krajowym, jak również Unii Europejskiej. Uregulowania prawne w zakresie energetyki są często pochodną decyzji o charakterze politycznym, dlatego istnieje ryzyko częstych zmian w tym zakresie, których Spółka nie jest w stanie przewidzieć, a które mogą w konsekwencji skutkować brakiem spójności i jednolitości przepisów, na podstawie których Enea SA prowadzi działalność.

Zmiany w obszarze otoczenia regulacyjnego

Ustawa z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii

W I półroczu 2015 r. Prezydent RP podpisał ustawę o odnawialnych źródłach energii. Celem ustawy jest zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego i ochrony środowiska, m.in. w wyniku efektywnego wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Ustawa zakłada m.in. osiągnięcie co najmniej 15% udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w 2020 r. Enea SA będzie tzw. sprzedawcą zobowiązanym, czyli podmiotem zobligowanym do zakupu energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach OZE, przyłączonych do sieci Enea Operator sp. z o.o.

29 grudnia 2015 r. Sejm uchwalił, po uwzględnieniu poprawek Senatu, ostateczną treść ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz ustawy Prawo energetyczne (Dz. U. z 2015 r., poz. 2365).

Celem ww. nowelizacji, która weszła w życie 31 grudnia 2015 r. jest odroczenie o 6 miesięcy wejścia w życie przepisów rozdziału 4 ustawy z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2015 r., poz. 478; dalej jako: ustawa o OZE), a w szczególności kwestii związanych z uruchomieniem systemu aukcyjnego do zakupu energii elektrycznej z instalacji odnawialnych źródeł energii oraz mechanizmów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej w mikroinstalacjach o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 10 kW. Zaproponowano dokonanie zmian w przepisach ustawy o OZE, czyniących możliwym skorzystanie z dotychczasowych przepisów do 30 czerwca 2016 r., zaś nowych regulacji – od 1 lipca 2016 r.

Nowelizacja ustawy w sposób ostateczny rozstrzyga dwie kwestie:

- świadectwa pochodzenia nie przysługują dla energii elektrycznej wytwarzanej od 1 stycznia 2016 r. w instalacjach o mocy większej niż 5 MW wykorzystujących do wytworzenia tej energii hydroenergię
- świadectwa pochodzenia skorygowane współczynnikiem 0,5 przysługują dla energii elektrycznej wytworzonej od 1 stycznia 2016 r. w instalacjach spalania wielopaliwowego z wyłączeniem energii elektrycznej wytworzonej w dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego

1 lipca 2016 r. weszła w życie ustawa z 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 925). Celem ww. ustawy jest usunięcie wątpliwości interpretacyjnych prawnych i redakcyjnych przepisów, które nie weszły w życie w ustawie z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2015 r. poz. 478 i 2365), w szczególności art. 41 ustawy OZE.

Dodatkowo w każdej grupie będą przeprowadzane aukcje dla niżej wymienionych, zdefiniowanych koszyków:

1. o stopniu wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej, łącznej bez względu na źródło pochodzenia, większym niż 3.504 MWh/MW/rok
2. wykorzystujących do wytworzenia energii elektrycznej ulegającą biodegradacji część odpadów przemysłowych i komunalnych, pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, w tym odpadów z instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, w szczególności osadów ściekowych, zgodnie z przepisami o odpadach w zakresie kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów
3. w których emisja CO₂ jest nie większa niż 100 kg/MWh, o stopniu wykorzystania mocy zainstalowanej elektrycznej większym niż 3.504 MWh/MW/rok
4. przez członków klastra energii
5. przez członków spółdzielni energetycznej
6. wykorzystujących wyłącznie biogaz rolniczy do wytwarzania energii elektrycznej
7. innej niż wymieniona w pkt 1–6

16 lipca 2016 r. weszła w życie ustawa z 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 961). Spośród najważniejszych uregulowań wprowadzonych na mocy ww. ustawy, należy wyróżnić następujące:

1. Lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w art. 4 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2016 r. poz. 778 i 904).
2. Ustanowienie wymogu lokalizacyjnego (art. 4 ust. 1 i 2 ww. ustawy) polegającego na zakazie budowy elektrowni wiatrowej w odległości mniejszej niż dziesięciokrotność jej wysokości mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirlnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej) od następujących elementów otoczenia:
  - budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład którego wchodzi funkcja mieszkaniowa,
  - form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i 5 w ustawie z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, 1688 i 1936),
  - leśnych kompleksów promocyjnych, o których mowa w art. 13b ust. 1 ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2100),

przy czym ustanawianie tych form ochrony przyrody oraz leśnych kompleksów promocyjnych nie wymaga zachowania odległości, o której mowa powyżej.

3. Dokonanie zmiany kwalifikacji wszystkich elementów elektrowni wiatrowej jako budowli opodatkowanej statym podatkiem od budowli.

Koncesje

Grupy energetyczne działają na polskim rynku energii w oparciu o udzielone im koncesje. Poniższa tabela przedstawia koncesje posiadane przez Spółki GK Enea:

Spółka	Koncesja na:
Enea SA	<ul style="list-style-type: none"> • obrót energią elektryczną - ważna do 31 grudnia 2025 r. • obrót paliwami gazowymi - ważna do 31 grudnia 2030 r.
Enea Operator sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • dystrybucję energii elektrycznej - ważna do 1 lipca 2030 r.
Enea Wytwarzanie sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • wytwarzanie energii elektrycznej - ważna do 31 grudnia 2030 r. • obrót energią elektryczną - ważna do 31 grudnia 2030 r. • wytwarzanie ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r. • przesyłanie i dystrybucję ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r.
Enea Trading sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • obrót energią elektryczną - ważna do 31 grudnia 2030 r. • obrót paliwami gazowymi - ważna do 31 grudnia 2030 r. • obrót gazem ziemnym z zagranicą - ważna do 31 grudnia 2030 r.
MPEC Białystok sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • wytwarzanie ciepła - ważna do 30 września 2018 r. • przesyłanie i dystrybucję energii cieplnej w wodzie i parze - ważna do 30 września 2018 r. • obrót ciepłem - ważna do 30 września 2018 r.
MEC Piła sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • wytwarzanie ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r. • przesyłanie i dystrybucję ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r. • wytwarzanie energii elektrycznej - ważna do 31 grudnia 2030 r.
PEC Oborniki sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • wytwarzanie ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r. • przesyłanie i dystrybucję ciepła - ważna do 31 grudnia 2025 r.
LW Bogdanka SA	<ul style="list-style-type: none"> • wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Bogdanka objętego obszarem górniczym Puchaczów V - ważna do 31 grudnia 2031 r. • wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Lubelskie Zagłębie Węglowe – obszar K-3 objętego obszarem górniczym Stręczyn - ważna do 17 lipca 2046 r. • rozpoznawanie złoża węgla kamiennego Ostrów położonego na terenie gmin: Ludwin, Łęczna, Ostrów Lubelski, Puchaczów, Sosnowica, Uścimów w województwie lubelskim – ważna do 30 lipca 2020 r. • rozpoznawanie złoża węgla kamiennego Orzechów położonego na terenie gmin: Sosnowica, Uścimów, Urszuli, Cyców, Puchaczów i Ludwin w województwie lubelskim – ważna do 14 listopada 2019 r.

REMIT

Od 7 października 2015 r. istnieje obowiązek raportowania transakcji i danych podstawowych (dla kontraktów standardowych na dostawę energii elektrycznej i gazu) do Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (Agencja lub z ang. ACER). Zgodnie z rozporządzeniem REMIT, tj. rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (REMIT), do ww. daty uczestnicy hurtowego rynku energii i gazu ziemnego, o których mowa w art. 9 ust. 1 REMIT zobowiązani zostali do rejestracji w krajowym organie regulacyjnym.

Ustawą z 11 września 2015 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1618), która weszła w życie 30 października 2015 r. wprowadzone zostały zasady zapewniające stosowanie REMIT, w tym przepisy karne (Rozdziału 7A) za naruszenie obowiązków wynikających z REMIT.

Z dniem 7 kwietnia 2016 r., zgodnie z art. 12 ust. 2 zd. 3 i 4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1348/2014 z 17 grudnia 2014 r. w sprawie przekazywania danych wdrażające art. 8 ust. 2 i 6 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii, wszedł w życie obowiązek raportowania do ACER pozostałych transakcji w obrocie hurtowym (standardowych i niestandardowych kontraktów na dostawę energii elektrycznej lub gazu ziemnego zawieranych na rynku OTC, kontraktów na przesyłanie) oraz danych o funkcjonowaniu systemów publikowanych przez operatorów systemów przesyłowych, operatorów LNG oraz operatorów systemów magazynowania.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2015/2193 z 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania

28 listopada 2015 r. opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2015/2193 z 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania (Dyrektywa MCP). Dyrektywę MCP stosuje się do obiektów energetycznego spalania o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW (tzw. „średnie obiekty energetycznego spalania”), niezależnie od rodzaju wykorzystywanego przez nie paliwa (art. 2 ust. 1). Ponadto, Dyrektywa MCP ma zastosowanie do połączeń nowych średnich obiektów energetycznego spalania, określonych w art. 4, w tym połączeń, w przypadku których całkowita nominalna moc cieplna wynosi nie mniej niż 50 MW, chyba że połączenie to stanowi obiekt energetycznego spalania objęty zakresem stosowania rozdziału III dyrektywy 2010/75/UE. Z art. 4 Dyrektywy MCP wynika zaś, że połączenie co najmniej dwóch nowych średnich obiektów energetycznego spalania uznaje się za jeden średni obiekt energetycznego spalania, a ich nominalną moc cieplną sumuje się w celu obliczenia całkowitej nominalnej mocy cieplnej tego obiektu, jeżeli: gazy odlotowe z takich średnich obiektów energetycznego spalania są odprowadzane przez wspólny komin, lub w ocenie właściwego organu, przy uwzględnieniu czynników technicznych i ekonomicznych, gazy odlotowe z takich średnich obiektów energetycznego spalania mogłyby być odprowadzane przez wspólny komin.

Kluczowym zakresem regulacji Dyrektywy MPC jest określenie: norm emisji trzech rodzajów zanieczyszczeń powietrza – dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i cząstek stałych (pyłów) dla średnich obiektów energetycznego spalania (z ang. *medium combustion plants*), jak również terminów, w których konieczne jest wypełnienie obowiązku przestrzegania stosownych wielkości zanieczyszczeń powietrza w istniejących oraz nowych średnich obiektach energetycznego spalania. Zgodnie z art. 17 ust. 1 zd. 1 Dyrektywy MCP, państwa członkowskie zobowiązane są wprowadzić w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania dyrektywy do 19 grudnia 2017 r.

Przepisy Dyrektywy MCP są istotne z punktu widzenia spółek, w których udziały posiada Enea Wytwarzanie sp. z o.o. i w których zlokalizowane są tzw. „średnie obiekty energetycznego spalania” zdefiniowane wprost w dyrektywie MCP. Do grona tych spółek należą: Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Obornikach (PEC Oborniki), Miejska Energetyka Ciepła Piła sp. z o.o. w Pile (MEC Piła) oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Białymstoku (MPEC Białystok).

Uprawnienia do emisji CO₂

Polska do czasu wyłonienia docelowej platformy handlowej sprzedaż swoich uprawnień do emisji CO₂ realizowała za pośrednictwem giełdy EEX z siedzibą w Niemczech. W zeszłym roku na polskich aukcjach sprzedano 17,125 mln uprawnień do emisji CO₂. Kalendarz polskich aukcji w roku 2016 zakładał znaczny wzrost wolumenu oferowanego do sprzedaży, do niespełna 40,55 mln uprawnień do emisji CO₂. W ubiegłym roku, w 8 ofertach udało się zrealizować sprzedaż 63% wolumenu. Jedna z ofert, datowana na 25 maja zakończyła się niepowodzeniem wobec braku wystarczającej ilości kupujących. Od września br. Polska zaprzestała sprzedaży na niemieckiej giełdzie EEX, intensyfikując jednocześnie działania zmierzające do stworzenia krajowej platformy aukcyjnej, której ramy prawne nakreśliła ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych z 17 lipca 2015 r. W pierwszym kwartale br. spodziewane jest ogłoszenie przetargu na prowadzenie sprzedaży aukcyjnej. Jednym z kandydatów do prowadzenia platformy będzie Towarowa Giełda Energii, która w grudniu ub. r. uzyskała zezwolenie na prowadzenie sprzedaży uprawnień do emisji EUA. Ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych przewiduje dwa wyjątki od systemu aukcyjnego - derogacje dla energetyki oraz krajowe środki wykonawcze. Co najmniej połowa wpływów z aukcji ma być przeznaczona na ściśle określone w ustawie cele, związane z polityką klimatyczną.

Data aukcji	Wolumen	Cena aukcyjna [euro]	Wolumen narastająco	% wolumenu narastająco
3 lutego 2016 r.	3 526 000	5,70	3 526 000	9%
2 marca 2016 r.	3 526 000	4,80	7 052 000	17%
30 marca 2016 r.	3 526 000	4,77	10 578 000	26%
27 kwietnia 2016 r.	3 526 000	6,94	14 104 000	35%
25 maja 2016 r.	3 526 000	Aukcja nie została rozstrzygnięta		
22 czerwca 2016 r.	4 407 500	5,55	18 511 500	46%
20 lipca 2016 r.	4 407 500	4,65	22 919 000	57%
17 sierpnia 2016 r.	2 644 500	4,65	25 503 500	63%
14 września 2016 r.	3 526 000	Aukcja odwołana – brak nowej umowy z EEX		
12 października 2016 r.	3 526 000	Aukcja odwołana – brak nowej umowy z EEX		
9 listopada 2016 r.	3 526 000	Aukcja odwołana – brak nowej umowy z EEX		
7 grudnia 2016 r.	3 526 000	Aukcja odwołana – brak nowej umowy z EEX		

Ograniczenie emisji zanieczyszczeń

Zgodnie z regulacjami unijnymi, a w szczególności Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych - IED (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola), od 1 stycznia 2016 r. obowiązują nowe, zaostrzone normy ochrony środowiska. W związku z powyższym wszyscy producenci energii elektrycznej w Polsce, którzy wykorzystują przede wszystkim wysokoemisyjne technologie węglowe, są zobligowani do dostosowania bloków do nowych wymagań środowiskowych. Prawo wychodząc naprzeciw problemom przedsiębiorców przewiduje możliwość skorzystania z mechanizmów derogacyjnych. Złagodzenie wymagań dyrektywy IED w postaci derogacji pozwala uzyskać dodatkowy czas na dostosowanie jednostek wytwórczych do zaostrzonych norm emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Wprowadzenie taryfy jakościowej

Od roku 2016 Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wprowadził elementy regulacji jakościowej do procesu ustalania taryf dla OSD – operatorów systemów dystrybucyjnych (w GK Enea funkcję OSD pełni Enea Operator). Zostały one szczegółowo opisane w dokumencie „REGULACJA JAKOŚCIOWA W LATACH 2016-2020 dla Operatorów Systemów Dystrybucyjnych (którzy zostali dokonali, z dniem 1 lipca 2007 r., rozdzielenia działalności)”. Oznacza to, że Prezes URE wyznaczył dla każdego OSD cele na lata 2016-2020, których niezrealizowanie (z zastrzeżeniem istnienia mechanizmów dopuszczających przekroczenie celu w pewnych granicach) będzie wiązało się z konsekwencjami finansowymi dla tych przedsiębiorstw.

Roczne rozliczenia każdego ze wskaźników regulacji jakościowej począwszy od roku 2016 wpływają na kalkulację taryf, a więc na przychody OSD.

Prezes URE wskazał, że wskaźnikami mającymi bezpośredni wpływ na przychód regulowany OSD są następujące kluczowe wskaźniki efektywności:

- SAIDI - wskaźnik przeciętnego systemowego czasu trwania przerwy
- SAIFI - wskaźnik przeciętnej systemowej częstości przerw
- Czas Realizacji Przyłączenia (CRP)

Ponadto, do regulacji jakościowej od 2018 r. zostanie wprowadzony wskaźnik CPD - Czas Przekazywania Danych Pomiarowo-Rozliczeniowych.

Taryfa 2016 – dystrybucja energii elektrycznej:

Szczegółowe zasady kalkulowania taryf reguluje ustawa Prawo energetyczne oraz stosowne rozporządzenia dotyczące taryf. Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne taryfy koncesjonowanego przedsiębiorstwa energetycznego zatwierdzane są przez Prezesa URE.

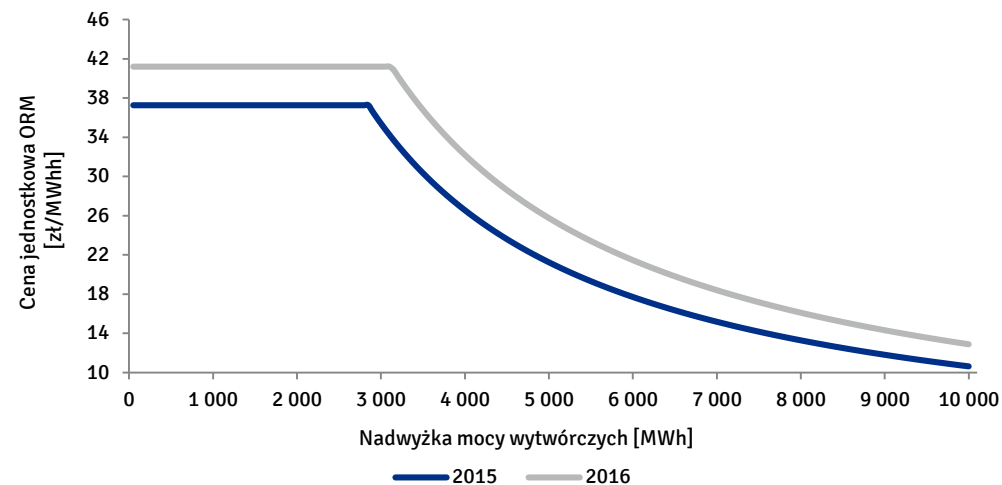
Taryfa dla Enei Operator na rok 2017 została zatwierdzona przez Prezesa URE 15 grudnia 2016 r. Została ona przygotowana według założeń opracowanych i opublikowanych przez Prezesa URE w dokumencie „Taryfy OSD na rok 2017”. Stawki opłat za usługi dystrybucji zatwierdzone na rok 2017 spowodowały zmiany średnich płatności dla Klientów w poszczególnych grupach taryfowych w odniesieniu do roku 2016:

- grupa taryfowa A – wzrost o 0,96%
- grupa taryfowa B – wzrost o 5,73%
- grupa taryfowa C – wzrost o 4,91%
- grupa taryfowa G – wzrost o 5,61%

Operacyjna Rezerwa Mocy (ORM)

- Mechanizm ORM prowadzony jest przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne - Operatora Systemu Przesyłowego (OSP) w ramach katalogu usług systemowych
- Dla wytwórców energii jest bodźcem ekonomicznym do oferowania OSP mocy wytwórczych w godzinach szczytowego zapotrzebowania na moc
- ORM są objęte dyspozycyjne zdolności wytwórcze, stanowiące nadwyżkę mocy dostępnej dla OSP ponad zawarte kontrakty dla zapotrzebowania na energię elektryczną
- Cena jednostkowa za ORM zależy od ilości dostępnych dla OSP zdolności wytwórczych ponad zapotrzebowanie na energię elektryczną pokryte:
  - w ramach umów sprzedaży energii
  - na Rynku Bilansującym w ramach zmiany swobodnej
- Cena jednostkowa za ORM zależy od ilości dostępnych dla OSP zdolności wytwórczych ponad zapotrzebowanie i nie może być wyższa niż cena referencyjna, która dla roku 2015 wyniosła 37,28 zł/MWh, dla roku 2016 wynosi 41,20 zł/MWh, a w roku 2017 ten poziom to 41,79 zł/MWh

Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się ceny jednostkowej za ORM w zależności od ilości mocy wytwórczych dostępnych dla OSP:

Parametry modelu rozliczeń ORM dla lat 2016-2017:

Parametr	2016	2017
Budżet godzinowy [zł]	128 758,72	144 070,61
Cena referencyjna [zł/MWh]	41,20	41,79
Wielkość godzinowa wymaganej ORM [MWh]	3 451,09	3 447,49
Liczba godzin szczytu zapotrzebowania	3 780	3 765
Budżet roczny ORM [mln zł]	486,7	542,4

W 2016 r. zmieniono obowiązujące zasady rozliczania ORM, które we wcześniejszych okresach powodowały, że w godzinach, w których cena jednostkowa za ORM osiągała wartość maksymalną, OSP nie wykorzystywały w pełni budżetu przeznaczanego na tę usługę. Od roku 2016 zostały wprowadzone dodatkowe rozliczenia korekcyjne (miesięczne i roczne), które weryfikują ponownie rozliczenie i ewentualne niewykorzystane środki z ORM są rozdysponowywane na jednostki uczestniczące w rezerwie.

Od roku 2017 w ramach wolumenu ORM (POR) są uwzględniane jednostki odbiorcze z możliwością redukcji zapotrzebowania.

Obszary działalności

W 1997 r. rozpoczęto proces demonopolizacji polskiego rynku energii elektrycznej. Doprowadził on do jego podziału na poszczególne obszary: wytwarzania, przesyłu i dystrybucji oraz handlu energią.

Z biegiem czasu, w celu zabezpieczenia łańcucha dostaw dla obszaru wytwarzania największe grupy energetyczne rozszerzyły swoją działalność również o obszar wydobycia.

Polska jest największym producentem i rynkiem zbytu dla węgla kamiennego spośród krajów Unii Europejskiej. Węgiel kamienny w Polsce w perspektywie najbliższych kilkunastu lat będzie najbardziej wykorzystywanym surowcem do produkcji energii elektrycznej i ciepłej.

Węgiel kamienny do celów opałowych w Polsce jest **wydobywany**, przede wszystkim, przez podmioty pozostające pod kontrolą Skarbu Państwa. Są to w szczególności Jastrzębska Spółka Węglowa SA, Kompania Węglowa SA, Katowicki Holding Węglowy SA, Polska Grupa Górnicza sp. z o.o., Tauron Wydobycie SA. Oprócz podmiotów z udziałem Skarbu Państwa w ostatnich latach rośnie znaczenie w wydobyciu kopalni prywatnych lub sprywatyzowanych (m.in. LW Bogdanka).

Większość energii elektrycznej na polskim rynku **wytwarzana** jest w oparciu o paliwa konwencjonalne, tj. węgiel kamienny oraz brunatny. Niemniej w ostatnich latach wzrosła w Polsce świadomość szkód środowiskowych spowodowanych przez energię konwencjonalną, a członkostwo w Unii Europejskiej stworzyło dodatkowy impuls do restrukturyzacji polskiego sektora energetycznego.

Energia odnawialna jest uzyskiwana dzięki naturalnym, powtarzającym się procesom przyrodniczym. Zgodnie z Prawem energetycznym odnawialne źródło energii wykorzystuje w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerothermalną, geothermalną, hydrothermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Rozwój wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł wynika z potrzeby ochrony środowiska oraz wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego. Celem działań w tym zakresie jest zwiększenie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, wspieranie rozwoju technologicznego i innowacji, tworzenie możliwości rozwoju regionalnego oraz większe bezpieczeństwo dostaw energii, zwłaszcza w skali lokalnej.

Ze zobowiązań wynikających m.in. z pakietu klimatycznego 3 x 20 wynika, że do 2020 r. Polska ma obowiązek uzyskać 15% udział OZE w zużyciu energii. Dążenie do zwiększenia udziału tych źródeł w bilansie produkcji energii elektrycznej w kraju, ze względu na wysokie koszty inwestycji, wymaga stosowania odpowiednich systemów wsparcia, będących gwarancją ich systematycznego rozwoju.

Przesyłanie energii elektrycznej oznacza jej transport sieciami przesyłowymi (do sieci dystrybucyjnych lub odbiorców końcowych przyłączonych do tych sieci). **Dystrybucja energii** polega na jej transporcie do odbiorców końcowych z wykorzystaniem sieci dystrybucyjnych.

Zgodnie z Prawem energetycznym wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej wymaga uzyskania koncesji Prezesa URE. Głównymi dystrybutorami energii elektrycznej w Polsce są: Enea Operator sp. z o.o., TAURON Dystrybucja SA, PGE Dystrybucja SA oraz Energa Operator SA.

Obrót energią elektryczną stanowi działalność gospodarczą, wymagającą uzyskania koncesji Prezesa URE, polegającą na hurtowym lub detalicznym handlu energią. Handel energią elektryczną w Polsce odbywa się w trzech zasadniczych segmentach rynku energii: rynku kontraktowym, rynku giełdowym oraz rynku bilansującym.

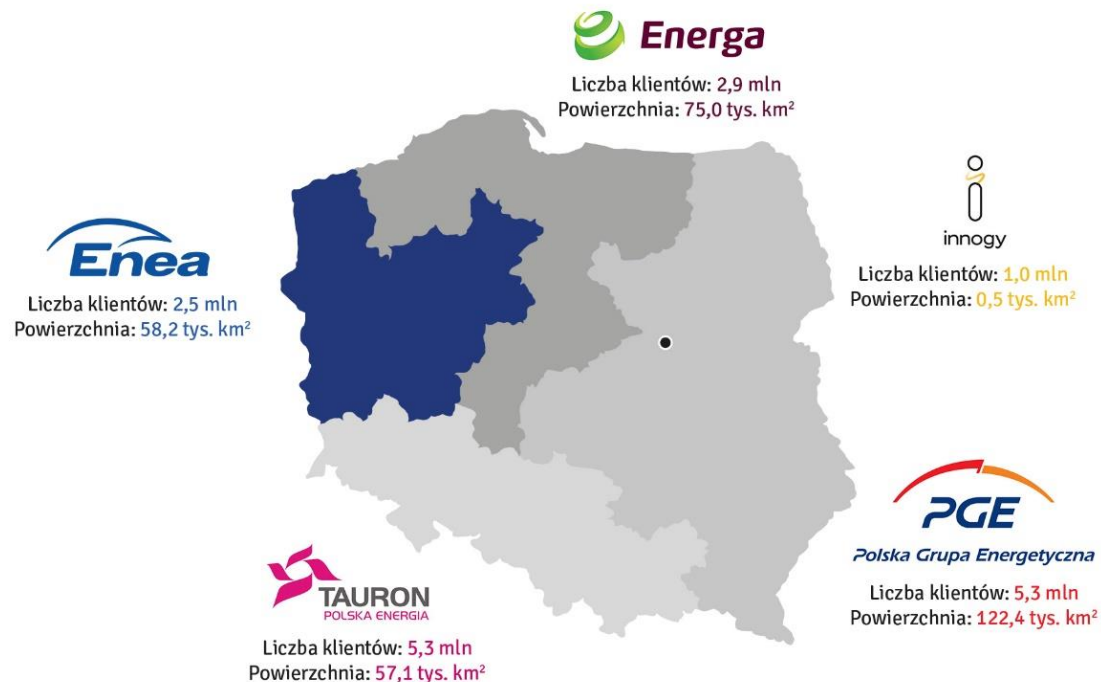
Handel energią na rynku kontraktowym odbywa się na podstawie kontraktów dwustronnych (umów) zawieranych pomiędzy wytwórcami energii, a firmami handlującymi energią oraz Klientami finalnymi.

Rynek giełdowy obejmuje handel na giełdzie energii (Towarowej Giełdzie Energii SA). Handel energią na TGE odbywa się głównie na tzw. Rynku Dnia Następnego (RDN). RDN prowadzony jest na dzień przed dobą, w której następuje fizyczna dostawa energii.

Rynek Bilansujący jest specyficznym obszarem rynku energii, na którym następuje bilansowanie różnic pomiędzy transakcjami zawartymi między poszczególnymi uczestnikami rynku, a rzeczywistym zapotrzebowaniem na energię elektryczną.

Rynek energetyczny w Polsce tworzą głównie cztery grupy energetyczne: Enea, PGE, Tauron, Energa.

Główne grupy energetyczne

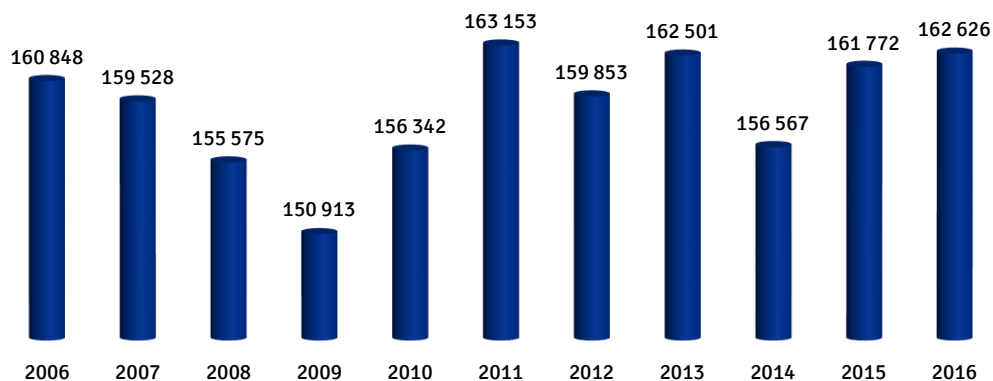

Sytuacja na rynku energii elektrycznej

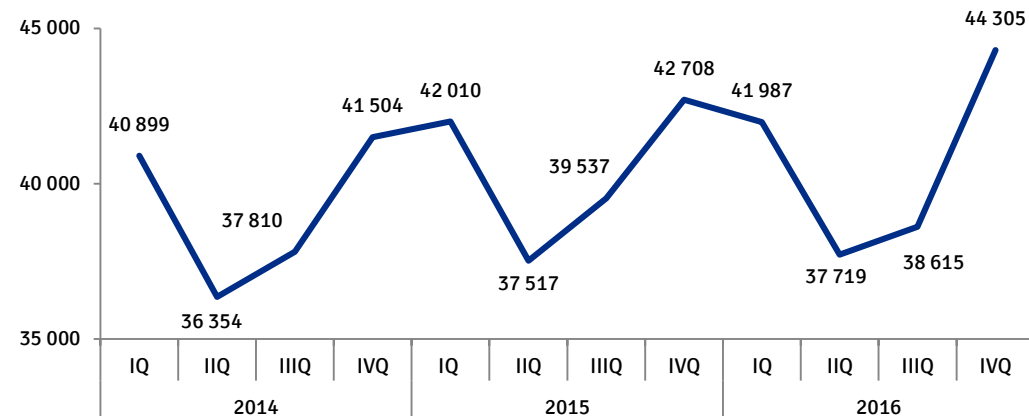
Produkcja energii elektrycznej

Zgodnie z danymi publikowanymi przez Polskie Sieci Energetyczne krajowa produkcja energii elektrycznej w 2016 r. wyniosła 162.626 GWh.

Krajowa produkcja energii elektrycznej – ujęcie roczne 2006-2016 [GWh]

Krajowa produkcja energii elektrycznej – ujęcie kwartalne 2014-2016 [GWh]

Struktura produkcji energii elektrycznej w krajowych elektrowniach [GWh]

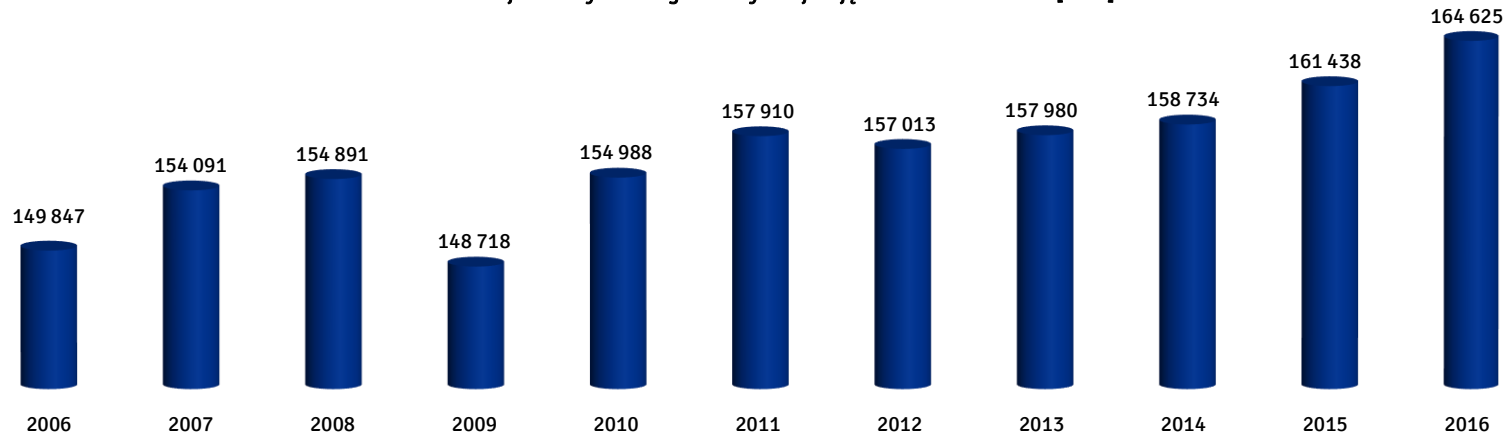
Rodzaje elektrowni	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Zawodowe na węglu kamiennym	92 111	93 133	86 550	84 274	89 212	90 811	84 492	84 566	80 284	81 883	81 348
Zawodowe na węglu brunatnym	53 518	51 142	53 798	50 797	49 459	53 623	55 592	56 959	54 212	53 564	51 204
Przemysłowe	8 280	8 216	8 045	8 204	8 923	9 000	8 991	9 171	9 020	9 757	10 130
Gazowe	4 046	3 908	3 988	4 052	4 166	4 355	4 485	3 149	3 274	4 193	5 776
Zawodowe wodne	2 822	2 682	2 516	2 751	3 268	2 529	2 264	2 762	2 520	2 261	2 399
Wiatrowe	69	436	672	821	1 300	2 798	3 954	5 823	7 184	10 041	11 623
Inne odnawialne	1	10	8	14	11	35	71	72	73	73	146

Źródło: http://www.pse.pl/index.php?modul=8&y=2016&m=12&id_rap=212

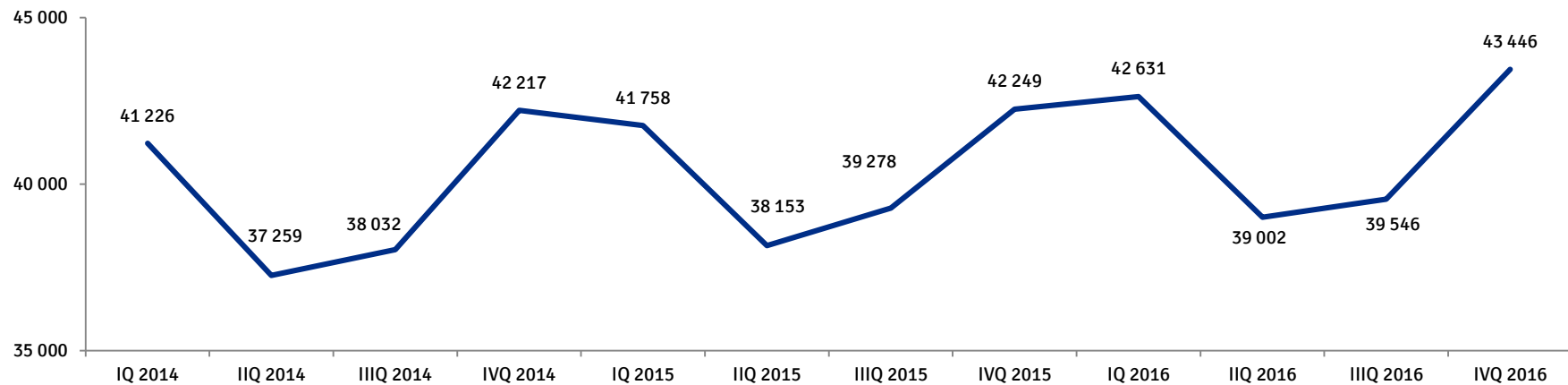
Krajowe zużycie energii

Zgodnie z danymi publikowanymi przez Polskie Sieci Energetyczne krajowe zużycie energii elektrycznej w 2016 r. ukształtowało się na poziomie wyższym o 1,97% niż w 2015 r.

Krajowe zużycie energii elektrycznej – ujęcie roczne 2006-2016 [GWh]

Krajowe zużycie energii elektrycznej - ujęcie kwartalne 2014-2016 [GWh]

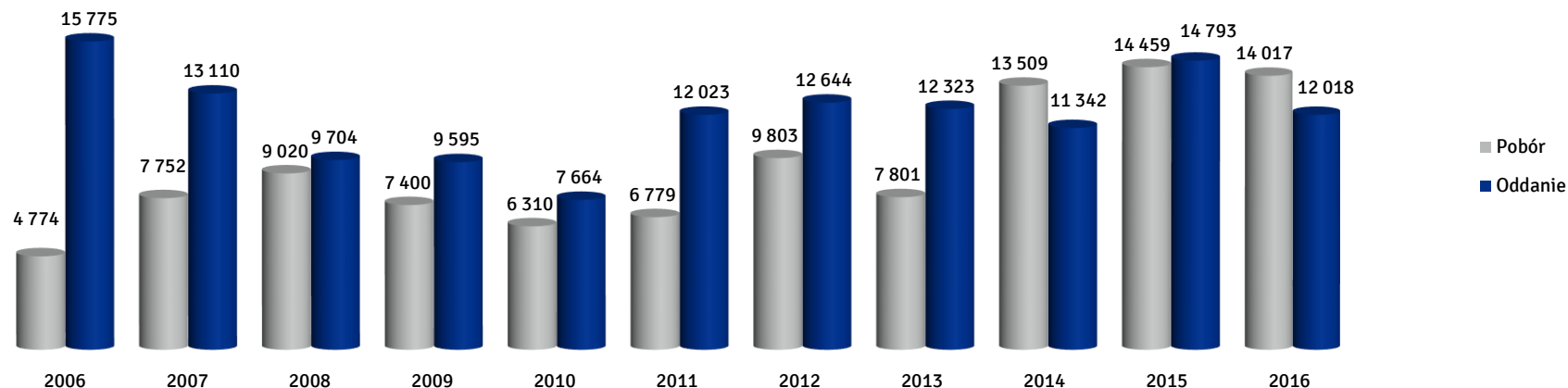

Źródło: http://www.pse.pl/index.php?modul=8&y=2016&m=9&id_rap=212

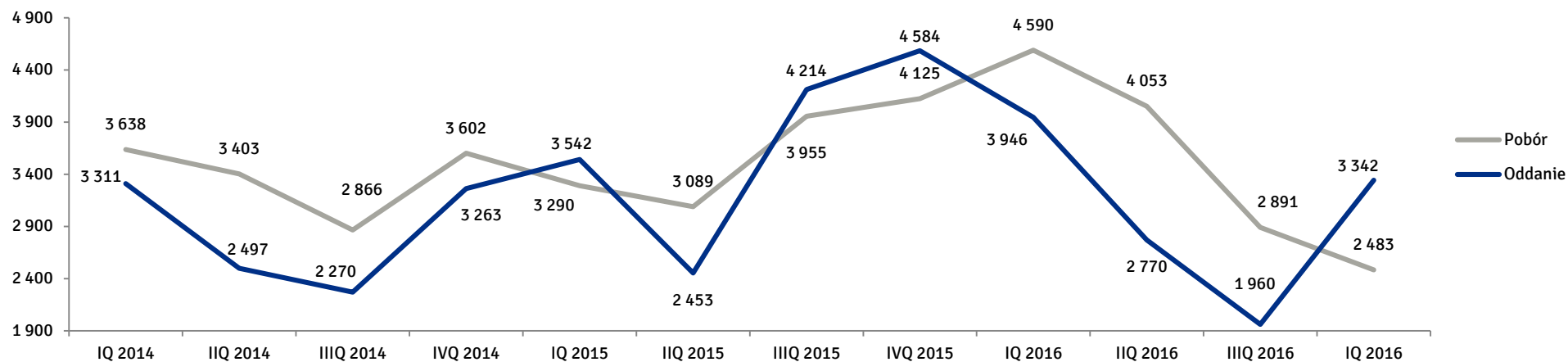
Wymiana międzysystemowa

W 2016 r. bilans wymiany międzysystemowej osiągnął wartość ujemną, co wynikało z nadwyżki energii pobranej z zagranicy ponad energię oddaną w wysokości 1.990 GWh. Dla porównania w 2015 r. saldo międzysystemowej wymiany energii elektrycznej wyniosło +334 GWh.

Wymiana energii z zagranicą – ujęcie roczne 2006-2016 [GWh]

Wymiana energii z zagranicą - ujęcie kwartalne 2014-2016 [GWh]

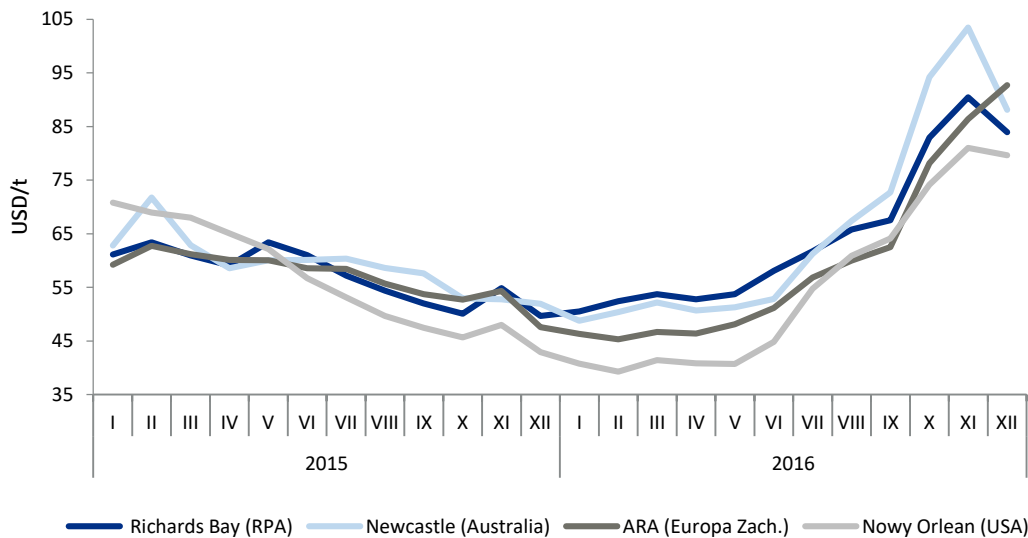

Źródło: http://www.pse.pl/index.php?modul=86id_rap=222

Ceny rynkowe węgla

- Od maja 2016 r. obserwowano stały wzrost cen węgla na światowych rynkach. Dla producentów węgla kamiennego rozpoczął się okres hossy, gdzie transakcje były po cenie nawet ponad 100 USD/t.
- W 2016 r. indeksy cen węgla energetycznego w portach ARA generalnie wykazywały tendencję wzrostową. Amplituda wzrostu między najniższą wartością miesięczną, a najwyższą wynosiła przeszło 100%. Średnioroczny indeks za 2016 r. wyniósł 60 USD/t. Znaczący wpływ na taki rozwój sytuacji na rynkach światowych miały przede wszystkim Chiny – jako największy eksporter tego surowca na świecie i jednocześnie jego największy konsument.
- Wzrostowo kształtowały się także ceny w portach Richards Bay notując w IV kwartale 2016 r. wzrosty rzędu 66,4% r/r, z najwyższą średniomiesięczną ceną transakcyjną w listopadzie 2016 r. na poziomie 103,44 USD/t.
- Wskaźnikowe ceny australijskiego węgla energetycznego w I połowie IV kwartału 2016 r. wzrosły do prawie 5-letnich maksimów. Benchmark spot FOB Newcastle osiągnął wartości niewidziane od I kwartału 2012 r., notując nawet 110 USD za tonę w listopadzie – przy średniej za ten miesiąc 102 USD/t.
- Znaczące ożywienie na amerykańskim rynku węgla i wzrosty rzędu 72% r/r w IV kwartale 2016 r. wykazał reprezentatywny benchmark cenowy surowca w Nowym Orleanie.
- Główne czynniki powodujące wzrost cen węgla w 2016 r. to decyzje polityczne w Chinach, gdzie w 2016 r. ograniczono zdolności produkcyjne kopalń o kolejne 100 mln ton, strukturalne problemy indonezyjskich producentów oraz czasowe przerwy w dostawach z Australii i Indonezji wskutek intensywnych opadów deszczu.

Miesięczne indeksy cen węgla [USD/t]

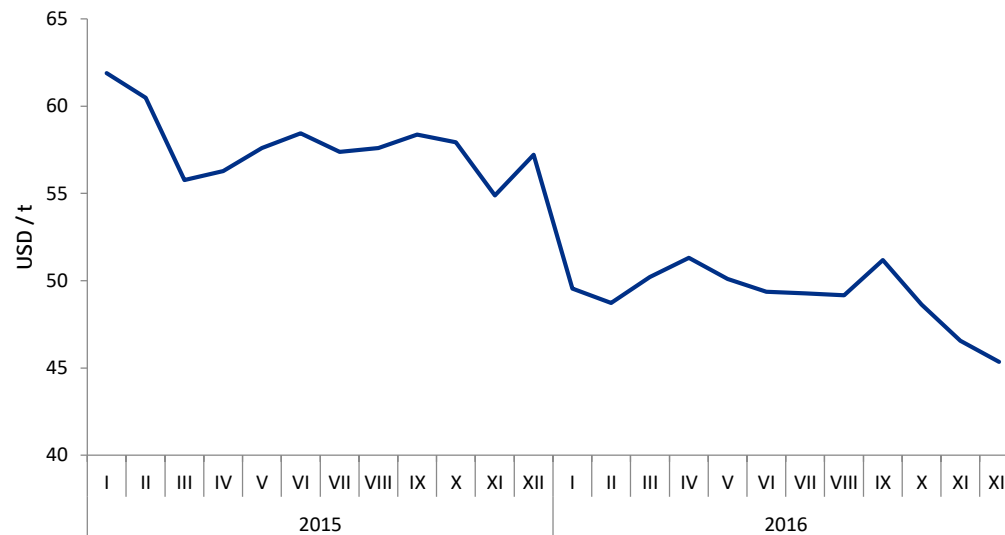

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z www.globalcoal.com i opracowania Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN

Mimo panującej zimy oraz dynamicznych wzrostów na globalnych rynkach spot, indeks polskiego węgla PSCMI1 w IV kwartale 2016 r. spadł do poziomu 46,85 USD/t, tj. -17,34% r/r. Wartość indeksu wskazuje na dwa zasadnicze cechy krajowego rynku węgla:

- niski wpływ sytuacji na spotowych rynkach węgla na polski rynek zdominowany przez kontrakty długoterminowe i niską zawartość w tych kontraktach elementów elastycznych
- krajowi wytwórcy energii i ciepła, w sytuacji wysokich wzrostów na rynkach spotowych, poszukują węgla o jakości odbiegającej „w dół” od parametrów wzorcowych, lecz za to tańszego, który można wykorzystać do mieszanek i tym samym obniżenia kosztu paliwa

Polski Indeks Rynku Węgla Energetycznego - PSCMI1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z www.gpi.tge.pl

Ceny hurtowe energii elektrycznej

Średnia cena na rynku SPOT 2016 r. była wyższa o 1,4% w porównaniu do analogicznego okresu 2015 r. Przyczyniły się do tego wyższe ceny w styczniu i kwietniu, ale przede wszystkim w czerwcu i grudniu 2016 r., na które wpływ miały następujące czynniki:

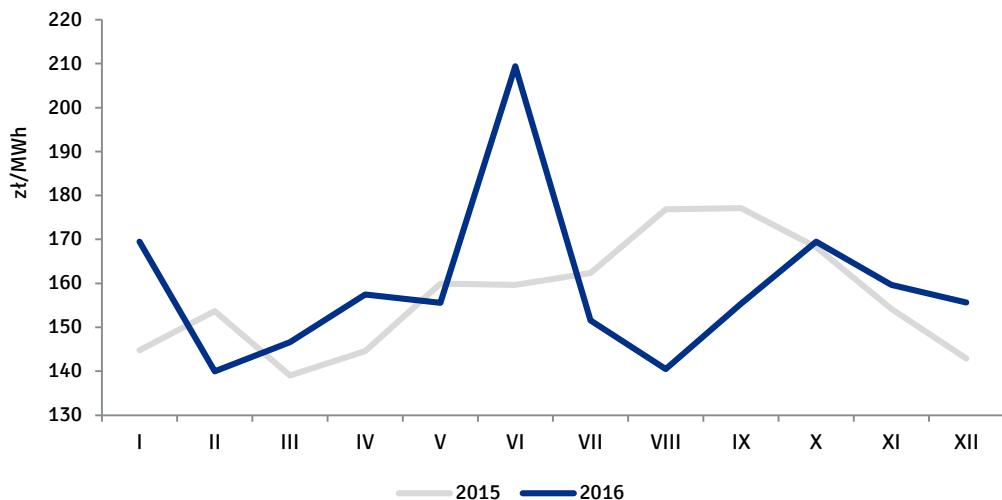
- brak mocy w systemie KSE
- niska generacja wiatrowa
- problemy hydrologiczne
- wzrost zapotrzebowania na energię

Tabela 1. Średnie ceny na rynku SPOT (TGE Rynek Dnia Następnego)

Okres	Średnia cena [zł/MWh]	Zmiana [%]
2015	156,95	-
2016	159,20	↑ 1,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE.

Średnie ceny energii elektrycznej na Rynku Dnia Następnego

Na rynku terminowym obserwowaliśmy spadki cen energii elektrycznej. W trakcie 2016 r. cena najbardziej istotnego produktu BASE Y-17 spadła z poziomu 165,00 zł/MWh na początku stycznia do 162,00 zł/MWh na koniec grudnia.

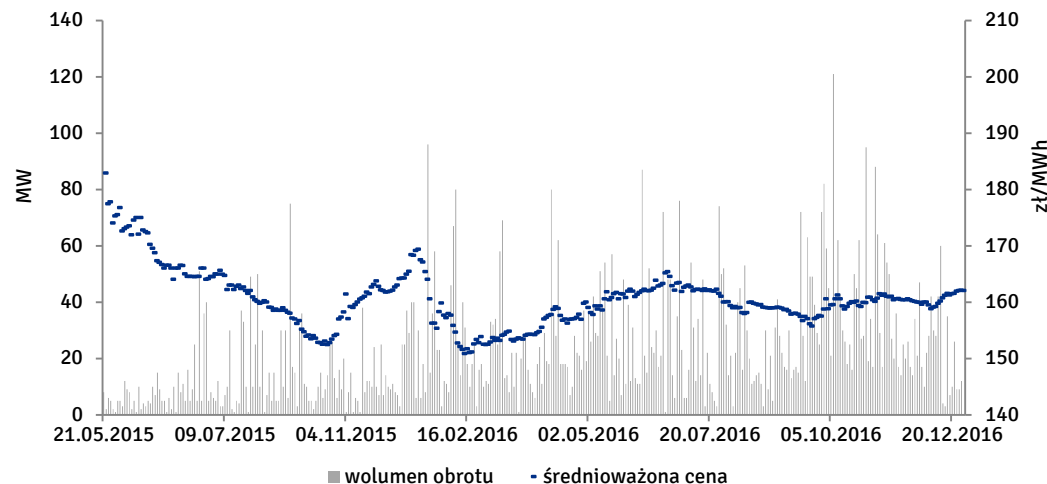
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE.

Tabela 2. Ceny na rynku terminowym

Produkt	Cena na koniec notowań [zł/MWh]	Zmiana r/r [%]	Średnia cena z okresu notowań [zł/MWh]	Zmiana r/r [%]
BASE Y-14	151,00	-	160,27	-
BASE Y-15	177,00	↑ 17,2%	168,13	↑ 4,9%
BASE Y-16	167,50	↓ 5,4%	166,49	↓ 1,0%
BASE Y-17	162,00	↓ 3,3%	159,31	↓ 4,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE i TFS.

Ceny i wolumeny transakcji - BASE Y-17

Na rynku terminowym TGE obserwuje się bardzo niską płynność - gdy porówna się obroty w okresie 2015 r. i 2016 r., wówczas spadek wolumenu obrotu, np. dla produktu typu BASE_Y, wynosi ok. 50%. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy może być wygaszenie tzw. 100% obligu giełdowego związanego z kontraktami KDT.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE i TFS.

Podobnie do BASE Y-17 zmieniały się ceny PEAK Y-17. Na początku stycznia wycena rynkowa tego produktu wynosiła 225,00 - 227,00 zł/MWh, a na koniec grudnia 2016 r. 207,00 - 208,00zł/MWh.

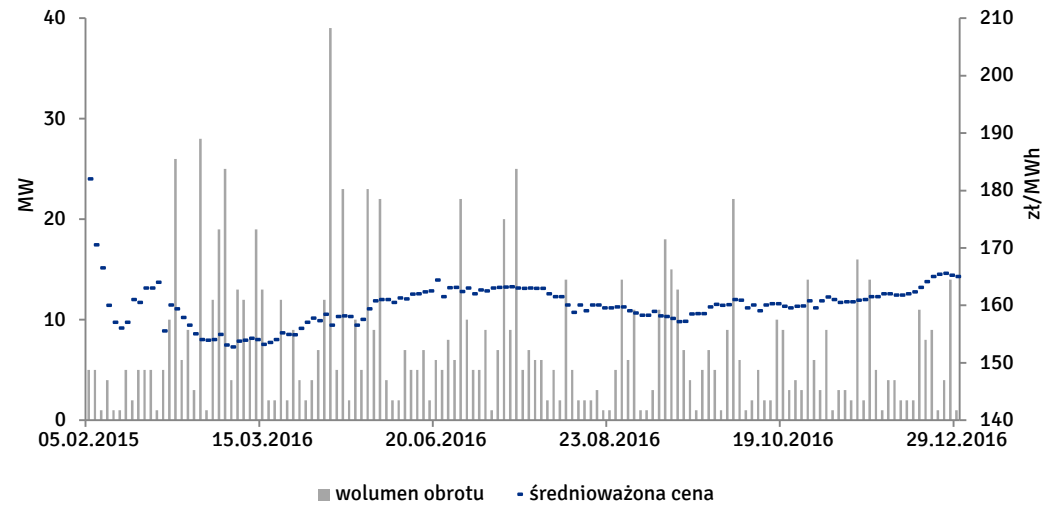
W 2016 r. na rynku terminowym energii elektrycznej obserwowaliśmy powolny wzrost cen. Był on powiązany m. in. z dużą zmiennością cen uprawnień do emisji CO₂ (rozpiętość pomiędzy max a min - 4,18 EUR/t). Duże znaczenie dla kształtowania się sytuacji na rynku miał również znacząco zmniejszony, w porównaniu do wolumenu obrotu produktem BASE Y-16 w analogicznym okresie roku poprzedniego, wolumen obrotu produktem BASE Y-17 na TGE.

Czynnikami niepewności pozostają:

- kwestia wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej, co może przełożyć się na ewentualne zmiany we Wspólnym Systemie Handlu Uprawnieniami do Emisji i kształtowania się cen uprawnień do emisji CO₂ (EUA) w dłuższej perspektywie
- kierunek zmian w systemie i wprowadzenie nowych rozwiązań (m.in. rynku mocy) w zakresie zapewniania odpowiednich poziomów mocy w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym

Stąd też nie można wykluczyć ewentualnych wzrostów cen o umiarkowanej sile.

Ceny i wolumeny transakcji - BASE Y-18

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE i TFS.

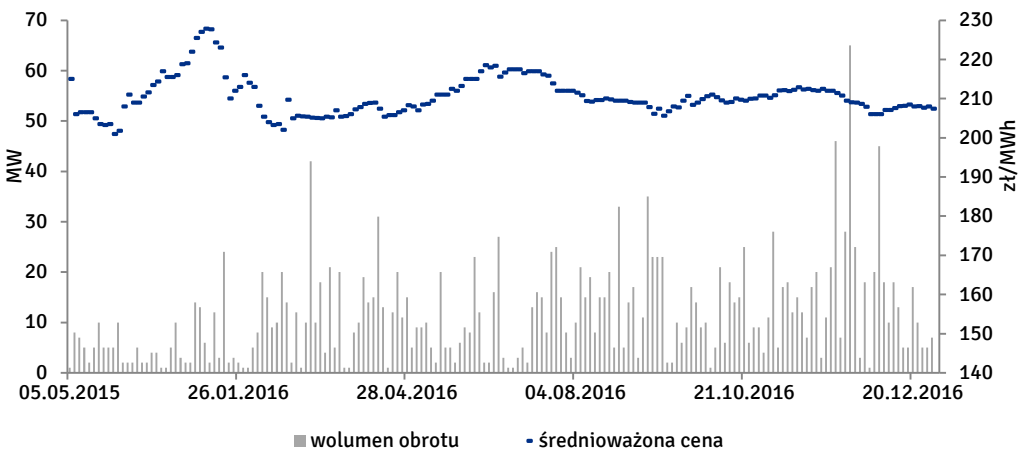
Obowiązki w zakresie uzyskiwania świadectw pochodzenia energii

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię elektryczną odbiorcom końcowym w 2016 r. zobligowane były do uzyskania i umorzenia następujących rodzajów świadectw pochodzenia:

- dla energii wytworzonej w odnawialnych źródłach, tzw. świadectwa „zielone” – obowiązek na poziomie 15,0% sprzedaży odbiorcom końcowym zrealizowanej w I połowie roku oraz 14,35% w II połowie roku
- dla energii wytworzonej z biogazu rolniczego, nowe świadectwa ustanowione nowelizacją Ustawy o odnawialnych źródłach energii z dnia 20 lutego 2015 r. – obowiązek na poziomie 0,65% sprzedaży odbiorcom końcowym zrealizowanej w II połowie roku
- dla energii wytworzonej w kogeneracji opalanej metanem tzw. świadectwa „fioletowe” – obowiązek na poziomie 1,5% sprzedaży odbiorcom końcowym
- dla energii wytworzonej w jednostkach kogeneracyjnych gazowych lub o łącznej mocy zainstalowanej do 1 MW, tzw. świadectwa „żółte” – obowiązek na poziomie 6,0%
- dla energii wytworzonej w pozostałych źródłach kogeneracyjnych, tzw. świadectwa „czerwone” – obowiązek na poziomie 23,2%
- świadectw efektywności energetycznej, tzw. świadectw „białych” – obowiązek na poziomie 1,5%

W tabeli nr 3 przedstawiona została struktura cenowa kontraktacji na rynku sesyjnym TGE na poszczególne prawa majątkowe w 2016 r. W analizie pominięto PM „zielone” PMOZE ze względu na brak obrotu i całkowite zastąpienie ich przez PMOZE_A.

Ceny i wolumeny transakcji - PEAKY-17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE i TFS.

W 2016 r. zawierano również transakcje na produkt BASE Y-18, jednak z uwagi na odległy horyzont dostawy wolumen obrotu był zdecydowanie niższy niż w przypadku BASE Y-17.

Tabela 3. Ceny na rynku świadectw pochodzenia (rynek sesyjny TGE)

		Średnia cena w 2016 r.		Zmiana do IVQ 2015		Cena maksymalna	Cena minimalna
			%	PLN/MWh	PLN/MWh	PLN/MWh	PLN/MWh
OZEX_A (PM „zielone”)		73,63	↓ -37,4%	↓ -44,07	118,98	31,13	
OZEX_BIO (PM „błękitne”)		295,52	-	-	301,50	271,00	
KGMX (PM „żółte”)	2015	118,85	↑ 0,9%	↑ 1,09	122,00	118,00	
	2016	121,13	-	-	123,20	114,00	
KECX (PM „czerwone”)	2015	10,77	↑ 0,3%	↑ 0,03	11,00	9,20	
	2016	10,68	-	-	10,76	10,00	
KMETX (PM „fioletowe”)	2015	62,24	↑ 0,4%	↑ 0,23	63,00	61,80	
	2016	61,73	-	-	62,70	61,00	
EFX (PM „białe”) ¹⁾		977,35	↑ 1,5%	↑ 14,40	1 230,00	930,00	

1) Wartości podane w jednostce zł/toe

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z TGE.

Limity uprawnień do emisji dwutlenku węgla i ich ceny rynkowe

W 2016 r. na ceny uprawnień do emisji CO₂ (EUA), oprócz czynników fundamentalnych, wpływały m.in. sytuacja makroekonomiczna na świecie, wydawanie darmowych uprawnień dla przemysłu oraz postęp prac w zakresie reformy systemu EU ETS. Istotny wpływ na poziom cen miały również wydarzenia z grudnia 2015 r. tj. konferencja klimatyczna COP21 oraz złożona przez Polskę skarga dotycząca zmiany terminu startu MSR (mechanizm sterowania podażą uprawnień do emisji, którego wprowadzenie ma na celu likwidację nadwyżki, do którego m.in. trafią jednostki wycofane z rynku w ramach backloadingu). Polski rząd wyraził zgodę na złożenie skargi o stwierdzenie nieważności decyzji ustanawiającej funkcjonowanie MSR przed 2021 r. powołując się na naruszenie m.in. zasad: lojalnej współpracy, pewności prawa, ochrony uzasadnionych oczekiwań i proporcjonalności.

Unia Europejska ratyfikowała porozumienie klimatyczne przyjęte podczas COP21 w Paryżu i tym sposobem zrealizowane zostało kryterium uruchamiające wejście w życie jego założeń (ratyfikowanie porozumienia przez co najmniej 55 krajów generujących co najmniej 55% emisji na świecie). Dla wielu zwolenników zaostrzenia polityki klimatycznej przyjęte zobowiązania są niewystarczające, głównie przez niewielkie zaangażowanie największych emitentów (USA, Chiny, Indie) i w efekcie nie przełożą się na rzeczywiste ograniczenie emisji w najbliższych latach.

Druga, gwałtowna przecena uprawnień do emisji CO₂ mająca miejsce w czerwcu była efektem referendum w Wielkiej Brytanii, w wyniku którego większość obywateli opowiedziała się za Brexitem. Choć kraj zapowiedział pozostanie w systemie EU ETS, a także, ustalając budżet dla działań ograniczających emisje na lata 2028-2032, potwierdził kontynuację polityki klimatycznej, ceny uprawnień istotnie straciły na wartości.

Tabela 4. Zmiana cen EUA i CER

Produkt	Cena [EUR/t]		Zmiana %
	Początek stycznia 2016 r.	Koniec grudnia 2016 r.	
EUA Spot	8,04	5,64	↓ 29,9%
CER Spot	0,49	0,27	↓ 44,9%
EUA Dec-16	8,11	5,09	↓ 37,2%
CER Dec-16	0,47	0,32	↓ 31,9%

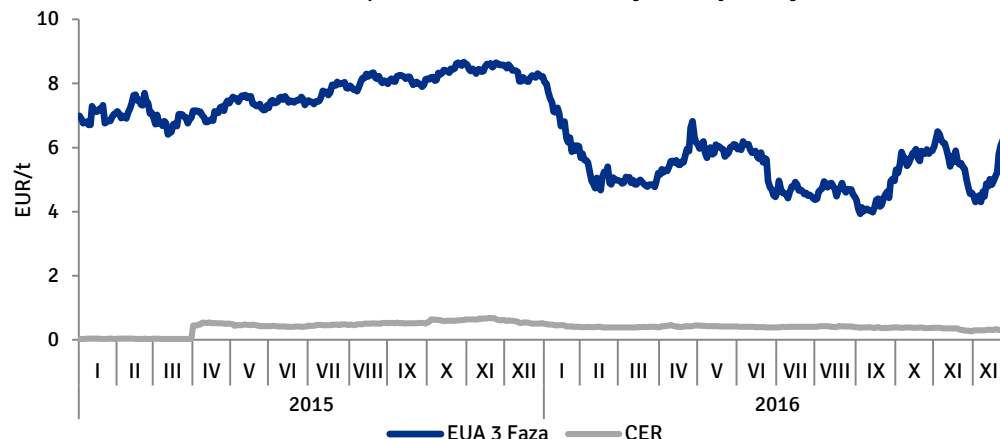
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ICE.

Zgodnie z najbardziej aktualnymi danymi publikowanymi przez Komisję Europejską wydanych zostało ponad 97% darmowych uprawnień dla przemysłu (pozostało jeszcze ok. 22 mln uprawnień głównie dla Hiszpanii, Włoch i Wielkiej Brytanii). Uprawnienia wydawane były z opóźnieniem. Włochy dopiero w marcu wydały uprawnienia za 2015 r.

Według publikacji Komisji Europejskiej z 19 maja 2016 r. nadwyżka EUA w systemie wyniosła 1,78 mld po realizacji obowiązku za 2015 r. (spadek o 0,3 mld). Emisyjność w Unii spadła o 0,4%. Roczne minimum osiągnięte przez najpłynniejszy z produktów terminowych (Dec-16) ustalono na poziomie 3,93 EUR/t.

Rozpoczęty na początku września trend wzrostowy jest efektem porozumienia pomiędzy komisjami środowiska (ENVI) i przemysłu (ITRE) w zakresie zmian w systemie EU ETS po 2020 r. Najważniejsze zmiany to wycofywanie uprawnień dla utraconych mocy wytwórczych czy anulowanie pewnej puli uprawnień wycofanych z rynku do MSR. 15 lutego 2017 r. odbyło się głosowanie Parlamentu Europejskiego, podczas którego przyjęto pakiet poprawek dyrektywy EU ETS uwzględniając m.in. wycofywanie z rynku 24% a nie 12% uprawnień przez co najmniej 4 lata funkcjonowania MSR, umorzenie 800 mln uprawnień wycofanych z rynku w ramach backloadingu, zwiększenie liniowego współczynnika redukcji do 2,2% (z 1,74%).

Notowania jednostek EUA oraz CER -ceny zamknięcia na rynku SPOT

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BlueNext oraz ICE.

Zarządzanie ryzykiem

Grupa Enea w każdym segmencie prowadzonej działalności narażona jest na ryzyka. Ich materializacja może w istotny, niekorzystny sposób wpłynąć na ciągłość działania poszczególnych Spółek Grupy, ich sytuację finansową oraz zdolność do realizacji wytyczonych celów strategicznych.

Świadomość tych zagrożeń wymaga utrzymania, wykorzystania i ciągłego udoskonalania sformalizowanego i zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem (ERM). Jego ramy określa obowiązująca w Grupie Enea jednolita Polityka Zarządzania Ryzykiem Korporacyjnym. System ERM w Grupie Enea bazuje na kompleksowym ujęciu przedmiotu zarządzania ryzykiem, określeniu szczegółowych zasad identyfikacji i oceny ryzyk. Na tej podstawie następuje wybór kluczowych ryzyk korporacyjnych, a także monitorowanie ekspozycji na te ryzyka oraz przygotowanie i monitorowanie planów mitygacji. W przypadku części ryzyk korporacyjnych takich jak kredytowe, utraty płynności, walutowe i stopy procentowej oraz towarowe sformalizowane podejście do zarządzania ryzykiem przybiera formę dedykowanych Polityk i Procedur.

Przyjęte zasady zarządzania ryzykiem wyznaczone są w oparciu o najwyższe standardy zarządcze i zgodne są z najlepszymi praktykami rynkowymi w tej dziedzinie.

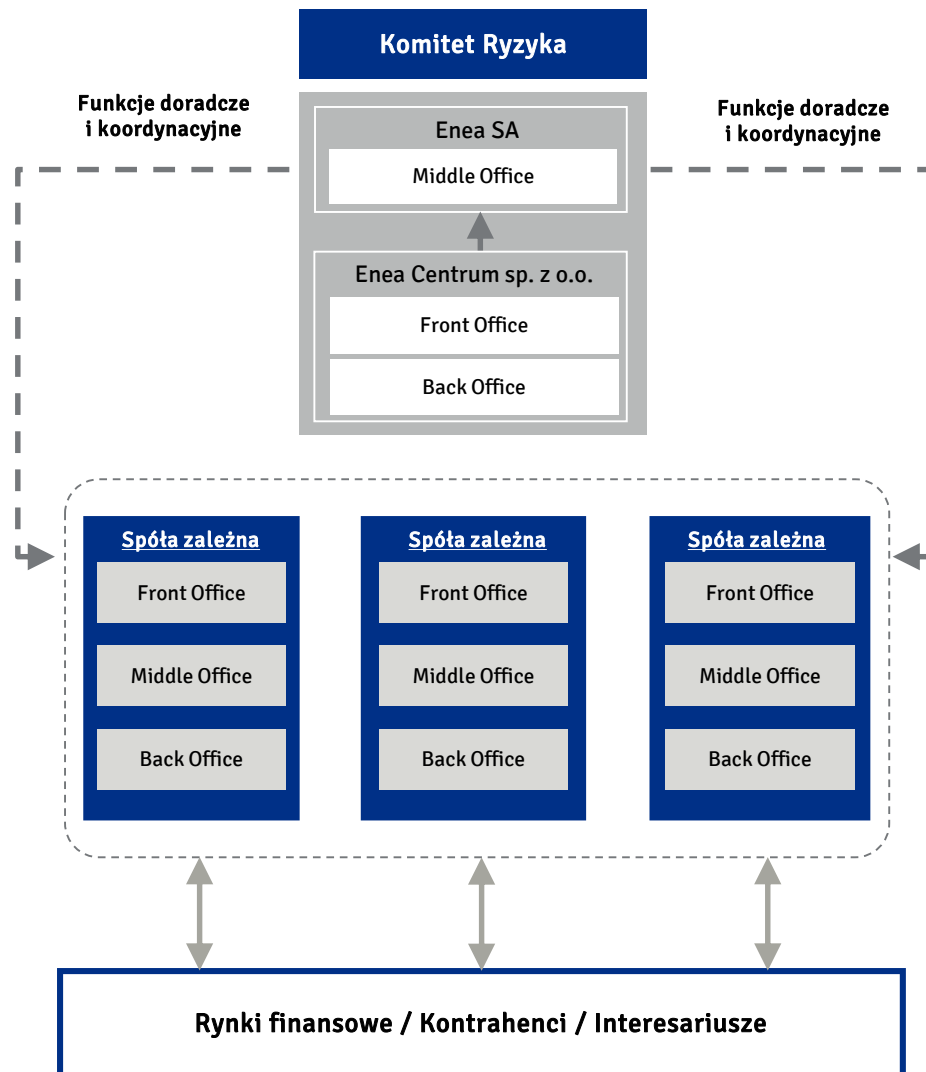
W 2016 r. system zarządzania ryzykiem podlegał dalszemu rozwojowi i optymalizacji procesowej m.in. poprzez prace związane z integracją z LW Bogdanka oraz dotyczące wdrożenia systemów IT.

Model zarządczy

Koncepcję organizacji zarządzania ryzykiem w Grupie Enea oparto o model skoordynowany. Kluczowym założeniem jego funkcjonowania jest koordynacja procesów zarządzania ryzykiem w Grupie przez Enea SA.

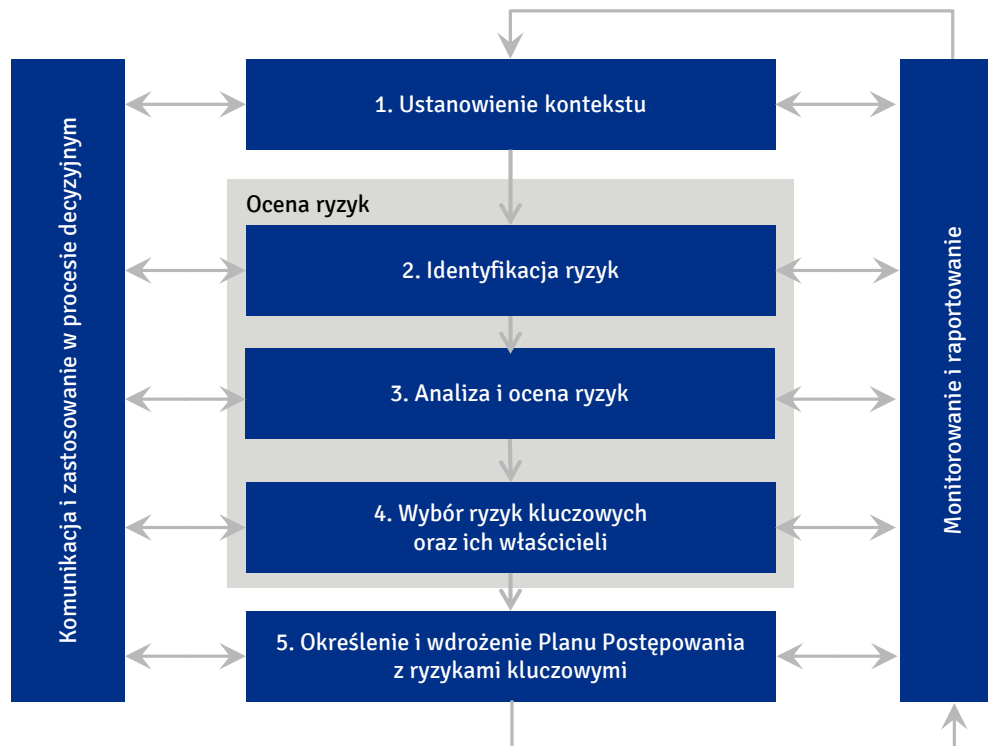
Kluczowe cechy modelu skoordynowanego:

- Spółki Grupy zarządzają ryzykiem w oparciu o jednolite standardy określone w Politykach i Procedurach
- Spółki operacyjnie zarządzają ryzykiem w ramach przyznaných limitów i na zasadach zatwierdzanych przez Komitet Ryzyka Grupy Enea
- poszczególne Spółki raportują do Spółki matki w zakresie realizowanych działań w obszarze zarządzania ryzykiem
- Enea SA pełni rolę koordynacyjną procesu na obszarze Grupy
- w Spółkach funkcjonuje podział organizacyjny na Front-, Middle- oraz Back Office

Proces zarządzania ryzykiem

Proces zarządzania ryzykiem w Grupie Enea jest procesem wieloetapowym, angażującym wszystkie istotne jednostki organizacyjne Spółek Grupy. Model procesu zgodny jest z najlepszymi praktykami rynkowymi, a także normami obowiązującymi w tym zakresie.

Ustanowienie kontekstu	Identyfikacja ryzyk	Analiza i ocena ryzyka	Wybór ryzyk kluczowych oraz ich właścicieli	Określenie i wdrożenie Planu Postępowania z ryzykami kluczowymi
Ustalenie celów strategicznych Grupy Enea, rozpoznanie środowiska wewnętrznego i zewnętrznego Grupy, aktualizacja Polityki, narzędzi operacyjnych i harmonogramu zarządzania ryzykiem	Zgromadzenie wiedzy na temat ryzyk zagrażających Grupie Enea	Analiza poszczególnych ryzyk z punktu widzenia prawdopodobieństwa materializacji oraz potencjalnego skutku	Wybór ryzyk kluczowych na bazie oceny oraz wyznaczenie menedżerów właściwych biznesowo dla danego obszaru do pełnienia funkcji tzw. właściciela ryzyka	Wypracowanie, w odniesieniu do ryzyk kluczowych, tzw. <ul style="list-style-type: none"> Planów Odpowiedzi (sposobu zmiany poziomu ryzyka do poziomu odpowiadającego apetytowi na ryzyko, tj. metody sprowadzenia prawdopodobieństwa i skutków materializacji ryzyka do wartości akceptowalnych) Planów Reakcji (działań, które należy podjąć w przypadku materializacji ryzyka)

Dokumentacja regulująca proces zarządzania ryzykiem w Grupie Enea

Całokształt zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem w Grupie Enea opisany jest zwartym katalogiem dokumentów stanowiących prawo wewnętrzne, na który składają się odpowiednie Polityki oraz Procedury.

Polityki pełnią rolę dokumentów o charakterze konstytutywnym, wyznaczającym ramy prowadzonych działań, wskazującym zakresy odpowiedzialności uczestników, zawierającym fundamentalne wytyczne modelu zarządczego. Procedury opisują przebieg procesowy tychże działań oraz metody stosowane w ramach dokonywanych badań, pomiarów itp.

Komitet Ryzyka Grupy Enea

Kluczowym organem w procesie zarządzania ryzykiem w Grupie Enea jest Komitet Ryzyka. Komitet jest ciałem interdyscyplinarnym, grupującym przedstawicieli kluczowych obszarów biznesowych Grupy Enea, reprezentujących w kolegium wszystkie jej kluczowe Spółki.

Skład Komitetu Ryzyka oraz jego główne prerogatywy Komitetu przedstawione zostały poniżej.

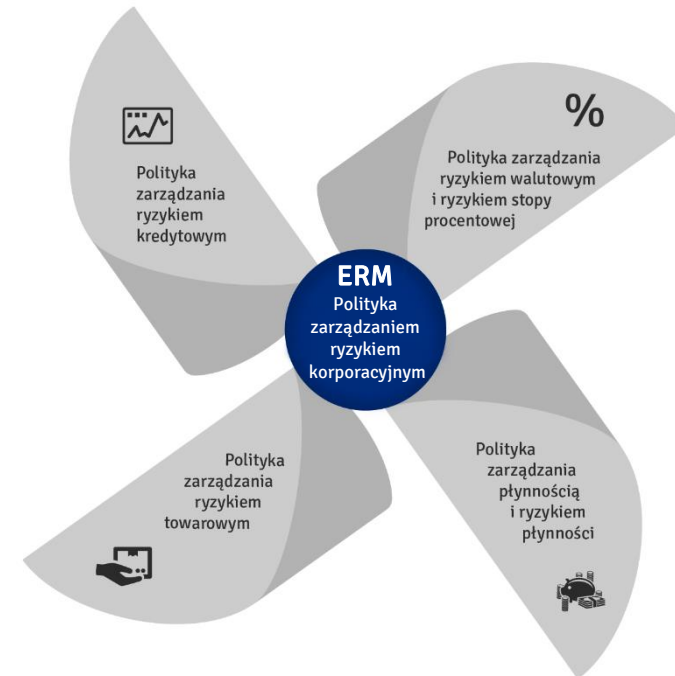
Skład osobowy Komitetu Ryzyka:

- Prezes Zarządu Enea – Przewodniczący
- Członek Zarządu ds. Finansowych Enea – Zastępca
- Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych Enea Wytwarzanie
- Członek Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych Enea Operator
- Prezes Zarządu Enea Centrum
- Prezes Zarządu Enea Trading
- Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Enea
- Dyrektor Departamentu Zarządzania Operacyjnego Enea
- Kierownik Biura Kontroli i Audytu Enea

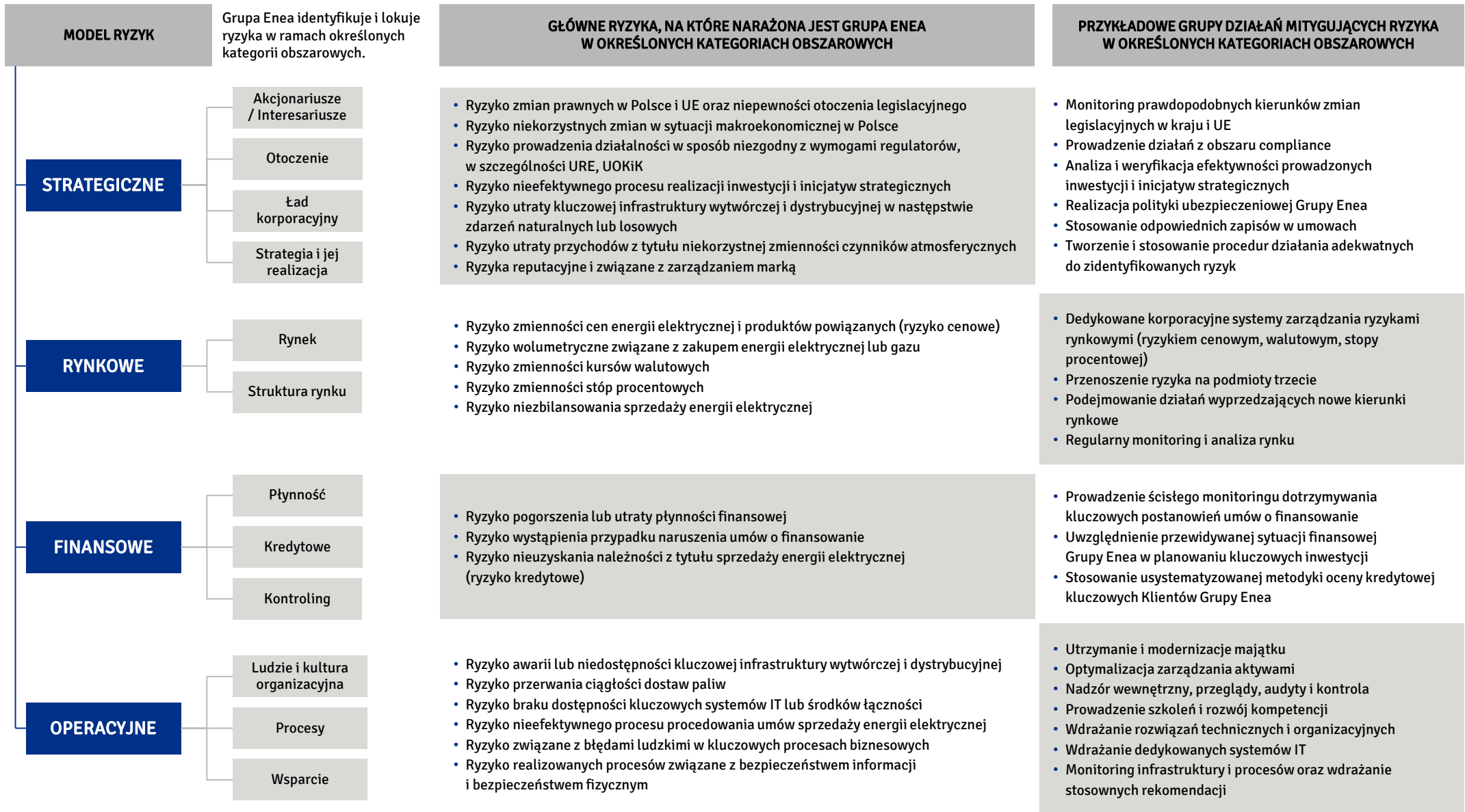
Kompetencje Komitetu Ryzyka

1. Udzielanie rekomendacji Zarządowi Enea w sprawie zatwierdzenia polityk regulujących proces zarządzania ryzykiem, ciągłością działania, ubezpieczeniami i compliance oraz zmian aktualizacyjnych w tym zakresie
2. Przyjmowanie i analiza informacji od Jednostek Merytorycznych z obszaru zarządzania ryzykiem, ciągłością działania oraz ubezpieczeniami
3. Opiniowanie raportów w zakresie realizacji Polityki Compliance, które przedkładane są Zarządowi Enea do zatwierdzenia
4. Przyjmowanie raportów z bieżącej realizacji Polityki Compliance oraz formułowanie zaleceń dot. realizacji Polityki Compliance
5. Wydawanie wiążących interpretacji postanowień (wykładni) Polityki Compliance
6. Podejmowanie decyzji w szczególności w sprawach:
  - a) zatwierdzania dokumentacji operacyjnej regulującej proces zarządzania ryzykiem, ciągłością działania wraz z akceptacją zmian aktualizacyjnych (limity na ryzyko, strategię, procedury, metodyki, narzędzia, instrukcje, wytyczne itp.)
  - b) wynikających z dokumentacji operacyjnej regulującej proces zarządzania ryzykiem, ciągłością działania oraz udzielania zgody na odstąpienie od zasad opisanych w dokumentacji operacyjnej regulującej te procesy
  - c) zatwierdzania mapy ryzyk korporacyjnych, listy ryzyk kluczowych wraz z właścicielami tych ryzyk
  - d) zatwierdzania metod mitygacji kluczowych ryzyk, w tym w szczególności planów postępowania z ryzykiem

Zintegrowany system zarządzania ryzykiem

Model ryzyk Grupy Enea

Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego

Segment Elektrownie Systemowe

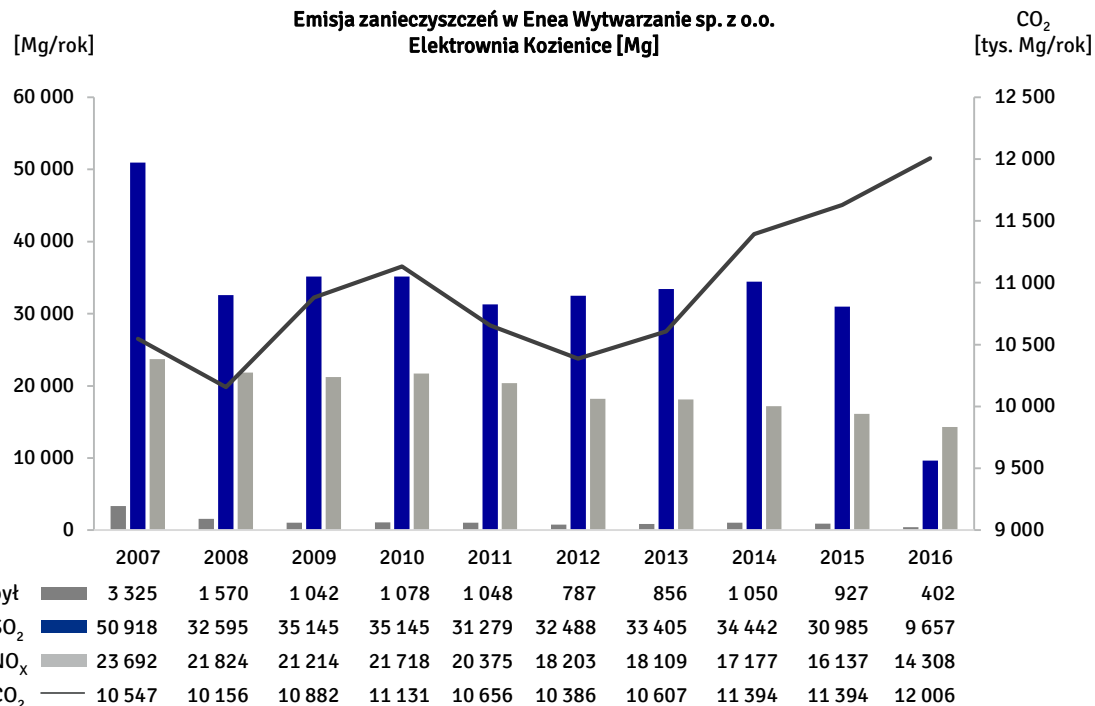
Zgodnie z dyrektywą IED od 1 stycznia 2016 r. obowiązują zaostrzone normy emisji zanieczyszczeń. Przesunięcie w czasie ich obowiązywania zapewnia przewidziany w dyrektywie mechanizm derogacyjny w postaci Przejściowego Planu Krajowego (PPK), obowiązujący w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2020 r. W okresie uczestnictwa w PPK obowiązuje dotrzymanie rocznych limitów masowych dla zanieczyszczeń zgłoszonych do derogacji przez operatorów instalacji (określonych dla poszczególnych instalacji w rozporządzeniu Dz.U. 2015 poz. 1138), jak również obowiązują standardy emisyjne wg stanu na 31 grudnia 2015 r. Wg zasad funkcjonowania PPK możliwe jest łączne rozliczanie z przyznanymi limitów w ramach Grupy. W Grupie Enea SA Elektrownia Kozienice rozlicza się wspólnie z Elektrociepłownią Białystok z limitów SO₂ i pyłu.

Elektrownia przystąpiła do PPK ze względu na ryzyko nieterminowego przekazania do eksploatacji IOS IV, a Elektrociepłownia Białystok z uwagi na brak instalacji odsiarczania spalin i instalacji odazotowania. Elektrownia Kozienice korzysta również z derogacji Traktatu Akcesyjnego w zakresie standardu emisji NO_x (obowiązuje do 31 grudnia 2017 r.). W celu ograniczenia emisji tlenków azotu do atmosfery od roku 2013 w Elektrowni Kozienice prowadzona jest sukcesywna zabudowa instalacji katalitycznego odazotowania spalin (SCR). W 2016 r. w instalację SCR wyposażone były bloki nr 1, 2, 5, 6 i 7. W 2017 r. planowana jest zabudowa SCR dla bloków 4, 8 i 9, natomiast w 2018 r. - dla bloku 10.

Odsiarczenie wszystkich spalin przy wykorzystaniu instalacji IOS I-IV (IOS IV przekazany do eksploatacji końcem 2015 r.) stanowi gwarancję dotrzymania limitu masowego emisji zanieczyszczeń PPK oraz dotrzymania standardów emisyjnych wynikających z dyrektywy IED. Właściwa eksploatacja zabudowanych elektrofiltrów, jak również ich sukcesywna wymiana na nowoczesne, wysokosprawne jednostki wraz z drugim etapem odpylania, jaki gwarantują eksploatowane instalacje odsiarczania spalin, zapewniają dotrzymanie obowiązujących w 2016 r. standardów emisji pyłu. W 2017 r. planowana jest wymiana elektrofiltru bloku nr 9.

Stężenie zanieczyszczeń w Elektrowni Kozienice w 2016 r.

- SO_x niższe o **71%** od stężenia dopuszczalnego
- NO_x niższe o **23%** od stężenia dopuszczalnego
- pyłu niższe o **83%** od stężenia dopuszczalnego

Realizowane działania inwestycyjne w celu dostosowania do wymogów Dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED) – Elektrownia Kozienice

Blok	Moc osiągalna (MW)	Instalacja odazotowania (zgodnie z IED < 200 mg/Nm ³)					Instalacja odsiarczania (zgodnie z IED < 200 mg/Nm ³)		Urządzenia odpylające (elektrofiltry) (zgodnie z IED < 20 mg/Nm ³)		
		2014	2015	2016	2017 okres derogacji	2018	2019	2014	2015	2016	2017
B1	215			✓							
B2	228		✓								
B3	225										
B4	228				✓						
B5	225			✓							
B6	228	✓									
B7	228		✓								
B8	228				✓						
B9	560					✓					✓
B10	560										✓

Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego

W zakresie wymagań nakreślonych przez Dyrektywę IED, jak również planowanych do wdrożenia od 2021 r. konkluzji BAT (kBAT) – Enea Wytwarzanie realizuje konsekwentnie od kilku lat nakreślony harmonogram dostosowujących działań inwestycyjnych.

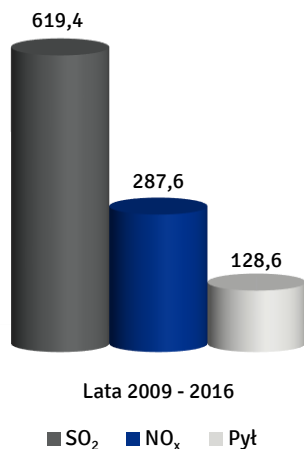
W 2016 r. w Elektrowni Kozienice:

- przygotowano koncepcję dostosowania Enea Wytwarzanie sp. z o.o. do wymogów konkluzji BAT
- uruchomiono kompleksowy program dostosowania Enea Wytwarzanie sp. z o.o. Segment Elektrownie Systemowe w zakresie dostosowania do wymogów konkluzji BAT – czas realizacji to lata 2017-2021
- zabudowano instalację katalitycznego odazotowania (SCR) spalin na 3 blokach nr 1, 4, 5 o mocy 200 MW (z osiągalnymi stężeniami poniżej 100 mg/Nm³), aby znacznie zredukować tlenek azotu

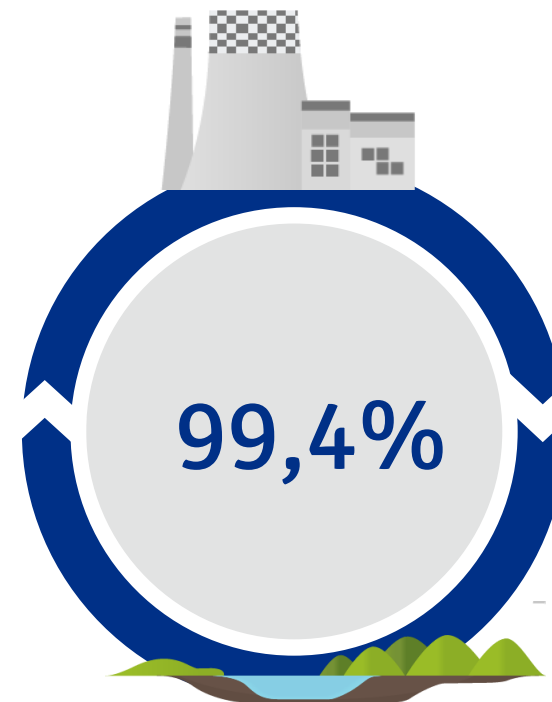
W latach 2017-2018 zaplanowano zabudowanie instalacji na pozostałych 3 blokach: nr 8 (200 MW) oraz 2 blokach 500 MW (nr 9 i 10).

Zabudowane do 2018 r. instalacje SCR, jak również eksploatowane obecnie instalacje IOS, zapewniają Spółce możliwość wypełnienia wymagań dyrektywy IED jak również przyszłych kBAT.

Łączne nakłady finansowe na redukcję emisji SO₂, NO_x i pyłu do powietrza w latach 2009-2016 w Elektrowni Kozienice [mln zł]

Zużycie wody w procesie wytwarzania energii

99,4% pobieranej wody to pobór zwrotny.
Do celów produkcyjnych Elektrownia Kozienice nie wykorzystuje wód podziemnych.

Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego

Przejęciowy Plan Krajowy

Zaostrzone standardy emisyjne, wprowadzone przez dyrektywę IED, mogą zostać odsunięte w czasie poprzez skorzystanie z derogacji PPK, o której mowa w art. 32 dyrektywy IED (implementacja do prawa polskiego poprzez art. 146c ustawy Prawo ochrony środowiska Dz.U. 2001 Nr 62 poz. 627, z późn. zm.). Elektrownia Kozienice oraz Elektrociepłownia Białystok zgłosiły uczestnictwo w PPK w zakresie emisji: SO₂, pył – Elektrownia Kozienice oraz SO₂, pył i NO_x – Elektrociepłownia Białystok.

Odstępstwo od standardów emisyjnych dla źródeł objętych PPK obowiązuje w okresie 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2020 r., co oznacza, że w tym czasie obowiązują standardy wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. (dla Elektrowni Kozienice: pył - 50 mg/Nm³, SO₂ - 1.200 mg/Nm³ dla 5 bloków 200 MW oraz 400 mg/Nm³ dla bloków pozostałych). Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, Minister Środowiska wydał rozporządzenie z 21 lipca 2015 r. w sprawie wymagań istotnych dla realizacji Przejęciowego Planu Krajowego (Dz.U. 2015 poz. 1138), które dla źródeł objętych PPK określa masowe limity substancji dla lat 2016 - 2019 i na I półrocze roku 2020 (poniższa tabela). Elektrownia Kozienice oraz Elektrociepłownia Białystok rozliczają się łącznie w ramach przyznaných limitów emisji zanieczyszczeń zgłoszonych do PPK.

Nazwa źródła	Maksymalne emisje substancji [Mg]														
	2016 r.			2017 r.			2018 r.			2019 r.			I półrocze 2020 r.		
	SO ₂	NO _x	pył	SO ₂	NO _x	pył	SO ₂	NO _x	pył	SO ₂	NO _x	pył	SO ₂	NO _x	pył
Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – Elektrownia Kozienice (8x200MW)	9 942,4	-	1 242,8	8 285,33	-	994,23	6 628,27	-	745,67	4 971,2	-	497,1	2 485,6	-	248,55
Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – Elektrownia Kozienice (2x500 MW)	5 084,6	-	635,6	4 237,17	-	508,47	3 389,73	-	381,33	2 542,3	-	254,2	1 271,15	-	127,1
Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – Elektrociepłownia Białystok (K6, K7)	1 570,3	779,5	129,9	1 155,13	606,27	97,43	739,97	433,03	64,97	324,8	259,8	32,5	162,4	129,9	16,25
Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – Elektrociepłownia Białystok (K5, K8)	2 074,47	949,0	158,12	1 511,43	741,48	118,26	948,37	533,96	78,4	385,33	326,44	38,54	192,67	163,22	19,27
Grupa Enea	18 671,77	1 728,5	2 166,42	15 189,06	1 347,75	1 718,39	11 706,34	966,99	1 270,37	8 223,63	586,24	822,34	4 111,82	293,12	411,17

Informacja o wykorzystaniu w 2016 r. pułapów emisji zanieczyszczeń zgłoszonych do PPK:

Nazwa źródła	Wielkość emisji [Mg]			Pułap emisji [Mg]			Udział wielkości emisji w pułapie emisji [%]		
	SO ₂	NO _x	pył	SO ₂	NO _x	pył	SO ₂	NO _x	pył
Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – Elektrownia Kozienice (8 x 200MW)	5 675,11	-	238,91	9 942,4	-	1 242,8	57,08	-	19,22
Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – Elektrownia Kozienice (2 x 500 MW)	3 086,29	-	80,74	5 084,6	-	635,6	60,70	-	12,70
Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – Elektrociepłownia Białystok (K6, K7)	710,93	268,06	55,72	1 570,3	779,5	129,9	45,27	34,39	42,89
Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – Elektrociepłownia Białystok (K5, K8)	479,72	278,85	59,37	2 074,47	949,0	158,12	23,12	29,38	37,55
Grupa Enea	9 952,05	546,91	434,74	18 671,77	1 728,5	2 166,42	53,30	31,64	20,07

Emisja dla potrzeb PPK (obliczana zgodnie z Decyzją wykonawczą Komisji z 10 lutego 2012 r., ustanawiającą przepisy dotyczące przejściowych planów krajowych, o których mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (2012/115/UE)) nie stanowi podstawy do wyliczania opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska.

Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego

Segment Ciepło

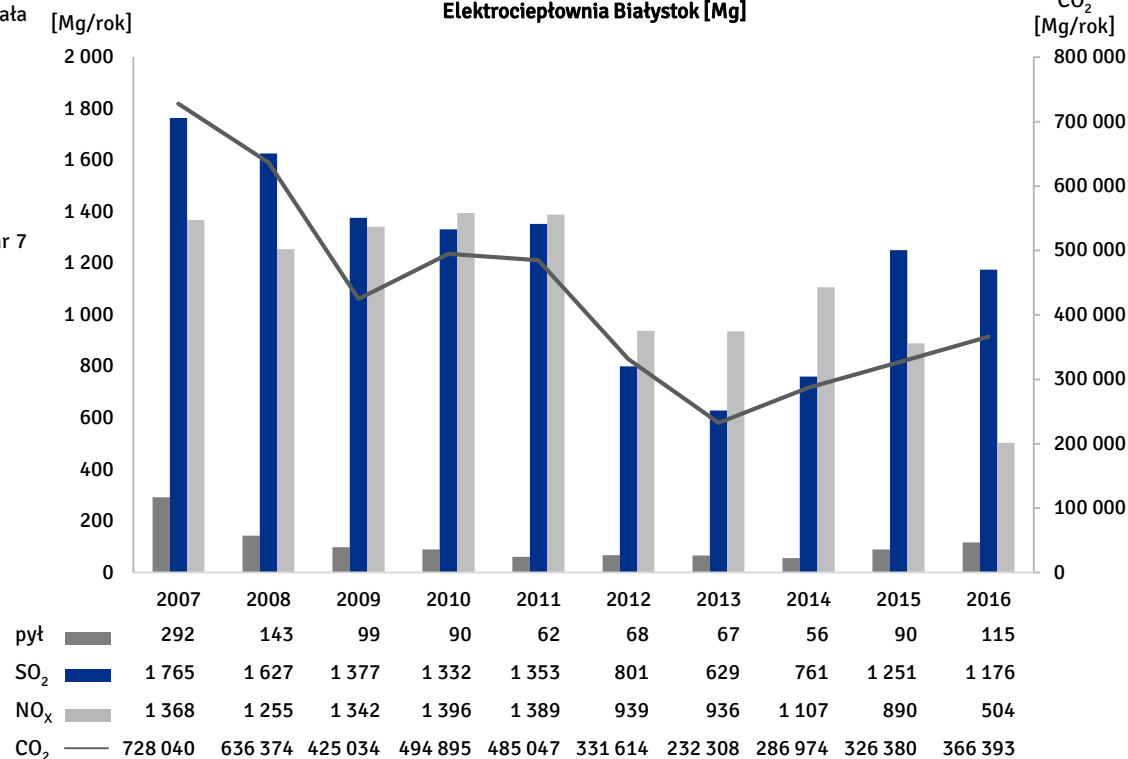
Enea Wytwarzanie w segmencie Ciepło (Elektrociepłownia Białystok) do chwili obecnej zrealizowała następujące inwestycje, wpływające na zmianę wielkości emisji:

- konwersja kotła OP-140 nr 5 opalanego węglem na fluidalny biomasowy OFB-105
- konwersja kotła OP-140 nr 6 opalanego węglem na fluidalny biomasowy OFB-105
- instalacja odazotowania spalin SNCR na kotłach OFB-105 nr 5 i 6
- instalacja odazotowania spalin SCR na kotłach OP-230 nr 7 i 8
- układ odzysku ciepła na kotle K6

Obecnie trwa realizacja zadania w postaci budowy instalacji odsiarczenia spalin dla kotłów OP-230 nr 7 i 8 – termin realizacji 2017 r.

Emisja zanieczyszczeń w Enea Wytwarzanie sp. z o.o. Elektrociepłownia Białystok [Mg]

Realizowane działania inwestycyjne w celu dostosowania do wymogów Dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED) – Elektrociepłownia Białystok

Kocioł	Aktualna wydajność ciepła [MW]	Instalacja odazotowania (od 2016 r. zgodnie z IED < 200 mg/Nm ³)				Instalacja odsiarczenia (zgodnie z IED < 200 mg/Nm ³)				Pył (zgodnie z IED < 20 mg/Nm ³)			
		2013	2014	2015	2016	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
K5	75	✓					✓						
K6	75	✓											
K7	165			✓			✓						
K8	165			✓			✓				✓		

Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego

Zagadnienie dotyczące obszaru Wydobywania – LW Bogdanka:

Ochrona powietrza atmosferycznego

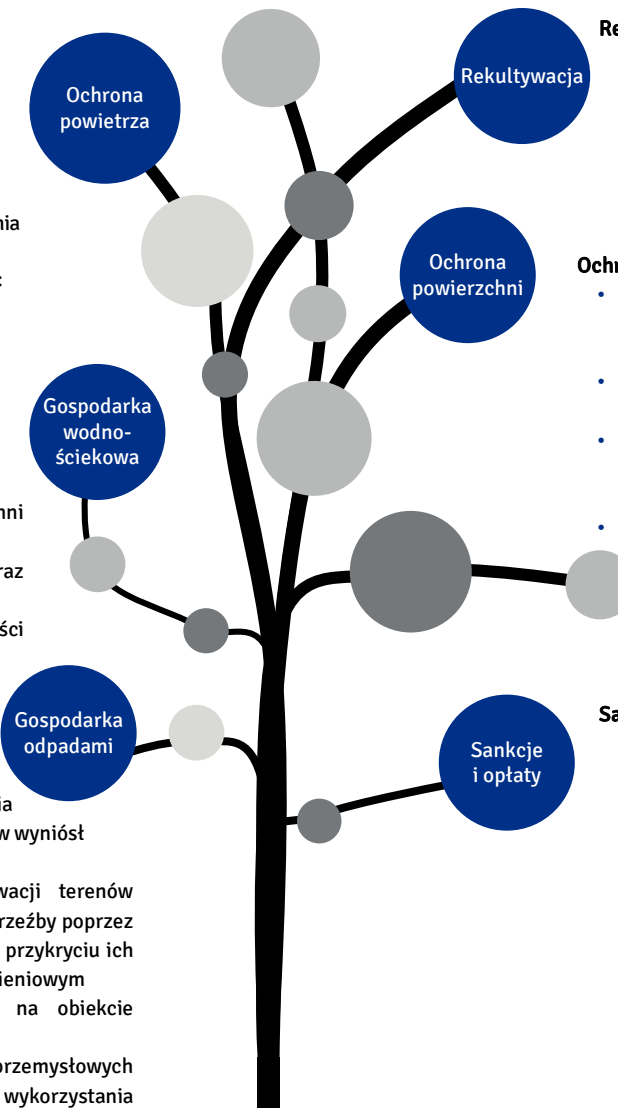
- LW Bogdanka SA nie posiada emitora zorganizowanego emitującego pyły i gazy do atmosfery
- Niezorganizowanym emitorem jest obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w Bogdance, które może być źródłem pylenia w czasie suchych i wietrznych dni
- Emisja niezorganizowana do powietrza pochodzi ze spalania paliw w silnikach spalinowych wykorzystywanych w spółce oraz procesów spawania

Gospodarka wodno-ściekowa dotyczy przede wszystkim wód dołowych, w tym:

- drenowania górotworu w obrębie wyrobisk górniczych
- kontrolowanego drenażu warstw jurajskich
- gospodarczego wykorzystania wody do celów ppoż. i technologicznych
- wypompowywania wody na powierzchnię
- gospodarczego wykorzystania wód dołowych na powierzchni (Zakład Przeróbki Mechanicznej Węgla, Łęczyńska Energetyka sp. z o.o. - w ramach SUW)
- retencjonowania wody dołowej w zbiorniku - osadniku na powierzchni w celu redukcji zawiesiny
- zrzućtu wód ze zbiornika poprzez system rowów odprowadzających oraz ciek - Rów Żelazny do rzeki Świnki w ilości ok. 14.623 m³/dobę
- wody dołowe charakteryzują się sumą chlorków i siarczanów w wysokości 1.035 mg/dm³

Gospodarka odpadami:

- W 2016 r. łączny przychód odpadów górniczych wyniósł 6.372.549 ton
- Ok. 45% odpadów poddanych było odzyskowi i zagospodarowaniu. Odzysk odpadów, tj. wykorzystanie do rekultywacji terenów, utwardzania dróg, placów, produkcji cementu w Cementowni „Ożarów” i innych celów wyniósł – 2.893.481 ton
- 98% odpadów wykorzystywanych jest do wykonywania rekultywacji terenów zdegradowanych. Polega ona na przywróceniu tym terenom pierwotnej rzeźby poprzez wypetnienie wyrobisk popiaskowych odpadami górniczymi, a następnie przykryciu ich warstwą glebową i zagospodarowaniu w kierunku rolnym bądź zadrzewieniowym
- Pozostałe odpady wydobywcze (3.479.068 ton) są składowane na obiekcie unieszkodliwiania odpadów wydobywczych w Bogdance
- LW Bogdanka SA prowadzi zagospodarowanie innych odpadów przemysłowych przekazuje jednostkom uprawnionym odpady, które nadają się do wykorzystania (drewno, oleje przetworzone, złom, ścinki taśm przenośnikowych) lub unieszkodliwiania (zużyte źródła światła, opakowania po klejach, farbach itp.)

Rekultywacja

- W 2016 r. nie przeprowadzono robót rekultywacyjnych na terenach przemysłowych
- Na bieżąco prowadzona jest pielęgnacja zorganizowanej zieleni, obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz zrehabilitowanych w latach ubiegłych terenów przemysłowych w rejonie Pola Bogdanka, Nadrybie i Stefanów oraz zaplecza kolejowego w Zawadowie

Ochrona powierzchni

- Wpływ prowadzonej w 2016 r. eksploatacji górniczej na powierzchnię ujawniał się - tak jak dotychczas - głównie w postaci powiększenia się powierzchniowego zasięgu dotychczasowych oddziaływań
- W rejonie wsi Bogdanka i Nadrybie Wieś maksymalne osiadania utrzymują się na poziomie 5,00 m w centralnej części niecki osiadań
- Szkody w obiektach budowlanych w 2016 r. - tak jak dotychczas - w większości przypadków dotyczyły wiejskiej zabudowy, zgłoszone uszkodzenia w tych budynkach nie stwarzały zagrożenia dla użytkowników i były usuwane na bieżąco
- Koszty usuwania szkód spowodowanych eksploatacją górniczą w 2016 r. wyniosły ogółem ok. 3,28 mln zł

Sankcje i opłaty grożące Spółce z tytułu ochrony środowiska

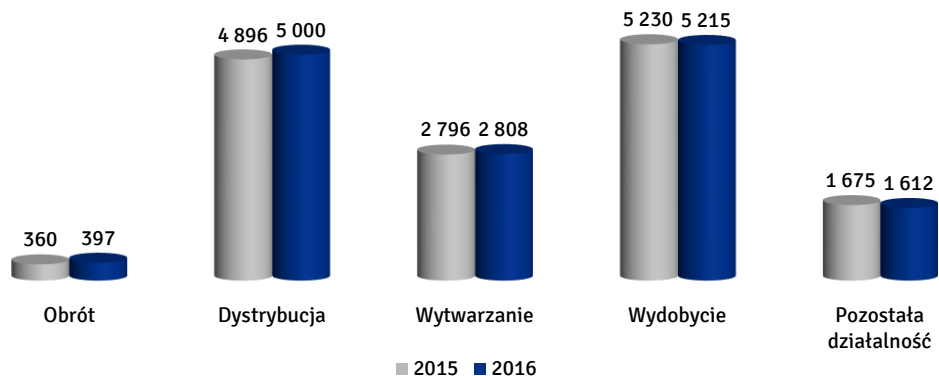
- Działalność górnicza pociąga za sobą opłatę eksploatacyjną, z tytułu korzystania ze środowiska naturalnego oraz szereg kosztów związanych z:
  - zagospodarowaniem odpadów pogórnich
  - rekultywacją terenów przemysłowych
  - monitoringiem środowiskowym
  - opracowaniem operatów i dokumentacji niezbędnych do właściwego funkcjonowania zakładu
- Opłata eksploatacyjna jest wnoszona co pół roku na konta gmin, na terenie których prowadzi się eksploatację (60%) oraz na poczet Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (40%). Opłata koncesyjna stanowi również w 40% dochód NFOŚiGW oraz w 60% dochody gmin górniczych.
- LW Bogdanka SA spełnia standardy w zakresie ekologii i w 2016 r. nie poniosła kar z tyt. naruszenia warunków korzystania ze środowiska, określonych w obowiązujących przepisach prawnych

Informacja o zatrudnieniu

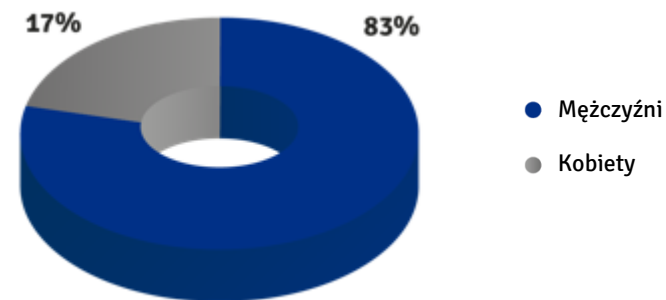
Na koniec 2016 r. w Grupie Kapitałowej Enea zatrudnione były 15.032 osoby. Dominującą grupę, stanowiącą 79% ogółu zatrudnionych, tworzyły osoby pomiędzy 26, a 55 rokiem życia. 79% pracowników Grupy to osoby ze średnim lub wyższym wykształceniem.

Szczegółowe informacje dot. zatrudnienia zaprezentowane zostały na poniższych wykresach.

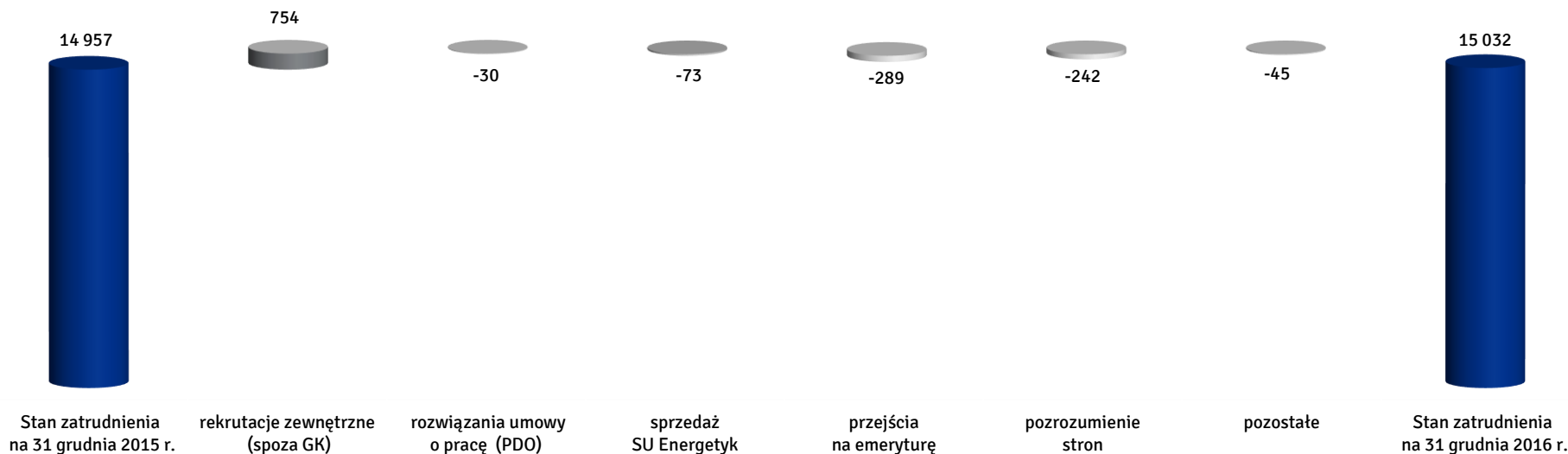
Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej Enea wg stanu na 31 grudnia 2016 r. - osoby

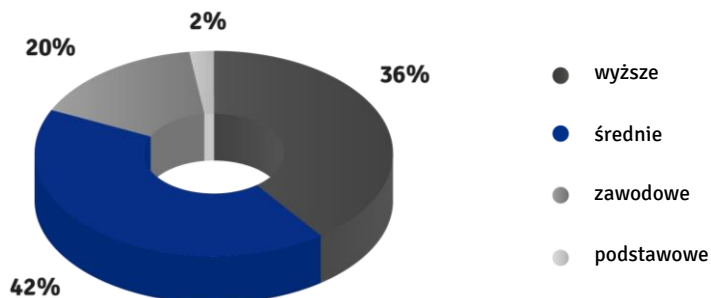
Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej Enea wg stanu na 31 grudnia 2016 r. - płeć

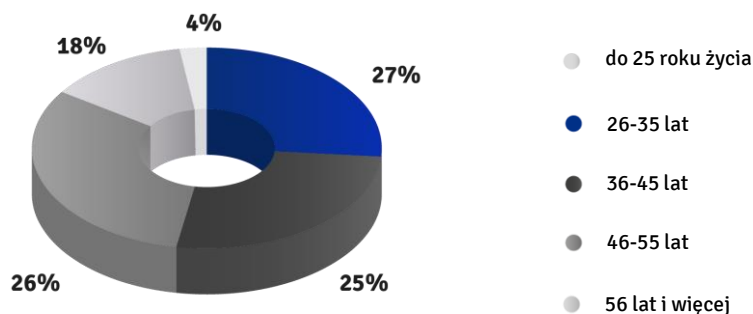
Zmiany w stanie zatrudnienia w Grupie Kapitałowej Enea w 2016 r. - osoby

Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej Enea wg stanu na 31 grudnia 2016 r. - wykształcenie

Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej Enea wg stanu na 31 grudnia 2016 r. - wiek

Realizacja Polityki HR w Grupie Kapitałowej Enea w 2016 r.

1. Optymalizacja modelu organizacji pracy HR celem usprawnienia działalności Grupy.

Istotą nowego modelu jest:

- kreowanie polityki HR na poziomie Enea SA oraz kaskadowanie założeń do realizacji poszczególnym spółkom Grupy, co w konsekwencji ma zapewnić spójność działań HR oraz wsparcie realizacji Strategii Grupy Enea
- zapewnienie lokalnego wsparcia HR w spółkach Grupy poprzez powołanie lokalnych HR Biznes Partnerów, odpowiedzialnych za wdrażanie rozwiązań HR, wspieranie Zarządów i kadry menedżerskiej w zarządzaniu zasobami ludzkimi, współpracę z zakładowymi organizacjami związkowymi
- zapewnienie jednolitych procesów i standardów HR w całej Grupie Enea w takich obszarach jak: rekrutacja, polityki rozwojowa, szkolenia, zarządzanie przez cele, systemy motywacyjne etc.
- pozostawienie w Enea Centrum, w Centrum Usług Wspólnych, wyłącznie działań operacyjnych w zakresie obsługi kadrowo-płacowej, logistyki szkoleń oraz obsługi ZFŚS

2. Uruchomienie Programu Zmiany Pokoleniowej (PZP) celem zapewnienia właściwego przepływu kadr oraz utrzymania kompetencji w Grupie Enea, będących gwarantem zachowania ciągłości procesów biznesowych. PZP obejmuje 3 elementy: ogłoszony w 2016 r. Program Dobrowolnych Odejsć, Program Uzupełniania Kompetencji oraz Nowa Politykę Płacową. Powyższe składowe mają charakter działań systemowych i będą kontynuowane w kolejnych latach w ramach całej Grupy Enea.
3. Digitalizacja procesów HR – zapoczątkowanie działań mających na celu wprowadzenie elektronicznej teczki osobowej (e-teczka), elektronicznego obiegu dokumentów w zakresie procesów obsługiwanych przez HRBP (rekrutacja, zatrudniania, zmiany warunków zatrudnienia etc.). Wdrożenie planowane jest na 2017 r.
4. Działania z zakresu employer branding, mające na celu pozyskanie najlepszych kandydatów do pracy, w tym działania dedykowane dla studentów, jak np. promocja na uczelniach i targach pracy nowego programu staży i praktyk „Zainstaluj się w Enei”, który wszedł w życie w styczniu 2017 r.
5. Stały przegląd systemów motywacyjnych i ich urynkowanie; wdrożenie narzędzia do zarządzania przez cele stanowiącego bazę do czytelnego i motywacyjnego wynagradzania za osiągnięte wyniki, w szczególności dla kadry zarządzającej oraz sprzedaży.

Informacja na temat zasad wynagradzania w Enea SA

W roku 2016 r. w Spółce nie funkcjonowała sformalizowana polityka wynagrodzeń w odniesieniu do członków organów Spółki i kluczowych menedżerów. W Spółce funkcjonuje natomiast szereg formalnych regulacji płacowych. Podstawą określenia wynagrodzeń w Enea SA jest zakładowy układ zbiorowy pracy, regulaminy premiowania i regulamin pracy. Zasady ustalenia wynagrodzeń w Enea SA są powiązane z jej strategią, celami oraz interesami i wynikami. Ponadto, zasady ustalania wynagrodzeń uwzględniają kwestię braku dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn. Z zastrzeżeniem zmian w zasadach wynagradzania osób zarządzających i nadzorujących w 2016 r. nie miały miejsca istotne zmiany w stosowanych zasadach wynagradzania w Spółce.

Do stosowanych w 2016 r. Enea SA składników pozafinansowych wynagrodzenia (w tym kluczowych menedżerów) należały w szczególności: opieka medyczna, szkolenia, świadczenia socjalne (w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, tj. dofinansowanie do wypoczynku pracowników, dofinansowanie do zajęć sportowo-rekreacyjnych i działalności kulturalno-oświatowej, nisko oprocentowane pożyczki na cele mieszkaniowe), dodatkowy dzień wolny, preferencyjna oferta ubezpieczeniowa, samochody służbowe z możliwością wykorzystania do celów prywatnych czy pracowniczy program emerytalny.

Jak wskazano powyżej, w 2016 r. nie funkcjonowała w Enea SA sformalizowana polityka wynagrodzeń. Niemniej stosowane w Spółce zasady wynagradzania oceniane są pozytywnie z punktu widzenia realizacji jej celów w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Na 31 grudnia 2016 r. Emitent, ani spółki z Grupy Kapitałowej Enea nie posiadały zobowiązań (w tym zaciągniętych) wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze przypisanych indywidualnie do byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących.

Spory zbiorowe

W żadnej z kluczowych spółek wchodzących w skład GK Enea nie ma sporów zbiorowych. W celu wyeliminowania zagrożenia i ewentualnego powstania sporu zbiorowego zarządy spółek prowadzą systematycznie dialog ze stroną społeczną.

Zapotrzebowanie na energię elektryczną

Według prognoz ujętych w dokumencie „Aktualizacja prognozy zapotrzebowania na paliwa i energię do 2030” zapotrzebowanie na energię elektryczną w najbliższych latach będzie rosnąć we wszystkich sektorach gospodarki. Zgodnie z ww. dokumentem produkcja energii elektrycznej netto wzrośnie do 2030 r. do 193,3 TWh. Jednocześnie zgodnie z dokumentem „Wnioski z analiz prognostycznych na potrzeby Polityki energetycznej Polski do 2050 roku” w perspektywie do 2050 r. produkcja energii elektrycznej zwiększy się o ok. 40% – z 158 TWh w 2010 r. do 223 TWh w 2050 r.¹⁾

Zwolnienie z obowiązku taryfowania gospodarstw domowych

Na podstawie Art. 49 Ustawy – prawo energetyczne Prezes URE może zwolnić przedsiębiorstwo energetyczne z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia, jeżeli stwierdzi, że działa ono w warunkach konkurencji. Ewentualne zwolnienie z taryfowania może pozytywnie wpłynąć na marżę ze sprzedaży energii.

Taryfa jakościowa

Nowy model regulacji jakościowej zaczął obowiązywać od 1 stycznia 2016 r., ale przetoży się na finanse Enea Operator (i innych OSD) dopiero w 2018 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uzależnił część przychodu regulowanego od jakości usług świadczonych przez te podmioty. Ocena jakości usług odbywać się będzie poprzez pomiar szeregu wskaźników, w szczególności niezawodności zasilania oraz czasu realizacji przyłączy do sieci elektroenergetycznej.

Wzrost liczby sprzedawców energii

Liczba sprzedawców energii elektrycznej systematycznie rośnie. Pojawienie się sprzedawcy prowadzącego agresywną politykę cenową może powodować presję na marżę ze sprzedaży energii Klientom detalicznym.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że coraz więcej Klientów decyduje się na zmianę sprzedawcy energii. Liczba odbiorców TPA (ang. Third Party Access, zasada dostępu stron trzecich do sieci) wśród przedsiębiorstw (grupy taryfowe A, B, C) wg stanu na koniec grudnia 2016 r. wyniosła 173.858, a więc zwiększyła się od końca grudnia 2015 r. o 15.262 (9,6%). Natomiast wśród gospodarstw domowych (grupa taryfowa G) z zasady TPA wg stanu na koniec grudnia 2016 r. skorzystały 462.630 podmioty, co oznacza wzrost o 71.279 (18,2%) w stosunku do stanu na koniec grudnia 2015 r.²⁾

Limity uprawnień do emisji CO₂

Istotnym elementem po stronie kosztowej, warunkującym rentowność wytwarzania energii elektrycznej jest przydział darmowych uprawnień do emisji dwutlenku węgla i innych gazów oraz substancji w danym okresie rozliczeniowym. Otrzymanie darmowego przydziału emisji CO₂ warunkuje realizację dedykowanych inwestycji w GK Enea zgłoszonych do Krajowego Planu Inwestycyjnego (KPI). Wartość rzeczywiście poniesionych nakładów jest bazą do otrzymania uprawnień.

W roku 2017 prowadzone będą zintensyfikowane działania mające na celu ustalenie zasad funkcjonowania IV fazy EU ETS, rozpoczynającej się od 2021 r. Do najistotniejszych zmian, mogących diametralnie wpłynąć na sytuację rynkową zalicza się m.in.:

- zwiększenie wskaźnika liniowego do 2,2%
- brak darmowych uprawnień dla sektorów nie zaliczanych jako narażonych na ryzyko ucieczki (carbon leakage)
- podwojenie przez pierwsze 4 lata funkcjonowania MSR liczby uprawnień ściąganych z puli aukcyjnej do rezerwy do poziomu 24% nadwyżki uprawnień
- trwałe usunięcie z rynku 800 mln uprawnień z MSR

Limity Praw Majątkowych

W segmencie PMOZE_A (świadczeń pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach) panuje permanentna nadwyżka uprawnień na rynku, przekładająca się na niskie poziomy cenowe. Czynnikiem mogącym naprawić tę sytuację jest umożliwienie istniejącym instalacjom przechodzenia do systemu aukcyjnego. Na moment sporządzenia sprawozdania ogłoszone wolumeny aukcyjne dla istniejących instalacji są niewielkie i nie mają istotnego wpływu na poprawę sytuacji w sektorze.

W segmencie PMOZE_BIO (świadczeń pochodzenia energii z biogazu rolniczego) zauważalny jest silny niedobór uprawnień, których ceny mogą kształtować się znacznie powyżej opłaty zastępczej w związku z niedoborem uprawnień na rynku i umożliwieniem instalacjom korzystnych warunków przejścia do systemu aukcyjnego. Ze względu na konstrukcję przepisów prawnych te Prawa Majątkowe mogą być wyceniane nawet na 130% jednostkowych opłat zastępczych.

Dla PMEF (efektywność energetyczna) do końca 2016 r. utrzymywał się niedobór PMEF na rynku – w ostatnim dniu notowań ceny transakcyjne były wyższe niż poziom jednostkowej opłaty zastępczej.

Obecnie funkcjonujący system praw majątkowych dla kogeneracji obowiązuje do końca 2018 r.

Portfel gazowy

W związku z nowelizacją Prawa Energetycznego rozpoczęła się liberalizacja rynku gazu w Polsce. W efekcie od 1 października 2017 r. uwolnione zostaną ceny dla pozostałych odbiorców poza gospodarstwami domowymi.

Sytuacja w krajowym sektorze górnictwa węgla kamiennego

Ścieżka cenowa energii elektrycznej będzie silnie uzależniona od kosztów pozyskania paliwa produkcyjnego. Konieczność restrukturyzacji sektora górnictwa w średnim terminie bez wątpienia przetoży się na zmianę cen dostarczanych miałów energetycznych. Kierunek zmian nie jest jednoznaczny, niemniej jednak jako podstawowy składnik kosztu generacji krajowej energii elektrycznej wprowadza dodatkowe ryzyko związane z procesem kontraktacji terminowej.

Kontynuacja budowy bloku energetycznego

W 2012 r. Enea Wytwarzanie podpisała z konsorcjum firm Hitachi Power Europe GmbH (obecnie Mitsubishi Hitachi Power Systems Europe GmbH) i Polimex-Mostostal SA umowę o wartości 5,1 mld zł netto w przedmiocie budowy bloku energetycznego na parametry nadkrytyczne opalanego węglem kamiennym o mocy elektrycznej 1.075 MW_e brutto i sprawności 45,6% netto.

22 sierpnia 2016 r. konsorcjum przekazało Enea Wytwarzanie propozycję zaktualizowanego harmonogramu realizacji kontraktu z propozycją przesunięcia terminu przekazania do eksploatacji inwestycji z 21 lipca 2017 r. na 19 grudnia 2017 r., o czym Enea SA informowała w raporcie bieżącym nr 24/2016. 23 grudnia 2016 r. Enea Wytwarzanie podpisała aneks terminowy dot. budowy bloku nr 11, akceptując aktualizację harmonogramu (raport bieżący nr 45/2016). Przesunięcie terminu zakończenia inwestycji wynika z przyczyn obiektywnych, niezależnych od stron umowy. Na skutek podpisania aneksu wartość umowy nie uległa zmianie.

Inwestycja w budowę nowego bloku energetycznego jest jednym z kluczowych przedsięwzięć podejmowanych w celu zwiększenia mocy wytwórczych Grupy Enea dla długoterminowego zaspokożenia zapotrzebowania na energię elektryczną wszystkich Klientów Grupy. Nowy blok energetyczny w Elektrowni Kozienice będzie najnowocześniejszym blokiem opalanym węglem kamiennym w Polsce oraz Europie. Zakończenie inwestycji pozwoli na zwiększenie mocy wytwórczych Elektrowni Kozienice o ok. 30%.

1) bip.me.gov.pl/files/upload/21394/Wnioski%20z%20analiz%20prognostycznych_2014-08-11.pdf
2) ure.gov.pl/pl/wskazniki-dane-i-analiz/zmiana-sprzedawcy-moni/4776,Zmianaspredawcymonitoring.html

Budowa portfela wytwórczego

Niezależnie od uruchomienia w Elektrowni Kozienice bloku o mocy 1.075 MW, Enea planuje swoje zaangażowanie w budowę nowych źródeł lub akwizycje już istniejących na poziomie dodatkowych 1.500-2.000 MW w perspektywie 2025 r. Część tych aktywności będzie realizować poprzez partnerstwa z innymi grupami energetycznymi. Realizacja tej strategii będzie oznaczała istotny wzrost znaczenia Enei w wytwarzaniu energii elektrycznej na potrzeby Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Łączna moc zainstalowana konwencjonalnych źródeł wytwarzania ma wzrosnąć z dzisiejszego poziomu 3,2 GW do 5,8-6,3 GW w 2025 r. Pozwoli to Grupie na produkcję ze źródeł własnych 20,7-22,8 TWh energii elektrycznej, co oznaczać będzie zbilansowanie produkcji i sprzedaży energii elektrycznej.

Długofalowy rozwój rynku energii

16 lutego 2016 r. Rząd RP przyjął „Plan na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju Polski”¹⁾. Dokument określa główne kierunki działania państwa i nowe impulsy, które zapewnią jego stabilny rozwój w przyszłości.

Plan zakłada, że rozwój polskiej gospodarki będzie się opierał na pięciu filarach: reindustrializacji, innowacjach, kapitale, ekspansji zagranicznej oraz rozwoju społecznym i regionalnym.

Zgodnie z zapisami dokumentu dot. rynku energii, w celu podniesienia wydajności energetycznej i odblokowania inwestycji po 2020 r. (w tym uniknięcia blackoutu i uniezależnienia się od importu energii) państwo zamierza m.in. wspierać rozwój infrastruktury energetycznej (mosty energetyczne, technologie magazynowania prądu), uwolnić obszary rynku oraz wprowadzić mechanizm rynku mocy, który stanowiłby impuls dla inwestycji w segmencie energetyki konwencjonalnej.

Rozpoczął się proces wdrożenia rynku dwutowarowego, na którym przedmiotem obrotu, oprócz energii elektrycznej, będzie moc. Ministerstwo Energii w dokumencie „Rozwiązania funkcjonalne rynku mocy” opublikowanym 30 września 2016 r. uzasadnia konieczność wprowadzenia nowego rynku. Na początku grudnia 2016 r. Ministerstwo Energii przedstawiło projekt ustawy o rynku mocy. Jak napisano w uzasadnieniu wprowadzenie tego mechanizmu ma zapobiec niedoborom mocy wytwórczych, stworzyć zachęty ekonomiczne do budowy, utrzymywania i modernizacji jednostek wytwórczych oraz do zarządzania zużyciem energii u odbiorców.

Nowe projekcje dla ścieżek cenowych energii

Długoterminowe projekcje finansowe Grupy Enea oparte o prognozowane ścieżki cenowe energii elektrycznej, oczekiwania co do zmian cen rynkowych świadectw pochodzenia energii, uprawnień do emisji CO₂ oraz cen węgla wskazują na coraz bardziej wymagającą sytuację obszaru Wytwarzania. Ze względu na utrzymywanie się cen energii na wyjątkowo niskich poziomach, powodujące zachwianie równowagi pomiędzy osiąganymi przychodami a kosztami wytworzenia energii, Grupa przewiduje konieczność szybkiego wejścia w życie zapowiadanych mechanizmów wsparcia dla energetyki systemowej (np. poprzez wdrożenie rynku mocy, o którym mowa powyżej). Trudności w generowaniu dobrych wyników finansowych przez źródła wytwórcze wykluczają możliwość ponoszenia nakładów na inwestycje rozwojowe, które w najbliższych latach wydają się nieuniknione.

Zmienność i płynność na rynku hurtowym

Od początku 2016 r. mamy do czynienia ze zmniejszającą się płynnością obrotu energią elektryczną na Rynku Terminowym Energii Elektrycznej prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii. Sytuacja nie poprawiła się w 2017 r. – według TGE wolumen obrotu na rynku terminowym w styczniu 2017 spadł o 45,8% w stosunku do wolumenu w analogicznym okresie 2016. Spadek na rynku RDN (spot) był nieznaczny, niemniej jednak taki rozwój wydarzeń każe patrzeć na przyszłość z pewnym niepokojem związanym z możliwościami zabezpieczania pozycji handlowych. Pozytywnym faktem jest rosnący obrót na terminowym rynku gazu ziemnego, co pozwala na dywersyfikację aktywności handlowej.

Rating

Istotne znaczenie dla realizacji zamierzeń inwestycyjnych Grupy ma podtrzymanie 30 listopada 2016 r. przez agencję Fitch Ratings długoterminowego ratingu Enei w walucie krajowej i zagranicznej na poziomie „BBB” oraz długoterminowego ratingu krajowego na poziomie „A(pol)” w związku z przejęciem LW Bogdanka. 3 sierpnia 2016 r., z powodu zmian metodologicznych, rating Enei został podniesiony do „A+(pol)”, co stanowi następstwo obniżenia długoterminowego ratingu Polski w walucie lokalnej do „A-” z „A” (również wynikającego ze zmian w metodologii). Perspektywa ratingów Enei jest stabilna. Fitch Ratings prowadzi ocenę ryzyka kredytowego Spółki od 2011 r.

W 2016 r. agencja EuroRating czterokrotnie potwierdziła ocenę ratingową Enei - 19 stycznia, 26 kwietnia, 8 lipca oraz 30 września. 11 stycznia 2017 r. agencja ponownie utrzymała rating kredytowy Enei na poziomie BBB. Zmianie uległa jedynie perspektywa ratingu ze stabilnej na negatywną.

Agencja EuroRating przyznaje ratingi spółkom wchodzącym w skład indeksu giełdowego WIG20 z własnej inicjatywy, w odpowiedzi na potrzeby informacyjne uczestników rynku, a proces oceny ryzyka kredytowego oparty jest na publicznie dostępnych informacjach.

Z uwagi na opuszczenie przez Enea SA składu indeksu WIG20 agencja EuroRating zaprzestała z 17 marca 2017 r. prowadzenia oceny ratingowej ryzyka kredytowego Spółki, jednocześnie wycofując nadany jej rating.

Postępowania sądowe i administracyjne

Na dzień przekazania niniejszego raportu nie toczą się postępowania dotyczące zobowiązań lub wierzytelności, których stroną byłaby Enea SA lub jednostka zależna, których pojedyncza lub łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Enea SA.

Szczegółowy opis postępowań zamieszczony jest w nocie 47 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego GK Enea za 2016 r.

Kontynuacja współpracy przy budowie pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej

3 września 2014 r., pomiędzy PGE Polska Grupa Energetyczna, Tauron Polska Energia, Enea oraz KGHM Polska Miedź (Partnerzy Biznesowi) zawarta została Umowa Wspólników. 15 kwietnia 2015 r., zgodnie z Umową Wspólników, zawarta została umowa sprzedaży udziałów w PGE EJ 1 sp. z o.o., w wyniku której każdy z Partnerów Biznesowych nabył 10% udziałów w PGE EJ 1. W następstwie zbycia na rzecz Partnerów Biznesowych przez PGE Polską Grupę Energetyczną udziałów w PGE EJ 1, PGE Polska Grupa Energetyczna posiada 70% w kapitale zakładowym PGE EJ 1, a każdy z Partnerów Biznesowych - po 10%. W maju 2015 r. Krajowy Rejestr Sądowy zarejestrował nowe brzmienie Umowy Spółki, wynikające z postanowień Umowy Wspólników, a w maju i czerwcu 2015 r. skład Rady Nadzorczej Spółki został rozszerzony o przedstawicieli Partnerów Biznesowych.

Zgodnie z założeniami PGE Polska Grupa Energetyczna pełni rolę lidera projektu budowy i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej o mocy ok. 3.000 MW, a PGE EJ 1 ma w przyszłości pełnić funkcję operatora elektrowni. Zgodnie z Umową Wspólników Strony zobowiązują się wspólnie, w proporcji do posiadanych udziałów, sfinansować działania w ramach fazy wstępnej Projektu (Etap rozwoju). Etap rozwoju ma na celu określenie takich elementów jak: potencjalni partnerzy, w tym partner strategiczny, dostawcy technologii, wykonawcy EPC (Engineering, Procurement, Construction), dostawcy paliwa jądrowego oraz pozyskanie finansowania dla projektu, a także organizacyjne i kompetencyjne przygotowanie PGE EJ 1 do roli przyszłego operatora elektrowni jądrowej, odpowiedzialnego za jej bezpieczną i efektywną eksploatację. Zaangażowanie finansowe Enea w okresie Etapu rozwoju nie przekroczy kwoty ok. 107 mln zł.

21 grudnia 2016 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników PGE EJ 1, na którym Wspólnicy postanowili podwyższyć kapitał zakładowy Spółki o ok. 35 mln zł. Zgodnie z decyzją Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki, Enea objęła 24.822 udziały o łącznej wartości nominalnej ok. 3,5 mln zł i pokryła je wkładem pieniężnym w wysokości ok. 3,5 mln zł.

Strony Umowy Wspólników przewidują, że decyzja dotycząca deklaracji dalszego uczestnictwa poszczególnych Stron w kolejnym etapie Projektu, zostanie podjęta po zakończeniu Etapu rozwoju.

1) www.mr.gov.pl/media/14840/Plan_na_rzecz_Odpowiedzialnego_Rozwoju_prezentacja.pdf

3. Sytuacja finansowa

Skonsolidowany rachunek zysków i strat – 2016

[tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej ¹⁾	5 696 818	6 548 229	851 411	14,9%
Przychody ze sprzedaży energii cieplnej	275 118	312 625	37 507	13,6%
Przychody ze sprzedaży gazu ziemnego ¹⁾	121 965	179 476	57 511	47,2%
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych	2 964 470	3 001 032	36 562	1,2%
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia ¹⁾	24 931	13 739	-11 192	-44,9%
Przychody ze sprzedaży praw do emisji CO ₂	-	32 780	32 780	100,0%
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów ¹⁾	106 141	87 004	-19 137	-18,0%
Przychody ze sprzedaży pozostałych usług ¹⁾	146 254	176 369	30 115	20,6%
Rekompensata na pokrycie kosztów osieroconych	293 147	-	-293 147	-100,0%
Sprzedaż węgla	219 548	904 424	684 876	311,9%
Przychody ze sprzedaży netto	9 848 392	11 255 678	1 407 286	14,3%
Amortyzacja	790 375	1 110 350	319 975	40,5%
Koszty świadczeń pracowniczych	989 489	1 490 752	501 263	50,7%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	1 791 115	1 361 884	-429 231	-24,0%
Zakup energii na potrzeby sprzedaży	3 282 923	4 074 797	791 874	24,1%
Usługi przesyłowe	769 503	860 991	91 488	11,9%
Inne usługi obce	423 204	664 644	241 440	57,1%
Podatki i opłaty	290 201	326 537	36 336	12,5%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	8 336 810	9 889 955	1 553 145	18,6%
Pozostałe przychody operacyjne	99 102	144 038	44 936	45,3%
Pozostałe koszty operacyjne	262 040	261 625	-415	-0,2%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-9 148	-30 662	-21 514	-235,2%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	1 501 621	98 160	-1 403 461	-93,5%
Zysk / (strata) operacyjny	-162 125	1 119 314	1 281 439	-
Koszty finansowe	81 751	127 010	45 259	55,4%
Przychody finansowe	84 497	76 350	-8 147	-9,6%
Odpis wartości firmy	251 432	-	-251 432	-100,0%
Przychody z tytułu dywidend	1 833	148	-1 685	-91,9%
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	-408 978	1 068 802	1 477 780	-
Podatek dochodowy	-10 100	219 889	229 989	-
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego	-398 878	848 913	1 247 791	-
EBITDA	2 129 871	2 327 824	197 953	9,3%

1) Zmiana prezentacyjna publikowanych danych za 2015 r.

2016:

Czynniki zmiany EBITDA GK Enea:

- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 851 mln zł wynika z większego wolumenu sprzedaży o 5.509 GWh, pomimo spadku średniej ceny o 4%
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaż gazu ziemnego o 58 mln zł wynika z zanotowanej większej ilości sprzedaży o 577 GWh, pomimo spadku średniej ceny sprzedaży o 11%
- (+) wzrost sprzedaży usług dystrybucyjnych o 37 mln zł wynika z:
  - (+) wyższego wolumenu (806 GWh) sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym oraz wzrostu stawek opłat przenoszonych m.in. w związku z wejściem od 1 lipca 2016 r. opłat OZE (63 mln zł)
  - (-) niższych przychodów z tytułu opłat za przyłączenie do sieci (31 mln zł)
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży energii cieplnej o 38 mln zł wynika ze wzrostu wolumenu o 613 TJ (m.in. wpływ przejścia LW Bogdanka)
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży pozostałych usług w wyniku przejścia LW Bogdanka
- (+) sprzedaż węgla w wyniku przejścia LW Bogdanka
- (-) spadek średniej ceny praw majątkowych (OZE 22%) przy wzroście wolumenu (10 GWh) wpływa na obniżenie przychodów z obrotu prawami majątkowymi
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych w wyniku przejścia LW Bogdanka oraz w wyniku wyższych rezerw na świadczenia pracownicze
- (+) spadek kosztów zużycia materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów wynika z przejścia kluczowego dostawcy węgla LW Bogdanka
- (-) wyższe koszty zakupu usług przesyłowych związane z wyższą opłatą PSE oraz w związku z większą ilością dostarczonego gazu odbiorcom końcowym
- (-) wzrost kosztów usług obcych spowodowany przejściem LW Bogdanka
- (-) wzrost podatków i opłat głównie wskutek realizacji inwestycji w obszarze majątku sieciowego oraz w wyniku przejścia LW Bogdanka
- (+) wzrost kosztów zakupu energii elektrycznej i gazu o 792 mln zł w wyniku:
  - (+) wzrostu wolumenu energii elektrycznej (5.318 GWh), pomimo spadku średniej ceny zakupu energii elektrycznej o 2,9%
  - (-) wzrostu kosztów obowiązków ekologicznych i kogeneracyjnych o 3 mln zł (m.in. wejście w życie obowiązków błękitnych)
  - (+) wzrostu kosztów zakupu gazu w związku z wyższym wolumenem (544 GWh)
- (+) wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 24 mln zł:
  - (+) rozliczenie w 2015 r. powiązania istniejącego przed przejściem LW Bogdanka na kwotę 94 mln zł (one-off)
  - (+) rezerwy na roszczenia o odszkodowanie, sprawy sądowe 45 mln zł
  - (+) niższe należności odpisane w koszty o 18 mln zł
  - (+) wyższe przychody z tytułu odszkodowań i kar umownych o 9 mln zł
  - (+) wyższe przychody z tytułu usunięcia kolizji o 22 mln zł
  - (-) utworzenie rezerwy związanej z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco-Power sp. z o.o. na kwotę 129 mln zł
  - (-) strata na likwidacji rzeczowych aktywów 21 mln zł, wynika głównie z likwidowania, przebudowywania wyrobisk oraz z likwidacji rzeczowych aktywów trwałych
  - (-) wyższe koszty darowizn o 7 mln zł
  - (-) wyższe koszty uregulowań prawnych dotyczących majątku sieciowego o 4 mln zł

Skonsolidowany rachunek zysków i strat – IVQ 2016

[tys. zł]	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej ¹⁾	1 470 470	1 669 912	199 442	13,6%
Przychody ze sprzedaży energii cieplnej	90 061	102 370	12 309	13,7%
Przychody ze sprzedaży gazu ziemnego ¹⁾	52 312	43 646	-8 666	-16,6%
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych	781 241	783 754	2 513	0,3%
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia ¹⁾	15 718	758	-14 960	-95,2%
Przychody ze sprzedaży praw do emisji CO ₂	-	10 841	10 841	100,0%
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów ¹⁾	34 485	21 324	-13 161	-38,2%
Przychody ze sprzedaży pozostałych usług ¹⁾	34 244	52 546	18 302	53,4%
Rekompensata na pokrycie kosztów osieroconych	-	-	-	-
Sprzedaż węgla	219 548	266 583	47 035	21,4%
Przychody ze sprzedaży netto	2 698 079	2 951 734	253 655	9,4%
Amortyzacja	232 104	280 265	48 161	20,7%
Koszty świadczeń pracowniczych	309 575	416 205	106 630	34,4%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	447 948	347 410	-100 538	-22,4%
Zakup energii na potrzeby sprzedaży	855 360	1 027 870	172 510	20,2%
Usługi przesyłowe	198 191	226 259	28 068	14,2%
Inne usługi obce	179 939	215 179	35 240	19,6%
Podatki i opłaty	76 547	80 533	3 986	5,2%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	2 299 664	2 593 721	294 057	12,8%
Pozostałe przychody operacyjne	52 047	45 358	-6 689	-12,9%
Pozostałe koszty operacyjne	151 698	173 181	21 483	14,2%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-6 239	-11 210	-4 971	-79,7%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	1 501 621	48 808	-1 452 813	-96,7%
Zysk / (strata) operacyjny	-1 209 096	170 172	1 379 268	-
Koszty finansowe	36 276	27 416	-8 860	-24,4%
Przychody finansowe	41 595	28 461	-13 134	-31,6%
Odpis wartości firmy	251 432	-	-251 432	-100,0%
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	-1 455 209	171 217	1 626 426	-
Podatek dochodowy	-218 493	42 959	261 452	-
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego	-1 236 716	128 258	1 364 974	-
EBITDA	524 629	499 245	-25 384	-4,8%

IVQ 2016:

Czynniki zmiany EBITDA GK Enea:

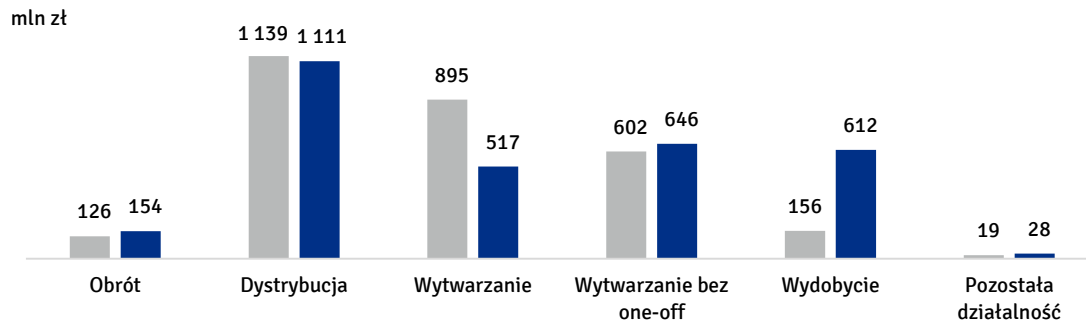
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 199 mln zł wynika z wyższego wolumenu sprzedaży o 1.222 GWh, przy jednoczesnym spadku średniej ceny sprzedaży o 2,8%
- (-) spadek ze sprzedaży gazu wynika z dostarczenia niższego wolumenu o 34 GWh
- (+) wzrost na sprzedaży energii cieplnej o 12 mln zł wynika z dostarczonego wyższego wolumenu o 285 TJ
- (-) spadek przychodów z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia spowodowany spadkiem ceny Praw Majątkowych OZE o 66,9% oraz spadkiem wolumenu o 94 GWh
- (+) sprzedaż węgla w wyniku przejścia LW Bogdanka
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych o 107 mln zł spowodowany głównie nabyciem LW Bogdanka oraz w związku z wyższymi rezerwami na świadczenia pracownicze
- (-) wzrost kosztów usług przesyłowych o 28 mln zł wynika głównie ze wzrostu opłat PSE
- (+) spadek zużycia materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów wynika z przejścia kluczowego dostawcy węgla LW Bogdanka
- (-) wyższy koszt podatków i opłat m. in. wyższy podatek od nieruchomości w związku z oddaniem inwestycji sieciowych
- (+) wzrost kosztów zakupu energii elektrycznej i gazu o 173 mln zł:
  - (+) wzrost wolumenu energii elektrycznej (1.444 GWh) przy równoczesnym wzroście średniej ceny zakupu energii elektrycznej o 2,5%
  - (+) niższe koszty obowiązków ekologicznych
  - (-) spadek wartości zakupu gazu ziemnego w związku z niższym wolumenem (33 GWh) oraz spadkiem średniej ceny o 11%
- (-) spadek wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 33 mln zł:
  - (-) utworzenie rezerwy związanej z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco Power sp. z o.o. na kwotę 129 mln zł
  - (-) wyższe koszty uregulowań prawnych dotyczących majątku sieciowego o 8 mln zł
  - (-) wyższe koszty darowizn o 7 mln zł
  - (-) wyższe odpisy aktualizujące należnościami o 4 mln zł
  - (-) wyższe koszty likwidacji rzeczowych aktywów trwałych 5 mln zł
  - (+) rozliczenie w 2015 r. powiązania istniejącego przed przejściem LW Bogdanka na kwotę 94 mln zł (one-off)
  - (+) rezerwy na roszczenia o odszkodowanie i sprawy sądowe 22 mln zł
  - (+) wyższe przychody z tytułu odszkodowań i kar umownych o 8 mln zł
  - (+) niższe należności odpisane w koszty o 6 mln zł

1) Zmiana prezentacyjna publikowanych danych za 2015 r.

Wyniki na poszczególnych obszarach działalności GK Enea

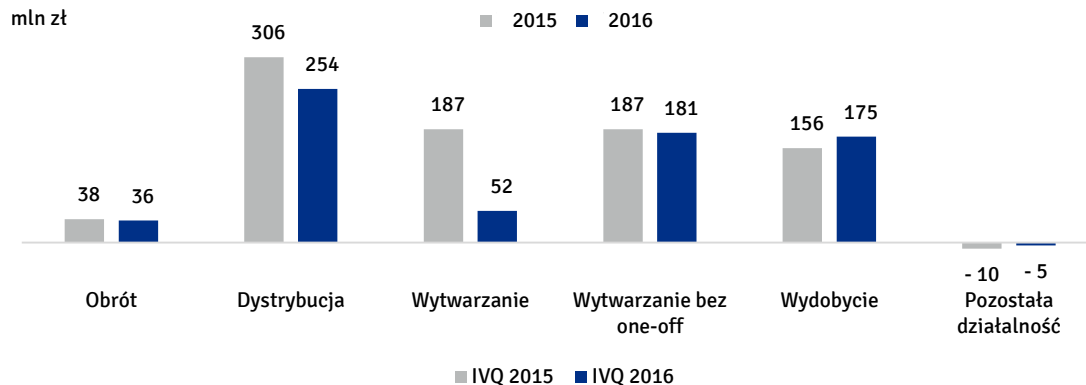
EBITDA [tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Obrót	126 095	153 996	27 901	22,1%	38 456	36 306	-2 150	-5,6%
Dystrybucja	1 138 882	1 111 327	-27 555	-2,4%	306 030	253 858	-52 172	-17,0%
Wytwarzanie	895 409	517 490	-377 919	-42,2%	187 113	52 379	-134 734	-72,0%
<i>Wytwarzanie bez one-offs¹⁾</i>	602 262	646 490	44 228	7,3%	187 113	181 379	-5 734	-3,1%
Wydobycie ²⁾	156 107	611 779	455 672	291,9%	156 107	174 722	18 615	11,9%
Pozostała działalność	19 252	27 513	8 261	42,9%	-9 871	-4 866	5 005	50,7%
Pozycje nieprzypisane i wyłączenia	-205 874	-94 281	111 593	54,2%	-153 206	-13 154	140 052	91,4%
EBITDA Razem	2 129 871	2 327 824	197 953	9,3%	524 629	499 245	-25 384	-4,8%

GK Enea 2016:

Najwyższa EBITDA w obszarze Dystrybucji

Najwyższy przyrost EBITDA w obszarze Wydobycia o 456 mln zł

GK Enea IVQ 2016:

Najwyższa EBITDA w obszarze Dystrybucji

Najwyższy przyrost EBITDA w obszarze Wydobycia 19 mln zł

1) One-offs:

I) rozliczenie KDT w IIIQ 2015 293.147 tys. zł

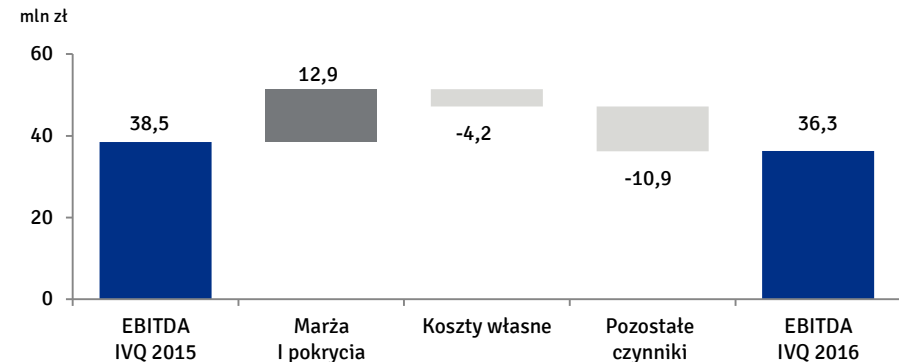
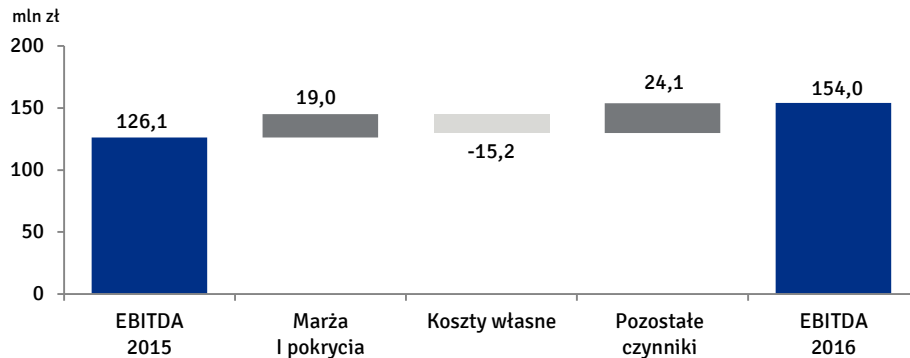
II) utworzenie rezerwy w IVQ 2016 na Eco-Power 129.000 tys. zł

2) Prezentowane dane w roku 2015 dotyczą okresu listopad-grudzień

Obszar Obrotu

[tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	5 932 050	7 178 766	1 246 716	21,0%	1 714 166	2 077 804	363 638	21,2%
EBIT	125 312	153 203	27 891	22,3%	38 262	36 063	-2 199	-5,7%
Amortyzacja	783	793	10	1,3%	194	243	49	25,3%
EBITDA	126 095	153 996	27 901	22,1%	38 456	36 306	-2 150	-5,6%
CAPEX	26 520	15 219	-11 301	-42,6%	2 671	14 071	11 400	426,8%
Udział przychodów ze sprzedaży segmentu w przychodach ze sprzedaży Grupy	44%	45%	1 p.p.		44%	48%	4 p.p.	

Sprzedaż detaliczna energii elektrycznej i paliwa gazowego realizowana jest przez Enea SA
 Handel hurtowy realizowany jest przez Enea Trading sp. z o. o.

2016 Czynniki zmiany EBITDA:

Marża I pokrycia

- (-) spadek średniej ceny sprzedaży energii o 1,4%
- (-) wyższe koszty obowiązków ekologicznych o 2,7%
- (+) spadek średniej ceny nabycia energii o 1,7%
- (+) wzrost wolumenu sprzedaży energii o 3,0%
- (+) wzrost wyniku na obrocie paliwem gazowym

Koszty własne

- (-) wyższe koszty bezpośrednie sprzedaży o 9 mln zł
- (-) wyższe koszty ogólnego zarządu o 1 mln zł
- (-) wyższe koszty usług wspólnych o 5 mln zł

Pozostałe czynniki

- (+) niższe rezerwy na sprawy sądowe i potencjalne roszczenia 15 mln zł
- (+) niższe należności odpisane w koszty 19 mln zł
- (-) koszty darowizn 7 mln zł
- (-) wyższe odpisy aktualizujące należności 4 mln zł

IVQ 2016 Czynniki zmiany EBITDA:

Marża I pokrycia

- (-) spadek średniej ceny sprzedaży energii o 1,3%
- (+) niższe koszty obowiązków ekologicznych o 17,6%
- (+) spadek średniej ceny nabycia energii o 2,7%
- (+) wzrost wolumenu sprzedaży energii o 3,6%
- (+) wzrost wyniku na obrocie paliwem gazowym

Koszty własne

- (-) wyższe koszty bezpośrednie sprzedaży o 1 mln zł
- (-) wyższe koszty usług wspólnych o 3 mln zł

Pozostałe czynniki

- (-) wyższe odpisy aktualizujące należności o 7 mln zł
- (-) koszty darowizn 7 mln zł
- (+) niższe odpisane należności w koszty 6 mln zł

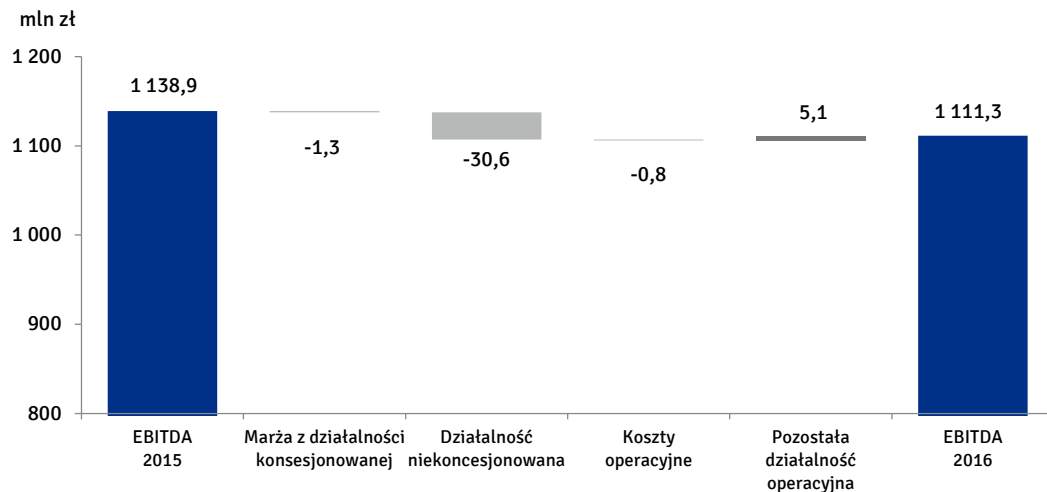
Obszar Dystrybucji

[tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	3 069 481	3 083 878	14 397	0,5%	801 209	810 333	9 124	1,1%
<i>usługi dystrybucyjne do odbiorców końcowych</i>	2 824 487	2 887 972	63 485	2,2%	721 931	746 882	24 951	3,5%
<i>opłaty za przyłączenie do sieci</i>	98 092	67 564	-30 528	-31,1%	43 616	19 845	-23 771	-54,5%
<i>pozostałe</i>	146 902	128 342	-18 560	-12,6%	35 662	43 606	7 944	22,3%
EBIT	702 059	631 607	-70 452	-10,0%	197 864	135 476	-62 388	-31,5%
Amortyzacja	436 823	479 720	42 897	9,8%	108 166	118 382	10 216	9,4%
EBITDA	1 138 882	1 111 327	-27 555	-2,4%	306 030	253 858	-52 172	-17,0%
CAPEX	925 106	920 413	-4 693	-0,5%	434 394	274 937	-159 457	-36,7%
Udział przychodów ze sprzedaży segmentu w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	23%	19%	-4 p.p.		20%	19%	-1 p.p.	

Enea Operator sp. z o.o. odpowiada za dystrybucję energii elektrycznej do 2,5 mln Klientów w zachodniej i północno-zachodniej Polsce. Podstawowym zadaniem Enea Operator jest dostarczanie energii w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu odpowiednich parametrów jakościowych.

W obszarze Dystrybucji prezentowane są dane finansowe Spółtek:

- Enea Operator sp. z o.o.
- Enea Serwis sp. z o.o.
- Enea Pomiar sp. z o.o.
- Annacond Enterprises sp. z o.o.

2016 Czynniki zmiany EBITDA:

Marża z działalność koncesjonowanej:

- (+) wyższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 63 mln zł
- (+) niższe koszty zakupu energii el. na pokrycie różnicy bilansowej i potrzeb własnych o 11 mln zł
- (+) wyższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucji innym podmiotom o 3 mln zł
- (-) wyższe koszty zakupu usług przesyłowych o 49 mln zł
- (-) niższe przychody z tyt. opłat za przyłączenie do sieci o 31 mln zł

Działalność niekoncesjonowana:

- (-) niższe przychody z tytułu usług w wyniku przeniesienia działalności związanej z konserwacją oświetlenia drogowego do Enea Oświetlenie o 12 mln zł
- (-) optymalizacja serwisu obszaru dystrybucji w zakresie:
  - działalności eksploatacyjnej oraz realizacji przyłączeń – 14 mln zł (Enea Serwis)
  - odczytów oraz legalizacji i napraw liczników – 3 mln zł (Enea Pomiar)
- (-) niższe przychody ze sprzedaży towarów i materiałów o 1 mln zł

Koszty operacyjne:

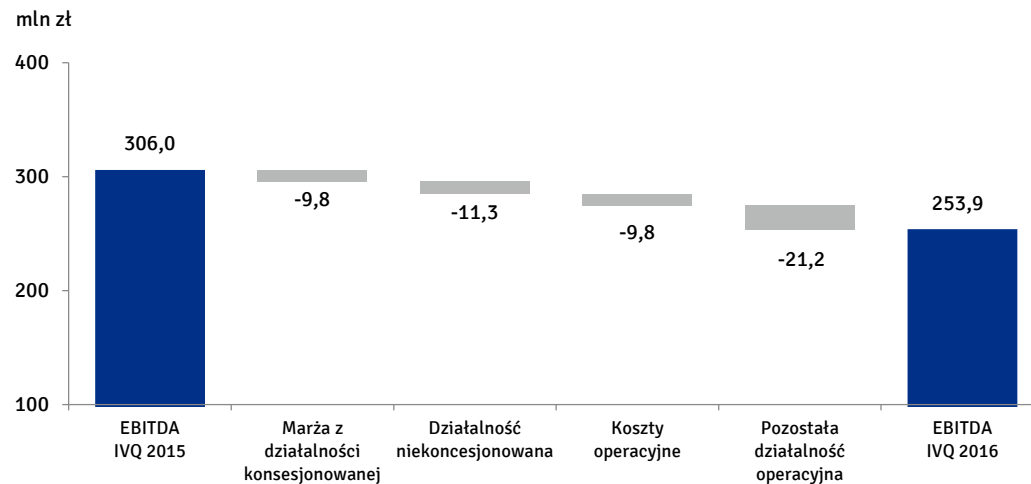
- (-) wyższe koszty podatków i opłat o 13 mln zł (wzrost wartości majątku sieciowego w wyniku przeprowadzonych inwestycji)
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych o 9 mln zł, głównie w wyniku wzrostu rezerw pracowniczych
- (+) niższe koszty IT, eksploatacji i napraw majątku oraz materiałów o 20 mln zł

Pozostała działalność operacyjna:

- (+) wyższe przychody z tyt. usunięcia kolizji o 22 mln zł
- (-) wyższe koszty likwidacji o 9 mln zł
- (-) wyższe koszty uregulowań prawnych dotyczących majątku sieciowego o 4 mln zł

Obszar Dystrybucji

[tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	3 069 481	3 083 878	14 397	0,5%	801 209	810 333	9 124	1,1%
<i>usługi dystrybucyjne do odbiorców końcowych</i>	2 824 487	2 887 972	63 485	2,2%	721 931	746 882	24 951	3,5%
<i>opłaty za przyłączenie do sieci</i>	98 092	67 564	-30 528	-31,1%	43 616	19 845	-23 771	-54,5%
<i>pozostałe</i>	146 902	128 342	-18 560	-12,6%	35 662	43 606	7 944	22,3%
EBIT	702 059	631 607	-70 452	-10,0%	197 864	135 476	-62 388	-31,5%
Amortyzacja	436 823	479 720	42 897	9,8%	108 166	118 382	10 216	9,4%
EBITDA	1 138 882	1 111 327	-27 555	-2,4%	306 030	253 858	-52 172	-17,0%
CAPEX	925 106	920 413	-4 693	-0,5%	434 394	274 937	-159 457	-36,7%
Udział przychodów ze sprzedaży segmentu w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	23%	19%	-4 p.p.		20%	19%	-1 p.p.	

IVQ 2016 Czynniki zmiany EBITDA:

Marża z działalność koncesjonowanej:

- (+) wyższe przychody ze sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 25 mln zł
- (+) niższe koszty zakupu energii elektrycznej na pokrycie różnicy bilansowej o 9 mln zł
- (-) wyższe koszty zakupu usług przesyłowych o 20 mln zł
- (-) niższe przychody z tytułu opłat za przyłączenie do sieci o 24 mln zł

Działalność niekoncesjonowana:

- (-) niższe przychody z tytułu usług w wyniku przeniesienia działalności związanej z konserwacją oświetlenia drogowego do Enea Oświetlenie o 2 mln zł
- (-) optymalizacja serwisu obszaru dystrybucji w zakresie:
  - działalności eksploatacyjnej oraz realizacji przyłączy – 7 mln zł (Enea Serwis)
- (-) niższe przychody ze sprzedaży towarów i materiałów o 1 mln zł

Koszty operacyjne:

- (+) niższe koszty IT, eksploatacji i napraw majątku oraz materiałów o 11 mln zł
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych o 18 mln zł, głównie w wyniku wzrostu rezerw pracowniczych
- (-) wyższe koszty podatków i opłat o 3 mln zł (wzrost wartości majątku sieciowego w wyniku przeprowadzonych inwestycji)

Pozostała działalność operacyjna:

- (+) wyższe przychody z tyt. usunięcia kolizji o 2 mln zł
- (-) wyższe koszty uregulowań prawnych dotyczących majątku sieciowego o 8 mln zł
- (-) wyższe koszty likwidacji o 6 mln zł

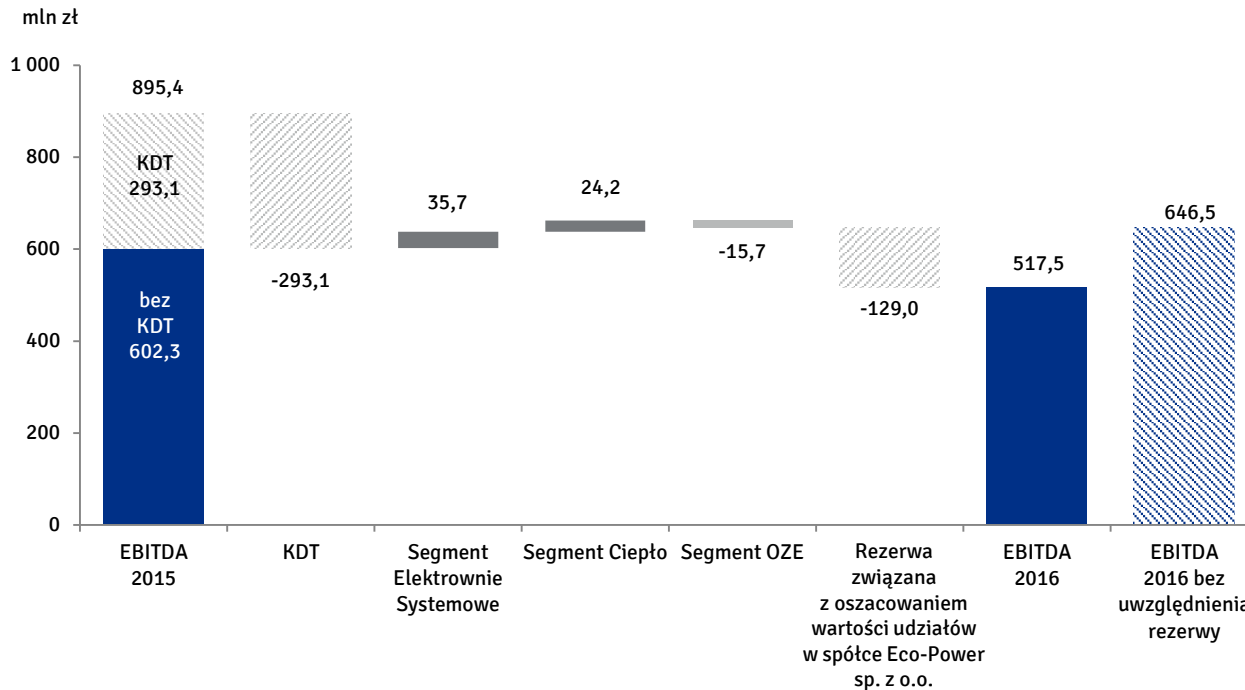
Obszar Wytwarzania

[tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %	IVQ2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	3 531 459	3 310 314	-221 145	-6,3%	875 155	852 527	-22 628	-2,6%
energia elektryczna	2 820 195	2 909 673	89 478	3,2%	744 583	727 773	-16 810	-2,3%
świadcstwa pochodzenia	120 290	45 537	-74 753	-62,1%	36 227	9 940	-26 287	-72,6%
sprzedaż uprawnień do emisji CO ₂	-	32 713	32 713	100,0%	-	10 642	10 642	100,0%
ciepło	275 153	296 771	21 618	7,9%	85 756	97 505	11 749	13,7%
rekompensata na pokrycie kosztów osieroconych	293 147	-	-293 147	-100,0%	-	-	-	-
pozostałe	22 674	25 620	2 946	13,0%	8 589	6 667	-1 922	-22,4%
EBIT	-905 467	178 751	1 084 218	-	-1 393 828	-60 210	1 333 618	95,7%
Amortyzacja	299 255	247 931	-51 324	-17,2%	79 320	63 781	-15 539	-19,6%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	1 501 621	90 808	-1 410 813	-94,0%	1 501 621	48 808	-1 452 813	-96,7%
EBITDA	895 409	517 490	-377 919	-42,2%	187 113	52 379	-134 734	-72,0%
CAPEX	1 954 870	1 390 165	-564 705	-28,9%	560 383	451 786	-108 597	-19,4%
Udział przychodów ze sprzedaży segmentu w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	26%	21%	-5 p.p.		22%	20%	-2 p.p.	

W obszarze Wytwarzania prezentowane są dane finansowe Spółki Enea Wytwarzanie sp. z o.o. oraz jej spółek zależnych.

Enea Wytwarzanie posiada m.in. 10 wysokosprawnych i zmodernizowanych bloków energetycznych w segmencie Elektrowni Systemowych.

Roczne zdolności produkcyjne wynoszą w tym segmencie ok. 16 TWh energii elektrycznej.

2016 Czynniki zmiany EBITDA:

Segment Elektrownie Systemowe:

- (-) w 2015 r. przychody z tytułu KDT 293,1 mln zł – zakończenie programu w Enea Wytwarzanie
- (-) wyższe koszty stałe o 40 mln zł – wyższe rezerwy na świadczenia pracownicze o 32,8 mln zł
- (-) spadek marży na obrocie i na Rynku Bilansującym o 6,2 mln zł
- (+) wzrost marży na wytwarzaniu o 71,8 mln zł
- (+) wyższy wynik na pozostałej działalności o 8,5 mln zł
- (+) wyższe przychody z Regulacyjnych Usług Systemowych o 2 mln zł

Segment Ciepło:

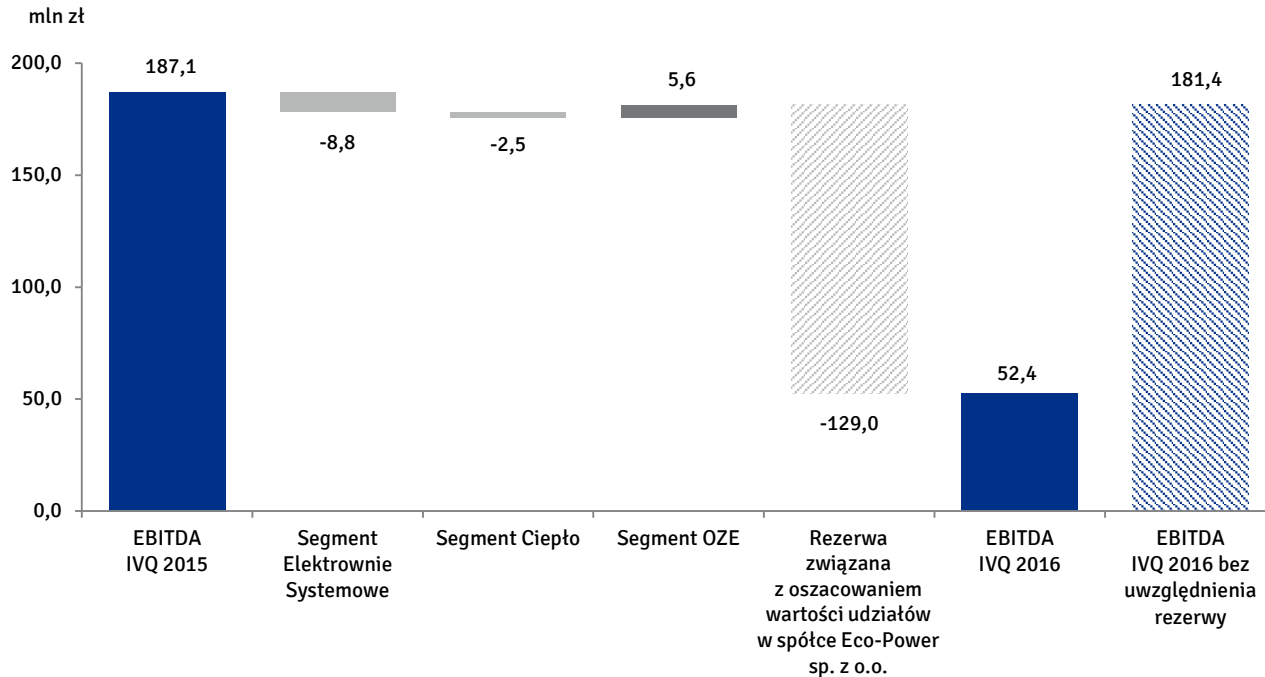
- (+) spadek kosztów zużycia materiałów i surowców o 29,4 mln zł
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży ciepła o 23,2 mln zł
- (-) wzrost kosztów zakupu energii na potrzeby sprzedaży o 4,6 mln zł
- (-) spadek przychodów z tytułu świadectw pochodzenia o 23,9 mln zł

Segment OZE:

- (-) utworzenie rezerwy w kwocie 129 mln zł w związku z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco-Power sp. z o.o.
- (-) obszar Wiatr (-14,4 mln zł) : spadek przychodów ze świadectw pochodzenia o 12,5 mln zł i niższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej o 1,4 mln zł
- (-) obszar Woda (-8,0 mln zł): spadek przychodów ze świadectw pochodzenia o 9,1 mln zł, niższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej o 2,0 mln zł i wyższe przychody z energii elektrycznej o 2,6 mln zł
- (+) obszar Biogaz (+6,7 mln zł): w 2015 r. utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania w wysokości 6,2 mln zł

Obszar Wytwarzania

[tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	3 531 459	3 310 314	-221 145	-6,3%	875 155	852 527	-22 628	-2,6%
energia elektryczna	2 820 195	2 909 673	89 478	3,2%	744 583	727 773	-16 810	-2,3%
świadcstwa pochodzenia	120 290	45 537	-74 753	-62,1%	36 227	9 940	-26 287	-72,6%
sprzedaż uprawnień do emisji CO ₂	-	32 713	32 713	100,0%	-	10 642	10 642	100,0%
Ciepło	275 153	296 771	21 618	7,9%	85 756	97 505	11 749	13,7%
rekompensata na pokrycie kosztów osieroconych	293 147	-	-293 147	-100,0%	-	-	-	-
Pozostałe	22 674	25 620	2 946	13,0%	8 589	6 667	-1 922	-22,4%
EBIT	-905 467	178 751	1 084 218	-	-1 393 828	-60 210	1 333 618	95,7%
Amortyzacja	299 255	247 931	-51 324	-17,2%	79 320	63 781	-15 539	-19,6%
Odpisy z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów	1 501 621	90 808	-1 410 813	-94,0%	1 501 621	48 808	-1 452 813	-96,7%
EBITDA	895 409	517 490	-377 919	-42,2%	187 113	52 379	-134 734	-72,0%
CAPEX	1 954 870	1 390 165	-564 705	-28,9%	560 383	451 786	-108 597	-19,4%
Udział przychodów ze sprzedaży segmentu w przychodach ze sprzedaży netto Grupy	26%	21%	-5 p.p.		22%	20%	-2 p.p.	

IVQ 2016 Czynniki zmiany EBITDA:

Segment Elektrownie Systemowe:

- (-) wyższe koszty stałe o 27,0 mln zł
- (+) wzrost marży na obrocie i na Rynku Bilansującym o 0,9 mln zł
- (+) wyższe przychody z Regulacyjnych Usług Systemowych o 1,0 mln zł
- (+) wzrost marży na wytwarzaniu o 5,1 mln zł
- (+) wyższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej o 11,4 mln zł

Segment Ciepło:

- (-) spadek przychodów ze sprzedaży świadectw pochodzenia o 12,0 mln zł
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych o 3,9 mln zł
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów o 1,9 mln zł
- (-) spadek przychodów z pozostałej działalności operacyjnej o 2,9 mln zł
- (+) spadek kosztów zużycia materiałów i surowców o 10,7 mln zł
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży ciepła o 11,9 mln zł

Segment OZE:

- (-) utworzenie rezerwy związanej z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco Power sp. z o.o. w kwocie 129 mln zł
- (+) obszar Biogaz (+7,1 mln zł): w 2015 r. utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania w wysokości 5,8 mln zł, niższe koszty zużycia substratów o 0,9 mln zł, wyższe przychody z tytułu świadectw pochodzenia o 0,5 mln zł
- (+) obszar Woda (+1,4 mln zł): niższe koszty z tytułu wynagrodzeń o 1,4 mln zł
- (-) obszar Wiatr (-2,9 mln zł): niższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej o 2,0 mln zł, niższe przychody z tytułu świadectw pochodzenia o 5,1 mln zł, niższe koszty usług obcych o 3,8 mln zł, wyższe przychody ze sprzedaży energii elektrycznej o 0,8 mln zł

Obszar Wydobywania

[tys. zł]	2015 ¹⁾	2016	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2015 ¹⁾	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	362 580	1 785 981	1 423 401	392,6%	362 580	471 878	109 298	30,1%
węgiel	355 452	1 724 416	1 368 964	385,1%	355 452	452 043	96 591	27,2%
pozostałe produkty i usługi	3 328	49 896	46 568	1 399,3%	3 328	17 223	13 895	417,5%
towary i materiały	3 800	11 669	7 869	207,1%	3 800	2 612	-1 188	-31,3%
EBIT	115 666	241 189	125 523	108,5%	115 666	82 250	-33 416	-28,9%
Amortyzacja	40 441	363 238	322 797	798,2%	40 441	92 472	52 031	128,7%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	-	7 353	7 352	100,0%	-	-	-	-
EBITDA	156 107	611 779	455 672	291,9%	156 107	174 722	18 615	11,9%
CAPEX	51 114	307 720	256 606	502,0%	51 114	92 611	41 496	81,2%
Udział przychodów ze sprzedaży segmentu w przychodach ze sprzedaży Grupy	3%	11%	8 p.p.		9%	11%	2 p.p.	

Obszar Wydobywania - GK LW Bogdanka

Dane finansowe GK LW Bogdanka za okres styczeń - grudzień 2016 r.

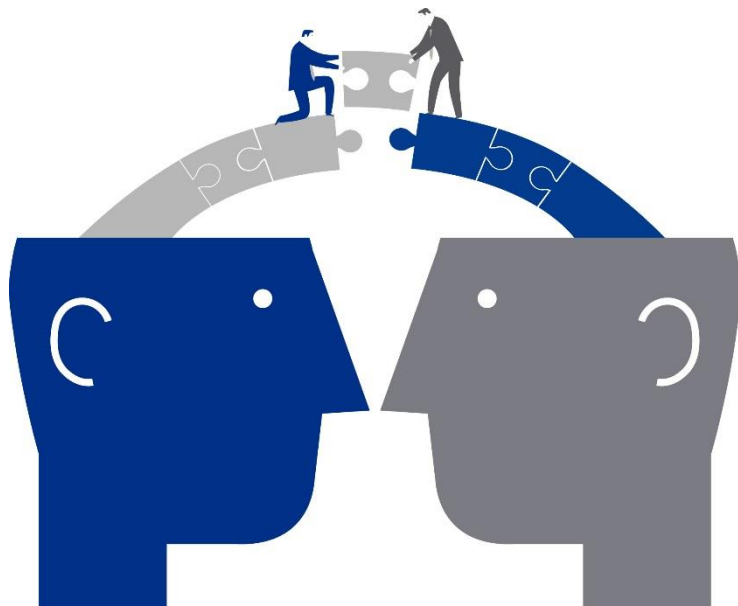
Jednostka Dominująca - Lubelski Węgiel Bogdanka SA

Sortymenty produkcji: miął (ok. 99%), groszek, orzech

Główni odbiorcy: energetyka zawodowa i przemysłowa

2016 Czynniki osiągniętej EBITDA:

- (+) rentowność EBITDA 34,3% przy rentowności EBIT 13,5%
- (+) wzrost produkcji i sprzedaży węgla, w tym rozpoczęcie sprzedaży eksportowej (Ukraina)
- (+) niższy, jednostkowy koszt wydobycia
- (+) wyższa ilościowa sprzedaż węgla przy niższej cenie sprzedaży

1) Prezentowane dane w roku 2015 dotyczą okresu listopad-grudzień

Obszar Pozostałej działalności

[tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży	549 156	533 901	-15 255	-2,8%	162 306	138 912	-23 394	-14,4%
EBIT	-341	-747	-406	-119,1%	-16 178	-13 198	2 980	18,4%
Amortyzacja	19 593	28 260	8 667	44,2%	6 307	8 332	2 025	32,1%
EBITDA	19 252	27 513	8 261	42,9%	-9 871	-4 866	5 005	50,7%
CAPEX	93 846	108 496	14 650	15,6%	49 191	54 529	5 338	10,9%
Udział przychodów ze sprzedaży segmentu w przychodach ze sprzedaży Grupy	4%	3%	-1 p.p.		4%	3%	-1 p.p.	

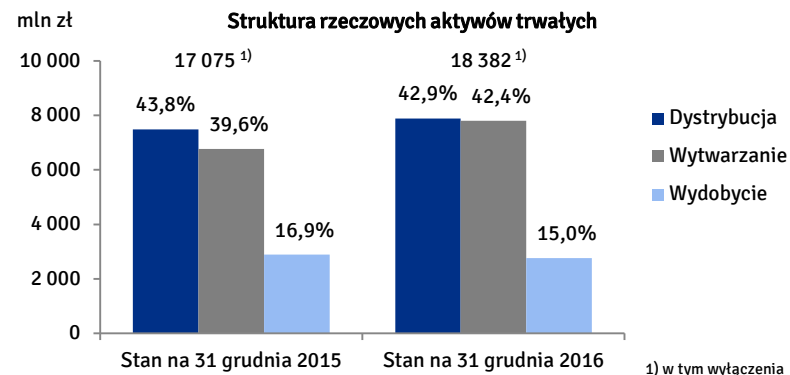
W obszarze Pozostałej działalności prezentowane są spółki z trzech obszarów:

- **wsparcie dla pozostałych spółek w Grupie Kapitałowej:**
Enea Centrum sp. z o.o. – stanowiąca Centrum Usług Wspólnych w Grupie w zakresie księgowości, kadr, teleinformatyki, obsługi klienta
Enea Logistyka sp. z o.o. – spółka wyspecjalizowana w zakresie działalności logistycznej, magazynowej, zaopatrzeniowej
- **działalność towarzysząca:**
Enea Oświetlenie sp. z o.o. – spółka wyspecjalizowana w oświetleniu wewnątrz i na zewnątrz budynków; projektuje, buduje oświetlenie drogowe, iluminacje przestrzeni miejskich, podświetlanie budynków zabytkowych i użyteczności publicznej, a także świadczy usługi budowy i kompleksowej obsługi elektrowni fotowoltaicznych
- **działalność pozostała:**
Grupa prowadzi działania restrukturyzacyjne, których celem jest utrzymanie w strukturze jedynie spółek z podstawowego łańcucha wartości, spółek je wspierających oraz towarzyszących.
Do tej grupy spółek należał Szpital Uzdrawiskowy ENERGETYK, który został sprzedany 2 grudnia 2016 r.

Sytuacja majątkowa – struktura aktywów i pasywów GK Enea

Aktywa [tys. zł]	Na dzień:		Zmiana	Zmiana %
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2016		
Aktywa trwałe	18 203 442	19 486 599	1 283 157	7,0%
Rzeczowe aktywa trwałe	17 074 978	18 382 498	1 307 520	7,7%
Użytkowanie wieczyste gruntów	74 160	74 899	739	1,0%
Wartości niematerialne	272 116	370 638	98 522	36,2%
Nieruchomości inwestycyjne	20 624	28 020	7 396	35,9%
Inwestycje w jednostkach zależnych i współkontrolowanych	748	2 518	1 770	236,6%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	616 795	403 257	-213 538	-34,6%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	23 982	42 482	18 500	77,1%
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-70,1%	112	100,0%
Instrumenty pochodne	844	40 267	39 423	4 671,0%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	28 323	30 690	2 367	8,4%
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	90 872	111 218	20 346	22,4%
Aktywa obrotowe	4 785 554	5 049 920	264 366	5,5%
Prawa do emisji CO ₂	307 521	417 073	109 552	35,6%
Zapasy	649 509	448 941	-200 568	-30,9%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 732 744	1 824 488	91 744	5,3%
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	31 956	9 541	-22 415	-70,1%
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	479	478	-1	-0,2%
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	222 011	4 852	-217 159	-97,8%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 822 094	2 340 217	518 123	28,4%
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	19 240	4 330	-14 910	-77,5%
Razem aktywa	22 988 996	24 536 519	1 547 523	6,7%

Czynniki zmian aktywów trwałych (wzrost o 1.283 mln zł):

- wzrost rzeczowych aktywów trwałych wynika ze wzrostu nakładów w związku z realizacją strategii inwestycyjnej GK Enea, głównie odbiór kolejnych etapów budowy bloku 11
- wzrost wartości niematerialnych o 99 mln zł wynika głównie z rozwoju oprogramowania dla Grupy Kapitałowej stanowiącego wsparcie w działalności operacyjnej spółek oraz nadaniem licencji
- spadek aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego (o 214 mln zł) dotyczy dokonanego w ubiegłym roku odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych
- wzrost instrumentów pochodnych o 39 mln zł wynika ze wzrostu wartości wyceny transakcji IRS, związany ze zwiększonym w 2016 r. wolumenem zawartych transakcji IRS
- wzrost środków zgromadzonych w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń wynika ze zwiększenia obowiązkowego odpisu

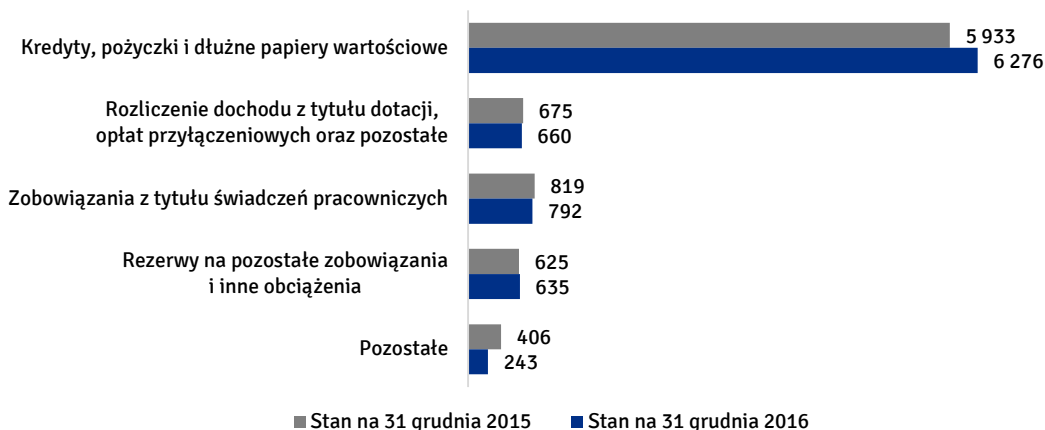
Czynniki zmian aktywów obrotowych (wzrost o 264 mln zł):

- wzrost praw do emisji CO₂ o 110 mln zł wynika z wyższego zakupu praw do emisji CO₂
- spadek stanu zapasów o 201 mln zł wynika ze spadku zapasów węgla oraz świadectw pochodzenia energii
- spadek aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy o 217 mln zł wynika z wycofania środków ulokowanych w papierach wartościowych o wysokiej płynności i przesunięcia ich do środków pieniężnych z przeznaczeniem na realizację planowanych projektów inwestycyjnych w Grupie Kapitałowej Enea
- wzrost środków pieniężnych o 518 mln zł wynika przede wszystkim z transferu środków z aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz decyzją o braku wypłaty dywidend i przeznaczenie ich na realizację strategii inwestycyjnej Grupy Kapitałowej

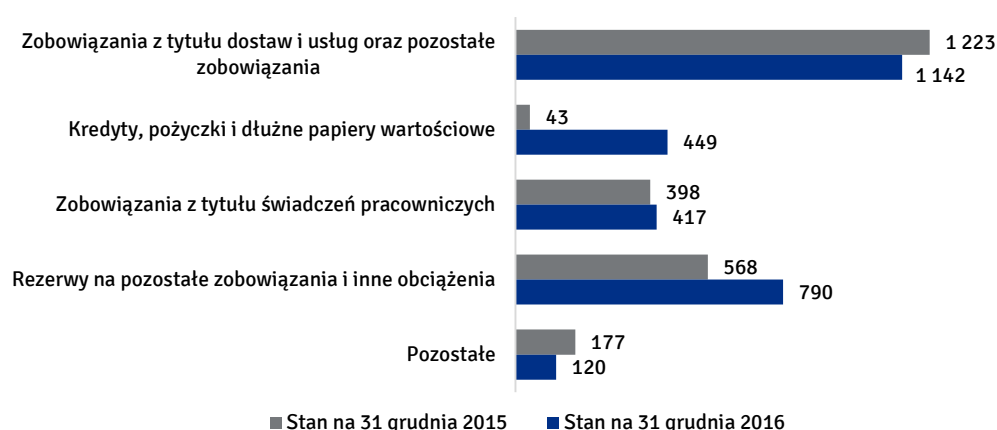
Sytuacja majątkowa – struktura aktywów i pasywów GK Enea

Pasywa [tys. zł]	Na dzień:		Zmiana	Zmiana %
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2016		
Razem kapitał własny	12 122 603	13 011 729	889 126	7,3%
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	-	-
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną	3 632 464	3 632 464	-	-
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	814	744	-70	-8,6%
Pozostałe kapitały	-45 883	-25 652	20 231	44,1%
Kapitał rezerwowo z wyceny instrumentów zabezpieczających	3 980	33 826	29 846	749,9%
Zyski zatrzymane	7 158 352	7 946 612	788 260	11,0%
Udziały niekontrolujące	784 858	835 717	50 859	6,5%
Razem zobowiązania	10 866 393	11 524 790	658 397	6,1%
Zobowiązania długoterminowe	8 457 838	8 606 757	148 919	1,8%
Zobowiązania krótkoterminowe	2 408 555	2 918 033	509 478	21,2%
Razem pasywa	22 988 996	24 536 519	1 547 523	6,7%

Struktura zobowiązań długoterminowych

Struktura zobowiązań krótkoterminowych

Czynniki zmian zobowiązań długoterminowych (wzrost o 149 mln zł):

- 342 mln zł wzrost kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych spowodowany m.in.: zaciągnięciem kredytu w EBI w wysokości 100 mln zł (wartość nominalna); emisji obligacji w wysokości 750 mln zł (wartość nominalna) przeznaczone na budowę Bloku 11; wykupem w kwocie 100 mln zł oraz reklasyfikacja do części krótkoterminowej obligacji w wartości nominalnej 300 mln zł LW Bogdanka
- 196 mln zł spadek rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Czynniki zmian zobowiązań krótkoterminowych (wzrost o 509 mln zł):

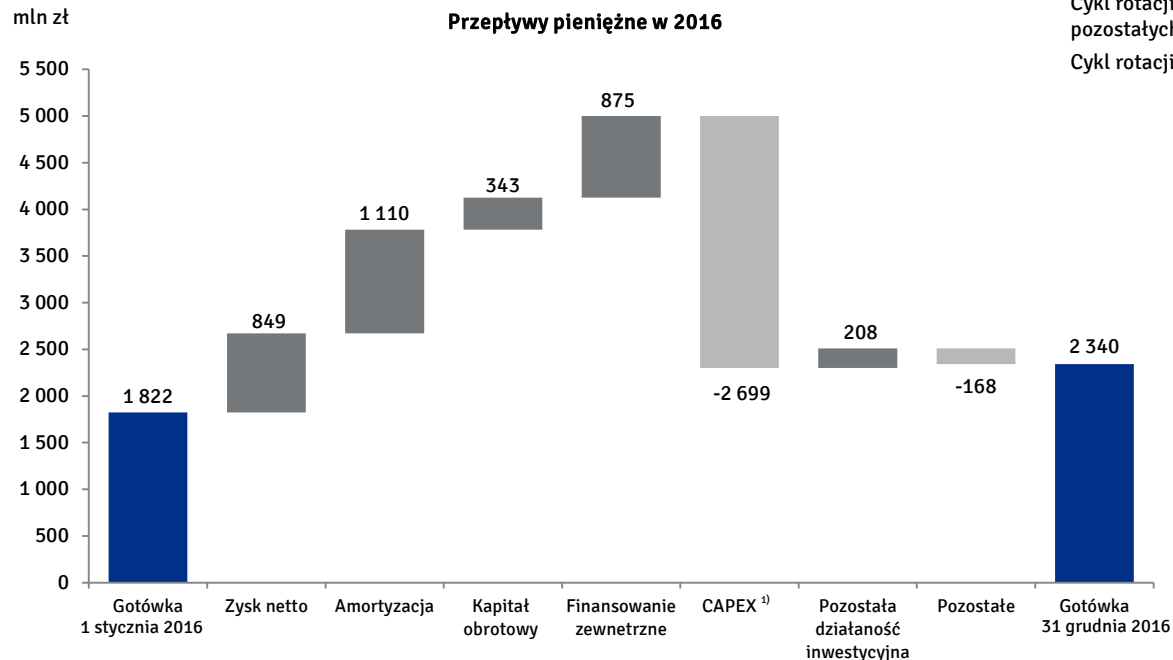
- 406 mln zł wzrost kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych spowodowany między innymi: kredytem w rachunku bieżącym, reklasyfikacją kredytu z EBI z zobowiązań długoterminowych na krótkoterminowe, reklasyfikacją pożyczek pozyskanych ze środków unijnych oraz reklasyfikacją obligacji LW Bogdanka
- 222 mln zł wzrost rezerw na pozostałe zobowiązania i inne świadczenia - utworzenie rezerwy związanej z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco Power sp. z o.o.
- 82 mln zł spadek zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań, głównie w wyniku niższych zobowiązań inwestycyjnych
- 55 mln zł spadek zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego

Sytuacja pieniężna GK Enea

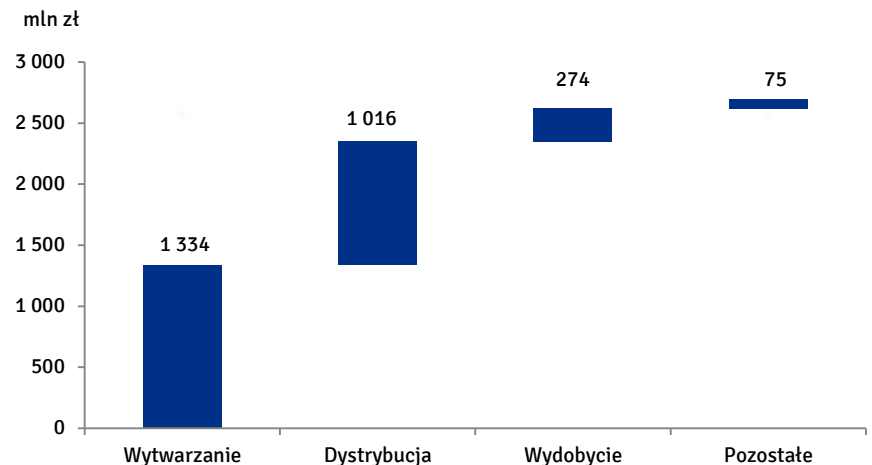
Rachunek przepływów pieniężnych [tys. zł]	31 grudnia 2015	31 grudnia 2016	Zmiana	Zmiana %
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 206 416	2 424 445	218 029	9,9%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-3 724 664	-2 490 580	1 234 084	33,1%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	2 653 026	584 258	-2 068 768	-78,0%
Zwiększenie / (Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych	1 134 778	518 123	-616 655	-54,3%
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	687 316	1 822 094	1 134 778	165,1%
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	1 822 094	2 340 217	518 123	28,4%

Analiza wskaźnikowa GK Enea ²⁾

	2015	2016	IVQ 2015	IVQ 2016
Wskaźniki rentowności				
ROE - rentowność kapitału własnego	-3,3%	6,5%	-40,8%	3,9%
ROA - rentowność aktywów	-1,7%	3,5%	-21,5%	2,1%
Rentowność netto	-4,1%	7,5%	-45,8%	4,3%
Rentowność operacyjna	-1,6%	9,9%	-44,8%	5,8%
Rentowność EBITDA	21,6%	20,7%	19,4%	16,9%
Wskaźniki płynności i struktury finansowej				
Wskaźnik bieżącej płynności	2,0	1,7	2,0	1,7
Pokrycie majątku trwałego kapitałami własnymi	0,7	0,7	0,7	0,7
Wskaźnik zadłużenia ogólnego	0,5	0,5	0,5	0,5
Dług netto / EBITDA	1,8	1,9	1,8	1,9
Wskaźniki aktywności gospodarczej				
Cykl rotacji należności krótkoterminowych w dniach	64	57	59	54
Cykl rotacji zobowiązań z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych w dniach	63	56	58	54
Cykl rotacji zapasów w dniach	31	26	29	25

Nabycie rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych GK Enea 2016

1) Nabycie rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych oraz nabycie jednostki zależnej w GK Enea 2016
 2) Definicje wskaźników zamieszczone zostały na str. 119

Rachunek zysków i strat Enea SA – 2016

[tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %
Sprzedaż energii elektrycznej odbiorcom detalicznym	3 882 341	3 943 856	61 515	1,6%
Sprzedaż paliwa gazowego odbiorcom detalicznym	94 437	132 247	37 810	40,0%
Sprzedaż usług dystrybucji odbiorcom posiadającym umowy kompleksowe	1 482 809	1 498 816	16 007	1,1%
Sprzedaż energii i paliwa gazowego innym podmiotom	187 333	99 028	-88 305	-47,1%
Sprzedaż usług	3 499	4 027	528	15,1%
Pozostałe przychody	12 252	752	-11 500	-93,9%
Podatek akcyzowy	232 447	257 374	24 927	10,7%
Przychody ze sprzedaży netto	5 430 224	5 421 352	-8 872	-0,2%
Amortyzacja	5 657	3 459	-2 198	-38,9%
Koszty świadczeń pracowniczych	48 968	55 751	6 783	13,9%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	1 866	2 416	550	29,5%
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	3 622 261	3 577 904	-44 357	-1,2%
Usługi dystrybucyjne	1 482 852	1 498 807	15 955	1,1%
Inne usługi obce	146 305	162 450	16 145	11,0%
Podatki i opłaty	3 134	3 103	-31	-1,0%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	5 311 043	5 303 890	-7 153	-0,1%
Pozostałe przychody operacyjne	18 334	27 697	9 363	51,1%
Pozostałe koszty operacyjne	56 985	36 873	-20 112	-35,3%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	1 754	-1	-1 755	-
Zysk / (strata) operacyjny	82 284	108 285	26 001	31,6%
Koszty finansowe	2 215 946	200 231	-2 015 715	-91,0%
Przychody finansowe	173 521	190 159	16 638	9,6%
Przychody z tytułu dywidend	874 236	548 874	-325 362	-37,2%
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	-1 085 905	647 087	1 732 992	-
Podatek dochodowy	30 983	26 844	-4 139	-13,4%
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego	-1 116 888	620 243	1 737 131	-
EBITDA	87 941	111 744	23 803	27,1%

2016:

Czynniki zmiany EBITDA Enea SA (wzrost o 24 mln zł):

- (+) wzrost marży i pokrycia o 19 mln zł:
  - (-) spadek średniej ceny sprzedaży energii o 1,4%
  - (-) wyższe koszty obowiązków ekologicznych o 2,7%
  - (+) spadek średniej ceny nabycia energii o 1,7%
  - (+) wzrost wolumenu sprzedaży energii o 3,0%
  - (+) wzrost wyniku na obrocie paliwem gazowym o 5 mln zł
- (-) wyższe koszty świadczeń pracowniczych (o 7 mln zł) spowodowane:
  - (-) wyższymi kosztami rezerw na świadczenia pracownicze o 5 mln zł
- (-) wyższe koszty usług obcych (o 16 mln zł):
  - (-) wyższe koszty związane z reklamą i reprezentacją o 2 mln zł
  - (-) wyższe koszty usług doradczych o 2 mln zł
  - (-) wyższe koszty sprzedaży i obsługi klienta o 6 mln zł
  - (-) wyższe koszty usług wspólnych o 7 mln zł
- (+) wzrost wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (o 28 mln zł) spowodowany jest:
  - (+) niższymi rezerwami na sprawy sądowe i potencjalne roszczenia o 15 mln zł
  - (+) niższymi należnościami odpisanymi w koszty o 19 mln zł
  - (-) wyższymi kosztami darowizn o 7 mln zł

Rachunek zysków i strat Enea SA – 2016

[tys. zł]	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Sprzedaż energii elektrycznej odbiorcom detalicznym	997 982	1 020 170	22 188	2,2%
Sprzedaż paliwa gazowego odbiorcom detalicznym	40 466	35 567	-4 898	-12,1%
Sprzedaż usług dystrybucji odbiorcom posiadającym umowy kompleksowe	381 084	386 682	5 598	1,5%
Sprzedaż energii i paliwa gazowego innym podmiotom	59 859	23 930	-35 929	-60,0%
Sprzedaż usług	899	1 096	197	21,9%
Pozostałe przychody	3 105	114	-2 991	-96,3%
Podatek akcyzowy	61 238	71 536	10 298	16,8%
Przychody ze sprzedaży netto	1 422 157	1 396 023	-26 134	-1,8%
Amortyzacja	1 259	799	-460	-36,5%
Koszty świadczeń pracowniczych	15 283	14 959	-324	-2,1%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	589	773	184	31,2%
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	947 493	902 650	-44 843	-4,7%
Usługi dystrybucyjne	381 078	386 547	5 469	1,4%
Inne usługi obce	42 100	45 381	3 281	7,8%
Podatki i opłaty	729	530	-199	-27,3%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	1 388 531	1 351 639	-36 892	-2,7%
Pozostałe przychody operacyjne	13 355	5 670	-7 685	-57,5%
Pozostałe koszty operacyjne	19 875	16 746	-3 129	-15,7%
Zysk / (strata) na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	673	7	-666	-99,0%
Zysk / (strata) operacyjny	27 779	33 315	5 536	19,9%
Koszty finansowe	2 129 258	42 649	-2 086 609	-98,0%
Przychody finansowe	53 650	50 422	-3 228	-6,0%
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	-2 047 829	41 088	2 088 917	-
Podatek dochodowy	7 017	6 380	-637	-9,1%
Zysk / (strata) netto okresu sprawozdawczego	-2 054 846	34 708	2 089 554	-
EBITDA	29 038	34 114	5 076	17,5%

IVQ 2016:

Czynniki zmiany EBITDA Enea SA (wzrost o 5 mln zł):

- (+) wzrost marży i pokrycia o 13 mln zł:
  - (-) spadek średniej ceny sprzedaży energii o 1,3%
  - (+) niższe koszty obowiązków ekologicznych o 17,6%
  - (+) spadek średniej ceny nabycia energii o 2,7%
  - (+) wzrost wolumenu sprzedaży energii o 3,6%
  - (+) wzrost wyniku na obrocie paliwem gazowym o 1 mln zł
- (-) wyższe koszty usług obcych (o 3 mln zł):
  - (-) wyższe koszty usług wspólnych o 4 mln zł
  - (-) wyższe koszty usług doradczych o 1 mln zł
  - (+) niższe koszty związane z reklamą i reprezentacją o 1 mln zł
- (-) spadek wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (o 5 mln zł) spowodowany jest:
  - (-) wyższymi kosztami darowizn o 7 mln zł
  - (-) wyższymi odpisami aktualizującymi należnościami o 7 mln zł
  - (+) niższymi należnościami odpisanymi w koszty o 6 mln zł
  - (+) niższymi rezerwami na sprawy sądowe i potencjalne roszczenia o 1 mln zł

Sytuacja majątkowa – struktura aktywów i pasywów Enea SA

Aktywa [tys. zł]	Na dzień:		Zmiana	Zmiana %
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2016		
Aktywa trwałe	13 876 621	14 912 074	1 035 453	7,5%
Rzeczowe aktywa trwałe	30 699	29 063	-1 636	-5,3%
Użytkowanie wieczyste gruntów	1 998	1 970	-28	-1,4%
Wartości niematerialne	4 005	4 814	809	20,2%
Nieruchomości inwestycyjne	15 955	15 405	-550	-3,4%
Inwestycje w jednostkach zależnych i wspólnie kontrolowanych	8 323 493	9 448 433	1 124 940	13,5%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	63 316	48 562	-14 754	-23,3%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	23 402	41 902	18 500	79,1%
Obligacje wewnątrzgrupowe	5 339 352	5 136 547	-202 805	-3,8%
Instrumenty pochodne	844	40 267	39 423	4671,0%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	73 557	145 111	71 554	97,3%
Aktywa obrotowe	2 970 689	3 305 851	335 162	11,3%
Zapasy	152 318	84 984	-67 334	-44,2%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 141 808	1 119 479	-22 329	-2,0%
Obligacje wewnątrzgrupowe	55 033	486 566	431 533	784,1%
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	215 488	-	-215 488	-100,0%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 397 632	1 614 822	217 190	15,5%
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	8 410	-	-8 410	-100,0%
Razem aktywa	16 847 310	18 217 925	1 370 615	8,1%

Czynniki zmian aktywów trwałych (wzrost o 1.035 mln zł):

- wzrost inwestycji w jednostkach zależnych i wspólnie kontrolowanych o 1.124 mln zł wynika z dopłat zwrotnych do udziałów Enea Wytwarzanie w wysokości 1.136 mln zł
- spadek obligacji wewnątrzgrupowych o 203 mln zł wynika ze zmiany stanu nabytych obligacji oraz reklasyfikacji części obligacji z aktywów trwałych do aktywów obrotowych

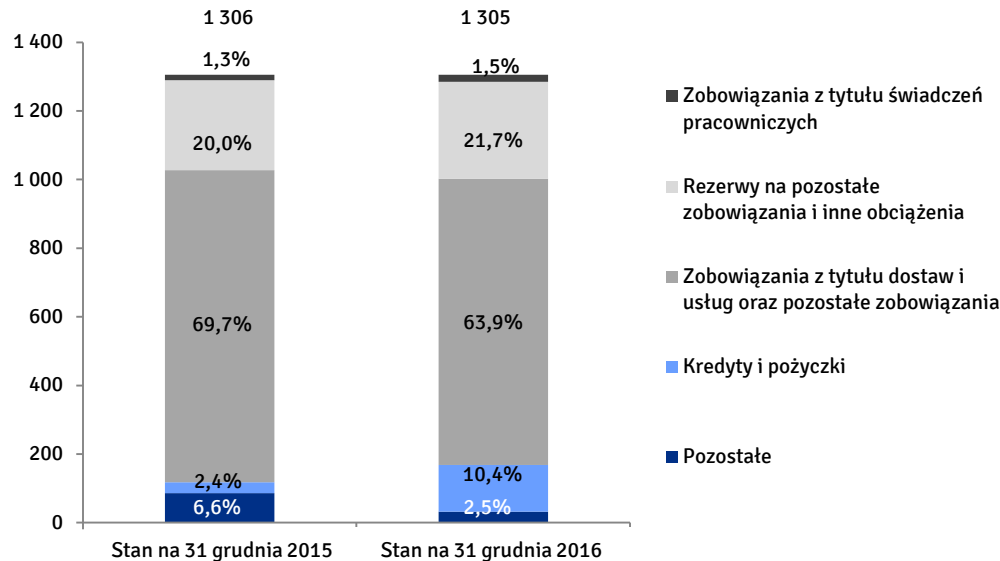
Czynniki zmian aktywów obrotowych (wzrost o 335 mln zł):

- wzrost obligacji wewnątrzgrupowych o 431 mln zł wynika z reklasyfikacji aktywów trwałych do części krótkoterminowej i nabycia obligacji wewnątrzgrupowych
- spadek aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy o 215 mln zł wynika z wycofania środków ułożonych w papierach wartościowych o wysokiej płynności i przesunięcia ich do środków pieniężnych z przeznaczeniem na realizację planowanych projektów inwestycyjnych w Grupie Kapitałowej Enea
- wzrost środków pieniężnych o 217 mln zł wynika przede wszystkim z transferu środków z aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy
- spadek zapasów o 67 mln zł dotyczy świadectw pochodzenia energii

Sytuacja majątkowa – struktura aktywów i pasywów Enea SA

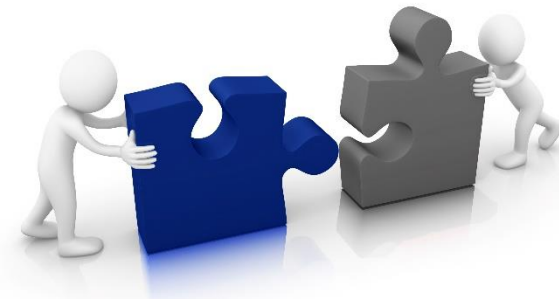
Pasywa [tys. zł]	Na dzień:		Zmiana	Zmiana %
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2016		
Razem kapitał własny	10 288 005	10 940 479	652 474	6,3%
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	-	-
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną	4 627 673	4 627 673	-	-
Kapitał rezerwowo z wyceny instrumentów zabezpieczających	3 980	33 826	29 846	749,9%
Kapitał rezerwowo	2 640 358	2 640 358	-	-
Zyski zatrzymane	2 427 976	3 050 604	622 628	25,6%
Razem zobowiązania	6 559 305	7 277 446	718 141	10,9%
Zobowiązania długoterminowe	5 253 551	5 972 038	718 487	13,7%
Zobowiązania krótkoterminowe	1 305 754	1 305 408	-346	0,0%
Razem pasywa	16 847 310	18 217 925	1 370 615	8,1%

Struktura zobowiązań krótkoterminowych

Czynniki zmian zobowiązań

- zaciągnięcie kredytu celowego z EBI dotyczącego modernizacji i rozbudowy majątku dystrybucyjnego w wysokości 100 mln zł (wartość nominalna)
- programy emisji obligacji – środki w wysokości 750 mln PLN (wartość nominalna) przeznaczone na budowę Bloku przez Enea Wytwarzanie sp. z o.o
- wzrost poziomu zobowiązań z tytułu dostaw i usług o 79 mln zł
- wzrost rezerwy na świadectwa pochodzenia energii o 26 mln zł
- spadek poziomu zobowiązań z tytułu podatków (uwzględniając podatek dochodowy) o 48 mln zł
- spadek zobowiązań z tytułu cash pooling'u o 160 mln zł

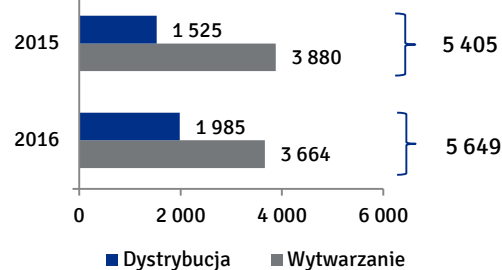
Sytuacja pieniężna Enea SA

Rachunek przepływów pieniężnych [tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	175 874	83 403	-92 471	-52,6%
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 977 197	-561 847	1 415 350	71,6%
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	2 758 140	695 634	-2 062 506	-74,8%
Zwiększenie / (Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych	956 817	217 190	-739 627	-77,3%
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	440 815	1 397 632	956 817	217,1%
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	1 397 632	1 614 822	217 190	15,5%

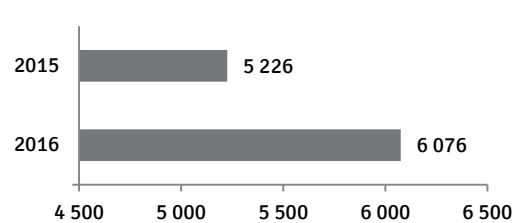
Analiza wskaźnikowa Enea SA ¹⁾

	2015	2016	IVQ 2015	IVQ 2016
Wskaźniki rentowności				
ROE - rentowność kapitału własnego	-10,9%	5,7%	-79,9%	1,3%
ROA - rentowność aktywów	-6,6%	3,4%	-48,8%	0,8%
Rentowność netto	-20,6%	11,4%	-144,5%	2,5%
Rentowność operacyjna	1,5%	2,0%	2,0%	2,4%
Rentowność EBITDA	1,6%	2,1%	2,0%	2,4%
Wskaźniki płynności i struktury finansowej				
Wskaźnik bieżącej płynności	2,3	2,5	2,3	2,5
Pokrycie majątku trwałego kapitałami własnymi	74,1%	73,4%	74,1%	73,4%
Wskaźnik zadłużenia ogólnego	38,9%	39,9%	38,9%	39,9%
Wskaźniki aktywności gospodarczej				
Cykl rotacji należności krótkoterminowych w dniach	74	75	68	68
Cykl rotacji zobowiązań z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych w dniach	36	41	33	38
Cykl rotacji zapasów w dniach	9	8	10	12

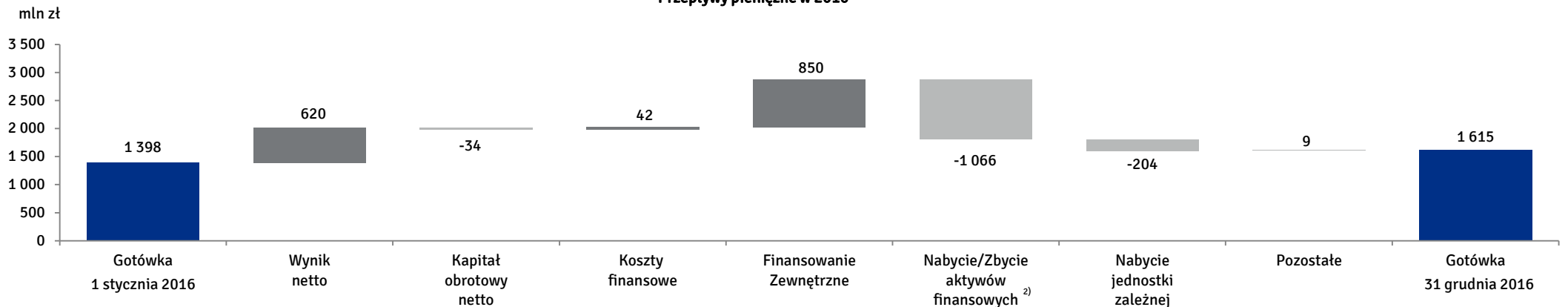
Stan posiadanych obligacji wewnątrzgrupowych

Stan zadłużenia zewnętrznego

Przepływy pieniężne w 2016

1) Definicje wskaźników zamieszczone zostały na str. 119

2) Pozycja nie zawiera wykupu obligacji w wysokości 936 mln zł, który rozliczony został w formie bezgotówkowej

Prognozy wyników finansowych

Zarząd Enea SA nie publikował prognoz wyników finansowych na 2016 r.

Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego i podstawa publikacji

Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Enea za rok obrotowy 2016 zostało sporządzone zgodnie z § 92 ust. 1 pkt 4 oraz § 92 ust. 3 w związku z § 91 ust. 5-6 oraz § 83 ust. 7 rozporządzenia Ministra Finansów z 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259 z póź. zm.).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej oraz jednostkowe sprawozdanie finansowe Enea SA zawarte w ramach skonsolidowanego raportu Enea SA za rok obrotowy 2016 sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości oraz Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej oraz jednostkowe sprawozdanie finansowe Enea SA zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Emitenta oraz jego Grupę Kapitałową w dającej się przewidzieć przyszłości. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania skonsolidowanego i jednostkowego sprawozdania istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuowania działalności w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Dane finansowe zaprezentowane w sprawozdaniach, jeżeli nie wskazano inaczej, zostały wyrażone w tys. zł.

Wykorzystywane instrumenty finansowe

Enea SA realizuje strategię zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej, której głównym celem jest zabezpieczenie przepływów pieniężnych wynikających z zawartych umów o finansowanie. Przyjęta strategia zakłada ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy, zmian w przepływach pieniężnych wynikających z ryzyka zmian stóp procentowych na rynku w określonym horyzoncie czasu. W 2016 r. w ramach zawartych umów transakcji rynku finansowego dokonano zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej na łączną kwotę 1.440.000 tys. zł. Zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej dokonano w oparciu o instrumenty Interest Rate Swap (IRS).

W 2016 r. Enea Centrum sp. z o.o. nie zawierała transakcji zabezpieczających ryzyko walutowe.

W okresie sprawozdawczym Enea Trading sp. z o.o. zawierała transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe (transakcje terminowe zakupu EUR) w celu zabezpieczenia płatności wynikających z zakupu uprawnień do emisji CO₂ w ramach kontraktów terminowych. Wolumen aktywnych kontraktów forward na zakup EUR na 31 grudnia 2016 r. wyniósł 23.063 tys. EUR.

W okresie sprawozdawczym Enea Wytwarzanie sp. z o.o. posiadała aktywne kontrakty forward NDF na zakup biomasy w kwocie 521 tys. EUR.

Zarządzanie zasobami finansowymi

W styczniu 2014 r. Spółki Grupy Kapitałowej Enea zawarły z bankami PKO BP SA oraz Pekao SA umowy na kompleksową obsługę bankową. Zawarte umowy dostarczają Spółkom Grupy Kapitałowej Enea kompleksową obsługę bankową w ramach dostępnej gamy produktowej banków, dostępność kredytów w rachunkach bieżących oraz umożliwią wspólne zarządzanie zasobami pieniężnymi z wykorzystaniem mechanizmu Cash Poolingu. Celem zawarcia ww. umów było m.in. zapewnienie efektywnego zarządzania środkami pieniężnymi Spółek z Grupy oraz optymalizacja kosztowa w zakresie ponoszonych kosztów z tytułu usług bankowych. Usługa Cash Poolingu pozwala na konsolidację rachunków bankowych, w wyniku czego bilansowane są salda rachunków Spółek należących do Podatkowej Grupy Kapitałowej Enea (PGK Enea) poprzez pokrywanie przejściowych niedoborów finansowych nadwyżkami środków pieniężnych, którymi dysponują pozostałe Spółki należące do PGK Enea.

Bieżące zarządzanie płynnością Spółek koncentruje się na planowaniu przepływów pieniężnych oraz monitorowaniu bieżącej koncentracji środków pieniężnych na rachunkach bankowych. Powstałe nadwyżki finansowe Enea SA jako Pool Leader lokuje w aktywa obrotowe w postaci depozytów bankowych. W celu ujednoczenia procesu zarządzania płynnością i ryzykiem płynności Spółki PGK Enea zostały objęte regulacjami wewnątrzgrupowymi, tj. polityką i procedurą zarządzania płynnością i ryzykiem płynności. Jednocześnie, w celu ograniczenia ryzyka braku środków pieniężnych na potrzeby terminowego regulowania zobowiązań, Spółki Grupy Kapitałowej Enea posiadają dostęp do limitów intraday w ramach usługi Cash Poolingu. W przypadku braku wystarczającego salda środków pieniężnych w ramach Cash Poolingu istnieje możliwość skorzystania z kredytów w rachunkach bieżących.

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych

Do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej, o których mowa w tabeli poniżej, została wybrana KPMG Audyty spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. Umowa z ww. podmiotem została podpisana 6 maja 2015 r. Informacje nt. wynagrodzenia netto należnego podmiotowi dokonującemu czynności rewizji finansowej na rzecz Enea SA w latach 2015-2016 zaprezentowane są w tabeli poniżej:

Dane w tys. zł	2015	2016
Wynagrodzenie z tytułu badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Enea SA	139	147
Wynagrodzenie za pozostałe usługi	41	35
RAZEM	180	182

Wynagrodzenie za pozostałe usługi obejmuje wynagrodzenie za badania sprawozdania regulacyjnego za rok 2015 zgodnie z art. 44 Prawa energetycznego oraz wynagrodzenie za przeprowadzenie uzgodnionych procedur w odniesieniu do kowenantów bankowych za rok 2015.

Szczegółowe informacje dotyczące wyboru KPMG Audyty spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. oraz opis świadczonych usług opublikowany został raportem bieżącym nr 38/2014 z 18 grudnia 2014 r.

Przewidywana sytuacja finansowa

W roku 2016 GK LW Bogdanka osiągnęła bardzo dobre wyniki finansowe na tle branży. W minionym roku nie udało się w pełni skompensować spadku cen węgla wyższym wolumenem jego sprzedaży. W związku z tym priorytetem będzie utrzymanie kosztów jednostkowych na odpowiednim poziomie i optymalizacja wydatków inwestycyjnych. Na wyniki wydobywania pozytywny wpływ powinna mieć również odczuwalna stabilizacja cen na rynku węgla, a także dobra współpraca obszaru Wytwarzania i Wydobywania w zakresie wykorzystania zasobów węgla dostępnych w ramach GK Enea.

Obszar Wytwarzania, który w 2016 r. odpowiadał za 26% EBITDA GK Enea, pozostaje pod wpływem wymagającej sytuacji na rynku energii. Skoncentrowana na węglu kamiennym produkcja wiąże się z ekspozycją na ryzyko związane z kosztami emisji dwutlenku węgla. Istotne dla przychodów generowanych przez obszar Wytwarzania pozostają planowane w roku 2017 duże remonty bloków wytwórczych, które wymuszą stosunkowo długie okresy zawieszenia produkcji energii elektrycznej na remontowanym bloku w Elektrowni Kozienice. Mniejsza produkcja dotychczas posiadanych zasobów wytwórczych będzie jednak rekompensowana poprzez wykorzystanie efektów synergii i spójnego zarządzania produkcją w związku z nabyciem aktywów Elektrowni Połaniec. Co w rezultacie, w ocenie GK Enea, powinno przyczynić się do uzyskania wyższych wyników w obszarze Wytwarzania.

Duży udział regulowanego obszaru Dystrybucji w wyniku EBITDA GK Enea (w 2016 r. Dystrybucja odpowiadała za 47% EBITDA Grupy) wpływa na przewidywalność przepływów pieniężnych i stabilizuje je w czasie. Jednak nie bez znaczenia dla tego obszaru pozostają dwa fakty: spadek średniego ważonego kosztu kapitału przyjmowanego przez Urząd Regulacji Energetyki (URE) dla kalkulacji taryf (WACC) o 1,522 p.p. (z 7,197% w 2015 r. do 5,675% w 2016 r.) oraz wprowadzenie przez URE od 2016 r. tzw. taryfy jakościowej. Wprowadzony mechanizm rozliczania dystrybutorów energii elektrycznej na podstawie zrealizowanych w roku wskaźników SAIDI i SAIFI może wpłynąć w sposób istotny na obniżenie poziomu EBITDA w obszarze Dystrybucji. Obniżenie WACC w 2016 r. wpłynęło na obniżenie EBITDA w obszarze o ok. 58 mln zł.

W obszarze Obrotu działania operacyjne koncentrują się zwiększaniu przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i paliwa gazowego – dzięki atrakcyjnej ofercie produktowej pozyskiwani są nowi Klienci, zwiększa się również wolumen sprzedawanej energii i gazu. Negatywnie na wyniki finansowe tego obszaru wpływa rosnąca konkurencja na rynku wywierająca presję na realizowane ceny, wzrost kosztów obowiązków ekologicznych oraz istotne obniżenie cen rynkowych praw majątkowych. Pozytywny wpływ na wyniki tego obszaru będzie miał z pewnością zwiększony wolumen produkowanej energii elektrycznej w ramach GK Enea.

Pomimo trudnych warunków rynkowych i regulacyjnych, dzięki konsekwentnie realizowanej optymalizacji kosztów operacyjnych, GK Enea generuje wyniki finansowe na oczekiwanym poziomie. Wobec coraz bardziej wymagającej sytuacji na rynku energii Zarząd będzie podejmował kolejne działania dla podtrzymania pozytywnego wyniku działalności.

Pozycja finansowa Grupy jest bezpieczna, wsparta przez znaczną ilość środków pieniężnych, których stan na koniec 2016 r. wraz z krótkoterminowymi aktywami finansowymi utrzymywanymi do terminu wymagalności oraz aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik wyniósł ponad 2,3 mld zł. Kwota ta obejmowała środki pieniężne na rachunkach Spółek, lokaty bankowe, a także środki pieniężne przekazane do zarządzania firmie zewnętrznej. Dzięki konsekwentnie utrzymywanej dyscyplinie kosztowej oraz optymalnej alokacji posiadanych zasobów Grupa ma zagwarantowane korzystne finansowanie inwestycji.

Grupa Enea realizuje rozległy program CAPEX (nakładów inwestycyjnych) obejmujący przede wszystkim obszar wytwarzania oraz sieć dystrybucyjną, ale także akwizycje stanowiące okazje rynkowe (jak ostatnia akwizycja LW Bogdanka, czy sfinalizowana w marcu 2017 r. akwizycja Elektrowni Połaniec).

Realizacja programu inwestycyjnego wpłynie pozytywnie na osiągnięte przez GK Enea wyniki finansowe.

Istotne zdarzenia po dacie bilansowej

Aneksowanie umów na Kompleksową Obsługę Bankową

25 stycznia 2017 r. Spółki GK Enea podpisały aneksy do obowiązujących obecnie Umów na kompleksową obsługę bankową zawartych z bankami PKO BP i Pekao SA. Aneksowane umowy zapewniają Spółkom z GK Enea pełną obsługę bankową na jednolitych zasadach. Zarządzanie rachunkami bankowymi Spółek objętymi usługą Cash Poolingu pozwala na osiąganie wartości dodanych zarówno w obszarze zarządzania nadwyżkami finansowymi, jak i wzajemnego bilansowania niedoborów finansowych. Przekłada się to zatem na wzrost efektywności zarządzania środkami pieniężnymi w ujęciu Grupy oraz optymalizację kosztową w zakresie finansowania. Dzięki aneksowaniu terminu obowiązywania umów nie ulegną również zmianie rachunki dedykowane do dokonywania płatności przez Klientów. Termin obowiązywania aneksowanych umów dobiega końca 31 grudnia 2019 r.

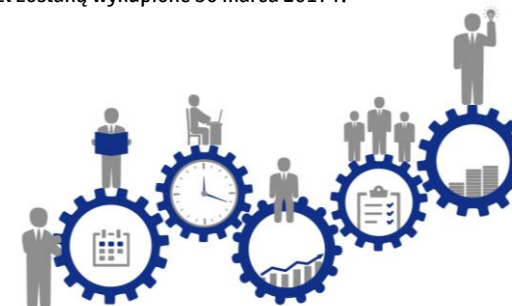
Kredyt inwestycyjny z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (Umowa C) i Program Emisji Obligacji Enea Operator

W styczniu 2017 r. Enea SA dokonała trzeciego uruchomienia kredytu w ramach Umowy C udzielonego przez Europejski Bank Inwestycyjny w kwocie 250 000 tys. zł. Waluta uruchomionego kredytu to złoty. Oprocentowanie jest zmienne oparte na stawce WIBOR dla depozytów 6-miesięcznych powiększone o marżę Banku. Transza będzie spłacana w równych ratach, a ostateczna spłata nastąpi w grudniu 2031 r.

Jednocześnie w styczniu 2017 r. Enea SA objęła III serię obligacji w wysokości 250.000 tys. zł wyemitowanych przez Enea Operator sp. z o.o. na podstawie Umowy Programu Emisji Obligacji z 7 lipca 2015 r. Oprocentowanie obligacji jest oparte na zmiennej stopie procentowej plus marża. Obligacje będą wykupywane w równych ratach, a ostateczny termin wykupu przypada na grudzień 2031 r.

Umowa programowa w sprawie programu emisji obligacji LW Bogdanka SA

W marcu 2017 r. LW Bogdanka SA zawarła aneks do Umowy Programowej z 30 czerwca 2014 r., w ramach którego Okres Obowiązywania Programu dla Transzy nr 1 został skrócony z 31 grudnia 2019 r. na 30 marca 2017 r. Wobec powyższego wszystkie obligacje wyemitowane w ramach Transzy nr 1 w łącznej wysokości 300.000 tys. zł zostaną wykupione 30 marca 2017 r.

4. Akcje i akcjonariat

Struktura kapitału zakładowego

Wysokość kapitału zakładowego Enea SA na dzień publikacji raportu za 2016 r. wynosi 441.442.578 zł i dzieli się na 441.442.578 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1 zł każda. Ogólna liczba głosów wynikających ze wszystkich wyemitowanych akcji Emitenta odpowiada liczbie akcji i wynosi 441.442.578 głosów.

Wszystkie akcje Spółki są akcjami zdematerializowanymi na okaziciela zarejestrowanymi w Krajowym Depozycje Papierów Wartościowych.

Struktura akcjonariatu

Struktura akcjonariatu Enea SA na 31 grudnia 2016 r.

Akcjonariusz	Liczba akcji / liczba głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym / udział w ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	227 364 428	51,5%
PZU TFI	22 788 363	5,2%
Pozostali	191 289 787	43,3%
RAZEM	441 442 578	100,0%

Struktura akcjonariatu Enea SA na dzień publikacji niniejszego raportu, tj. 30 marca 2017 r.

Akcjonariusz	Liczba akcji / liczba głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym / udział w ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	227 364 428	51,5%
PZU TFI	44 631 848	10,1%
Pozostali	169 446 302	38,4%
RAZEM	441 442 578	100,0%

Zmiany w strukturze akcjonariatu do dnia publikacji sprawozdania

Od dnia publikacji raportu okresowego za 2015 r. nastąpiły zmiany w strukturze akcjonariatu, które dotyczyły przekroczenia przez fundusze zarządzane przez TFI PZU SA progu kolejno 5% oraz 10% ogólnej liczby głosów w Spółce. Szczegółowe informacje w tym zakresie zostały przekazane w raportach bieżących nr 31/2016 z 17 października 2016 r. oraz nr 6/2017 z 13 lutego 2017 r.

1) 30 grudnia 2016 r. był ostatnim dniem notowań na GPW w 2016 r.

Potencjalne zmiany w strukturze akcjonariatu

Spółce nie są znane umowy oraz zdarzenia, w wyniku których w przyszłości mogłyby nastąpić zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych Akcjonariuszy. Tym niemniej specyfika procesu nieodpłatnego nabywania od Skarbu Państwa akcji pracowniczych przez uprawnionych pracowników i ich spadkobierców może spowodować nieznaczne zmiany w liczbie akcji posiadanych przez Skarb Państwa.

Akcje własne

Enea SA, ani spółki z Grupy Kapitałowej Enea nie nabywały w 2016 r. akcji własnych Spółki.

System kontroli akcji pracowniczych

Statut Enea SA przewiduje pakiet tzw. akcji pracowniczych. Na cele przekazywania akcji pracowniczych przeznaczone były wszystkie akcje zwykłe imienne serii B Enea SA w liczbie 41.638.955 sztuk.

Na podstawie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji pracownicy Grupy Kapitałowej Enea nabyli 16 maja 2010 r. prawo do bezpłatnego nabycia od Skarbu Państwa akcji Spółki. Uprawnionych do nieodpłatnego nabycia akcji Enea było 8.818 osób, dla których przewidziano 33.239.235 akcji.

Prawo do nieodpłatnego nabycia przez osoby uprawnione od Skarbu Państwa akcji Enea wygasło 16 maja 2012 r. Po tym terminie zawarte mogą być jedynie umowy przez spadkobierców osób uprawnionych w szczególnych przypadkach określonych w ww. ustawie.

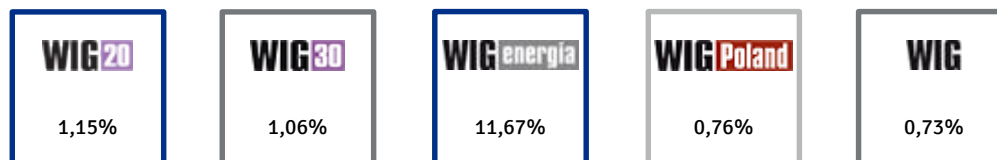
Zgodnie z § 6 ust. 3 Statutu Enea SA akcje imienne serii B należące do Skarbu Państwa przeznaczone na cele określone w ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji oraz w ustawie o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego, stały się akcjami na okaziciela z chwilą wygaśnięcia zakazu zbywania albo z chwilą wygaśnięcia prawa do nieodpłatnego nabycia akcji.

Zgodnie z wiedzą Spółki, ilość akcji Enea SA pozostała do nieodpłatnego udostępnienia uprawnionym pracownikom Spółki wynosiła 1.969.793, wg stanu na 31 grudnia 2016 r.

Enea SA nie uruchamiała w 2016 r. standardowych systemów kontroli programów akcji pracowniczych.

Notowania akcji Enea SA na Giełdzie Papierów Wartościowych

Akcje Enea SA notowane są Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) od 17 listopada 2008 r. Udział akcji Spółki w indeksach na 30 grudnia 2016 r. ¹⁾

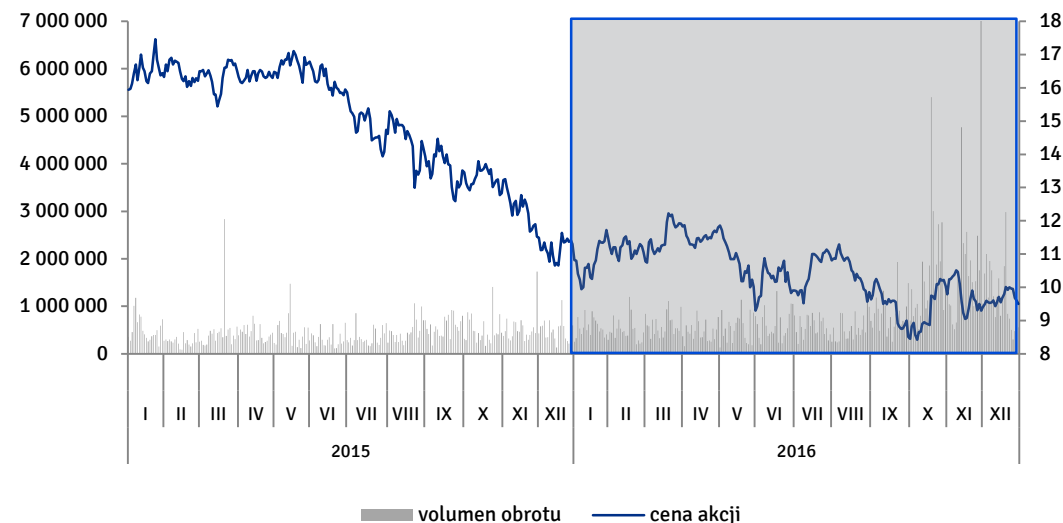
W wyniku rocznej rewizji indeksów Enea SA po sesji 17 marca 2017 r. opuściła indeks WIG20, uzupełniając jednocześnie portfel indeksu mWIG40.

Notowania akcji Enea SA na Giełdzie Papierów Wartościowych

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące akcji Spółki w 2016 r.

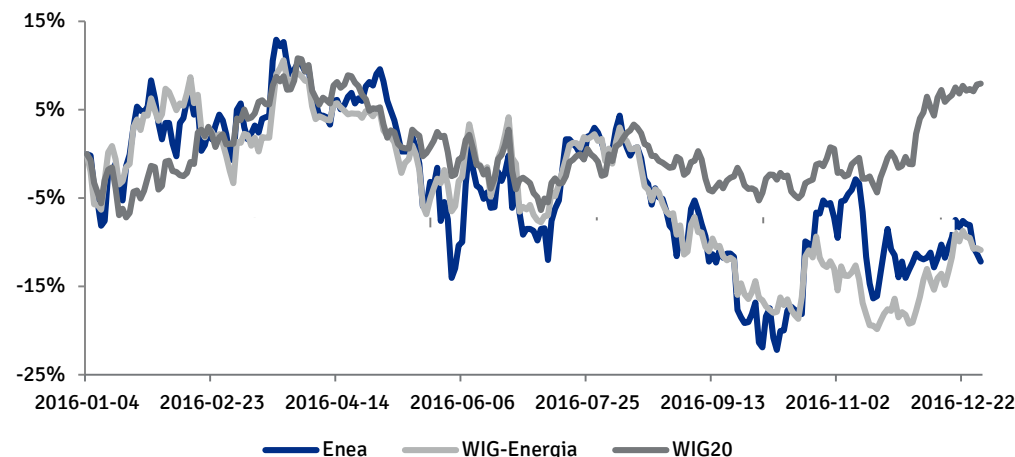
Kluczowe dane dotyczące akcji:	2015	2016
Kurs maksymalny [zł]	17,48	12,22
Kurs minimalny [zł]	10,56	8,42
Kurs ostatni [zł]	11,30	9,50
Kapitalizacja na koniec okresu [mln zł]	4 988,30	4 193,70
Kapitalizacja Enea SA na tle krajowych spółek notowanych na GPW na koniec okresu [%]	0,97	0,75
Wartość księgowa [mln zł]	12 647,12	11 999,47
C/Z [kapitalizacja giełdowa/zysk netto]	5,5	-
C/WK [kapitalizacja giełdowa/wartość księgowa]	0,39	0,35
Stopa zwrotu na koniec okresu [%]	-23,23	-15,93
Stopa dywidendy [%]	4,2	-
Wartość obrotów [mln zł]	1 653,22	2 231,17
Udział w obrotach [%]	0,81	1,18
Wskaźnik obrotu [%]	25,50	50,00
Średni wolumen na sesję	449 510	883 502
Średnia liczba transakcji na sesję	1 081	1 570
Średni spread [pb]	20	22
Wolumen [szt.]	44 317 932	221 757 499

Notowania akcji Enea SA w latach 2015-2016

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. kurs akcji Enei spadł z 10,82 zł do 9,50 zł, tj. o 1,32 zł, czyli 12,2%. Najwyższy kurs w tym okresie akcje Enei osiągnęły 18 marca, natomiast najniższy – 7 października 2016 r.

Zmiana kursu akcji Enea SA w porównaniu do zmian indeksów WIG20 i WIG-Energia

5. Władze

Skład osobowy Zarządu Enea SA

Na dzień publikacji niniejszego raportu, tj. na 30 marca 2017 r. Zarząd Spółki działa w następującym składzie:

Mirosław Kowalik

Prezes Zarządu

Mirosław Kowalik od ponad 20 lat związany jest z branżą energetyczną, pełniąc funkcje zarządcze na szczeblu operacyjnym i strategicznym. W 2015 r. kierował firmą SNC Lavalin sp. z o.o. Polska w randze Wiceprezesa Zarządu i Dyrektora ds. Rozwoju Biznesu. W latach 1999-2015 pracował na różnych stanowiskach menedżerskich dla Grupy ALSTOM Power, ostatnio jako Dyrektor ds. Sprzedaży i Marketingu. W latach 1995-1998 związany z koncernem ABB.

Mirosław Kowalik jest absolwentem Wydziału Elektrycznego Akademii Morskiej w Gdyni. Ukończył studia menedżerskie MBA (program Rotterdam School of Management we współpracy z Uniwersytetem Gdańskim oraz Gdańską Fundacją Kształcenia Menedżerów) uzyskując tytuł Executive Master of Business Administration. Jest również absolwentem studiów podyplomowych Zarządzanie Finansami Przedsiębiorstw w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Aktualnie odbywa studium doktoranckie Executive Doctor of Business Administration w Polskiej Akademii Nauk, Instytut Nauk Ekonomicznych.

Zakres kompetencji: Koordynacja zagadnień związanych z całokształtem działalności Spółki i Grupy Kapitałowej Enea.

Wiesław Piosik

Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

Wiesław Piosik jest związany z energetyką zawodową od ponad 30 lat. W ostatnim czasie zarządzał prywatnymi przedsiębiorstwami z obszaru dystrybucji energii, projektowania i wykonawstwa robót sieciowych oraz OZE. W latach 1998-2005 pełnił funkcje członka zarządu oraz prezesa zarządu Energetyki Poznańskiej SA (obecnie: Enea SA), w latach 2007-2009 kierował pracami Zarządu Polenergia Dystrybucja sp. z o.o. Posiada duże doświadczenie w nadzorowaniu spółek kapitałowych w sektorach paliwowo-energetycznym, bankowym oraz IT – pełnił funkcje członka rady nadzorczej m.in. w Kompanii Węglowej SA, CIECH SA, Exatel SA oraz LG Petro Bank.

Wiesław Piosik jest absolwentem Politechniki Poznańskiej, ukończył studia na Wydziale Elektrycznym w zakresie elektrotechniki o specjalności: elektroenergetyka. Ukończył również Studium Podyplomowe Politechniki Poznańskiej w zakresie systemów i sieci elektroenergetycznych w warunkach przejścia do gospodarki rynkowej oraz Studium Podyplomowe Marketingu Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Posiadane kompetencje rozwijał w toku wielu szkoleń z zakresu zarządzania.

Zakres kompetencji: Nadzór i koordynacja nad wszystkimi zagadnieniami związanymi z Ładem Korporacyjnym, nadzorem właścicielskim oraz usługami w Grupie Kapitałowej Enea.

Piotr Adamczak

Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych

Piotr Adamczak jest związany z branżą energetyczną od ponad 20 lat. Karierę zawodową rozpoczął w Zakładzie Energetycznym Poznań. Kierował Wydziałem Organizacji Rynku w EnergoPartner Wielkopolska. W latach 2002-2011 pracował w Energetyce Poznańskiej, a po konsolidacji w Grupie Energetycznej Enea SA, na stanowiskach Kierownika Biura, Kierownika Wydziału i Dyrektora Pionu, zajmował się centralizacją i realizacją zadań w zakresie hurtowego obrotu energią elektryczną, zadań operatora handlowo technicznego, operatora handlowego, a także współpracą handlową z OZE. Od 2011 r. pracował na stanowisku Kierownika Biura, a od 2013 r. Dyrektora Departamentu Obrotu w Enea Trading, gdzie zajmował się działalnością handlową na rynkach energii elektrycznej, praw majątkowych do świadectw pochodzenia, uprawnień do emisji oraz współpracą handlową z OZE na rzecz spółek Grupy Enea.

Piotr Adamczak jest absolwentem Politechniki Poznańskiej na kierunku Elektrotechnika na Wydziale Elektrycznym. Ukończył również Studia Podyplomowe w zakresie Ekonomicznych Problemów Transformacji Elektroenergetyki w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie oraz podyplomowe studium Zarządzania obrotem energii elektrycznej na Wyższej Szkole Handlu i Usług w Poznaniu.

Zakres kompetencji: Nadzór i koordynacja nad całokształtem zadań związanych z działalnością handlową i obsługą Klientów.

Mikołaj Franzkowiak

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Mikołaj Franzkowiak od ponad 13 lat związany jest z zarządzaniem finansami. Od 2011 r. był zatrudniony w Banku Zachodnim WBK, gdzie początkowo kierował Departamentem Informacji Zarządczej Klientów Korporacyjnych, a od 2015 r. - Departamentem Finansów Skarbu, odpowiadając za zespół prowadzący rachunkowość dla obszaru ALM i Skarbu banku. Od 2013 r. wchodził w skład Rady Nadzorczej spółki BZ WBK Faktor. Był Członkiem Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych Fugo SA. Wcześniej był związany z Bankiem BPH SA (po fuzji Bank Pekao SA). Swoją karierę zawodową rozpoczął w firmie Ernst & Young.

Mikołaj Franzkowiak jest absolwentem Wydziału Prawa i Administracji na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Studiował również prawo i ekonomię na Uniwersytecie Erazma w Rotterdamie. Jest absolwentem studiów podyplomowych z zakresu rachunkowości na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu. Aktualnie jest studentem studiów doktoranckich na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Posiada międzynarodowy certyfikat Chartered Financial Analyst. Uczestnik licznych szkoleń z zakresu finansów i zarządzania.

Zakres kompetencji: Nadzór i koordynacja nad całością zagadnień ekonomiczno-finansowych i księgowych związanych z zarządzaniem ryzykiem w Spółce i Grupie Kapitałowej Enea oraz teleinformatyką i controllingiem.

Skład osobowy Rady Nadzorczej Enea SA

Na dzień publikacji niniejszego raportu, tj. na 30 marca 2017 r. Rada Nadzorcza Spółki IX kadencji składa się z dziesięciu członków i działa w następującym składzie:

Małgorzata Niezgoda, Przewodnicząca Rady Nadzorczej

Data powołania: 2 lipca 2015 r.

Małgorzata Niezgoda pracuje aktualnie jako Dyrektor Departamentu Nadzoru w Ministerstwie Energii. Od roku 2008 pełniła różne funkcje w departamentach zajmujących się nadzorem właścicielskim nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa w Ministerstwie Skarbu Państwa. W okresie listopad 2014 r. - luty 2015 r. pełniła funkcję Dyrektora Departamentu Górnictwa w Ministerstwie Gospodarki. W tym okresie został przygotowany proces restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego.

Małgorzata Niezgoda posiada wykształcenie wyższe, ukończyła Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego na kierunku Inżynieria Środowiska.

Piotr Kossak, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

Data powołania: 15 stycznia 2016 r.

Piotr Kossak prowadzi praktykę radcowską we własnej kancelarii Radcy Prawnego w Sandomierzu specjalizującej się w sprawach reprivatyzacyjnych, prawie fundacyjnym i stowarzyszeń oraz prawie spółek. W latach 2010-2012 był związany Wyższą Szkołą Humanistyczno - Przyrodniczą w Sandomierzu - jako adiunkt i dziekan Wydziału Prawa i Administracji.

Piotr Kossak jest doktorem nauk prawnych w zakresie prawa. Tytuł ten uzyskał na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL w Lublinie. W 1999 r. ukończył aplikację sądową w okręgu Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu oraz złożył egzamin sędziowski w Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie. W 2006 r. uzyskał wpis na listę radców prawnych w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Krakowie, natomiast w 2009 r. wpis na listę adwokatów Okręgowej Rady Adwokackiej w Kielcach. Piotr Kossak spełnia kryteria niezależności Członka Rady Nadzorczej.

Rafał Szymański, Sekretarz Rady Nadzorczej

Data powołania: 2 lipca 2015 r.

Rafał Szymański jest pracownikiem Ministerstwa Energii w Departamencie Nadzoru. W ramach obowiązków zawodowych odpowiada m.in. za nadzór właścicielski wobec spółek z udziałem Skarbu Państwa. Dotychczas był pracownikiem Ministerstwa Skarbu Państwa, gdzie m.in. pełnił funkcję Naczelnika Wydziału nadzorującego spółki sektora elektroenergetycznego z udziałem Skarbu Państwa.

Rafał Szymański ukończył studia na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w zakresie Inżynierii ekologicznej oraz Podyplomowe Studia Funkcjonowanie Rynku Energii w Szkole Głównej Handlowej.

Wojciech Klimowicz, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 2 lipca 2015 r.

Wojciech Klimowicz związany jest z Enea SA od 2003 r. i obecnie pracuje w Departamencie Sprzedaży.

Wojciech Klimowicz ukończył studia magisterskie na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydziale Nauk Społecznych, Kierunku Politologia (specjalność: administracja samorządowa). Ukończył także Studia Podyplomowe: Statystyczna analiza danych w administracji i biznesie na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Tadeusz Mikłosz, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 2 lipca 2015 r.

Tadeusz Mikłosz posiada wieloletni staż zawodowy w obszarze elektroenergetyki oraz nadzoru właścicielskiego. Od 1983 r. związany z Enea SA i jej poprzednikiem prawnym, aktualnie pracownik Departamentu Zarządzania Operacyjnego. Od 1997 r. zasiadał w licznych Radach Nadzorczych spółek Prawa Handlowego.

Tadeusz Mikłosz posiada wykształcenie wyższe w zakresie zarządzania zespołami ludzkimi i politologii. Ponadto, ukończył Studia Podyplomowe w zakresie prawa gospodarczego na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu.

Sławomir Brzeziński, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 2 lipca 2015 r.

Sławomir Brzeziński jest związany z Enea SA od 2008 r. Obecnie pracuje na stanowisku Dyrektora Pionu Organizacji i Relacji Inwestorskich. Wcześniej był związany m.in. ze spółką Międzynarodowe Targi Poznańskie w Poznaniu.

Sławomir Brzeziński jest absolwentem Politechniki Poznańskiej, Wydziału Budowy Maszyn i Zarządzania. Ukończył także studia podyplomowe na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu w zakresie logistyki i zarządzania łańcuchem dostaw oraz Politechnice Poznańskiej na kierunku zarządzanie jakością. Obecnie studiuje Prawo na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Roman Stryjski, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 15 stycznia 2016 r.

Roman Stryjski jest profesorem Uniwersytetu Zielonogórskiego, Dyrektorem Instytutu Informatyki i Zarządzania Produkcją. Wcześniej, przez wiele lat związany był zawodowo z Wyższą Szkołą Inżynierską w Zielonej Górze i Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Zielonej Górze. Członek międzynarodowych towarzystw naukowych i komitetów doradczych, Polskiego Towarzystwa Certyfikacji Energii oraz Komisji Nauk Organizacji i Zarządzania O/PAN w Poznaniu.

Roman Stryjski jest dr hab. nauk technicznych Uniwersytetu Marcina Lutra Halle/ Wittenberg.

Piotr Mirkowski, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 15 stycznia 2016 r.

Piotr Mirkowski w latach 2009-2015 był Członkiem Rady Nadzorczej w Spółce Akcyjnej Radpec SA. W latach 2007-2015 związany był z RTBS „Administrator” sp. z o.o. Od 1998 r. do 1999 r. był zatrudniony w Zakładzie Usług Technicznych Energetyki Ciepłej w Radomiu na stanowisku Dyrektora ds. eksploatacji. W latach 1989-1998 pracował jako Kierownik Wydziału Sieci Ciepłych w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej w Radomiu.

Piotr Mirkowski jest absolwentem Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu, specjalność technologia budowy maszyn. Ukończył również studia podyplomowe na Politechnice Warszawskiej w zakresie ciepłownictwa i ogrzewnictwa z audytingiem energetycznym. Posiada uprawnienia Audytora ISO i Pełnomocnika ISO.

Rafał Bargiel, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 15 stycznia 2016 r.

Rafał Bargiel prowadzi obecnie własną kancelarię adwokacką, która świadczy kompleksowe usługi prawne dla klientów indywidualnych i korporacyjnych.

Rafał Bargiel tytuł magistra prawa zdobył na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach na wydziale Prawa i Administracji. Ukończył aplikację adwokacką przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Bielsku - Białej.

Paweł Skopiński, Członek Rady Nadzorczej

Data powołania: 5 września 2016 r.

Paweł Skopiński jest Radcą prawnym Ministerstwa Energii. Od 2004 r. związany z Departamentem Prawnym w Ministerstwie Skarbu Państwa. W latach 2010 - 2016 był Radcą prawnym w Departamencie Prawnym i Procesowym Ministerstwa Skarbu Państwa. Wcześniej współpracował z renomowanymi kancelariami prawnymi w zakresie sporządzania opinii prawnych.

Paweł Skopiński ukończył Uniwersytet Warszawski na Wydziale Prawa i Administracji w Warszawie. W 2009 r. uzyskał tytuł zawodowy Radcy Prawnego i został wpisany na listę radców prawnych w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie.

Zmiany w składzie Zarządu Enea SA

Data	Zdarzenie
	Rada Nadzorcza Enea SA podjęła uchwały o odwołaniu z dniem 7 stycznia 2016 r. ze składu Zarządu Enea SA: <ul style="list-style-type: none"> • Dalidy Gepfert - Wiceprezesa ds. Finansowych • Grzegorza Kinelskiego - Wiceprezesa ds. Handlowych
	Rada Nadzorcza Enea SA podjęła uchwałę o cofnięciu delegowania z dniem 7 stycznia 2016 r. Członka Rady Nadzorczej Wiesława Piosika do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu Enea SA
30 grudnia 2015 r.	Rada Nadzorcza Enea SA podjęła uchwałę w sprawie powołania ze skutkiem od dnia 7 stycznia 2016 r. Mirosława Kowalika na stanowisko Prezesa Zarządu w Zarządzie Enea SA kolejnej kadencji, która rozpoczęła się 7 stycznia 2016 r.
	Rada Nadzorcza Enea SA podjęła uchwałę w sprawie powołania ze skutkiem od dnia 7 stycznia 2016 r. Wiesława Piosika na stanowisko Wiceprezesa ds. Korporacyjnych w Zarządzie Enea SA kolejnej kadencji, która rozpoczęła się 7 stycznia 2016 r.
	Rada Nadzorcza Enea SA podjęła uchwałę o delegowaniu z dniem 7 stycznia 2016 r. Członka Rady Nadzorczej Sławomira Brzezińskiego do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa ds. Handlowych Enea SA do momentu powołania nowego Wiceprezesa ds. Handlowych
21 stycznia 2016 r.	Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwały w przedmiocie powołania ze skutkiem od 15 lutego 2016 r.: <ul style="list-style-type: none"> • Piotra Adamczaka na stanowisko Wiceprezesa ds. Handlowych • Mikołaja Franzkowiaka na stanowisko Wiceprezesa ds. Finansowych

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Enea SA

Data	Zdarzenie
30 grudnia 2015 r.	Rada Nadzorcza Enea SA podjęła uchwałę o cofnięciu z dniem 7 stycznia 2016 r. delegowania Członka Rady Nadzorczej Wiesława Piosika do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu Enea SA
30 grudnia 2015 r.	Rada Nadzorcza Enea SA podjęła uchwałę o delegowaniu z dniem 7 stycznia 2016 r. Członka Rady Nadzorczej - Sławomira Brzezińskiego - do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa ds. Handlowych Enea SA, do czasu powołania nowego Wiceprezesa ds. Handlowych
7 stycznia 2016 r.	Do Spółki wpłynęła rezygnacja Pana Wiesława Piosika z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Enea SA ze skutkiem na dzień 7 stycznia 2016 r. - rezygnacja złożona została w związku z powołaniem ww. osoby z dniem 7 stycznia 2016 r. w skład Zarządu Spółki
15 stycznia 2016 r.	NWZ Enea SA odwołało ze składu Rady Nadzorczej Enea SA Sandrę Malinowską, Radosława Winiarskiego oraz Tomasza Gołębińskiego - członka niezależnego
15 stycznia 2016 r.	NWZ Enea SA powołało w skład Rady Nadzorczej Enea SA 4 nowych Członków: Piotra Kossaka jako członka niezależnego, Rafała Bargiela, Romana Stryjskiego i Piotra Mirkowskiego
5 września 2016 r.	Do Spółki wpłynęło oświadczenie Ministra Energii z tego samego dnia o skorzystaniu przez Ministra Energii z uprawnienia do powołania na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki członka Rady Nadzorczej Enea SA w osobie Pawła Skopińskiego

W roku 2016 w Enea SA nie została wdrożona sformalizowana polityka różnorodności w odniesieniu do władz Spółki oraz jej kluczowych menedżerów. Spółka dokłada starań, aby każdorazowy wybór jej władz oraz kluczowych menedżerów odbywał się zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i poprzedzony był dokładną analizą doświadczenia, kompetencji, umiejętności oraz merytorycznym przygotowaniem każdego z kandydatów, bez względu na inne pozamerytoryczne kryteria, takie jak, w szczególności, płeć lub wiek. W ocenie Spółki wskazane powyżej kryteria oceny kandydatów na ww. stanowiska, pozwalają dokonać wyboru kandydatów zapewniających możliwość realizacji strategii oraz rozwoju działalności Spółki.

Zasady powoływania oraz opis zakresu uprawnień władz jednostki dominującej

Szczegółowe informacje znajdują się w Rozdziale 6. Corporate Governance na str. 100-106.

Zasady wynagradzania Członków Zarządu Enea SA

Zasady wynagradzania Członków Zarządu Enea SA, obowiązujące w 2016 r. zostały wprowadzone na mocy uchwał Rady Nadzorczej Enea SA z 7 stycznia 2016 r. i 18 lutego 2016 r. Wszyscy Członkowie Zarządu zawarli ze Spółką Umowy o świadczenie usług – kontrakty menedżerskie, w oparciu o przepisy ustawy z 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. Nr 26, poz. 306 ze zm.). Zawarte przez Spółkę Umowy o świadczenie usług oraz stanowiące załączniki do ww. umów - umowy o zakazie konkurencji przewidywały, że:

- a) w okresie obowiązywania Umowy o świadczenie usług Członkom Zarządu przysługiwało wynagrodzenie stałe miesięczne oraz wynikowa premia roczna w wysokości 40% wynagrodzenia całkowitego rocznego, obliczana na zasadach szczegółowo określonych w Umowie o świadczenie usług
- b) w zamian za przestrzeganie przez Członków Zarządu zobowiązań wynikających z zakazu prowadzenia działalności konkurencyjnej w okresie zakazu konkurencji, Członkom Zarządu przysługiwało odszkodowanie w łącznej wysokości równej iloczynowi: 1/12 wynagrodzenia całkowitego oraz liczby miesięcy obowiązywania okresu zakazu konkurencji
- c) w przypadku wygaśnięcia Umowy o świadczenie usług na skutek wygaśnięcia mandatu Członka Zarządu, Spółka miała prawo przez okres 1 miesiąca od daty wygaśnięcia Umowy, żądać od Członków Zarządu świadczenia usług dotyczących przekazania spraw związanych z prowadzeniem Spółki osobie wskazanej przez Przewodniczącą Rady Nadzorczej. Z tego tytułu Członkom Zarządu przysługiwało wynagrodzenie w wysokości równej wynagrodzeniu stałemu
- d) Członkom Zarządu przysługiwała odprawa w wysokości równej 3-krotności 1/12 wynagrodzenia całkowitego za wyjątkiem następujących sytuacji:
  - rozwiązanie Umowy o świadczenie usług przez Spółkę albo jej wygaśnięcie na skutek odwołania z funkcji Członka Zarządu z powodu zawinionego istotnego naruszenia postanowień Statutu lub ww. Umowy wyrządzającego Spółce szkodę
  - rozwiązanie Umowy o świadczenie usług przez Spółkę albo jej wygaśnięcie na skutek utraty prawa pełnienia funkcji Członka Zarządu w przypadku określonym w art. 18 ustawy – KSH
  - rozwiązanie Umowy o świadczenie usług przez Członka Zarządu albo jej wygaśnięcie na skutek złożenia rezygnacji z pełnienia tejże funkcji, chyba że rozwiązanie w/w Umowy albo złożenie rezygnacji nastąpiło z przyczyn zawinionych przez Spółkę

Odprawa, o której mowa powyżej, ulegała podwyższeniu – w przypadku, gdy Umowa o świadczenie usług wygaśnie wskutek wygaśnięcia mandatu Członka Zarządu i nie ulegała przedłużeniu na skutek powtórnego powołania tej samej osoby do pełnienia funkcji Członka Zarządu – o wartość 3-krotności 1/12 wynagrodzenia całkowitego tytułem ekwiwalentu związanego z brakiem okresu wypowiedzenia.

W przypadku naruszenia przez Członków Zarządu zakazu prowadzenia działalności konkurencyjnej, Członkowie Zarządu tracili prawo do otrzymania dalszych rat odszkodowania oraz byli zobowiązani do zapłaty na rzecz Spółki kary umownej. Spółka miała prawo rozwiązać Umowę o zakazie konkurencji, jeżeli odpadłyby przesłanki obowiązywania zakazu konkurencji.

Osoby zarządzające na własny koszt ubezpieczyły się od odpowiedzialności cywilnej mogącej powstać z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zarządzania.

Na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Enea SA z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu, uchwalonej w związku z wejściem w życie ustawy z 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, Rada Nadzorcza Uchwałą z 17 stycznia 2017 r. określiła zasady wynagradzania obecnych Członków Zarządu Enea SA.

Od 1 stycznia 2017 r. wszyscy Członkowie Zarządu zawierają ze Spółką Umowy o świadczenie usług zarządzania (Umowa), przewidujące, że:

- a) w okresie obowiązywania Umowy Członkom Zarządu przysługuje wynagrodzenie stałe miesięczne oraz wynagrodzenie zmienne, uzależnione od poziomu realizacji celów zarządczych, które nie może przekroczyć 65% wynagrodzenia stałego rocznego
- b) w zamian za przestrzeganie przez Członków Zarządu zobowiązań wynikających z zakazu prowadzenia działalności konkurencyjnej w okresie zakazu konkurencji, Członkom Zarządu przysługuje odszkodowanie w łącznej wysokości obliczonej jako iloczyn 0,5-krotności miesięcznego wynagrodzenia stałego i liczby 6
- c) w przypadku wygaśnięcia Umowy o świadczenie usług zarządzania na skutek wygaśnięcia mandatu Członka Zarządu, Spółka ma prawo przez okres 1 miesiąca od daty wygaśnięcia Umowy, żądać od Członków Zarządu świadczenia usług dotyczących przekazania spraw związanych z prowadzeniem Spółki osobie wskazanej przez Radę Nadzorczą, na warunkach określonych w Umowie. Z tego tytułu Członkom Zarządu przysługuje wynagrodzenie w wysokości równej miesięcznemu wynagrodzeniu stałemu
- d) Członkom Zarządu przysługuje odprawa w wysokości równej 3-krotności wynagrodzenia stałego za wyjątkiem następujących sytuacji:
  - wypowiedzenia, rozwiązania lub zmiany Umowy wskutek zmiany funkcji pełnionej przez Członka Zarządu w składzie Zarządu
  - wypowiedzenia, rozwiązania lub zmiany Umowy wskutek powołania Członka Zarządu na kolejną kadencję Zarządu
  - objęcia funkcji Członka Zarządu w spółce w ramach grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4. pkt 14 ustawy z 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów
  - rezygnacji z pełnienia funkcji

W przypadku naruszenia przez Członków Zarządu zakazu konkurencji po ustaniu pełnienia funkcji, Członkowie Zarządu tracą prawo do odszkodowania, które wygasa z dniem doręczenia Członkowi Zarządu oświadczenia o wypowiedzeniu. Ponadto, Spółka ma prawo żądać zapłaty przez Członka Zarządu kary umownej. Umowa zawiera zobowiązanie Osoby zarządzającej, że będzie na własny koszt ubezpieczona od odpowiedzialności cywilnej mogącej powstać w związku z zarządzaniem.

Zasady wynagradzania Członków Rady Nadzorczej Enea SA

W roku 2016 wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej uległo zmianie.

W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 15 grudnia 2016 r. wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej ustalone było na podstawie oświadczenia Ministra Skarbu Państwa z 20 czerwca 2000 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia członków Rad Nadzorczych w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa i kształtowało się na poziomie jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w IV kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 15 grudnia 2016 r. nastąpiła zmiana zasad wynagradzania obecnych Członków Rady Nadzorczej. Zgodnie z postanowieniami tejże uchwały NWZ miesięczne wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustalono jako iloczyn przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego oraz mnożnika:

- dla Przewodniczącego Rady Nadzorczej – 1,7
- dla pozostałych Członków Rady Nadzorczej – 1,5

Uchwała Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przewiduje także, że:

- Członkom Rady Nadzorczej przysługuje wynagrodzenie, o którym mowa powyżej bez względu na liczbę zwołanych posiedzeń
- wynagrodzenie nie przysługuje za ten miesiąc, w którym Członek Rady Nadzorczej nie był obecny na żadnym z prawidłowo zwołanych posiedzeń, a nieobecność nie została usprawiedliwiona

Wysokość wynagrodzeń

Wynagrodzenie osób wchodzących w skład Zarządu Enea SA pobierane w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r., z którymi Spółka zawarła umowę o świadczenie usług w zakresie zarządzania przedstawia poniższa tabela:

Imię i Nazwisko	Funkcja	Wynagrodzenie netto w zł [bez VAT] ¹⁾	Świadczenia dodatkowe
Krzysztof Zamasz	Prezes Zarządu ²⁾	2 042 924,72	-
Paweł Orlof	Członek Zarządu ²⁾	1 720 357,75	-
Dalida Gepfert	Członek Zarządu ³⁾	2 528 989,26	-
Grzegorz Kinelski	Członek Zarządu ³⁾	2 536 504,86	-
Mirostaw Kowalik	Prezes Zarządu ⁴⁾	1 121 610,00	-
Wiestaw Piosik	Wiceprezes Zarządu ⁴⁾	944 516,00 ⁵⁾	-
Piotr Adamczak	Wiceprezes Zarządu ⁶⁾	841 379,31	-
Mikołaj Franzkowiak	Wiceprezes Zarządu ⁶⁾	841 379,31	-

W okresie sprawowania funkcji zarządczych w 2016 r. Członkowie Zarządu Enea SA nie pobierali wynagrodzenia z tytułu pełnienia w tym czasie funkcji w spółkach zależnych Enea SA. Wynagrodzenie otrzymane przez osoby zarządzające nie obejmowało składników pozafinansowych.

1) W wynagrodzeniu zawarte są wszelkie tytuły wynikające z zawartych kontraktów i ujęte w kosztach Spółki, w tym także wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji oraz premia za rok 2015
 2) Funkcja pełniona do 7 grudnia 2015 r.
 3) Funkcja pełniona do 7 stycznia 2016 r.
 4) Funkcja pełniona od 7 stycznia 2016 r.

Wynagrodzenie osób wchodzących w skład Rady Nadzorczej Enea SA w roku obrotowym 2016 przedstawia poniższa tabela:

Imię i Nazwisko	Wynagrodzenie netto [zł]
Sławomir Brzeziński	82 081,14 ⁷⁾
Tadeusz Miktosz	52 538,34
Małgorzata Niezgoda	53 007,80
Wojciech Klimowicz	52 538,34
Rafał Szymański	52 538,34
Radosław Winiarski ⁸⁾	2 071,19
Sandra Malinowska ⁸⁾	2 071,19
Tomasz Gotębiowski ⁸⁾	2 071,19
Piotr Mirkowski ⁹⁾	50 605,29
Roman Stryjski ⁹⁾	50 605,29
Piotr Kossak ⁹⁾	50 605,29
Rafał Bargiel ⁹⁾	50 605,29
Paweł Skopiński ¹⁰⁾	17 724,51

Osoby wchodzące w skład Rady Nadzorczej Enea SA w roku obrotowym 2016 pobierały wynagrodzenia z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej w kwocie zgodnej z obowiązującymi przepisami.

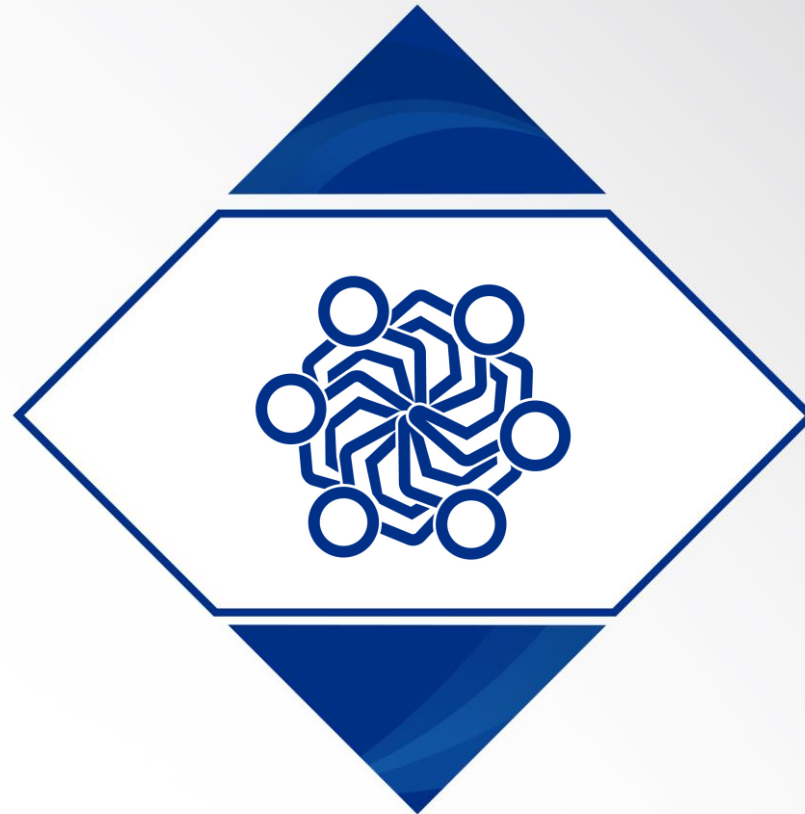
Wykaz akcji i uprawnień do akcji Enea w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Imię i nazwisko	Funkcja	Liczba akcji Enea SA na 31 grudnia 2016 r.	Liczba akcji Enea SA na 30 marca 2017 r.	Wartość nominalna [zł]
Wiestaw Piosik	Wiceprezes Zarządu	4 140	4 140	4 140
Tadeusz Miktosz	Członek Rady Nadzorczej	4 140	4 140	4 140

Na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego pozostałe osoby zarządzające oraz nadzorujące nie posiadają akcji Enea SA.

Na dzień przekazania niniejszego raportu okresowego osoby zarządzające i nadzorujące nie posiadają akcji lub udziałów w podmiotach zależnych Enea SA.

5) Z uwzględnieniem wynagrodzenia Członka Rady Nadzorczej delegowanego do pełnienia obowiązków Prezesa Zarządu
 6) Funkcja pełniona od 15 lutego 2016 r.
 7) W tym wynagrodzenie z tytułu oddelegowania do pełnienia funkcji Członka Zarządu
 8) Funkcja pełniona od 15 stycznia 2016 r.
 9) Funkcja pełniona od 15 stycznia 2016 r.
 10) Funkcja pełniona od 5 września 2016 r.

6. Corporate governance

Określenie stosowanego zbioru zasad

Kreowanie wartości dla akcjonariuszy, również poprzez transparentność spółki jest jednym z priorytetów Grupy Kapitałowej Enea. Mając to na uwadze, Zarząd Enea SA oświadcza, że w 2016 r. Spółka stosowała zasady ładu korporacyjnego (ang. *corporate governance*) stanowiące Załącznik do Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA z 13 października 2015 r., pn. „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016” (DPSN, zasady ładu korporacyjnego), które zostały opublikowane w serwisie prowadzonym przez GPW pod adresem internetowym https://www.gpw.pl/lad_korporacyjny_na_gpw.

Zasady i rekomendacje ładu korporacyjnego od których odstąpiono

Intencją Zarządu Enea SA jest stosowanie wszystkich zasad ładu korporacyjnego. Z uwagi jednak na fakt, że część zasad może stwarzać konieczność poniesienia przez Spółkę nadmiernych obciążeń, które mogłyby przewyższać ewentualne korzyści wynikające z potrzeb rynku, Spółka odstąpiła w 2016 r. od stosowania części zasad i rekomendacji ładu korporacyjnego wskazanych poniżej.

I. Zarząd i Rada Nadzorcza

II.Z.3. Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej spełnia kryteria niezależności, o których mowa w zasadzie II.Z.4.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że zgodnie ze Statutem Enea SA kryteria niezależności powinien spełniać, co najmniej jeden członek Rady Nadzorczej. Statut Spółki nie zabezpiecza zatem przestrzegania przedmiotowej zasady. Jednakże Zarząd deklaruje, że okoliczności przytoczone w treści niniejszej zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

II.Z.5. Członek rady nadzorczej przekazuje pozostałym członkom rady oraz zarządowi spółki oświadczenie o spełnianiu przez niego kryteriów niezależności określonych w zasadzie II.Z.4.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że zgodnie ze Statutem Spółki, niezależny członek Rady Nadzorczej jest zobowiązany do złożenia Spółce pisemnego oświadczenia, co do spełniania wszystkich kryteriów niezależności – wraz z zobowiązaniem do niezwłocznego informowania Spółki o zaprzestaniu spełniania tych kryteriów. Statut Enea SA nie przewiduje natomiast obowiązku składania tego rodzaju oświadczeń pozostałym członkom Rady Nadzorczej. Jednakże Zarząd deklaruje, że okoliczności przytoczone w treści niniejszej zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

II.Z.7. W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów działających w radzie nadzorczej zastosowanie mają postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w zasadzie II.Z.4. W przypadku gdy funkcję komitetu audytu pełni rada nadzorcza, powyższe zasady stosuje się odpowiednio.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że w odniesieniu do zadań i funkcjonowania komitetów działających w Radzie Nadzorczej stosuje postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w analizowanej zasadzie, z tym zastrzeżeniem, że akty wewnętrzne Spółki nie wymagają, aby większość członków tych komitetów spełniała kryteria niezależności. Zarząd deklaruje przy tym, że okoliczności przytoczone w treści niniejszej zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

II.Z.8. Przewodniczący komitetu audytu spełnia kryteria niezależności wskazane w zasadzie II.Z.4.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że zgodnie z obowiązującym w Spółce Regulaminem Rady Nadzorczej, co najmniej jeden członek Komitetu ds. Audytu powinien być członkiem niezależnym. Dokumenty wewnętrzne Spółki nie przewidują jednak, aby wymóg ten musiał spełniać przewodniczący tego komitetu.

W myśl postanowień ww. Regulaminu, członkowie komitetu wybierają ze swojego grona przewodniczącego. Zarząd deklaruje przy tym, że okoliczności przytoczone w treści niniejszej zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

IV. Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami

IV.R.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez: 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia, 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że Statut Spółki nie przewiduje udziału w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Niezależnie od powyższego, co do zasady, Zarząd Spółki odnosi się pozytywnie do umożliwienia w przyszłości akcjonariuszom Spółki udziału w Walnym Zgromadzeniu przy użyciu środków zapewniających transmisję danych na odległość w czasie rzeczywistym, w warunkach wprowadzenia odpowiednich regulacji prawnych.

IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewni powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że aktualnie nie udostępnia transmisji obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym. Z przebiegu obrad walnych zgromadzeń sporządzany jest jednak zapis obrazu i dźwięku, który następnie podlega udostępnieniu przez Spółkę za pośrednictwem korporacyjnej strony internetowej.

V. Konflikt interesów i transakcje z podmiotami powiązany

V.Z.5. Przed zawarciem przez spółkę istotnej umowy z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce lub podmiotem powiązany zarząd zwraca się do rady nadzorczej o wyrażenie zgody na taką transakcję. Rada nadzorcza przed wyrażeniem zgody dokonuje oceny wpływu takiej transakcji na interes spółki. Powyższemu obowiązкови nie podlegają transakcje typowe i zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez spółkę z podmiotami wchodzącymi w skład grupy

kapitałowej spółki. W przypadku, gdy decyzję w sprawie zawarcia przez spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązany podejmuje walne zgromadzenie, przed podjęciem takiej decyzji spółka zapewni wszystkim akcjonariuszom dostęp do informacji niezbędnych do dokonania oceny wpływu tej transakcji na interes spółki.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że zgodnie ze Statutem Enea SA do kompetencji Rady Nadzorczej należy m.in. wyrażanie zgody na zawarcie znaczącej umowy z podmiotem powiązany, z zastrzeżeniem, że dla podjęcia wiążącej uchwały w tym przedmiocie konieczne będzie głosowanie za podjęciem takiej uchwały przez większość członków Rady Nadzorczej spełniających kryteria niezależności. „Podmiot powiązany” oraz „znacząca umowa” definiowane są przy tym zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych. Zarząd deklaruje jednakże, że okoliczności przytoczone w treści zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje, możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

VI. Wynagrodzenia

VI.R.1. Wynagrodzenie członków organów spółki i kluczowych menedżerów powinno wynikać z przyjętej polityki wynagrodzeń.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że w Enea SA nie przyjęto polityki wynagrodzeń.

VI.R.2. Polityka wynagrodzeń powinna być ściśle powiązana ze strategią spółki, jej celami krótko- i długoterminowymi, długoterminowymi interesami i wynikami, a także powinna uwzględniać rozwiązania służące unikaniu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że w Enea SA nie przyjęto polityki wynagrodzeń. Zarząd deklaruje dążenie do tego, aby praktyka wynagradzania realizowana przez Spółkę uwzględniała w możliwie daleko idącym stopniu okoliczności wymienione w treści rekomendacji.

VI.R.3. Jeżeli w radzie nadzorczej funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń, w zakresie jego funkcjonowania ma zastosowanie zasada II.Z.7.

Komentarz spółki: Spółka wyjaśnia, że w odniesieniu do zadań i funkcjonowania komitetów działających w Radzie Nadzorczej stosuje postanowienia Załącznika I do Zalecenia Komisji Europejskiej, o którym mowa w analizowanej zasadzie, z tym zastrzeżeniem, że akty wewnętrzne Spółki nie wymagają, aby większość członków tych komitetów spełniała kryteria niezależności. Zarząd deklaruje przy tym, że okoliczności przytoczone w treści niniejszej zasady uznaje za dobrą praktykę korporacyjną. Dlatego też Zarząd deklaruje możliwość wystąpienia do właściwych organów Spółki z wnioskiem o rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian do aktów wewnętrznych Spółki wraz ze stosowną rekomendacją.

Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Zasady i procedura sporządzania sprawozdań finansowych uregulowane są w szczególności przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, ustawę o rachunkowości oraz wewnętrzne procedury funkcjonujące w Enea SA.

Ustanowienie systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych ma na celu w szczególności zapewnienie kompletności i poprawności informacji finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych i raportach okresowych.

Zarząd Enea SA jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w Grupie Kapitałowej Enea i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych. Zadaniem efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w sprawozdawczości finansowej jest zapewnienie kompletności i poprawności informacji finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych i raportach okresowych.

Sprawozdania finansowe i raporty okresowe oraz stosowana przez Enea SA miesięczna sprawozdawczość zarządcza i operacyjna opierają się na danych pochodzących z systemu finansowo-księgowego Spółki. Po wykonaniu wszystkich, z góry określonych procesów zamknięcia ksiąg na koniec każdego miesiąca sporządzane są szczegółowe finansowo-operacyjne raporty zarządcze. Raporty te sporządzane są przez Departament Controllingu przy współudziale kierownictwa średniego i wyższego szczebla poszczególnych komórek organizacyjnych. W odniesieniu do zakończonych okresów sprawozdawczych, szczegółowej analizie podlegają nie tylko wyniki finansowe Spółki ale również poszczególne obszary biznesowe.

Spółka corocznie dokonuje weryfikacji corocznych przeglądów strategii i planów ekonomiczno-finansowych. Osobami szczególnie zaangażowanymi w proces szczegółowego planowania i budżetowania, obejmujący wszystkie obszary funkcjonowania Grupy Kapitałowej Enea jest kierownictwo średniego i wyższego szczebla. Zarząd Spółki przyjmuje plan rzeczowo-finansowy przygotowany przez Departament Controllingu, natomiast Rada Nadzorcza zatwierdza ten plan. Zarząd Spółki nadzoruje w trakcie roku realizację celów określonych w przyjętym planie rzeczowo-finansowym. Kokpit menedżerski wypracowany przez Departament Controllingu stanowi cenne źródło informacji dla Rady Nadzorczej na temat aktualnej sytuacji finansowej, otoczenia oraz poziomu realizacji celów w krytycznych obszarach.

Spółka stosuje spójne zasady księgowe prezentując dane finansowe w sprawozdaniach finansowych, okresowych raportach finansowych i innych raportach przekazywanych akcjonariuszom.

Grupa Kapitałowa Enea regularnie ocenia jakość systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd Enea SA stwierdza, że na 31 grudnia 2016 r. nie istniały żadne nieprawidłowości, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na skuteczność kontroli wewnętrznej w zakresie raportowania finansowego.

W ramach zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzenia sprawozdań finansowych jednym z podstawowych elementów kontroli zewnętrznej jest weryfikacja sprawozdania finansowego przez niezależnego audytora. Do zadań audytora należy w szczególności: przegląd półrocznego sprawozdania finansowego oraz badanie sprawozdania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego. Wyboru niezależnego audytora dokonuje Rada Nadzorcza. Sprawozdania finansowe po zakończeniu badania przez audytora przesyłane są członkom Rady Nadzorczej Spółki, która dokonuje oceny sprawozdania finansowego jednostkowego i skonsolidowanego w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym. Zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w tej ustawie.

Ważnym elementem systemu kontroli wewnętrznej jest również funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Pion Zarządczy Audytu. Audyt wewnętrzny w Grupie Kapitałowej Enea jest niezależny i funkcjonalnie podległy Komitetowi ds. Audytu działającemu w ramach Rady Nadzorczej. Do podstawowych zadań audytu wewnętrznego należy m.in. badanie i ocena procesów mechanizmów kontrolnych w Grupie Kapitałowej Enea, wspieranie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem i systemu Compliance, poprzez ich niezależną i obiektywną ocenę oraz rekomendowanie usprawnień w zakresie ładu korporacyjnego i monitorowanie.

Informacje o akcjach i akcjonariacie

Szczegółowy opis w zakresie struktury kapitału zakładowego, struktury akcjonariatu, zmian w jego strukturze w 2016 r. oraz potencjalnych zmian w jego strukturze został umieszczony w Rozdziale 4 - Akcje i akcjonariat na str. 91.

Papiery wartościowe dające specjalne uprawnienia kontrolne

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania Enea SA nie emitowała żadnych papierów wartościowych, które mogłyby dawać szczególne uprawnienia kontrolne wobec Emitenta.

Ograniczenia dotyczące wykonywania prawa głosu

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w Spółce nie występują żadne ograniczenia odnośnie do wykonywania prawa głosu, poza tymi, które wynikają z powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Ograniczenia dotyczące zbywalności papierów wartościowych

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania w Spółce nie występują ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta.

Sposób działania i zasadnicze uprawnienia walnego zgromadzenia oraz opis praw akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Walne Zgromadzenia Enea SA odbywają się na podstawie Kodeksu spółek handlowych i Statutu Enea SA oraz Regulaminu Walnego Zgromadzenia, z uwzględnieniem, przyjętych przez Spółkę do stosowania zasad wynikających z „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”.

Zgodnie ze Statutem Enea SA Zarząd Spółki zwołuje Walne Zgromadzenie w przypadkach określonych w przepisach prawa oraz postanowieniach Statutu, a także w razie złożenia pisemnego żądania przez głównego akcjonariusza tj. Skarbu Państwa, który tak długo, jak pozostaje akcjonariuszem Spółki, niezależnie od udziału w kapitale zakładowym, może żądać stosownie do art. 400 § 1 Kodeksu spółek handlowych zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, jak również umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia.

Skarb Państwa składa takie żądanie na piśmie Zarządowi, najpóźniej na miesiąc przed proponowanym terminem Walnego Zgromadzenia. Jeżeli żądanie zostanie złożone po ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia, wówczas zostanie potraktowane jako wniosek o zwołanie kolejnego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

Jak stanowi § 29 ust. 3 Statutu Spółki, w przypadku, gdy Walne Zgromadzenie nie zostanie zwołane w terminie dwóch tygodni od daty złożenia żądania, akcjonariusz Skarb Państwa może uzyskać prawo do zwołania Walnego Zgromadzenia stosownie do art. 354 § 1 Kodeksu spółek handlowych.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia, poza sprawami określonymi w bezwzględnie obowiązujących przepisach prawa oraz innych postanowieniach Statutu, należą w szczególności:

- powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej, z zastrzeżeniem zapisów Statutu Spółki uprawniających akcjonariusza Skarb Państwa do powoływania i odwoływania jednego członka rady nadzorczej (stosownie do art. 354 § 1 Kodeksu spółek handlowych), w sytuacji, gdy Skarb Państwa przestanie być jedynym akcjonariuszem Spółki
- uchwalanie regulaminu Walnego Zgromadzenia określającego szczegółowe zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał
- emisja obligacji zamiennych lub wymiennych oraz innych instrumentów uprawniających do nabycia albo objęcia akcji Spółki

Nie wymagają zgody Walnego Zgromadzenia nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, tj. czynności określone w art. 393 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych.

Prawo uczestniczenia w WZ

Zgodnie z art. 406¹ § 1 Kodeksu spółek handlowych prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu spółki mają osoby będące akcjonariuszami spółki na szesnaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu). Ponadto, Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu Enea SA z prawem zabierania głosu przysługuje członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie obrad WZ.

Prawo uczestniczenia w WZ przez pełnomocnika

Akcionariusz może uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu Enea SA oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Prawa akcjonariuszy

Akcionariuszowi lub akcjonariuszom spółki reprezentującym co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego przysługuje prawo żądania umieszczenia określonych spraw w porządku obrad Walnego Zgromadzenia Enea SA. Żądanie to, zawierające uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad, powinno być złożone Zarządowi Enea SA nie później, niż 21 dni przed wyznaczonym terminem zgromadzenia.

Akcionariusz lub akcjonariusze spółki reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia Enea SA zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad.

Każdy akcjonariusz może podczas Walnego Zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad. Projekty te powinny być przedstawione w języku polskim.

Zasady zmiany Statutu Spółki

Zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych, zmiana Statutu Spółki wymaga uchwały podjętej określoną większością głosów oraz wpisu do rejestru.

Statut Spółki nie zawiera zapisów odmiennych od przepisów Kodeksu spółek handlowych, regulujących zmianę Statutu.

Zarząd Enea SA

Skład osobowy

Zgodnie ze Statutem Spółki Zarząd Spółki składa się z 3 do 8 osób, w tym Prezesa Zarządu. Liczbę członków Zarządu określa Rada Nadzorcza.

Obecnie Zarząd Enea SA jest czteroosobowy. Skład Zarządu Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania, tj. na 30 marca 2017 r. wraz z informacjami nt. zmian w tym organie w 2016 r. oraz do dnia sporządzenia sprawozdania przedstawiony został w Rozdziale 5 -Władze Grupy Kapitałowej na str. 95.

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających

Zgodnie ze Statutem Spółki członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, z zastrzeżeniem możliwości wyboru jednej osoby przez pracowników Spółki stosownie do postanowień § 14 Statutu Spółki.

§ 14 Statutu Spółki stanowi, że jeżeli średnioroczne zatrudnienie w Spółce wynosi powyżej 500 pracowników, Rada Nadzorcza powołuje w skład Zarządu jedną osobę wybraną przez pracowników Spółki na okres kadencji Zarządu.

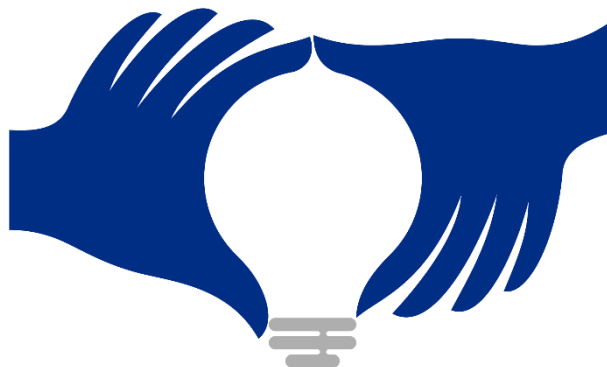
Przy powoływaniu Członków Zarządu, Rada Nadzorcza stosuje się do zasad zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 18 marca 2003 r. w sprawie przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko członka zarządu w niektórych spółkach handlowych (Dz. U. Nr 55 poz. 476 z późn. zm).

Kompetencje i uprawnienia Zarządu

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i ją reprezentuje. Uprawnienia, organizacja oraz zasady działania Zarządu określone są przez przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statut oraz Regulamin Zarządu. Uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności Spółki, a w szczególności:

- przyjęcie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki, z zastrzeżeniem zatwierdzenia go przez Radę Nadzorczą
- tworzenie i likwidacja oddziałów
- powołanie prokurenta i ustanowienie pełnomocnika, za wyjątkiem pełnomocnika procesowego, przy czym powołanie prokurenta wymaga zgody wszystkich członków Zarządu
- zaciąganie kredytów i pożyczek
- przyjęcie rocznych planów rzeczowo-finansowych, w tym planów inwestycyjnych, oraz strategicznych planów wieloletnich, z zastrzeżeniem zatwierdzenia ich przez Radę Nadzorczą
- zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji, poręczeń oraz wystawianie weksli

- nabycie, zbycie lub obciążenie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości, na podstawie jednej albo wielu czynności prawnych w okresie 12 następujących po sobie miesięcy, o wartości równej lub przekraczającej równowartość 50.000 EUR
- oddanie w leasing, dzierżawę, najem, użyczenie, użytkowanie lub oddanie do jakiegokolwiek innego używania nieruchomości Spółki
- wzięcie w leasing, dzierżawę, najem, użytkowanie lub przyjęcie do jakiegokolwiek innego używania nieruchomości, na podstawie jednej albo wielu czynności prawnych w okresie 12 następujących po sobie miesięcy, o wartości czynszu za okres 12 następujących po sobie miesięcy równej lub przekraczającej równowartość 50.000 EUR
- nabycie, zbycie lub obciążenie składnika aktywów trwałych, z wyjątkiem nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości, na podstawie jednej albo więcej czynności prawnych w okresie 12 następujących po sobie miesięcy, o wartości równej lub przekraczającej równowartość 50.000 EUR
- oddanie w leasing, dzierżawę, najem, użyczenie, użytkowanie lub oddanie do jakiegokolwiek innego używania aktywów trwałych, z wyjątkiem nieruchomości
- wzięcie w leasing, dzierżawę, najem, użytkowanie lub do jakiegokolwiek innego używania składnika aktywów trwałych, z wyjątkiem nieruchomości, na podstawie jednej albo więcej czynności prawnych w okresie 12 miesięcy, o wartości czynszu za okres 12 następujących po sobie miesięcy równej lub przekraczającej równowartość 50.000 EUR
- sprawy, o których rozpatrzenie Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej lub Walnego Zgromadzenia
- określenie sposobu wykonywania przez Spółkę prawa głosu na walnym zgromadzeniu lub na zgromadzeniu wspólników Istotnych Jednostek Zależnych, z zastrzeżeniem § 20 ust. 6 pkt 5 Statutu

Zasady działania Zarządu

Zarząd reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych, prowadzi sprawy Spółki.

Zarząd działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki i Regulaminu Zarządu Enea SA. Regulamin Zarządu jest przyjmowany uchwałą Zarządu i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą. Obecnie obowiązuje w Spółce Regulamin Zarządu Enea SA, przyjęty uchwałą Zarządu z 22 czerwca 2010 r. z późn. zm.

Do składania oświadczeń woli w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem.

Zgodnie z Regulaminem Zarządu, posiedzenia Zarządu odbywają się we wtorki w siedzibie Spółki, chyba że Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego Członek Zarządu postanowi inaczej.

Posiedzenia Zarządu Spółki zwołuje z własnej inicjatywy lub na wniosek dwóch Członków Zarządu Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego Członek Zarządu. Udział w posiedzeniach Zarządu jest obowiązkowy. Członek Zarządu podaje przyczyny swojej nieobecności na posiedzeniu Zarządu na piśmie lub przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. Nieobecność na posiedzeniu Zarządu usprawiedliwia Przewodniczący posiedzenia. Na posiedzenia Zarządu mogą być zaproszeni pracownicy Spółki, eksperci i doradcy zewnętrzni. Program i niezbędne dokumenty na posiedzenie Zarządu dostarczane są przez Biuro Obsługi Organów Spółki co najmniej na dwa dni robocze przed posiedzeniem Zarządu. Z ważnych powodów posiedzenie może być zwołane w trybie natychmiastowym i bez przekazania materiałów. Warunkiem odbycia posiedzenia doraźnego jest skuteczne zawiadomienie wszystkich członków Zarządu o posiedzeniu.

Decyzje Zarządu związane z prowadzeniem spraw Spółki, o których mowa w § 11 ust. 2 Statutu Spółki, wymagają podjęcia uchwały przez Zarząd. Zarząd podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jego członków, a wszyscy członkowie zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu. W przypadku równości głosów przy podejmowaniu uchwały przez Zarząd decyduje głos Prezesa Zarządu.

Zarząd może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Podjęcie uchwały w tym trybie wymaga uzasadnienia oraz uprzedniego przedstawienia projektu uchwały wszystkim członkom Zarządu. Uchwały podjęte w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość zostają przedstawiane na najbliższym posiedzeniu Zarządu z podaniem wyniku głosowania.

Pełny tekst Statutu oraz Regulaminu Zarządu Enea SA, w których opis działania Zarządu został opisany szczegółowo, jest udostępniony na stronie www.enea.pl w zakładce „Relacje inwestorskie” -> „ład korporacyjny”.

Rada Nadzorcza Enea SA

Skład osobowy

Zgodnie ze Statutem Spółki Rada Nadzorcza składa się z 6 do 15 członków powoływanych przez: (i) Walne Zgromadzenie, (ii) pracowników Spółki oraz (iii) Skarb Państwa. W skład Rady Nadzorczej powinna wchodzić co najmniej jedna osoba powoływana przez Walne Zgromadzenie spośród osób spełniających kryteria niezależności określone w zasadach ładu korporacyjnego uchwalanych przez Radę GPW.

Aktualnie Rada Nadzorcza Enea SA jest dziesięcioosobowa i jest Radą IX kadencji. Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania wraz z informacjami nt. zmian w 2016 r. oraz do dnia sporządzenia sprawozdania przedstawiony został w Rozdziale 5 - Władze Grupy Kapitałowej na str. 96.

Opis działania

Rada Nadzorcza działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki i Regulaminu Rady Nadzorczej Enea SA uchwalonego uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 15 grudnia 2009 r., z późn. zm.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Do szczególnych obowiązków Rady Nadzorczej należy ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym.

Ponadto do kompetencji Rady Nadzorczej należy ocena wniosków Zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia straty, a także składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny.

Rada Nadzorcza odbywa posiedzenia co najmniej raz na dwa miesiące. Posiedzenia Rady zwołuje Przewodniczący Rady lub Wiceprzewodniczący, przedstawiając szczegółowy porządek obrad. Posiedzenie Rady powinno być zwołane na żądanie każdego z członków Rady lub na wniosek Zarządu.

Udział w posiedzeniu Rady jest obowiązkiem członka Rady. Członek Rady podaje przyczyny swojej nieobecności na piśmie. Usprawiedliwienie nieobecności członka Rady wymaga uchwały Rady.

Posiedzenie Rady zwołuje się w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku. Do zwołania posiedzenia Rady wymagane jest pisemne zaproszenie wszystkich członków Rady na co najmniej 7 dni przed posiedzeniem Rady. Z ważnych powodów Przewodniczący Rady może skrócić ten termin do 2 dni określając sposób przekazania zaproszenia. W zaproszeniu na posiedzenie Rady Przewodniczący określa termin posiedzenia, miejsce obrad oraz szczegółowy projekt porządku obrad. Wraz z zaproszeniem przesyła się materiały dotyczące spraw objętych przedmiotem porządku obrad.

W przypadkach wskazanych w Regulaminie Rady Nadzorczej posiedzenia Rady mogą się odbywać również bez formalnego zwołania.

Posiedzenia Rady prowadzi Przewodniczący Rady, a w przypadku jego nieobecności Wiceprzewodniczący lub inny członek Rady Nadzorczej wybrany na posiedzeniu. Przewodniczący Rady, a w przypadku jego nieobecności Wiceprzewodniczący lub inny członek Rady Nadzorczej prowadzący posiedzenie, zapewnia sprawny i prawidłowy przebieg posiedzeń Rady Nadzorczej, zgodnie z przyjętym porządkiem obrad, przepisami prawa, Statutem i Regulaminem Rady Nadzorczej Enea SA, a w szczególności posiada wyłączne prawo do:

- otwierania, prowadzenia i zamykania posiedzeń Rady Nadzorczej
- udzielania i odbierania głosu członkom Rady Nadzorczej
- wydawania zarządzeń porządkowych
- zarządzania głosować, czuwania nad ich prawidłowym przebiegiem i ogłaszania ich wyników
- rozstrzygania spraw porządkowych
- zarządzania przerw w posiedzeniach Rady Nadzorczej
- wydawania instrukcji osobie protokołującej przebieg posiedzenia Rady Nadzorczej
- dystrybucji uchwał pisemnych Rady Nadzorczej
- podejmowania innych działań koniecznych do sprawnego działania Rady Nadzorczej

Przy rozpatrywaniu każdej przedłożonej sprawy członkowie Rady mają prawo w formie dyskusji ocenić projekty uchwał oraz zgłaszać poprawki do ich treści, przy czym dyskusja powinna przebiegać zgodnie z poniższymi zasadami:

- Członek Rady Nadzorczej może zabierać głos wyłącznie w sprawach objętych porządkiem obrad w zakresie aktualnie rozpatrywanego punktu tego porządku
- przy rozpatrywaniu każdej sprawy z porządku obrad w zależności od jej tematu, Przewodniczący może wyznaczyć ilość czasu przypadającą na mówcę
- Przewodniczący może zwracać uwagę mówcy, który odbiega od rozpatrywanego tematu, przekracza przysługujący mu czas wystąpienia lub wypowiada się w sposób niedozwolony
- Przewodniczący ma prawo odebrać głos mówcom nie stosującym się do uwag Przewodniczącego lub zabierającym głos w sposób niezgodny z Regulaminem
- Przewodniczący decyduje o zakończeniu dyskusji

Zmiana zaproponowanego porządku obrad może nastąpić, gdy na posiedzeniu obecni są wszyscy członkowie Rady i nikt nie wnosi sprzeciwu co do porządku obrad. Sprawa nieuwzględniona w porządku obrad jest włączana do porządku obrad następnego posiedzenia.

Rada podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jej członków, a wszyscy jej członkowie zostali zaproszeni. Rada podejmuje uchwały bezwzględną większością oddanych głosów. W przypadku równości głosów przy podejmowaniu uchwały przez Radę Nadzorczą decyduje głos Przewodniczącego.

Z zastrzeżeniem przypadków opisanych w Kodeksie spółek handlowych, Rada Nadzorcza może podejmować uchwały bez odbywania posiedzenia w drodze zamieszczenia podpisów na tym samym egzemplarzu (egzemplarzach) projektu uchwały albo na odrębnych dokumentach o tej samej treści albo z wykorzystaniem telefonu, lub za pomocą innych środków porozumiewania się na odległość, w sposób umożliwiający bezpośrednie porozumienie się wszystkich uczestniczących w nim Członków.

Podjęcie uchwały w tym trybie wymaga uprzedniego sporządzenia jej uzasadnienia oraz przedstawienia projektu uchwały wszystkim członkom Rady Nadzorczej wraz z uzasadnieniem. Uchwały podjęte w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość zostają przedstawione na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej z podaniem wyniku głosowania. Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał Rady Nadzorczej oddając głosy na piśmie za pośrednictwem innego Członka Rady Nadzorczej (z zastrzeżeniem art. 388 § 2 i 4 Kodeksu spółek handlowych).

Pełny tekst Statutu oraz Regulaminu Rady Nadzorczej Enea SA w których został zamieszczony szczegółowy opis działania Rady Nadzorczej, jest udostępniony na stronie www.enea.pl w zakładce „Relacje inwestorskie” -> „Corporate governance”.

Komitety Rady Nadzorczej

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu Rady Nadzorczej, w ramach Rady funkcjonują następujące komitety stałe:

- Komitet ds. Audytu
- Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń

W skład komitetu wchodzi co najmniej trzech członków powoływanych przez Radę spośród jej członków na okres odpowiadający długości kadencji Rady. Członkowie komitetu wybierają ze swojego grona przewodniczącego komitetu. Przewodniczący komitetu kieruje pracami komitetu, sprawuje nadzór nad pracą komitetu, w szczególności nad organizacją i przebiegiem posiedzeń komitetu.

Skład osobowy Komitetów

Na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania, tj. na 30 marca 2017 r. Komitet ds. Audytu oraz Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń funkcjonują w następującym składzie:

Komitet ds. Audytu	
Imię i nazwisko	Funkcja
Małgorzata Niezgoda	Przewodnicząca
Stawomir Brzeziński	Członek
Wojciech Klimowicz	Członek
Piotr Kossak ¹⁾	Członek
Paweł Skopiński	Członek
Roman Stryjski	Członek

Opis działania Komitetu ds. Audytu

Szczegółowy opis kompetencji Komitetu Audytu zawiera ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. Nr 77, poz. 649 z późn. zm.) oraz Regulamin Rady Nadzorczej Enea SA.

W skład Komitetu ds. Audytu, powinien wchodzić co najmniej jeden członek niezależny w rozumieniu Zaleceń Komisji Europejskiej, posiadający kwalifikacje w dziedzinie rewizji finansowej i rachunkowości, przy czym w przypadku powołania do Rady więcej niż jednej osoby spełniającej wskazane powyżej kryteria niezależności, w skład tego komitetu powinna wchodzić największa możliwa liczba członków niezależnych.

Zadaniem Komitetu ds. Audytu jest doradzanie Radzie w zakresie wewnętrznej polityki i procedur budżetowych przyjętych przez Spółkę oraz ich kontrola i doradztwo w zakresie kontaktów Spółki z biegłym rewidentem.

Do szczególnych aspektów działania Komitetu Audytu należy zaliczyć m.in.:

- monitorowanie rzetelności informacji finansowych przedstawianych przez Spółkę, w szczególności w drodze przeglądu stosowności i konsekwencji stosowania metod rachunkowości przyjętych przez Spółkę i jej Grupę (w tym kryteriów konsolidacji sprawozdań finansowych Spółek w Grupie)
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej
- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem

- monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej i przedstawianie Radzie rekomendacji dotyczących wyboru, powołania, ponownego powołania i odwołania rewidenta zewnętrznego przez organ do tego uprawniony oraz dotyczących zasad i warunków jego zatrudnienia
- opiniowanie i przedkładanie Radzie do zatwierdzenia rocznego planu audytu wewnętrznego
- opiniowanie i przedkładanie Radzie do zatwierdzenia rocznego budżetu komórki audytu wewnętrznego
- przegląd, przynajmniej raz w roku, systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, pod kątem zapewnienia, że główne ryzyka (w tym związane z przestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa i regulacji) są prawidłowo identyfikowane, zarządzane i ujawniane
- prowadzenie przeglądu skuteczności procesu kontroli zewnętrznej i monitorowanie reakcji Zarządu Spółki na zalecenia przedstawione przez zewnętrznych rewidentów w piśmie do Zarządu

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń	
Imię i nazwisko	Funkcja
Rafał Szymański	Przewodniczący
Rafał Bargiel	Członek
Piotr Kossak ¹⁾	Członek
Tadeusz Mikłosz	Członek
Piotr Mirkowski	Członek

Opis działania Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń

W skład Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń, powinien wchodzić co najmniej jeden członek niezależny w rozumieniu Zaleceń KE, przy czym w przypadku powołania do Rady więcej niż jednej osoby spełniającej wskazane powyżej kryteria niezależności, w skład tego komitetu powinna wchodzić największa możliwa liczba członków niezależnych. Zadaniem Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń jest wspomaganie osiągnięcia celów strategicznych Spółki poprzez przedstawianie Radzie opinii i wniosków dotyczących struktury zatrudnienia oraz wynagradzania kadry Spółki, w tym w szczególności kadry kierowniczej. Opis zadań Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń został określony w Regulaminie Rady Nadzorczej Enea SA.

Do szczególnych aspektów działania Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń należy zaliczyć:

- analizowanie polityki Zarządu dotyczącej nominacji, wyboru i powoływania kadry kierowniczej wysokiego szczebla
- przedstawianie Radzie propozycji dotyczących wynagrodzenia oraz form zatrudnienia członków Zarządu z uwzględnieniem ich dotychczasowych osiągnięć

- przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii dotyczących uzasadnienia przyznania wynagrodzenia uzależnionego od wyników a także bodźców motywacyjnych w kontekście oceny stopnia realizacji określonych zadań i celów Spółki oraz propozycji we wskazanym powyżej zakresie

Komitet ds. Audytu

Komitet ds. Audytu odbył 7 posiedzenia i podjął 11 Uchwał, które dotyczyły, m.in.:

- pozytywnej oceny metod badania sprawozdań finansowych Enea SA i Grupy Kapitałowej Enea za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r. oraz metod przeglądów Śródrocznych sprawozdań finansowych Enea SA i Grupy Kapitałowej Enea za okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r.
- przyjęcia i przekazania Radzie Nadzorczej Enea SA raportu z przeprowadzonego audytu oceny systemu kontroli wewnętrznej w Enea SA
- przyjęcia i przedłożenia Radzie Nadzorczej Enea SA Sprawozdania Komitetu ds. Audytu Rady Nadzorczej Enea SA z działalności w 2015 r.
- przyjęcia i przedłożenia Radzie Nadzorczej Enea SA Sprawozdania Komitetu ds. Audytu Rady Nadzorczej Enea SA z działalności w I półroczu 2016 r.
- pozytywnego zaopiniowania Roczno Planu Audytu na 2017 r. dla Grupy Enea oraz Budżetu Pionu Zarządczego Audytu na 2017 r.
- wyboru Przewodniczącego Komitetu ds. Audytu Rady Nadzorczej Enea SA

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń

Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń odbył 8 posiedzeń i podjął 17 Uchwał. Przedmiotem posiedzeń Komitetu było m.in. wypracowanie rekomendacji dla Rady Nadzorczej dotyczących:

- zawarcia z Członkami Zarządu umów o świadczenie usług – kontraktów menedżerskich i umów o zakazie konkurencji, ustalenia zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzeń Członków Zarządu
- potwierdzenia realizacji Wskaźników KPI Członków Zarządu Enea SA za rok obrotowy 2015
- udzielenia zgody Członkom Zarządu Enea SA na zajmowanie stanowiska Członka Rady Nadzorczej w Spółkach Grupy Enea

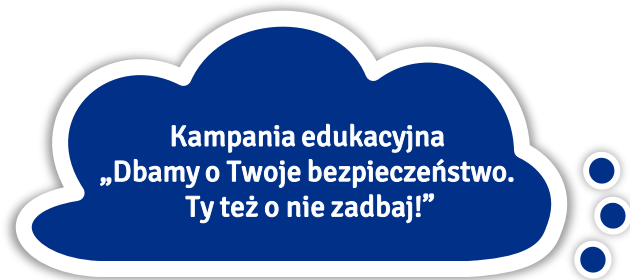
Ponadto, Komitet dokonał wyboru Przewodniczącego Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej Enea SA.

¹⁾ Piotr Kossak spełnia kryteria niezależności Członka Rady Nadzorczej

7. Społeczna odpowiedzialność biznesu

Spoleczna odpowiedzialność biznesu Grupy Enea w 2016 r. skupiła się wokół realizacji poniższych działań:

W 2016 r., spółka z Grupy Enea, Enea Trading, przygotowała dwie edycje konkursu „Modelowanie Rynku Energii” dla studentów kierunków ekonomicznych, ekonometrycznych oraz związanych z energetyką.

W konkursie do wygrania były nagrody pieniężne oraz szansa na zatrudnienie w Enea Trading.

Celem konkursu, nad którym patronat objęło Ministerstwo Energii, były:

- budowa polskiego potencjału intelektualnego
- popularyzacja tematyki funkcjonowania rynku energii
- pozyskanie dobrze przygotowanych kadr potrafiących sprostać wyzwaniom firmy tradingowej
- promowanie wiedzy na temat rynku energii
- rozwijanie współpracy między szkolnictwem wyższym i biznesem

Podczas trwania konkursu uruchomiono konsultacje dla studentów, umożliwiające zapoznanie się ze specyfiką branży energetycznej w Polsce oraz z charakterem pracy analityka w tym obszarze. Uczestnicy mogli uczestniczyć w spotkaniach, tele- oraz wideokonferencjach z pracownikami Grupy Enea.

W 2016 r., spółka z Grupy Enea, Enea Operator, zrealizowała kampanię edukacyjną „Dbamy o Twoje bezpieczeństwo. I Ty też o nie zadбай!” mającą uczulić, że choć sieć elektroenergetyczna jest bezpieczna, bo dbałość o to jest priorytetem Enea, to każda z osób, w tym również dzieci, musi sama zadbać o swoje bezpieczeństwo.

Najczęstszą przyczyną wypadków, śmierci czy porażeń prądem elektrycznym są bowiem beztroska, brak wyobraźni, nieodpowiedzialne zachowania w bliskim sąsiedztwie infrastruktury energetycznej lub zwyczajnie niewiedza.

Celem kampanii jest promowanie bezpiecznych zachowań w pobliżu elementów sieci elektroenergetycznej. Akcja adresowana jest do wszystkich: dzieci, młodzieży i dorosłych, gdyż każdy codziennie mija stopy, stacje czy szafki energetyczne. Partnerami akcji są Policja, Straż Pożarna oraz Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej.

Enea Operator jest właścicielem ponad 121 tys. km linii dystrybucyjnych wraz z przyłączami, 38 tys. stacji transformatorowych i innych urządzeń energetycznych na terenie północno-zachodniej Polski, które sukcesywnie modernizuje. Jednak nawet najbezpieczniejsze urządzenia nie zniwelują różnego rodzaju wypadków, jeżeli osoby w ich pobliżu nie będą zachowywać się odpowiedzialnie.

Na potrzeby akcji zostały zrealizowane cztery animowane spoty edukacyjne, konkursy dla uczniów oraz pokazy i zajęcia poświęcone bezpieczeństwu, które przeprowadzili strażacy oraz ratownicy i wolontariusze Enei.

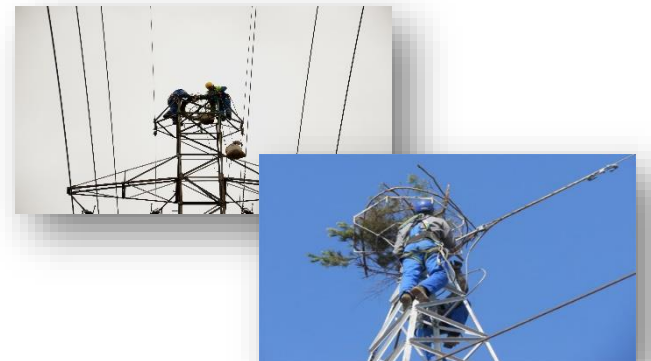

Rybołów należy obecnie do jednych z najbardziej zagrożonych wyginieciem gatunkiem ptaków szponiastych w Polsce i jest pod ścisłą ochroną. Szacuje się, że obecnie w Polsce gniazduje zaledwie 30 par, zaś w województwie lubuskim ich liczebność w 2016 r. osiągnęła poziom już tylko 3 par lęgowych.

W środowisku naturalnym rybołowy preferują budowanie gniazd m.in. na różnego rodzaju konstrukcjach słupów energetycznych. Dla stworzenia im większej ilości siedlisk do gniazdowania, postanowiono wykorzystać infrastrukturę przesyłu energii elektrycznej instalując na słupach sztuczne platformy.

W 2016 r. zostało zawarte porozumienie między Enea Operator a Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim na rzecz podjęcia wspólnych działań dotyczących czynnej ochrony rybołowa oraz umożliwienia odtworzenia jego stabilnej populacji.

Łącznie w ramach współpracy zainstalowano na słupach wysokiego napięcia sześć tego typu platform gniazdowych w specjalnie wybranych lokalizacjach, położonych w granicach administracyjnych województwa lubuskiego.

Spółeczna odpowiedzialność biznesu Grupy Enea w 2016 r. skupiła się wokół realizacji poniższych działań:

Raport Zrównoważonego Rozwoju Grupy Enea 2015

Opracowanie piątego już „Raportu zrównoważonego rozwoju Grupy Enea za 2015 rok”, a czwartego w wersji online, jest konsekwencją podjętego zobowiązania, a także przejawem transparentności w komunikowaniu danych pozafinansowych, celów strategicznych oraz ich przełożenia na podjęte przez spółki Grupy działania i inicjatywy oraz ich ekonomiczne, społeczne i środowiskowe skutki.

W pracach nad raportem CSR za rok 2015, które trwały do czerwca 2016 r. brali udział koordynatorzy CSR w spółkach Grupy oraz liczni pracownicy odpowiedzialni za kluczowe obszary. Raport CSR został przygotowany, podobnie jak poprzednie, w wersji online wg międzynarodowego standardu raportowania GRI G4 na poziomie aplikacji „Core”.

Proces raportowania został przeprowadzony w zgodzie z czterema zasadami standardu GRI G4: uwzględniania Interesariuszy, istotności, kontekstu zrównoważonego rozwoju oraz kompletności.

Celem raportowania społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR) jest zwiększenie przejrzystości komunikowania danych pozafinansowych (ESG), a także ich ekonomicznych, społecznych i środowiskowych skutków.

Od kilku lat w Grupie Enea prowadzony jest projekt Enea Akademii Sportu mający na celu promocję zdrowego i aktywnego trybu życia wśród dzieci i młodzieży. Grupa Enea skupia się na rozwoju projektów z obszaru społecznej odpowiedzialności biznesu, mając za zadanie wsparcie finansowe szkolenia dzieci i młodzieży.

Projekt Enea Akademia Sportu aktywnie wspiera rozwój dyscyplin na poziomie amatorskim oraz szkolnym. Projekt obejmuje szkoły oraz kluby sportowe z obszaru dystrybucji - województwa wielkopolskie, lubuskie oraz zachodniopomorskie. W 2016 r. ponad 2.500 dzieci skorzystało z pozalekcyjnych zajęć sportowych i wzięło udział w turniejach organizowanych w ramach projektu.

Enea Akademia Sportu

Grupa Enea chce szczególnie dbać o transparentność oraz o optymalne, odpowiedzialne gospodarowanie środkami finansowymi oraz eliminowanie wystąpienia ewentualnego konfliktu interesów i sytuacji, gdzie wręczanie oraz przyjmowanie upominków, mogą mieć niewłaściwy wpływ na współpracę lub podważyć zaufanie do decyzji biznesowych. Upominki choć są w biznesie przejawem gościnności i zwyczajowym gestem grzecznościowym mającym na celu budowanie dobrych relacji pomiędzy partnerami, to mogą utrudniać zachowanie obiektywnej postawy wobec obdarowującej osoby, firmy czy instytucji.

W związku z tym w Grupie Enea wprowadzona została nowa regulacja „Zasady przyjmowania i wręczania upominków w Grupie Enea”, która:

- obowiązuje wszystkich pracowników Grupy Enea, włączając w to osoby zatrudnione na kontraktach menedżerskich oraz partnerów Enea tworzących sieć sprzedaży pośredniej i spółki joint-venture w sytuacjach, w których reprezentują oni Grupę Enea
- określa zasady, którymi pracownicy Grupy Enea powinni się kierować wręczając lub przyjmując upominki
- spowodowała konieczność prowadzenia Rejestru Upominków, stanowiącego wykaz przyjmowanych i wręczanych upominków powyżej konkretnie określonego pułapu kwotowego
- usystematyzowała i ujednoliciła wrażliwe zagadnienie na poziomie Grupy Enea

Stworzenie i wymóg raportowania o ewentualnie wręczonych i przyjętych przez pracowników Grupy upominkach powyżej konkretnie określonego pułapu kwotowego spowodował, że zaczęto analizować szerszy kontekst grzecznościowych gestów oraz rynkową cenę upominków.

Zasady przyjmowania i wręczania upominków w Grupie Enea

Spoleczna odpowiedzialność biznesu Grupy Enea w 2016 r. skupiła się wokół realizacji poniższych działań:

Edukacja, ochrona zdrowia oraz wspieranie kultury to główne obszary, które w 2016 r. były wspierane przez Fundację Enea.

W 2016 r. rozpatrzono 251 wniosków. Podpisano 41 umów darowizny, z czego:

- 41% podpisanych umów dotyczyło wsparcia projektów z obszaru edukacji
- 24% podpisanych umów dotyczyło wsparcia projektów z obszaru zdrowia
- 21% podpisanych umów dotyczyło wsparcia projektów z obszaru kultury

Wśród beneficjentów znalazły się podmioty prowadzące działalność społecznie użyteczną oraz pracownicy Grupy Enea, którzy znaleźli się w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.

Program wolontariatu pracowniczego działa w Grupie od 2011 r. W 2016 r. pracownicy Grupy prowadzili działania edukacyjne w obszarach udzielania pierwszej pomocy „Pierwsza pomoc – ratownictwo przedmedyczne” oraz lekcji dla najmłodszych pt. „Nie taki prąd straszny”.

W ramach wolontariatu akcyjnego wolontariusze realizowali następujące projekty:

- „Paczka Wielkiej Mocy na Wielkanoc” – we wszystkich spółkach Grupy zebrano stodycze, artykuły papirnicze i zabawki dla dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych zlokalizowanych na obszarze działania naszej Grupy. Prezenty przekazano domom dziecka, świetlicom środowiskowym, domom samotnej matki. Obdarowano ok. 300 dzieci w 11 placówkach.

- „Tornister Peten Uśmiechów” - akcja organizowana przez Caritas, podczas której zebrano przybory szkolne, które z początkiem września trafiły do dzieci z ubogich rodzin. Do zbierania dołączyli się pracownicy całej Grupy. Zebrane przybory zapełniły 70 tornistrów.
- „Odkręć, przynieś, pomóż” – pracownicy Grupy zbierają plastikowe nakrętki od opakowań, by móc je później przekazać na szczytny cel. Wolontariusze zbierają nakrętki przez cały rok. Uzbierane kilogramy przekazywane są regularnie Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Wspólna Droga” w Luboniu pod Poznaniem. Dzięki pomocy wolontariuszy udało się wesprzeć min. remont ośrodka Warsztatów Terapii Zajęciowej.
- „Poland Business Run” - to największy charytatywny bieg w Polsce, który pomaga spełniać marzenia osób po amputacjach. W roku 2016 już po trzeci Enea zapewniła start chętnym pracownikom w naszej organizacji. Biegło 13 pięcioosobowych drużyn. Wszystkie pozyskane dzięki opłatom startowym środki przeznaczone na podopiecznych Stowarzyszenia Jaśka Meli Poza Horyzonty.

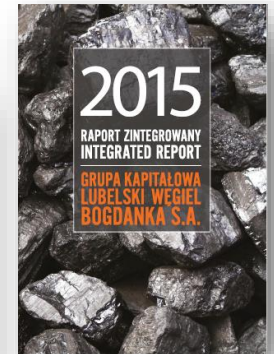
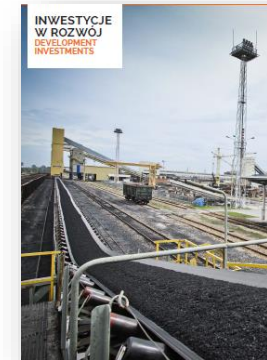
W 2016 r. wolontariusze Grupy Enea przepracowali społecznie **361** godzin na rzecz prawie **8.114** beneficjentów

Spółeczna odpowiedzialność biznesu LW Bogdanka w 2016 r. skupiła się wokół realizacji poniższych działań:

Raport zrównoważonego rozwoju LW Bogdanka za 2015 r.

Opublikowany w czerwcu Raport Zintegrowany GK LW Bogdanka za 2015 r. otrzymał Nagrodę Główną w jubileuszowym, 10-tym konkursie Raporty Społeczne, organizowanym przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu i firmę Deloitte oraz przyznawaną w ramach tego samego konkursu Nagrodę Ministra Rozwoju. Raport łączy w sobie zarówno wyniki finansowe, jak i pozafinansowe.

Audyt łańcucha dostaw

LW Bogdanka w lutym 2016 r. pozytywnie przeszła audyt łańcucha dostawców przeprowadzony przez jednego z odbiorców. Jednocześnie, ciągle pracując nad usprawnieniem metod propagowania wiedzy z zakresu etyki wśród pracowników, w Spółce wprowadzono wytyczne:

- trybu i sposobu organizacji szkoleń
- badań ankietowych i propagowania wiedzy w zakresie przestrzegania i upowszechniania zasad kodeksu etyki oraz przeciwdziałania nadużyciom

Odpowiedzialność społeczna, dobre warunki zatrudnienia, dbanie o rozwój kompetencji kadry pracowniczej czy obowiązujący w Spółce Kodeks Etyki to jedne z czynników, dzięki którym LW Bogdanka otrzymała tytuł „TOP Pracodawcy Polski Wschodniej”.

Wolontariat pracowniczy w LW Bogdanka

W ramach wolontariatu pracowniczego w LW Bogdanka w okresie czterech kwartałów 2016 r. zrealizowane zostały następujące inicjatywy:

- **Wielka Moc Pomagania** - zbiórka darów wielkanocnych na potrzeby Schroniska dla Nieletnich (SDN) w Dominowie pod Lublinem
- **Tornister pełen uśmiechów** - przygotowanie kilkudziesięciu wyprawek z przyborami dla uczniów z najuboższych rodzin na Lubelszczyźnie
- **Charytatywna zbiórka makulatury** - środki pochodzące ze sprzedaży zebranej przez pracowników makulatury zasilily „Skarbiec Dobrego Wychowania” (fundusz stypendialny dla zdolnej młodzieży z Lublina)
- **Szlachetna Paczka** - w ramach akcji przeprowadzono jedną ogólnozakładową zbiórkę oraz kilka oddziałowych. Pomogliśmy rodzinom z woj. lubelskiego.

Kontynuowane były także stałe zbiórki:

- **Akcja „Pozytywnie nakręcenii”** - zbiórka nakrętek dla podopiecznych Lubelskiego Hospicjum im. Małego Księcia
- **Gorączka Złota** - zbiórka zalegających w portfelu monet o niskich nominatach 1, 2, 5 gr, które przekazywane są lubelskiemu oddziałowi PCK

Relacje ze społecznością lokalną

Wsparcie lokalnej społeczności

LW Bogdanka wspiera lokalne inicjatywy społeczne, których celem jest rozwój sfery kulturalnej, naukowej, oświatowej, zdrowotnej, budowy infrastruktury gminnej oraz zabezpieczenie innych potrzeb lokalnej społeczności. Spółka zadbała o poprawę bezpieczeństwa pracowników i wszystkich mieszkańców regionu m.in poprzez dofinansowanie zakupu wozu ratowniczo-gaśniczego dla sąsiadującej z Bogdanką jednostki OSP oraz specjalistycznego urządzenia do badania słuchu dla szpitala w Łęcznej. To m.in. za takie działania w czerwcu 2016 r. Spółka została uhonorowana Aniołem Dobroci przez wspierany przez nią Ośrodek WZT w ramach PSOUU Łęczna.

Międzysektorowe Porozumienie dla życia i zdrowia

LW Bogdanka, Fundacja „Solidarni Górnicy” oraz RCKiK w Lublinie uzgodniły w marcu 2016 r. zakres wspólnych działań na 2016 r., w tym akcje krwiodawstwa oraz spotkania propagujące wiedzę z tego zakresu wśród pracowników. W celu poszerzenia wiedzy o dawstwie krwi i szpiku odbyły się spotkania przedstawicieli RCKiK w Lublinie z kadrą kierowniczą LW Bogdanka, a także akcje poboru krwi organizowane w partnerstwie.

Inne inicjatywy

Kopalnia blisko natury

Jako fundator oraz współorganizator (wraz z OTOP) Ścieżki Edukacyjnej Nadrybie, LW Bogdanka planuje kontynuację rozbudowy jej infrastruktury. W styczniu 2016 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami Nadleśnictwa Parczew, którzy podzielili się wiedzą w zakresie przygotowania i użytkowania ścieżek edukacyjnych na terenach cennych przyrodniczo.

Dotychczasowe starania i prace nad Ścieżką Edukacyjną zostały docenione w XIX edycji Konkursu o tytuł Dobrocyńca Roku, którego LW Bogdanka została finalistą.

Edukacja w C-Strefie (multimedialna wystawa prezentująca historię Bogdanki i Lubelskiego Zagłębia Węglowego) - LW Bogdanka chętnie dzieli się swoją historią, tradycjami oraz osiągnięciami z dziećmi i młodzieżą, poprzez organizację spotkań z pracownikami, którzy, w specjalnie zaprojektowanych salach multimedialnych, przybliżają im tematykę górnictwa.

Załączniki

Rachunek zysków i strat Enea Operator sp. z o.o. – 2016

[tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych odbiorcom końcowym	2 826 357	2 882 157	55 800	2,0%
Przychody z tytułu opłat dodatkowych	4 883	5 485	602	12,3%
Przychody ze sprzedaży niezafakturowanej usług dystrybucji	-1 870	5 815	7 685	-
Rozliczenie rynku bilansującego	9 168	9 334	166	1,8%
Opłaty za przyłączenie do sieci	98 092	67 564	-30 528	-31,1%
Przychód z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej	5 967	5 741	-226	-3,8%
Przychody z tytułu usług	43 520	31 154	-12 366	-28,4%
Sprzedaż usług dystrybucji innym podmiotom	21 872	24 936	3 064	14,0%
Sprzedaż towarów i materiałów oraz inne przychody	3 907	2 777	-1 130	-28,9%
Przychody ze sprzedaży	3 011 896	3 034 963	23 067	0,8%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	431 025	473 120	42 095	9,8%
Koszty świadczeń pracowniczych	392 113	400 741	8 628	2,2%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	33 920	31 803	-2 117	-6,2%
Zakup energii na potrzeby własne oraz straty sieciowe	253 136	242 181	-10 955	-4,3%
Koszty usług przesyłowych	770 277	819 144	48 867	6,3%
Inne usługi obce	265 819	247 536	-18 283	-6,9%
Podatki i opłaty	161 588	174 208	12 620	7,8%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	2 307 878	2 388 733	80 855	3,5%
Pozostałe przychody operacyjne	28 003	50 080	22 077	78,8%
Pozostałe koszty operacyjne	58 523	66 622	8 099	13,8%
Zysk / strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-7 760	-16 538	-8 778	-113,1%
Zysk / strata operacyjny	665 738	613 150	-52 588	-7,9%
Przychody finansowe	4 191	4 997	806	19,2%
Koszty finansowe	31 105	41 304	10 199	32,8%
Zysk / strata brutto	638 824	576 843	-61 981	-9,7%
Podatek dochodowy	125 497	109 453	-16 044	-12,8%
Zysk / strata netto	513 327	467 390	-45 937	-8,9%
EBITDA	1 096 763	1 086 270	-10 493	-1,0%

2016:

Czynniki zmiany EBITDA Enea Operator sp. z o.o. (spadek o 10 mln zł):

- (+) wzrost wolumenu sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 805,7 GWh przy wyższych stawkach (63 mln zł)
- (-) niższe przychody z tytułu opłat za przyłączenie do sieci wynikające z niższych przychodów w zakresie przyłączania OZE, pomimo zwiększonego przychodu w zakresie przyłączeń odbiorców w grupach przyłączeniowych III-VI, co wynika ze zmian legislacyjnych w zakresie źródeł OZE (31 mln zł)
- (-) niższe przychody z tytułu usług w wyniku przeniesienia działalności związanej z konserwacją oświetlenia drogowego do Enea Oświetlenie (12 mln zł)
- (+) wyższe przychody z tyt. sprzedaży usług dystrybucji innym podmiotom – wyższy wolumen energii oddanej do sąsiednich OSD o 74,8 GWh (3 mln zł)
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych głównie w wyniku wzrostu wynagrodzeń i pochodnych oraz zmiany stanu rezerw pracowniczych (9 mln zł)
- (+) niższe koszty zużycia materiałów w wyniku niższych cen zakupu paliwa oraz niższe koszty zakupu narzędzi elektroenergetycznych (2 mln zł)
- (+) niższe koszty zakupu energii na pokrycie różnicy bilansowej, głównie niższy wolumen zakupu energii elektrycznej o 61,6 GWh (11 mln zł)
- (-) wyższe koszty zakupu usług przesyłowych – wyższe opłaty PSE (49 mln zł)
- (+) obniżenie kosztów pozostałych usług obcych – niższe koszty eksploatacji oprogramowania i systemów informatycznych oraz niższe koszty eksploatacji i napraw majątku sieciowego (18 mln zł)
- (-) wyższy podatek od nieruchomości w związku z oddaniem do użytkowania nowych inwestycji i opłaty za zajęcie pasa drogowego (13 mln zł)
- (+) wzrost pozostałych przychodów operacyjnych głównie w wyniku wyższych przychodów z tytułu usunięcia kolizji (22 mln zł)
- (-) wzrost pozostałych kosztów operacyjnych głównie w wyniku kosztów uregulowań prawnych dotyczących majątku sieciowego (8 mln zł)
- (-) wzrost likwidacji rzeczowych aktywów trwałych - saldo (9 mln zł)

Rachunek zysków i strat Enea Operator sp. z o.o. – IVQ 2016

[tys. zł]	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych odbiorcom końcowym	716 044	741 224	25 180	3,5%
Przychody z tytułu opłat dodatkowych	1 281	1 276	-5	-0,4%
Przychody ze sprzedaży niezafakturowanej usług dystrybucji	5 886	5 658	-228	-3,9%
Rozliczenie rynku bilansującego	6 433	7 626	1 193	18,5%
Opłaty za przyłączenie do sieci	43 616	19 845	-23 771	-54,5%
Przychód z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej	1 330	1 724	394	29,6%
Przychody z tytułu usług	10 909	8 500	-2 409	-22,1%
Sprzedaż usług dystrybucji innym podmiotom	6 651	6 400	-251	-3,8%
Sprzedaż towarów i materiałów oraz inne przychody	1 891	812	-1 079	-57,1%
Przychody ze sprzedaży	794 041	793 065	-976	-0,1%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	106 805	116 621	9 816	9,2%
Koszty świadczeń pracowniczych	108 826	126 980	18 154	16,7%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	10 773	9 496	-1 277	-11,9%
Zakup energii na potrzeby własne oraz straty sieciowe	68 538	60 592	-7 946	-11,6%
Koszty usług przesyłowych	194 765	215 134	20 369	10,5%
Inne usługi obce	83 427	73 301	-10 126	-12,1%
Podatki i opłaty	38 131	41 152	3 021	7,9%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	611 265	643 276	32 011	5,2%
Pozostałe przychody operacyjne	15 430	11 592	-3 838	-24,9%
Pozostałe koszty operacyjne	8 946	20 383	11 437	127,8%
Zysk / strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-4 441	-10 453	-6 012	-135,4%
Zysk / strata operacyjny	184 819	130 545	-54 274	-29,4%
Przychody finansowe	542	2371	1 829	337,5%
Koszty finansowe	9 375	11 494	2 119	22,6%
Zysk / strata brutto	175 986	121 422	-54 564	-31,0%
Podatek dochodowy	33 218	24 232	-8 986	-27,1%
Zysk / strata netto	142 768	97 190	-45 578	-31,9%
EBITDA	291 624	247 166	-44 458	-15,2%

IVQ 2016:

Czynniki zmiany EBITDA Enea Operator sp. z o.o. (spadek o 44 mln zł):

- (+) wzrost wolumenu sprzedaży usług dystrybucji odbiorcom końcowym o 271 GWh przy wyższych stawkach (25 mln zł)
- (-) niższe przychody z tytułu opłat za przyłączenie do sieci wynikające z niższych przychodów w zakresie przyłączania OZE, pomimo zwiększonego przychodu w zakresie przyłączeń odbiorców w grupach przyłączeniowych III-VI, co wynika ze zmian legislacyjnych w zakresie źródeł OZE (24 mln zł)
- (-) niższe przychody w związku z rezygnacją ze świadczenia usługi konserwacji oświetlenia drogowego (2 mln zł)
- (-) wzrost kosztów świadczeń pracowniczych, głównie w wyniku zmiany stanu rezerw pracowniczych (18 mln zł)
- (+) niższe koszty zakupu energii na pokrycie różnicy bilansowej, głównie niższy wolumen zakupu energii elektrycznej o 56,5 GWh (9 mln zł)
- (-) wyższe koszty zakupu usług przesyłowych, wynikające przede wszystkim z wyższych opłat PSE (20 mln zł)
- (+) niższe koszty usług obcych głównie eksploatacji oprogramowania i systemów informatycznych oraz niższe koszty eksploatacji i napraw majątku sieciowego (10 mln zł)
- (-) wyższy podatek od nieruchomości w związku z oddaniem do użytkowania nowych inwestycji (3 mln zł)
- (-) wzrost pozostałych kosztów operacyjnych, głównie w wyniku wyższych kosztów uregulowań prawnych dotyczących majątku sieciowego (11 mln zł)
- (-) wzrost likwidacji rzeczowych aktywów trwałych - saldo (6 mln zł)

Rachunek zysków i strat Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – 2016

[tys. zł]	2015	2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	2 811 597	2 899 395	87 798	3,1%
<i>koncesja na wytwarzanie</i>	2 463 716	2 548 594	84 878	3,4%
<i>koncesja na obrót</i>	347 882	350 801	2 919	0,8%
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	114 049	37 493	-76 556	-67,1%
Przychody ze sprzedaży uprawnień do emisji CO ₂	-	32 713	32 713	100,0%
Przychody ze sprzedaży ciepła	160 379	169 227	8 848	5,5%
Rekompensata na pokrycie kosztów osieroconych	293 147	-	-293 147	-100,0%
Przychody z tytułu usług	13 832	12 138	-1 694	-12,2%
Sprzedaż towarów i materiałów oraz inne przychody	11 084	11 680	596	5,4%
Podatek akcyzowy	233	206	-27	-11,6%
Przychody ze sprzedaży	3 403 855	3 162 440	-241 415	-7,1%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	274 832	222 557	-52 275	-19,0%
Koszty świadczeń pracowniczych	236 268	262 817	26 549	11,2%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	1 672 137	1 690 178	18 041	1,1%
Zakup energii na potrzeby własne oraz straty sieciowe	425 589	414 606	-10 983	-2,6%
Koszty usług przesyłowych	2 664	2 273	-391	-14,7%
Inne usługi obce	134 930	138 851	3 921	2,9%
Podatki i opłaty	92 747	77 113	-15 634	-16,9%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	2 839 167	2 808 395	-30 772	-1,1%
Pozostałe przychody operacyjne	32 707	26 389	-6 318	-19,3%
Pozostałe koszty operacyjne	27 812	142 933	115 121	413,9%
Zysk / strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	76	1 448	1 372	1 805,3%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	1 501 621	90 808	-1 410 813	-94,0%
Zysk / strata operacyjny	-931 962	148 141	1 080 103	-
Przychody finansowe	12 685	7 383	-5 302	-41,8%
Koszty finansowe	21 848	18 359	-3 489	-16,0%
Odpis z tytułu utraty wartości udziałów	79 414	-	-79 414	-100,0%
Przychody z tytułu dywidend	3 890	2 740	-1 150	-29,6%
Odpis wartości firmy	121 788	-	-121 788	-100,0%
Zysk / strata brutto	-1 138 437	139 905	1 278 342	-
Podatek dochodowy	-183 369	53 727	237 096	-
Zysk / strata netto	-955 068	86 178	1 041 246	-
EBITDA	844 491	461 506	-382 985	-45,4%

2016:**Czynniki zmiany EBITDA Enea Wytwarzanie sp. z o.o.:****Segment Elektrownie Systemowe - spadek EBITDA o 257,4 mln zł:**

- (-) niższe przychody z tytułu KDT o 293,1 mln zł – zakończenie programu w Enea Wytwarzanie
- (-) wyższe koszty stałe o 40 mln zł – wyższe rezerwy na świadczenia pracownicze o 32,8 mln zł
- (-) spadek marży na obrocie i na Rynku Bilansującym o 6,2 mln zł
- (+) wzrost marży na wytwarzaniu o 71,8 mln zł
- (+) wyższy wynik na pozostałej działalności o 8,5 mln zł
- (+) wyższe przychody z Regulacyjnych Usług Systemowych o 2 mln zł

Segment Ciepło - wzrost EBITDA o 19,1 mln zł:

- (+) niższe koszty zmienne o 33,6 mln zł w tym niższe o 33,0 mln zł koszty biomasy
- (+) wzrost przychodów ze sprzedaży ciepła o 10,4 mln zł
- (+) niższe koszty stałe o 2,8 mln zł
- (-) spadek przychodów ze świadectw pochodzenia o 25,7 mln zł
- (-) niższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej o 2,3 mln zł

Segment OZE – spadek EBITDA o 144,7 mln zł:

- (-) utworzenie rezerwy związanej z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco Power sp. z o.o. w kwocie 129 mln zł
- (-) obszar Wiatr (-14,4 mln zł): spadek przychodów ze sprzedaży świadectw pochodzenia o 12,5 mln zł i niższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej o 1,4 mln zł
- (-) obszar Woda (-8,0 mln zł): spadek przychodów ze świadectw pochodzenia o 9,1 mln zł, niższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej o 2,0 mln zł i wyższe przychody z energii elektrycznej o 2,6 mln zł
- (+) obszar Biogaz (+6,7 mln zł): w 2015 r. utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania w wysokości 6,2 mln zł

Rachunek zysków i strat Enea Wytwarzanie sp. z o.o. – IVQ 2016

[tys. zł]	IVQ 2015	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	742 076	724 916	-17 160	-2,3%
<i>koncesja na wytwarzanie</i>	632 056	642 718	10 662	1,7%
<i>koncesja na obrót</i>	110 021	82 198	-27 823	-25,3%
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	34 304	7 589	-26 715	-77,9%
Przychody ze sprzedaży uprawnień do emisji CO ₂	-	10 642	10 642	100,0%
Przychody ze sprzedaży ciepła	46 732	53 442	6 710	14,4%
Rekompensata na pokrycie kosztów osieroconych	-	-	-	-
Przychody z tytułu usług	3 632	2 961	-671	-18,5%
Sprzedaż towarów i materiałów oraz inne przychody	2 145	3 038	893	41,6%
Podatek akcyzowy	56	51	-5	-8,9%
Przychody ze sprzedaży	828 833	802 537	-26 296	-3,2%
Amortyzacja środków trwałych i WNIP	70 863	57 117	-13 746	-19,4%
Koszty świadczeń pracowniczych	51 271	72 832	21 561	42,1%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	431 925	414 689	-17 236	-4,0%
Zakup energii na potrzeby własne oraz straty sieciowe	115 768	100 827	-14 941	-12,9%
Koszty usług przesyłowych	723	577	-146	-20,2%
Inne usługi obce	37 660	42 667	5 007	13,3%
Podatki i opłaty	23 758	20 106	-3 652	-15,4%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	731 968	708 815	-23 153	-3,2%
Pozostałe przychody operacyjne	12 561	12 422	-139	-1,1%
Pozostałe koszty operacyjne	18 852	133 449	114 597	607,9%
Zysk / strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-44	909	953	-
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	1 501 621	48 808	-1 452 813	-96,7%
Zysk / strata operacyjny	-1 411 091	-75 204	1 335 887	94,7%
Przychody finansowe	4 448	4 467	19	0,4%
Koszty finansowe	7 420	3 839	-3 581	-48,3%
Odpis z tytułu utraty wartości udziałów	79 414	-	-79 414	-100,0%
Odpis wartości firmy	121 788	-	-121 788	-100,0%
Zysk / strata brutto	-1 615 265	-74 576	1 540 689	95,4%
Podatek dochodowy	-268 404	10 109	278 513	-
Zysk / strata netto	-1 346 861	-84 685	1 262 176	93,7%
EBITDA	161 393	30 721	-130 672	-81,0%

IVQ 2016:**Czynniki zmiany EBITDA Enea Wytwarzanie sp. z o.o.:****Segment Elektrownie Systemowe – spadek EBITDA o 8,8 mln zł:**

- (-) wyższe koszty stałe o 27,0 mln zł
- (+) wzrost marży na obrocie i na Rynku Bilansującym o 0,9 mln zł
- (+) wyższe przychody z Regulacyjnych Usług Systemowych o 1,0 mln zł
- (+) wzrost marży na wytwarzaniu o 5,1 mln zł
- (+) wyższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej o 11,4 mln zł

Segment Ciepło - wzrost EBITDA o 1,5 mln zł:

- (+) niższe koszty zużycia materiałów i surowców o 13,6 mln zł (spadek kosztów zużycia biomasy o 11,0 mln zł i węgla o 2,2 mln zł)
- (+) wzrost przychodów z ciepła o 7,0 mln zł
- (-) spadek przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej o 0,8 mln zł
- (-) wzrost kosztów energii zakupionej na potrzeby sprzedaży o 1,4 mln zł
- (-) wzrost kosztów wynagrodzeń o 1,4 mln zł
- (-) wyższe koszty usług obcych o 3,3 mln zł
- (-) spadek przychodów ze świadectw pochodzenia o 12,4 mln zł

Segment OZE - spadek EBITDA o 123,4 mln zł:

- (-) utworzenie rezerwy związanej z oszacowaniem wartości udziałów w spółce Eco Power sp. z o.o. w kwocie 129 mln zł
- (+) obszar Biogaz (+7,1 mln zł): w 2015 r. utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania w wysokości 5,8 mln zł, niższe koszty zużycia substratów o 0,9 mln zł, wyższe przychody z tytułu świadectw pochodzenia o 0,5 mln zł
- (+) obszar Woda (+1,4 mln zł): niższe koszty z tytułu wynagrodzeń o 1,4 mln zł
- (-) obszar Wiatr (-2,9 mln zł): niższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej o 2,0 mln zł, niższe przychody z tytułu świadectw pochodzenia o 5,1 mln zł, niższe koszty usług obcych o 3,8 mln zł, wyższe przychody ze sprzedaży energii elektrycznej o 0,8 mln zł

Rachunek zysków i strat GK LW Bogdanka – 2016

[tys. zł]	2015 ¹⁾	2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	1 885 371	1 785 981	-99 390	-5,3%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	387 747	363 238	-24 509	-6,3%
Koszty świadczeń pracowniczych ¹⁾	556 618	540 254	-16 364	-2,9%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów ¹⁾	303 578	296 583	-6 995	-2,3%
Inne usługi obce ¹⁾	286 429	294 160	7 731	2,7%
Podatki i opłaty ¹⁾	48 197	45 437	-2 760	-5,7%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	1 582 569	1 539 672	-42 897	-2,7%
Pozostałe przychody operacyjne	2 831	21 865	19 034	672,3%
Pozostałe koszty operacyjne	2 017	6 579	4 562	226,2%
Zysk / strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-5 065	-16 271	-11 206	-221,2%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	624 772	7 352	-617 420	-98,8%
Zysk / strata operacyjny	-326 221	237 972	564 193	-
Przychody finansowe	6 110	15 637	9 527	155,9%
Koszty finansowe	22 938	31 105	8 167	35,6%
Zysk / strata brutto	-343 049	222 504	565 553	-
Podatek dochodowy	-63 423	41 275	104 698	-
Zysk / strata netto	-279 626	181 229	460 855	-
EBITDA	686 298	608 562	-77 736	-11,3%

2016:**Czynniki osiągniętej EBITDA GK LW Bogdanka:**

- (+) produkcja węgla handlowego +6,9%, przy jednoczesnym spadku kosztów uzyskania przychodów o 2,7%
- (+) sprzedaż węgla +6,8% - wzrost sprzedaży do głównych odbiorców, uruchomienie sprzedaży na eksport
- (-) spadek ceny sprzedanego węgla o 10%
- (+) istotne zdarzenia jednorazowe: rozwiązanie rezerw na potencjalne roszczenia Budimex, aktualizacja wyceny opcji managerskich, wyższe otrzymane odszkodowania
- (+) wzrost EBITDA w spółkach zależnych Jednostki Dominującej o ok. 9 mln zł

1) 2015 r. - dane statystyczne na podstawie sprawozdania Zarządu GK LW Bogdanka

Rachunek zysków i strat GK LW Bogdanka – IVQ 2016

[tys. zł]	IVQ 2015 ¹⁾	IVQ 2016	Zmiana	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży netto	558 387	471 878	-86 509	-15,5%
Amortyzacja środków trwałych i WNiP	104 171	92 472	-11 699	-11,2%
Koszty świadczeń pracowniczych ¹⁾	154 156	134 951	-19 205	-12,5%
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów ¹⁾	81 553	72 885	-8 668	-10,6%
Inne usługi obce ¹⁾	76 758	81 961	5 203	6,8%
Podatki i opłaty ¹⁾	13 625	10 841	-2 784	-20,4%
Koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży	430 263	393 110	-37 153	-8,6%
Pozostałe przychody operacyjne	401	8 165	7 764	1 936,2%
Pozostałe koszty operacyjne	1 418	3 100	1 682	118,6%
Zysk / strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-3 101	-1 583	1 518	49,0%
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	624 772	-	-624 772	-100,0%
Zysk / strata operacyjny	-500 766	82 250	583 016	-
Przychody finansowe	1 475	2 697	1 222	82,8%
Koszty finansowe	7 945	7 367	-578	-7,3%
Zysk / strata brutto	-507 236	77 580	584 816	-
Podatek dochodowy	-95 473	15 887	111 360	-
Zysk / strata netto	-411 763	61 693	473 456	-
EBITDA	228 177	174 722	-53 455	-23,4%

IVQ 2016:

Czynniki osiągniętej EBITDA GK LW Bogdanka:

- (-) spadek produkcji i sprzedaży węgla
- (-) spadek ceny sprzedanego węgla o 8%
- (+) istotne zdarzenia jednorazowe: wyższe otrzymane odszkodowania, rozwiązanie rezerw celowych

1) 2015 r. - dane statystyczne na podstawie sprawozdania Zarządu GK LW Bogdanka

Wskaźniki finansowe

Poniżej zamieszczono słownik pojęć i wykaz skrótów używanych w treści niniejszego Sprawozdania Zarządu z działalności Enea SA i Grupy Kapitałowej Enea:

Wskaźnik	Wyszczególnienie
EBITDA	= Zysk (strata) operacyjny + Amortyzacja + Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych
Rentowność kapitału własnego (ROE)	= $\frac{\text{Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego}}{\text{Kapitał własny}}$
Rentowność aktywów (ROA)	= $\frac{\text{Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego}}{\text{Aktywa całkowite}}$
Rentowność netto	= $\frac{\text{Zysk (strata) netto okresu sprawozdawczego}}{\text{Przychody ze sprzedaży netto}}$
Rentowność operacyjna	= $\frac{\text{Zysk (strata) operacyjny}}{\text{Przychody ze sprzedaży netto}}$
Rentowność EBITDA	= $\frac{\text{EBITDA}}{\text{Przychody ze sprzedaży netto}}$
Wskaźnik bieżącej płynności	= $\frac{\text{Aktywa obrotowe}}{\text{Zobowiązania krótkoterminowe}}$
Pokrycie majątku trwałego kapitałami własnymi	= $\frac{\text{Kapitał własny}}{\text{Aktywa trwałe}}$
Wskaźnik zadłużenia ogólnego	= $\frac{\text{Zobowiązania ogółem}}{\text{Aktywa całkowite}}$
Dług netto / EBITDA	= $\frac{\text{Zobowiązania oprocentowane - środki pieniężne}}{\text{EBITDA}}$
Cykl rotacji należności krótkoterminowych w dniach	= $\frac{\text{Średni stan należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe x liczba dni}}{\text{Przychody ze sprzedaży netto}}$
Cykl rotacji zobowiązań z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych w dniach	= $\frac{\text{Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych x liczba dni}}{\text{Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów}}$
Cykl rotacji zapasów w dniach	= $\frac{\text{Średni stan zapasów x liczba dni}}{\text{Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów}}$
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	= Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów; Zakup energii na potrzeby sprzedaży; Usługi przesyłowe; inne usługi obce; podatki i opłaty; podatek akcyzowy

Pojęcia i skróty branżowe

Skrót/pojęcie	Pełna nazwa/wyjaśnienie
ACER	Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki – unijna agencja utworzona na mocy 3 pakietu energetycznego. Celem Agencji jest koordynacja i wspieranie współpracy krajowych organów regulacyjnych. Pełna lista zadań znajduje się w Rozporządzeniu 713/2009
AMI	Zaawansowane systemy pomiarowe mierzące, zbierające i analizujące zużycie energii oraz umożliwiające dwukierunkową komunikację pomiędzy klientem finalnym i systemem centralnym. AMI obejmuje zarówno inteligentne liczniki, jak i inteligentne sieci elektroenergetyczne
CAPEX	Capital expenditures - nakłady inwestycyjne
CO₂	Dwutlenek węgla
Cena pasma (BASE)	Cena kontraktu z dostawą takiego samego wolumenu energii w każdej godzinie doby
Cena euroszczytu (PEAK)	Cena kontraktu z dostawą takiego samego wolumenu energii w euroszczytzie (tj. w godzinach od 7:00 do 22:00 w dni robocze)
CER	Certified Emission Reduction - jednostka poświadczonej redukcji emisji
EUA	EU Emission Allowance - uprawnienie do emisji w ramach Europejskiego Systemu Handlu Emisjami
Europejski System Handlu Emisjami EU ETS	Europejski system wspierający redukcję emisji gazów cieplarnianych
GPZ	Główny Punkt Zasilający – stacja transformatorowa, odpowiadająca za zamianę wysokiego lub średniego napięcia na napięcie niskie dla odbiorców końcowych na określonym obszarze
Grupa taryfowa A	Energia sprzedawana i dostarczana odbiorcom przyłączonym do sieci wysokiego napięcia
Grupa taryfowa B	Energia sprzedawana i dostarczana odbiorcom przyłączonym do sieci średniego napięcia
Grupa taryfowa C	Energia sprzedawana i dostarczana odbiorcom przyłączonym do sieci niskiego napięcia, z wyłączeniem odbiorców zużywających energię elektryczną na potrzeby gospodarstw domowych
Grupa taryfowa G	Energia sprzedawana i dostarczana odbiorcom zużywającym energię elektryczną na potrzeby gospodarstw domowych przyłączonych do sieci niezależnie od poziomu napięcia
ICE	Platforma obrotu umożliwiające handel uprawnieniami do emisji CO ₂ (EUA) oraz jednostkami poświadczonej redukcji emisji (CER) na rynku futures

Skrót/pojęcie	Pełna nazwa/wyjaśnienie
Instalacja IOS	Instalacja odsiarczania spalin
Instalacja SCR	Instalacja katalitycznego odazotowania spalin
IRS (interest rate swap)	Swap stopy procentowej - umowa pomiędzy dwiema stronami, które zobowiązują się do wymiany serii płatności odsetkowych w tej samej walucie, naliczanych od uzgodnionej kwoty nominalnej i dla ustalonego okresu, przy czym jedna ze stron płaci odsetki oparte na stałym oprocentowaniu, zaś druga na oprocentowaniu zmiennym. Kupujący IRS zabezpiecza maksymalną stopę procentową (koszt finansowania), podczas gdy sprzedający IRS zabezpiecza sobie minimalną stopę procentową (zwrot z inwestycji)
Kogeneracja	Proces technologiczny jednoczesnego wytwarzania energii elektrycznej i użytkowej energii cieplnej w elektrociepłowni
KPRU III/III okres rozliczeniowy	Krajowy Plan Rozdziału Uprawnień do emisji CO ₂ na lata 2013 -2020
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
MW_e	Megawat mocy elektrycznej
MWh	Megawatogodzina (1 GWh = 1.000 MWh)
MW_t	Megawat mocy cieplnej
NO_x	Tlenki azotu
One-off	Zdarzenie o charakterze jednorazowym
OSD	Operator Systemu Dystrybucyjnego
OSP	Operator Systemu Przesyłowego
OZE	Odnawialne źródła energii
PMOZE	Prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł energii
PM „zielone”	Tożsame z PMOZE
OZEX_A	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii wyprodukowanej w odnawialnych źródłach energii, której okres produkcji (wskazany w świadectwie pochodzenia) rozpoczął się od 1 marca 2009 r. włącznie

Skrót/pojęcie	Pełna nazwa/wyjaśnienie
PM „żółte”	Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w jednostce kogeneracji gazowej lub o łącznej mocy zainstalowanej do 1 MW
KGMX	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji gazowej lub o łącznej mocy zainstalowanej do 1 MW
PM „czerwone”	Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w pozostałych źródłach kogeneracyjnych
KECX	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w pozostałych źródłach kogeneracyjnych
PM „fioletowe”	Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w jednostce kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych
KMETX	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych
PM „białe”	Prawa majątkowe do świadectw pochodzenia wynikających ze świadectw efektywności energetycznej tzw. „białe” certyfikaty
EFX	Indeks dla transakcji sesyjnych, których przedmiotem są kontrakty na prawa majątkowe wynikające ze Świadectw efektywności energetycznej tzw. „białe” certyfikaty
Rozporządzenie REMIT	Rozporządzenie o integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii, określa ramy monitorowania hurtowych rynków energii, w celu wykrywania i zapobiegania nieuczciwym praktykom na poziomie UE

Skrót/pojęcie	Pełna nazwa/wyjaśnienie
Rynek terminowy	Rynek energii elektrycznej, na którym notowane są produkty typu forward
Rynek SPOT	Rynek kasowy (bieżący)
Rynek bilansujący	Rynek techniczny prowadzony przez OSP. Jego celem jest bilansowanie w czasie rzeczywistym zapotrzebowania na energię elektryczną z jej produkcją w krajowym systemie elektroenergetycznym (KSE).
SAIDI	System Average Interruption Duration Index - wskaźnik przeciętnego systemowego czasu trwania przerwy długiej i bardzo długiej (wyrażany w minutach na Klienta)
SAIFI	System Average Interruption Frequency Index - wskaźnik przeciętnej systemowej częstości przerw długich w dostawie energii (wyrażany w liczbie przerw na Klienta)
SO₂	Dwutlenek siarki
SNCR	Selektywna redukcja niekatalityczna tlenków azotu – metoda odazotowania spalin za pomocą reagentu zamiast katalizatora
TFS	Tradition Financial Services, platforma obrotu energią elektryczną przeznaczona do zawierania różnego rodzaju transakcji, kupna oraz sprzedaży energii konwencjonalnej, praw majątkowych, energii odnawialnej oraz uprawnień do emisji CO ₂
TJ	Teradzul
TGE	Towarowa Giełda Energii
TPA	Third Party Access – zasada dostępu stron trzecich do sieci energetycznej, która umożliwia zakup energii elektrycznej i usług jej dystrybucji na podstawie dwóch osobnych umów
Ustawa Prawo Energetyczne	Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo Energetyczne (Dz.U. 1997 Nr 54 poz. 348 z późn. zm.)
WIBOR	Warsaw Interbank Offered Rate - wysokość oprocentowania kredytów na polskim rynku międzybankowym

Grupa Enea w liczbach	2
List Prezesa Zarządu	3-4
1. Podsumowanie operacyjne	5-14
Skonsolidowane wybrane dane finansowe	7
Jednostkowe wybrane dane finansowe	8
Kluczowe dane operacyjne i wskaźniki	9
Najważniejsze wydarzenia w 2016 r.	10-14
2. Organizacja i działalność Grupy Enea	15-69
Struktura Grupy	16-17
Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej	18
Restrukturyzacja majątkowa	18
Główne inwestycje i dezinwestycje kapitałowe	18
Zmiany w organizacji Grupy	18
Obszary	19-26
Wydobycie	20
Wytwarzanie	21-23
Dystrybucja	24
Obrót	25-26
Strategia korporacyjna	27-30
Perspektywy rozwoju w 2017 r. i nakłady inwestycyjne	31
Realizowane działania i inwestycje	32-36
Nakłady inwestycyjne	32
Inwestycje zrealizowane w 2016 r.	32
Inwestycje planowane na 2017 r. w ramach posiadanych aktywów	33

Status prac przy kluczowych projektach inwestycyjnych	34
Nowy blok energetyczny nr 11	35
Działania zrealizowane w 2016 r.	36
Działania planowane na 2017 r.	36
Zawarte umowy	37-43
Umowy znaczące dla działalności Grupy Kapitałowej Enea	37-39
Umowy ubezpieczenia	39
Umowy zawarte pomiędzy akcjonariuszami jedn. dominującej	39
Umowy o współpracy lub kooperacji	39
Transakcje z podmiotami powiązаныmi	39
Uzależnienie od dostawców lub odbiorców	39
Źródła finansowania programu inwestycyjnego	40-41
Emisja papierów wartościowych Enea SA	41
Transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej	41
Wykorzystanie środków z emisji papierów wartościowych	41
Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	41
Emisja obligacji spółek zależnych	41
Zaciągnięte i zakończone umowy kredytów i pożyczek	42
Udzielone pożyczki	42
Udzielone i otrzymane poręczenia i gwarancje	43
Otoczenie rynkowe i regulacyjne	44-48
Opis branży	49
Sytuacja na rynku	50-56
Zarządzanie ryzykiem	57-60
Środowisko naturalne	61-65
Zatrudnienie	66-67

Kluczowe zdarzenia mogące mieć wpływ na przyszłe wyniki	68-69
3. Prezentacja sytuacji finansowej	70-90
Wyniki finansowe GK Enea w 2016 i w IVQ 2016	71-83
Wyniki finansowe Enea SA w 2016 i w IVQ 2016	84-88
Wyniki finansowe – dodatkowe informacje	89-90
4. Akcje i akcjonariat	91-93
Struktura akcjonariatu	92
Notowania	93
5. Władze	94-99
Zarząd Enea SA	95
Rada Nadzorcza Enea SA	96
Zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Enea SA	97
Zasady powoływania oraz opis zakresu uprawnień władz jednostki dominującej	98
Zasady wynagradzania	98-99
Wysokość wynagrodzeń	99
Wykaz akcji i udziałów podmiotów z Grupy Kapitałowej Enea w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	99
6. Corporate governance	100-106
7. Społeczna odpowiedzialność biznesu	107-111
Załączniki	112-118
Wyniki finansowe Enea Operator	113-114
Wyniki finansowe Enea Wytwarzanie	115-116
Wyniki finansowe LW Bogdanka	117-118
Słowniczek pojęć	120-121

Data sporządzenia i zatwierdzenia do publikacji Sprawozdania Zarządu: 29 marca 2017 r.

Data publikacji Sprawozdania Zarządu: 30 marca 2017 r.

Podpisy:

Prezes Zarządu   Mirosław Kowalik

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych   Mikołaj Franzkowiak

Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych   Piotr Adamczak

Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych   Wiesław Piosik

Enea SA

ul. Górecka 1

60-201 Poznań

✉ gielda@enea.pl